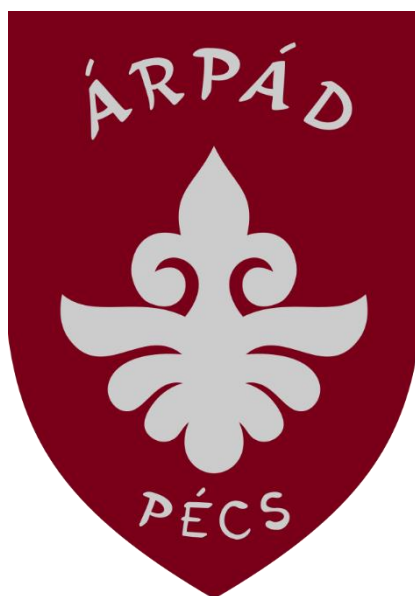

PEDAGÓGIAI PROGRAM

**Pécs
2025**

Tel: 72/450-351

Honlap: www.arpad-pecs.hu

E-mail: afg@arpad-pecs.hu

Facebook: www.facebook.com/arpad.pecs

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS	4
1.1. ISKOLÁNK JOGI STÁTUSZA	4
1.2. KÜLDETÉSNYILATKOZAT, ALAPVETÉSEK	4
1.3. ISKOLÁNK JÖVŐKÉPE	5
1.4. AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA	5
1.5. KÉPZÉSI KÍNÁLATUNK	6
2. NEVELÉSI PROGRAM	10
2.1. AZ ISKOLÁNKBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI	10
2.2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	19
2.3. A TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ PROGRAM	21
2.4. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK	25
2.5. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA	26
2.6. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE	29
2.7. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI	32
2.8. A SZÜLŐK, A TANULÓK, A PEDAGÓGUSOK ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI	34
2.9. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK ELJÁRÁSI SZABÁLYAI	35
2.10. A TOVÁBBHALADÁS, A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI TÖBBCÉLÚ INTÉZMÉNYÜNKBEN	43
2.11. ARIZONA PROGRAM	45
2.12. KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT	47
3. HELYI TANTERV: ÁLTALÁNOS ISKOLA	48
3.1. ÓRATERVEK	48
3.2. AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI	50
3.3. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA	50
3.4. AZ EGÉSZ NAPOS ISKOLA	55
3.5. MINDENNAPOS TESTNEVELÉS	56
3.6. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK ÉS APEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI	56
3.7. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI	57
3.8. A NEMZETI, ETNIKAI KISEBBSÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A BARANYÁBAN ÉS PÉCSETT ÉLŐ NÉMET, HORVÁT ÉS CIGÁNY KISEBBSÉG KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAGOK	58
3.9. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK, EDZETTSÉGÉNEK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK	58
3.10. AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI ELVEI	58
3.11. AZ ISKOLA KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI	58
3.12. A GYERMEKEK, A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	61
3.13. AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI, SZEREPE ÉS SÚLYA	61
3.14. A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI	65
3.15. A TANULÓK JUTALMAZÁSA, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSE, MINŐSÍTÉSE, KÖVETELMÉNYEI	65
3.16. TANTÁRGYI TANTERVEK MELLÉKLETBEN	68
4. HELYI TANTERV: NYOLCOSZTÁLYOS GIMNÁZIUM	69
4.1. ÓRATERVEK	69
4.2. AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI	77
4.3. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA	77
4.4. MINDENNAPOS TESTNEVELÉS	82
4.5. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK ÉS APEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI	82
4.6. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI	85
4.7. A NEMZETI, ETNIKAI KISEBBSÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A BARANYÁBAN ÉS PÉCSETT ÉLŐ NÉMET, HORVÁT ÉS CIGÁNY KISEBBSÉG KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAGOK	85
4.8. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK, EDZETTSÉGÉNEK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK	86
4.9. AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI ELVEI	86
4.10. AZ ISKOLA KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI	86
4.11. A GYERMEKEK, A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	88

4.12.	AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI, SZEREPE ÉS SÚLYA.....	88
4.13.	A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI	92
4.14.	A TANULÓK JUTALMAZÁSA, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSE, MINŐSÍTÉSE, KÖVETELMÉNYEI	92
4.15.	TANTÁRGYI TANTERVEK MELLÉKLETBEN.....	96
5.	MELLÉKLETEK.....	97
1.	számú melléklet: Középszintű érettségi vizsga témakörei	97
2.	számú melléklet: Iskolai közösségi szolgálat – eljárásrend.....	141
3.	számú melléklet: Intézményi elvárások a pedagógusokkal szemben	146
4.	számú melléklet: Élményközpontú nyelvoktatás	149
5.	számú melléklet: Intézményi Digitális Fejlesztési Terv.....	150
6.	számú melléklet: Lázár Ervin Program (LEP).....	177
6.	LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	178
7.	TANTÁRGYI TANTERVEK	178

1. BEVEZETÉS

1.1. Iskolánk jogi státusza

Iskolánk szakmai alapidokumentuma alapján:

Hivatalos név: Pécsi Árpád Fejedelem Gimnázium és Általános Iskola

Székhely: 7632 Pécs, Aidinger János út 41.

OM azonosító: 203204

Alapító szerv: Emberi Erőforrások Minisztériuma

Alapító székhelye: 1054 Budapest, Akadémia utca 3.

Fenntartó neve: Pécsi Tankerületi Központ

Fenntartó székhelye: 7621 Pécs, Színház tér 2.

Köznevelési és egyéb feladatok:

- a) Általános iskolai nevelés-oktatás
nappali rendszerű nevelés-oktatás,
alsó tagozat, felső tagozat, 1-8. évfolyamon
- b) Gimnáziumi nevelés-oktatás
nappali rendszerű nevelés-oktatás
évfolyamok száma: nyolc
- c) Egyéb foglalkozások:
napközi
tanulószoa
- d) Iskolai könyvtár

1.2. Küldetésnyilatkozat, alapvetések

“Ha a teknősbékát arra kényszerítjük, hogy úgy fusson, mint a versenyló – belepusztul. És ha a versenylónak nem engedjük meg, hogy gyorsabban haladjon, mint a teknős – ebbe a versenyló pusztul bele.” /Selye János/

Elsőtől az érettségiig... A Pécsi Árpád Fejedelem Gimnázium és Általános Iskola első osztálytól az érettségiig lehetővé teszi a gyermekek továbbhaladását, tanulását. Az itt eltöltött 12 év folyamatossága, biztonsága sok lehetőséget kínál diákjaink hatékony oktatására, az egyéni igényekhez szabott gondoskodásra. Ez a 12 éves folyamatos fejlesztés iskolánk különlegessége.

Alapvetések

- a) Az Árpád olyan humánus iskola, amely nagy odafigyeléssel és az alapvető értékek közvetítésével végigvezeti diákjait a kisiskolás kortól a felnőtt korig.
- b) Az alsó tagozaton kiemelt figyelmet fordítunk a stabil alapkészségek elsajátítására; az írás, az olvasás, a számolás biztos megtanítására. A későbbiekben is kiemelt szerepet kap az írásbeli és szóbeli kifejezőkészség, a kreativitás fejlesztése.
- c) Az alkalmazásképes tudás elsajátítása érdekében képzésünk minden szakaszában törekszünk a korszerű, az életkornak megfelelő mennyiségű és mélységű ismeretanyag és a hatékony tanulási technikák elsajátíttatására.

- d) A tanítás során arra törekszünk, hogy a tanulók részére nyújtott tájékoztatás és ismeretközlés tárgyilagos és többoldalú legyen. Az ismeretek átadása, a készségek fejlesztése során fontosnak tartjuk azok hasznosíthatóságát is.
- e) Diákjainkat differenciáltan fejlesztjük: a jobb képességűek tehetséggondozását (emelt szintű és óraszámú képzések, szakkörök, tehetséggondozó műhelyek, versenyek) ugyanúgy felzárkóztatását, segítését.
- f) Nyolc évfolyamos gimnáziumi képzésünket a változó feltételekhez és a szülői-tanulói igényekhez alkalmazkodva folyamatosan fejlesztjük, megtartva az angol nyelv és az informatika oktatásának kiemelt szerepét.
- g) Sokszínű, érdekes és demokratikus az iskolai élet: a sportolástól a hagyományainkhoz kapcsolódó programokig, a zenetanulástól a különböző szakkörökig, a diákönkormányzati munkától a belföldi és külföldi tanulmányi kirándulásokig, ezáltal számos tevékenységbe kapcsolódhatnak be diákjaink.
- h) Fontosnak és szükségesnek tartjuk a reális önismeret, a szociális-közösségi problémák iránti érzékenység és az erkölcsi értékek tiszteltének fejlesztését. Mindezekkel összhangban van az egészséges és kiegyensúlyozott életmódra nevelés is.
- i) Nevelőtestületünk önmagára nézve is követelménynek tekinti a személyes példaadást, a tanulókkal és a szülőkkel való együttműködést.
- j) Alapelvünk a gyermekközpontúság, a partnerség, a képességeknek megfelelő folyamatos fejlesztés.

1.3. Iskolánk jövőképe

- a) Iskolánk legfőbb sajátossága a 12 évfolyamos szerkezet, melyet meg kívánunk őrizni.
- b) Középtávon ez a következő szerkezetet jelenti:
 - stabil beiskolázású általános iskolai osztályok
 - nagymértékben a saját alsó tagozatos diákjainkra építő, két nyolc évfolyamos gimnáziumi osztály.
- c) A gyermekközpontú, humánus, ugyanakkor komoly követelményeket állító árpados szellemiség fenntartását és megerősítését fontosnak tartjuk a változó körülmények között is.
- d) Munkánkat a nyitottság, a külső és belső partnerekkel való együttműködés jegyében szervezzük a jövőben is.
- e) Középtávon célunk az iskola erősségeinek megőrzése, az angol nyelvi és az informatika / digitális kultúra tagozat fenntartása, ugyanakkor a változó partneri igényekhez igazodunk a továbbiakban is.
- f) A modern oktatás egyre javuló feltételeit kívánjuk biztosítani, ehhez nélkülözhetetlen a felújított, korszerű, jól felszerelt iskolaépület.

1.4. Az intézmény bemutatása

A Pécsi Árpád Fejedelem Gimnázium és Általános Iskola Pécs Megyer városrészében, lakótelepi környezetben helyezkedik el. A tágabb értelemben vett környéken élők közül kerül ki tanulóink zöme, ugyanakkor sok szülő távolabbi helyről is szeretné ide íratni a gyermekét, mert a folytatást a nyolc évfolyamos gimnáziumban képzei el.

Iskolánk 12 évfolyamos iskola, melyben nyolc évfolyamos általános iskolai és nyolc évfolyamos gimnáziumi képzés folyik, ezáltal biztosítjuk a tanulók számára a folyamatos továbbhaladást.

Iskolánk körzettel rendelkezik, így tanulói összetétele rendkívül változatos. Mindezeknek megfelelően tanulóinkat differenciáltan fejlesztjük: a gyengébb képességű vagy a hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű diákok fejlesztését ugyanúgy szem előtt tartjuk, mint a jó képességű, tehetséges tanulók tehetséggondozását. Ezt tükrözi iskolánk mottója is: „Ha a teknősbékát arra kényszerítjük, hogy úgy fusson, mint a versenyló – belepusztul. És ha a versenylónak nem engedjük meg, hogy gyorsabban haladjon, mint a teknős – abba a versenyló pusztul bele.” (Selye János)

1.5. KÉPZÉSI KÍNÁLATUNK

1.5.1. Általános iskola

Alsó tagozat:

- a) A Nat-ban előírt valamennyi fejlesztési terület és kulcskompetencia fejlesztése megkezdődik, de különösen figyelünk a biztos alapkészségekre: az írás, az olvasás-szövegértés, a számolás alapos elsajátítására.
- b) Az általános iskola 1-4. évfolyamán folyó nevelő-oktató munka úgy nyújt alapképzést, hogy minél több tanulót *képessé tegyen arra, hogy nyolc évfolyamos gimnáziumunkban folytassa tanulmányait.*

Specialitások:

- c) Idegen nyelv tanulása 1.osztálytól: angol vagy német nyelv.
- d) Emelt óraszámú angoltanulás választási lehetősége 2. osztálytól.
- e) Digitális kultúra tanítása 1. osztálytól.

Felső tagozat:

- a) Szilárd alapokat nyújtunk tanulóink számára.
- b) Az általános iskolai tananyag feldolgozásakor a szövegértési és matematikai kompetenciák fejlesztésére kiemelt figyelmet fordítunk.
- c) Differenciált haladási ütemmel, sok gyakorlással, egyéni fejlesztéssel segítjük a diákokat abban, hogy mindenki megtalálja az érdeklődésének és a képességeinek leginkább megfelelő középfokú iskolát.

Specialitás:

- d) Emelt óraszámú idegennyelv-oktatás: angol vagy német nyelv.

2025-től induló képzések esetén

Alsó tagozat:

- a) A Nat-ban előírt valamennyi fejlesztési terület és kulcskompetencia fejlesztése megkezdődik, de különösen figyelünk a biztos alapkészségekre: az írás, az olvasás-szövegértés, a számolás alapos elsajátítására.
- b) Az általános iskola 1-4. évfolyamán folyó nevelő-oktató munka úgy nyújt alapképzést, hogy minél több tanulót *képessé tegyen arra, hogy nyolc évfolyamos gimnáziumunkban folytassa tanulmányait.*

Specialitások:

- c) Emelt óraszámú (heti 2 óra) angol vagy német nyelv választása 1. osztálytól.
- d) Emelt óraszámú angol nyelvi képzés további órással egy osztályban (heti 3 óra – tagozat).

- e) Digitális kultúra tanítása 1. osztálytól, egy osztályban választható további óraszámmal, robotika specializációval.
- f) Sportorientációs foglalkozások választási lehetősége 1. osztálytól.
- g) Néptáncoktatás a mindennapos testnevelés keretében, legalább évfolyamonként egy osztályban.

Felső tagozat:

- a) Szilárd alapokat nyújtunk tanulóink számára.
- b) Az általános iskolai tananyag feldolgozásakor a szövegértési és matematikai kompetenciák fejlesztésére kiemelt figyelmet fordítunk.
- c) Differenciált haladási ütemmel, sok gyakorlással, egyéni fejlesztéssel segítjük a diákokat abban, hogy mindenki megtalálja az érdeklődésének és a képességeinek leginkább megfelelő középfokú iskolát.

Specialitás:

- d) Emelt óraszámú idegennyelv oktatás (heti 4 óra): angol vagy német nyelv.

1.5.2. Gimnázium**Nyolc évfolyamos gimnáziumi képzés 5. évfolyamtól az érettségi vizsgáig**

- a) Az érettségre és a felsőoktatási intézményekben való sikeres továbbtanulásra készíti fel azokat a tanulókat, akikről már 4. osztály végére kiderül, hogy tehetségesek és könnyen tanulnak.
- b) Mindez biztos alapot ad a nyelvvizsgálóhoz, az egyetemi-főiskolai felvételi feltételeként előírt emelt szintű érettségi vizsgához.
- c) Képzéseink célja a klasszikus értékek és a jól hasznosítható, versenyképes tudás közvetítése, mellyel tanulóink iskolánkból kikerülve is sikeresen helytállnak mind a magánéletben, mind a felsőoktatási intézményekben, vagy a munka világában.
- d) Nagy figyelmet fordítunk az érettségi vizsgára történő felkészítésre, ezért a lehető legtöbb tantárgyból indítunk érettségre felkészítő foglalkozásokat.
- e) Mindegyik - nem angol nyelvi - képzésünk során emelt óraszámban tanítjuk az első idegen nyelvet, az előírt heti 3 helyett heti 4 órában.
- f) Kilencedik osztálytól második idegen nyelvként az angol és a német mellett az olasz nyelv tanulását választhatják diákjaink.

Specialitásaink:

A NAT 2012 szerint tanuló diákjainknak (kifutó rendszerben, utoljára a 12.évfolyamon a 2026-2027.tanévben).

Az angol nyelvi emelt óraszámú képzés (tagozat)

- a) Az angol nyelvet heti 6 órában tanulják azok a diákjaink, akik magas szinten kívánják ezt a nyelvet elsajátítani.
- b) Ez a képzés lehetőséget ad előrehozott érettségi vizsga és nyelvvizsga megszerzésére.
- c) 11-12. osztályra képessé teszi a szorgalmas tanulókat az angol nyelvi emelt szintű érettségi vizsga és a felsőfokú nyelvvizsga sikeres letételére.

Az informatika emelt óraszámú képzés

- a) Az informatika tantárgyat a kerettantervi alapórán kívül + heti 2 tanórán tanítjuk.
- b) Az informatika iránt érdeklődő tanulóink e képzés keretében megalapozhatják a felsőoktatásban, elsősorban műszaki – informatikai irányban tervezett tanulmányaikat.

- c) Kiváló alapot ad versenyekhez, ICDL bizonyítványhoz, előrehozott informatika érettségihez; a 12. osztály végén pedig az emelt szintű érettségi vizsga letételéhez.

Az informatika-kommunikáció emelt óraszámú képzés

- a) Az informatika tantárgyat a kerettantervi alapórán kívül + heti 1 tanóránban tanulják a diákok.
- Emellett heti 1 órában megjelenik a kommunikáció különböző formáinak elmélete és gyakorlata: a szövegalkotás és megjelenítés modern formái;
 - a rajz és vizuális kultúra digitális világa,
 - a mozgókép és médiakultúra egyszerűbb technikai eljárásai.
- b) Tanulmányaik során az informatikai ismeretek mellett a tanulók médiatudatossága, szóbeli és írásbeli kommunikációs képessége is fejlődik.

A NAT 2020 szerint tanuló diákjainknak (2020 szeptemberétől 5. osztályban, felmenő rendszerben).

Az angol nyelvi emelt szintű képzés (tagozat)

- a) Az angol nyelvet heti 6 órában tanulják azok a diákjaink, akik magas szinten kívánják az angol nyelvet elsajátítani.
- b) Célja az emelt szintű érettségi vizsga és a nyelvvizsga megszerzése.
- c) 11. osztály végére képessé tesz az angol nyelvi emelt szintű érettségi vizsga, 11-12. évfolyamra a felsőfokú nyelvvizsga sikeres letételére.
- d) Az angol nyelv oktatását és más kultúrák megismerését segítik nemzetközi projektjeink és szervezett tanulmányi kirándulásaink, melyeknek keretében számos külföldi országba juthatnak el diákjaink, és gyakorolhatják az angol nyelv használatát.

A digitális technológiák emelt szintű képzés (tagozat)

- a) Komplex képzés, melyben a digitális kultúra (informatika) tantárgy mellett 5-7. évfolyamon a technika és tervezés tantárgy digitális ismereteit is mélyebben tanítjuk.
- b) A digitális kultúra (informatika) tantárgyat a kerettantervi alapórán kívül legalább + heti 2 tanóránban tanítjuk, összesen tehát heti 3-4 órában.
- c) A magas szintű felhasználói ismeretek mellett programozást is tanulnak tagozatos diákjaink.
- d) Az informatika, a digitális kultúra iránt érdeklődő tanulóink e képzés keretében megalapozhatják a felsőoktatásban, elsősorban műszaki-informatikai irányban tervezett tanulmányaikat.
- e) Kiváló alapot ad versenyekhez, ICDL vizsgához, előrehozott informatika / digitális kultúra érettségihez; a 12. osztály végén pedig az emelt szintű érettségi vizsga letételéhez.

Az informatika-kommunikáció emelt szintű képzés (tagozat)

- a) Komplex képzés, melyben a következő tantárgyak bevonása történik a digitális kultúra mellett, további heti 1 órában: a kommunikáció különböző formáinak elmélete és gyakorlata:
- a szövegalkotás és megjelenítés modern formái – magyar nyelv és irodalom;
 - a vizuális kommunikáció digitális formái – vizuális kultúra,
 - a verbális és nonverbális önkifejezés formái – dráma és színház
 - a fotó, a videó, a filmkészítés, stb. egyszerűbb technikai eljárásai, a média működése - mozgókép és médiakultúra.

- b) A digitális kultúra tantárgyat is a kerettantervi alapóra + heti 1 tanórában tanulják a diákok.
- c) Tanulmányaik során az informatikai ismeretek mellett a tanulók médiatudatossága, szóbeli és írásbeli kommunikációs képessége is fejlődik.

2. NEVELÉSI PROGRAM

2.1. Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1.1. Nevelő-oktató munkánk pedagógiai alapelvei

- a) Az iskolánkban folyó nevelőmunka értékközpontú, mely a Nemzeti alaptantervben¹ és a tantestületünk által megfogalmazott értékeken, elveken, célkitűzéseken és fejlesztési feladatokon alapul.
- b) Nevelő-oktató munkánk különleges lehetősége és felelőssége, hogy a tanulók döntő többsége tizenkét éven keresztül, hattól tizennyolc éves korig jár iskolánkba. Ez fokozottan szükségessé teszi az egységes cél- és feladatrendszer mellett az életkorhoz alkalmazkodó eszközök, eljárások kialakítását, alkalmazását.
- c) Munkánkat a diákok érdekeinek elsődlegessége, a tanulók közös és egyéni gondjaival való törődés, a szeretet, a gondoskodás hatja át.
- d) Fontosnak tartjuk a kölcsönös tiszteleten és partnerségen alapuló az egyenrangúságon alapuló pedagógus-diák kapcsolatot, melyben a pedagógusé a vezető szerep.
- e) Pedagógiai munkánkat annak tudatában végezzük, hogy a gyermekek személyiségének alakulására az iskolán kívül sok minden hat (szülői ház, baráti kör, lakóközösség, tömegkommunikáció stb.), és e hatások jó részét nem, vagy csak kis mértékben tudjuk befolyásolni. Ennek ellenére törekszünk arra, hogy nevelő-oktató munkánk a gyerekeket érő összetett hatásrendszernek egyik meghatározó eleme legyen. Mindezek érvényesítése érdekében igyekszünk **hatékony együttműködést kialakítani a szülői házzal**.
- f) Mindent megteszünk annak érdekében, hogy tanulóink képességeiket kibontakoztathassák és hasznosíthassák, hogy egészséges, önmagukban bízó, képességeiknek és adottságaiknak megfelelően teljesítő, az adott közösségért tenni tudó, kiegyensúlyozott felnőttekké váljanak. Ebben elsődleges eszköznek a következetességet és a pozitív megerősítést tartjuk, de szükség esetén az elmarasztalás sem maradhat el.
- g) Pedagógiai munkánk fontos eleme a tanulóknak a felnőtt lét szerepeire való felkészítése, kiemelten a 9-12. évfolyamon.
- h) Közös felelősséget kívánunk kialakítani diákjainkkal az iskola értékeinek, hagyományainak, jó hírvének megőrzéséért és továbbfejlesztéséért.
- i) A kulcskompetenciák birtokában diákjaink felnőtt életük során is gyorsan alkalmazkodhatnak majd a modern világ felgyorsult változásaihoz, másrészt a változások irányát és tartalmát cselekvően befolyásolhatják. Az élethosszig tartó tanulás folyamatában ezeknek az ismereteknek és készségeknek nagyon fontos szerepük van.

Az alábbi idézett kulcskompetenciái megjelennek nevelési tervünk céljaiban és feladataiban, oktató- nevelőmunkánk eszközeiben, eljárásaiban és a helyi tantervben:

- a) A tanulás kompetenciái
- b) A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
- c) A digitális kompetenciák

¹ 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról. A továbbiakban: Nat.

- d) A matematikai, gondolkodási kompetenciák
- e) A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- f) A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- g) Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

2.1.2. Nevelő-oktató munkánk céljai és feladatai

2.1.2.1. ÁLTALÁNOS ISKOLA

- a) Stabil alapkészségek biztosítása
 - Az alsó tagozaton az írás, olvasás, számolás és a gondolkodás készségeinek kialakítása és fejlesztése a feladat.
 - Az általános iskola alsó és felső tagozatán is kiemelt szerepet kapnak az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges alapvető kompetenciák, így elsősorban a szövegértési és a matematikai-gondolkodási kompetencia fejlesztése.
- b) Az általános műveltség alapjainak megteremtése, alkalmazásképes tudással
 - A Nat követelményei szerinti ismeretközvetítéssel korszerű ismeretek nyújtása.
 - Új helyzetekben is alkalmazható tudás kialakítása.
 - Lehetőség teremtése kulturális rendezvények látogatására.
 - Az iskolai könyvtár lehetőség szerinti fejlesztésével és könyvtárhasználati órákkal is az olvasás iránti igény kialakítása és erősítése.
 - Projektek, projekt- vagy témnapok, illetve témahetek szervezése.
 - Minden évfolyamon legalább egy multidiszciplináris ismeretek feldolgozásán alapuló projekt beépítése a helyi tantervünkbe.
 - A pedagógusok rendszeres önképzése és munkaközösségi tudásmegosztása ismereteik bővítése, korszerű szemléletük és módszertani kultúrájuk fejlesztése érdekében.
 - Továbbképzések, tanfolyamok szervezése a pedagógusok számára.
- c) A tudásvágy, az önálló tájékozódás, a tanulás iránti igény megteremtése
 - A gyermeki kíváncsiságra építve a felfedező tanulás lehetőségeinek biztosítása.
 - A tanulás iránti pozitív attitűd kialakítása és folyamatos megerősítése.
 - Segítség nyújtása a tananyag önálló elsajátításához, szerkezetének megismeréséhez, feldolgozási lehetőségeihez.
 - Hatékony, egyénre szabott tanulási módszerek megtanítása a diákoknak.
 - A tanulók szociokulturális hátterének felmérése a jobb egyéni támogatás érdekében.
- d) A tanulók képességeinek megfelelő fejlesztés
 - Az óvoda-iskola átmenet időszakában a játékosság és a fokozatosság biztosítása.
 - 2. osztálytól az angol nyelv emelt óraszámú tanulásának lehetősége.
 - Mottónk jegyében a differenciált tanulásszervezés megvalósítása a tanórákon: a kiemelkedő képességűek tehetséggondozása, tehetségfejlesztése, a lassabban haladó vagy sajátos tanítási igényű (SNI, BTMN) diákok előírás szerinti fejlesztése, illetve korrepetálása, felzárkóztatása.
 - Differenciált foglalkoztatás tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon:
 - Tehetséggondozó foglalkozások, műhelyek, szakkörök, versenyfelkészítések szervezése.
 - Felzárkóztató és fejlesztő foglalkozások, tanulószoba biztosítása.

- e) Az erkölcsi értékeknek megfelelő magatartásmódok kialakítása
- Az erkölcsi nevelés érdekében a pedagógusok személyes példamutatása.
 - Az alapvető értékek megjelenése és kiemelése a tanórákon és az iskolai élet egészében. Az értékek közvetlen megjelenésének elsődleges területe az etikaóra és az osztályfőnöki óra.
 - A tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása.
 - Közösségi beilleszkedésük segítése, közösségi programok szervezése.
 - Felkészítés, illetve segítség adása az értékkonfliktusok, az erkölcsi és életvezetési problémák megoldására.
 - Az alapvető erkölcsi ismeretek, az általános emberi értékek közvetítése – mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelt, a tisztesség és a becsület, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás, a nyitottság.

2.1.2.2. GIMNÁZIUM

- a) Korszerű szemléletű általános műveltség biztosítása
- A pedagógusok kiemelt feladata a tanulók kompetenciáinak fejlesztése, kiemelten a tanulási, a szövegértési és a matematikai-gondolkodási területen.
 - A Nat követelményei szerinti színvonalas tudásközvetítéssel korszerű ismeretek nyújtása.
 - Szakkörök, tehetséggondozó műhelyek, tanulást segítő foglalkozások szervezése.
 - Lehetőség teremtése kulturális rendezvények, mozi, színházi előadások, múzeum látogatására.
 - Az iskolai könyvtár lehetőség szerinti fejlesztésével és könyvtári órákkal is erősíteni az olvasás iránti igényt.
 - Projektek, projekt- vagy témnapok, illetve témahetek szervezése.
 - Minden évfolyamon legalább egy multidiszciplináris ismeretek feldolgozásán alapuló projekt beépítése a helyi tantervünkbe.
 - A pedagógusok rendszeres önképzése és munkaközösségi tudásmegosztása ismereteik bővítése, korszerű szemléletük és módszertani kultúrájuk fejlesztése érdekében.
 - Továbbképzések, tanfolyamok szervezése a pedagógusok számára.
- b) Önálló gondolkodásra nevelés
- Az alapvető gondolkodási műveletek megismertetése és rendszeres gyakoroltatása tanórákon és egyéb foglalkozásokon.
 - Az életkori sajátosságokhoz és az egyéni képességekhez igazodva minél több önálló gondolkodást igénylő és problémamegoldó feladat elvégztetése.
 - A véleményezés, az értékelés és önértékelés képességének kialakítása és fejlesztése.
 - A kulturált vita gyakoroltatása.
- c) Az önálló tanulás képességének kiépítése
- A tanulás iránti pozitív attitűd kialakítása és folyamatos megerősítése.

- Segítség nyújtása a tananyag önálló elsajátításához, szerkezetének megismeréséhez, feldolgozási lehetőségeihez – osztályfőnöki órákon általában, szakórákon speciálisan – , ami minden pedagógus feladata.
 - Hatékony, egyénre szabott tanulási módszerek megtanítása a diákoknak.
 - Új helyzetekben is alkalmazható tudás kialakítása.
 - Az önművelés igényének és szokásának kialakítása.
 - A tanulók szociokulturális hátterének felmérése a jobb egyéni támogatás érdekében.
- d) Sikeres felkészítés az érettségi vizsgára, a továbbtanulásra
- A kötelező érettségi tantárgyak óraszámainak megemlése a Nat biztosította lehetőségeken belül, különös tekintettel az utolsó két tanévre.
 - Első idegen nyelvből minden évfolyamon legalább heti négy tanóra biztosítása minden tanulónknak.
 - Emelt szintű képzések biztosítása a Nat 2020 szerint tanuló diákjainknak felmenő rendszerben angol nyelv, digitális kultúra - kommunikáció és digitális technológiák területen.
 - Emelt óraszámú képzések biztosítása a Nat 2012 szerint tanuló diákjainknak angol nyelv, informatika / digitális kultúra és matematika-informatika / kommunikáció-informatika területeken.
 - Kompetenciaalapú oktatás tanórákon és egyéb foglalkozásokon.
 - Érettségi típusfeladatok gyakoroltatása tanórákon és fakultációkon.
 - 11-12. évfolyamon emelt- és középszintű fakultációs rendszer működtetése az érettségire történő felkészülés és a továbbtanulás érdekében.
 - Egységes, évfolyamszintű tantárgyi mérési rendszer működtetése és fejlesztése.
 - Belső gimnáziumi vizsgarendszer működtetése a vizsgára való felkészülés, az ismeretek rendszerezése és a szóbeli vizsgázás, a vizsgahelyzet tanulása érdekében.
 - Próbaérettségi dolgozatok íratása 12. évfolyamon a kötelező érettségi vizsgatárgyakból; az értékelés alapján történő korrekciók megtétele.
 - A tavaszi érettségi vizsgák elemzése és értékelése minden tanévben.
- e) A tanulók képességeinek megfelelő fejlesztés
- Mottónk jegyében a differenciált tanulásszervezés megvalósítása a tanórákon: a kiemelkedő képességűek tehetséggondozása, tehetségfejlesztése, a lassabban haladó vagy sajátos tanítási igényű (SNI, BTMN) diákok előírás szerinti fejlesztése, felzárkóztatása.
 - Nyelvvizsgára történő felkészítés tanórák és egyéb foglalkozások keretében – közép- és felsőfokra, differenciáltan.
 - A tehetséggondozás egyéb formáinak biztosítása, így pl. emelt szintű (óraszámú) oktatás, szakkörök, tehetséggondozó műhelyek, sportkörök.
 - A tehetséges és motivált tanulók felkészítése versenyekre, pályázatokra stb.
 - Évente iskolai tehetségnap szervezése a kiemelkedő képességű és eredményű tanulóink bemutatkozására.
 - A kiemelten tehetséges tanulók számára – egyéni elbírálással – fejlődésük legoptimálisabb iskolai feltételeinek megteremtése.
 - A felzárkóztatás, az egyéni fejlesztés egyéb formáinak megszervezése: tanulószoba, tanulást segítő egyéb foglalkozások, fejlesztő pedagógus foglalkozásai, gyógytorna stb.

- A feltételek biztosítása csoportbontásokkal legalább idegen nyelvből, matematikából, informatikából.
- f) Az egyéni és közösségi értékekre épülő magatartásmódok kialakítása
 - Az erkölcsi nevelés érdekében a pedagógusok személyes példamutatása.
 - Az alapvető értékek megjelenése és kiemelése a tanórákon és az iskolai élet egészében. Az értékek közvetlen megjelenésének elsődleges területe az etikaóra és az osztályfőnöki óra.
 - A tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása.
 - Közösségi beilleszkedésük segítése, közösségi programok szervezése.
 - Felkészítés, illetve segítség adása az értékkonfliktusok, az erkölcsi és életvezetési problémák megoldására.
 - Az alapvető erkölcsi ismeretek, az általános emberi értékek közvetítése – mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet, a tisztesség és a becsület, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás, a nyitottság.
 - Az iskolai és nemzeti hagyományok ápolásával az összetartozás élményének kialakítása, megélése.
 - Kulturális programok szervezésével a nemzeti és egyetemes kultúra értékeinek megismertetése.
 - 9-12. évfolyamos tanulóinknak az iskolai közösségi szolgálat (IKSZ) teljesítése és az önzetlen segítség megtapasztalásának érdekében az IKSZ feltételeinek biztosítása.
 - A tanulói önszerveződés és érdekképviselő iskolai formáinak, elsősorban a diákönkormányzat működésének támogatása.
- g) Kiegyensúlyozott személyiségek nevelése
 - Terv szerinti egészséges életmódra nevelés az osztályfőnöki órákon.
 - Az iskolai védőnő bevonása a prevenciós munkába.
 - A függőségek megelőzésének, az egészségre káros szerek és szokások elkerülésének fontosságát a tananyagon keresztül és célzott foglalkozásokkal is tudatosítjuk.
 - A konfliktuskezelési módok megismertetése a tanulókkal
 - A mindennapos testnevelés óráin, a sportkörökön a rendszeres mozgás igényének kialakítására törekvés.
 - A sportkör vagy a tömegsport lehetőségének biztosítása minden korosztály számára
 - A kiemelkedő sporteredményeket elérő versenyzőink támogatása.
 - Kirándulások, túrák, erdei iskolai foglalkozások szervezése.
 - Környezettudatos magatartásra nevelés sokoldalú tevékenységekkel, akciókkal (pl. szelektív hulladékgyűjtés a tantermekben is, hulladékgyűjtő és szemétszedő akciók, fa-és virágültetések).
 - A fenntartható fejlődés gondolatának kialakítása, erre nevelés a tanmenetekbe tudatosan beépített tananyagokon keresztül.
 - Arra neveljük diákjainkat, hogy ismerjék meg önmagukat, értékeiket, és ezek fejlesztésére törekedjenek.

2.1.3. A Nemzeti alaptanterv fejlesztési területeihez rendelt főbb feladataink

Az erkölcsi nevelés

- a) Önálló gondolkodásra, és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése
- b) felkészítés, illetve segítség adása az értékkonfliktusok, az erkölcsi és életvezetési problémák megoldására;
- c) nyitottság és tolerancia kialakítása a szűkebb és tágabb környezet, más népek, nemzetek, nemzetiségi és etnikai csoportok iránt;
- d) az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megvitatása;
- e) az alapvető erkölcsi ismeretek, általános emberi értékek közvetítése;
- f) az európai összetartozás, az európaiság gondolatának, az európai közös kultúra fő jellemzőinek megismertetése;
- g) az iskolai közösség élete, pedagógusaink személyes példaadása is segíti e készségek megalapozását és fejlesztését.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

- a) Nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományainak megismertetése a tanulókkal (lásd pl. Lázár Ervin Program);
- b) jeles magyar történelmi személyiségek (tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók, államférfiak) munkásságának megismertetésével nemzeti öntudatuk, önbecsülésük fejlesztése;
- c) azon ismeretek elsajátítása, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését;
- d) a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzésének kialakítása diákjainkban;
- e) a nemzeti összetartozás gondolatának kialakítása és erősítése a határon túli magyarokkal;
- f) hazánk történelmének, sokszínű kultúrájának, nemzetközi együttműködéseink formáinak megismertetése tanulóinkkal.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

- a) A cselekvő állampolgári magatartás jellemzőinek megismertetése, elsajátíttatása a tanulókkal; a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság;
- b) a főbb állampolgári jogok és kötelezettségek megismertetése és a honvédelmi nevelés biztosítása;
- c) a demokrácia értékeinek megismertetése és azok tiszteletben tartására nevelés;
- d) a kreatív, önálló, kritikai gondolkodás, az elemzőképesség, a hatékony kommunikáció és a vitakultúra fejlesztése;
- e) a véleményalkotás, a felelősségteljes, kulturált bírálat képességének fejlesztése, a kompromisszumra, együttműködésre törekvés támogatása;
- f) a felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság a kölcsönös elfogadás elsajátíttatása;
- g) a sokféleség, a sokszínűség (vallási, etnikai, kulturális, stb.), a másság elfogadására, a személyes előítéletek leküzdésére való nevelés;
- h) a helyi és a tágabb közösséget érintő problémák megoldása iránti érdeklődés és a szolidaritás felkeltése (pl. humanitárius segítségnyújtás);
- i) a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások kidolgozása;
- j) az iskolai élet demokratikus gyakorlatának biztosítása.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

- a) A tanulók készségeinek optimális fejlesztése, szellemi fejlődésük biztosítása;
- b) valamennyi tudásterületen az ismeretek és készségek fejlesztése;
- c) segítség és minták adása az érzelmek hiteles kifejezéséhez;
- d) az empátia, valamint a kölcsönös elfogadás képességének fejlesztése;
- e) az önismeret fejlesztésével a szeretetteljes emberi kapcsolatok, a kulturált egyéni és közösségi élet megalapozásának segítése;
- f) annak tudatosítása a diákokban, hogy saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani;
- g) az önfejlesztés igényének kialakítása.

A családi életre nevelés

- a) Harmonikus családi minták közvetítése a gyermekek, fiatalok felé;
- b) a családi közösségek megbecsülésének erősítése;
- c) felkészítés a felelős párhuzamos kapcsolatok kialakítására;
- d) a szexuális kultúra ismereteinek közvetítése;
- e) ismeretek közvetítése a családi életben felmerülő konfliktusok kezelésére.

A testi és lelki egészségre nevelés

- a) az iskola egészségnevelési- és környezeti nevelési programjának a helyi tantervbe való beépítése
- b) a helyes táplálkozásra, mozgásra, testi higiéniára való igény kialakítása
- c) stratégiák, módszerek megtanítása a stressz kezelésére, lelki egyensúlyuk megőrzésére, társas viselkedésük szabályozására
- d) konfliktuskezelési technikák bemutatása, elsajátíttatása
- e) felkészítésük az önállóságra, a betegség-megelőzésre, váratlan helyzetek kezelésére
- f) segítség adása a veszélyes körülmények és anyagok felismeréséhez és ezekben a helyzetekben az alapvető tennivalók elsajátításához
- g) motiválás és segítség adása a függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében
- h) a szabadidő helyes, igényes eltöltésére nevelés, tartalmas programok biztosítása
- i) a közvetlen és távolabbi környezet - az osztályok, folyosók, mosdók, ebédlő, udvar - esztétikumának, tisztaságának megőrzése iránti igény kialakítása

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

- a) A hátrányos helyzetű, vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása;
- b) saját élményű tanuláson keresztül e csoportok sajátos igényeinek, élethelyzetének megismertetése a tanulókkal;
- c) a segítő magatartással az együttérzés, az együttműködés, a problémamegoldás, az önkéntes feladatvállalás- és megvalósítás képességének fejlesztése;
- d) lehetőség szerint személyes találkozások szervezése fogyatékkal élő személyekkel;
- e) a 9-12. évfolyamon tanulókkal az iskolai közösségi szolgálat céljainak és szabályainak megismertetése;
- f) az iskolai közösségi szolgálat teljesítése érdekében együttműködési szerződések kötése és ezek fenntartása.

Fenntarthatóság,-környezettudatosság

- a) A természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő szemlélet fejlesztése, kialakítása;
- b) tudatos fogyasztóvá nevelés;

- c) a fenntarthatóság elvének, lényegének megismertetése a tanulókkal;
- d) felkészítés a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására;
- e) azon gazdasági és társadalmi folyamatok megismertetése, amelyek környezeti változásokat, válságokat idézhetnek elő;
- f) a tanulók bekapcsolódásának segítése közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába;
- g) az iskolai szelektív hulladékgyűjtés biztosításával a fenntarthatóság egy fontos elemének átvitele a tanulók napi iskolai gyakorlatába.

Pályaorientáció

Ezen a területen arra törekszünk, hogy

- a) a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest átfogó képet nyújtunk a mindenkorai képzési kínálatról és a munka világról,
- b) olyan tevékenységeket biztosítunk, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken,
- c) fejlesszük a sikeres pályaorientációhoz és az érettségi vizsga szintjének helyes megválasztásához nélkülözhetetlen reális önismeretet.

Munkánk hatékonyságának mérésére a végzett tanulók iskolakövetési rendszerét működtetjük.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

- a) Hasznosítható ismeretek adása a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról;
- b) olyan pozitív attitűdök kialakítása, mint az értékteremtő munka, a javakkal való gazdálkodás, a gazdasági észszerűség;
- c) felelősség és mérlegelési képesség kialakítása a tanulóknál döntéseik közvetlen és közvetett következményeivel és kockázataival kapcsolatban;
- d) a gazdálkodással és a pénzügyekkel kapcsolatos képességek fejlesztése;
- e) összefüggések megértetése rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatában, illetve az egyéni és közösségi érdekek összefüggésében;
- f) a kezdeményezőképeség és a vállalkozói kompetencia fejlesztése;
- g) diákjaink tudatos fogyasztóvá nevelése (tudjanak eligazodni a fogyasztási javak, szolgáltatások, marketinghatások és viselkedésmódok között);
- h) biztosítanunk kell a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását;
- i) lehetőség szerint külső szakemberek bevonása e feladatok végrehajtásába.

Médiatudatosságra nevelés

- a) A tanulók megismertetése a média működésével és hatásmechanizmusaival;
- b) a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatok megértésének segítése;
- c) tudatosítani a média mindennapokat is befolyásoló hatásait, hatásmechanizmusát;
- d) az értelmező, kritikai beállítódás kialakításával a diákok felkészítése a demokrácia részvételi kultúrájára;
- e) a tanulók megismertetése a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával;
- f) a közösségi média használati szabályainak tanítása, a veszélyek tudatosítása, az adatvédelem fontosságának tanítása.

A tanulás tanítása

- a) A természetes tanulási motiváltság maximális kihasználása, erősítése;
- b) a tanulás iránti pozitív attitűd kialakítása és folyamatos megerősítése;
- c) segítség nyújtása a tananyag önálló elsajátításához, szerkezetének megismeréséhez, feldolgozási lehetőségeihez – osztályfőnöki órákon általában, szakórákon speciálisan;
- d) hatékony, egyénre szabott tanulási módszerek megtanítása a diákoknak;
- e) új helyzetekben is alkalmazható tudás kialakítása;
- f) az önművelés igényének és szokásának kialakítása;
- g) a tanulók szociokulturális háttérének felmérése a jobb egyéni támogatás érdekében;
- h) IKT eszközök rendszeres használata – a kihasználtság nyomon követése;
- i) a fejlesztő értékelés, az ön- és társértékelés folyamatos jelenléte az állandó visszajelzés, a tudatosság folyamatos fenntartása, valamint az eredményesebb egyéni támogatás érdekében.

2.1.4. Nevelő-oktató munkánk eszközei, eljárásai

- a) Iskolánk a nevelő-oktatómunka eszközei, eljárásai megválasztása során alapelvnek tekinti a pedagógusok módszertani szabadságát.
- b) Az eszközök, eljárások kiválasztásánál mindig figyelemmel kell lenni a tanulócsoport életkorára, fejlettségére, összetételére.
- c) A tanulásszervezési módok (munkaformák) mindegyike alkalmas az oktató-nevelő munkára, de fontos a célokhoz rendelni az eszközöket.
- d) A munkaformák közül (frontális munka, páros munka, egyéni munka, csoportmunka) előtérbe helyezzük a tanulói együttműködésen alapuló, a párhuzamos interakciókkal minél több tanulót aktivizáló formákat, így elsősorban a kooperatív páros és kooperatív csoportmunkát.
- e) Fontosnak tartjuk a tanórákon, foglalkozásokon a munkaformák és módszerek változatos használatát.
- f) A közös alapok mellett a magasabb szintű ismeretek elsajátíttatását és a gyakoroltatást, az ismeretek alkalmazását minél nagyobb arányban differenciált munkáltatással végeztetjük.
- g) A tanulási-tanítási folyamatot a tanulói tevékenykedtetésre, a tanulók aktív részvételére építjük.
- h) Az iskolai tanulásban alkalmazzuk a tapasztalatra, szemléltetésre építést, a kísérletezést.
- i) A fenti elveknek megfelelően alkalmazzuk módszereinket, így pl. a következőket:
 - megbeszélés
 - vita
 - szituációs játék
 - drámajáték, szerepjáték
 - tanulói prezentáció kiselőadással
 - játék
 - munkáltatás
 - irányított tananyag-feldolgozás
 - házi feladat
 - projektmunka
 - portfólió
 - tanári előadás
 - tanári elbeszélés
 - tanári magyarázat.

- j) A modern eszközök használata mind a tanári bemutatások, szemléltetések, mind a tanulói együttműködések során előtérbe kerül. Az IKT-eszközök használata az iskolai munkában nem lehet öncélú, mindig a célok megvalósulását szolgálja. Ennek során tanári utasítás alapján a tanulók saját eszközei (pl. okostelefon, tablet, laptop) is használhatóak.

2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Nevelő-oktató munkánk során egyaránt fontosnak tartjuk diákjaink tudásának, képességeinek és személyiségének sokoldalú fejlesztését.

2.2.1. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai elveink

- a) Az egész személyiséget kell fejlesztenünk, szem előtt tartva azt, hogy mindenki a saját egyéniségét bontakoztathassa ki.
- b) Célunk olyan kiegyensúlyozott személyiségek nevelése, akik
- egészséges életmódot folytatnak,
 - összhangra törekednek a környezetükkel,
 - ismerik és elfogadják önmagukat,
 - megértéssel fordulnak más emberekhez.
- c) Figyelembe vesszük, hogy a gyermekeket és főleg a kamaszodó, majd felnővekvő fiatalokat az iskolán kívül számos hatás éri, így a szülői-családi környezet, a kortárs csoportok és a szélesebb társadalmi környezet. A szülői házzal rendszeres kapcsolattartásra, együttműködésre törekszünk a közös célok érdekében, elsősorban az osztályfőnökökön keresztül.
- d) Hisszük, hogy az iskolai nevelést (is) az atmoszféra határozza meg. Az a légkör, amely a személyiségfejlődést elősegíti, melynek erői, töltései a pedagógus személyiségéből és a tanulókkal való kapcsolatából erednek.
- e) A gyermekközpontú iskola megvalósulását szeretnénk elérni, ahol lehetőség nyílik a harmonikus személyiség kialakulására.
- f) A személyiségfejlesztés során elsődleges eszköznek a dicséretet, a pozitív megerősítést tartjuk, de a következetesség betartásával szükség esetén a jobbító szándékú elmarasztalás sem maradhat el.
- g) Olyan színes és sokoldalú iskolai életet kívánunk biztosítani, mely fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, akaratát; hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, megalapozásához.

2.2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok, tevékenységek

- a) A tanulók megismerése (személyiségmérésekkel, a tanulók szociokulturális hátterének felmérése; közös programok során, egyéni elbeszélgetésekkel stb.).
- b) A tanulók igényeinek, szükségleteinek képviselése, fejlődésük értő követése.
- c) A fejlesztő értékelés gyakorlatának kialakítása, mely fejleszti a tanulók önismeretét, önértékelését, tanulási motivációikat.
- d) Az énkép, az önismeret; az önkontroll, az önkritika kialakítása, fejlesztése.
- e) Az önállóság, önfejlesztés képességének kialakítása és fejlesztése.
- f) Az önmagukért és másokért való felelősség kialakítása és fejlesztése.
- g) A nevelő-oktatómunka céljainál felsorolt értékek közvetítése, illetve kialakítása.
- h) A képességeknek és az egyéniségnek megfelelő feladatokkal, megbízásokkal segítjük a személyiségfejlődést, beleértve a közösségi szerepvállalási feladatokat is.

- i) A beteg, sérült és fogyatékos emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartás fejlesztése.
- j) Színes és sokoldalú iskolai élet biztosítása:
 - szakkörök, tehetséggondozó műhelyek,
 - iskolai ünnepélyek, megemlékezések,
 - kiállítások, tehetségnap,
 - versenyek, pályázatok,
 - iskolai bálók,
 - sportrendezvények, művészeti bemutatók,
 - kulturális rendezvények látogatása,
 - diákönkormányzati rendezvények,
 - tanulmányi kirándulások, országjárások, táborozások stb. szervezése.

2.2.3. Boldog iskola

- a) Megpályáztuk a Boldog iskola címet, ezáltal részt veszünk a Boldogságóra programban², 2020 szeptemberétől két második osztályunkkal, de szándékunkban áll a program kiterjesztése.
- b) „A Boldog Óvoda és Iskola programjának fókuszában az áll, hogy hogyan lehet a negatív gondolkodásmódon változtatni és a tanulásban egy optimista hozzáállást kialakítani a diákok körében. Ma már az ELTE PPK által tudományosan is igazolt programot fejlesztettünk ki, mely a pozitív pszichológia módszereire épül, ami mind a diákok, mind a tanárok jól-létével foglalkozik, és ahol lehetőség van a szülőket is bevonni a programba. Nem a tudás terhére dolgoztuk ki a programot, hanem annak kiegészítéseként, ahol az a cél, hogy a hagyományos tudásátadást és az életben szükséges kompetenciák fejlesztését összhangba hozzuk az iskolai oktatásban.”³
- c) Célunk, hogy
 - kialakítsuk a tanulók pozitív énképét és világszemléletét,
 - optimista és határozott személyiségeket neveljünk,
 - legyenek képesek a hatékony kommunikációra,
 - legyenek képesek megérteni döntéseik súlyát és azok lehetséges következményeit.
- d) A program segíti a kiegyensúlyozott személyiségek nevelését, hiszen mind a gyermekek, mind a pedagógusok lelki jóllétével foglalkozik.
- e) „A teljes Boldogságóra program 10 egymásra épülő témából áll, amelyek fokról fokra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit. Az egyes témakörök sorrendben:
 - A hála gyakorlása
 - Az optimizmus gyakorlása
 - Társas kapcsolatok ápolása
 - Boldogító jócselekedetek
 - Célok kitűzése és elérése
 - Megküzdési stratégiák
 - Apró örömek élvezete
 - A megbocsátás gyakorlása

² <https://boldogsagora.hu/tajekoztato> Letöltés: 2020. július 18.

³ <http://boldogiskola.hu/> Letöltés: 2020. július 18.

- Testmozgás
 - Fenntartható boldogság”⁴
- f) Céljaink elérése érdekében a két osztályban havonta legalább egy-egy Boldogságórát tartunk, melyet a Boldog iskola cím elnyerésével járó oktatási csomag használatával valósítunk meg.
- g) A Boldogságóra programban az élményalapú oktatás módszertanára építünk.
- h) A programba bevonjuk az érintett szülői közösségeket is.

2.3. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő program

2.3.1. Alapelvek, célok

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez.

- a) Arra ösztönözzük tanulóinkat, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására.
- b) Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megővására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére.
- c) Feladatunknak tekintjük, hogy a családdal együttműködve felkészítsük a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében.
- d) Motiváljuk és segítjük tanulóinkat a függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.
- e) Tevékenységünkkel az egészséges testi, lelki és szociális fejlődésüket szolgáljuk. Azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását segítjük, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészségi állapotát megtartják, javítják, az egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.
- f) Az egészséges életmódra neveléssel nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanítjuk a gyerekeket, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tisztelésére is. Ebben a munkában a pedagógusok mellett az iskolapszichológus is aktívan részt vesz.

2.3.2. A program tartalma, feladataink

A mindennapos testnevelés, testmozgás biztosítása

- a) Diákjaink számára órarendi óra keretében, heti 5 órában biztosítjuk a mindennapos testnevelést.
- b) Sportkörök szervezése.
- c) Együttműködések keretében sportfoglalkozások – lehetőség szerint.

Komplex intézményi mozgásprogram alapelvei

- a) Egészséges életmód-tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).

⁴ <https://boldogsagora.hu/tajekoztato/> Letöltés: 2020. július 18.

- b) A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.
- c) Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – képviseltessék magukat a sportfoglalkozások.
- d) Az éves munkaközösségi munkatervben a szorgalmi időszak minden hónapjához – az évszak sajátosságainak megfelelően – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve, mely az iskolai szabadidős és napközis időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.
- e) Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében a településen működő sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, sportegyesületekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.
- f) A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai programok egyik fontos eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.

Az egészséges táplálkozás terén:

- a) Az iskolai büfé működéséhez minden tanév végéig beszerezzük az iskola-egészségügyi szolgálat véleményét. Ha szakvéleménye szerint az árukínálat nem felel meg a jogszabályi előírásoknak, akkor a megállapodás a további üzemeltetésre csak akkor köthető meg, ha azt az iskolai szülői munkaközösség támogatja.
- b) Tanórai lehetőségek kihasználása.
- c) Egészségnapokon elméleti és gyakorlati lehetőségek tudatosítása.

A testi és lelki egészség fejlesztése érdekében az alábbi témákat dolgozzuk fel:

- a) A baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás terén:
 - A baleseti óvórendszabályok megismertetése
 - A közlekedési kultúra fejlesztése (a gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályai, a tömegközlekedési eszközök használata, stb.).
 - Az elsősegély-nyújtási alapismeretek tanítása (az iskolaorvos, a védőnő és a különböző külső szakemberek bevonásával)
- b) A személyi higiénia terén:
 - a rendszeres tisztálkodás fontossága,
 - igényének kialakítása
 - az időjárásnak, évszaknak megfelelő öltözködés
 - a bőr, a haj, a köröm helyes ápolása stb.
- c) A betegségek elkerülése, az egészség megóvása terén:
 - a tevékenység és terhelés harmonikus, kiegyensúlyozott aránya
 - helyes magatartás betegség esetén
 - egészséges, korszerű, rendszeres táplálkozás
 - helyes napirend, életrend (pihenés–munka helyes aránya, megfelelő alvásidő, stb.) kialakítás
 - az egészséget fenyegető környezetkárosító anyagok, környezeti ártalmak veszélyeinek felismerése
 - függőséghez vezető szokások elkerülése
- d) Önismeret, önkontroll, önbizalom; autonómia, személyiség megőrzése terén:
 - pozitív életszemlélet elsajátítása

- szorongás- és stressz oldó technikák; különböző (pozitív és negatív) élmények feldolgozása
- emberismeret, empátia, alkalmazkodóképesség, nyitottság
- önnevelő, problémamegoldó és konfliktuskezelő készség fejlesztése
- döntési képesség, érzelmi kifejező készség fejlesztése
- egyéni képességek, lehetőségek és célok összehangja
- devianciák elkerülése, megelőzése

Az iskola drogstratégiája:

- a) Célunk, hogy a diákok képessé váljanak az élvezeti szerekhez társadalmilag elfogadott módon viszonyulni.
- b) Ennek lépései: információnyújtás, érzékenység fokozása, attitűdváltozás
 - a függőséghez vezető motívumok feltárása, illetve szokások megelőzése
 - a függőség egészségkárosító következményei
 - a tanulók egészségmegőrző szokásainak a kialakítása és a káros szenvedélyektől mentes életmód kialakítása

A bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése érdekében feladataink:

- a) Az iskolai Házi rend és az SZMSZ következetes betartásával, betartatásával.
- b) Prevenációs foglalkozások osztályfőnöki órákon, iskolarendőr, pszichológus bevonásával, lehetőség szerint drámapedagógiai módszerekkel is.
- c) A szülőknek is tájékoztató előadások tartása.
- d) Bántalmazás vagy deviáns viselkedésformák észlelése esetén esetmegbeszélés keretében a pedagógusokkal közösen feltárjuk a viselkedéshez vezető okokat.
- e) A konfliktusban érintett tanulók az iskolapszichológus kiemelt segítségével részesülnek.

2.3.3. Az egészségfejlesztés színterei

- a) tanórák (ezen belül kiemelt szerepet kapnak a biológia és egészségtan, a természetismeret, környezetismeret, az osztályfőnöki és a testnevelés órák, de a többi szaktárgyi órán is kihasználjuk a tananyaghoz kapcsolódó egészségnevelési lehetőségeket)
- b) tanórán kívüli foglalkozások (pl. napközis foglalkozások, vetélkedők, személyiségfejlesztő foglalkozások, délutáni szabadidős foglalkozások...)
- c) iskolai sportköri foglalkozások
- d) iskolaorvosi szűrővizsgálatok
- e) egészségnap (tanévenként minimum egy tanítási nap, témanap)
- f) kortárs csoportos oktatók előadásai (lehetőség szerint, alkalomszerűen)
- g) orvostanhallgatók egészségnevelési foglalkozásai (lehetőség szerint, alkalomszerűen)
- h) erdei iskola (a lehetőségek függvényében)
- i) közösségfejlesztő- és szaktáborok (érdeklődők, önként jelentkezők számára, önköltségesen)
- j) túrák, kirándulások
- k) iskolai sportversenyek
- l) szülői értekezletek (a szülőkkel történő, egészségneveléssel kapcsolatos párbeszéd, mely közvetetten segíti nevelő-oktató munkánkat)
- m) iskolai könyvtár
- n) a felnőttek (tanárok és más iskolai dolgozók) példaadása, egészséges életmódja

2.3.4. Az egészségfejlesztést segítő szakemberek

- a) szaktanárok (biológia, természetismeret)
- b) tanítók
- c) iskolaorvos
- d) védőnő (tanórák, egyéb foglalkozások tartásával is)
- e) iskolapszichológus
- f) testnevelő tanár
- g) osztályfőnök
- h) diákönkormányzatot segítő pedagógus
- i) iskolarendőr
- j) országos programok koordinátorai
- k) Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
- l) INDIT közalapítvány
- m) Pedagógiai Szakszolgálat
- n) Alkalmanként más, külső szakemberek (pl. orvosok, orvostanhallgatók)

Iskolánkban iskolapszichológus dolgozik

- a) Tematikus csoportfoglalkozásokat tart a tanulóknak;
- b) preventív szűrővizsgálatokat végez egyéni vagy csoportos formában (pl. kognitív képességek fejlettsége, tanulási stílus, iskolai szorongás, osztálystruktúra feltérképezése);
- c) tehetséges gyermek esetében információt ad a szülőnek, pedagógusnak, megszervezi a Pedagógiai Szakszolgálatba történő delegálást;
- d) indokolt esetben a tehetséggondozás keretében személyiségfejlesztést, szociális készségfejlesztést végezhet.

További feladatai:

- a) hospitálás,
- b) konzultáció,
- c) tanácsadás egyéni/csoportos formában a tanulóknak, a szülőknak és pedagógusoknak szakmailag indokolt témakörben,
- d) egyéni esetvezetés, szupportív megsegítés, pszichológiai állapotfelmérés, krízisintervenció,
- e) pályaválasztási tanácsadás (pályaválasztási szűrés, pályaaorientációs foglalkozás és tanácsadás, indokolt esetben kapcsolat felvétele a BMPSZ pályaválasztási tanácsadás végző szakemberével, delegálás megszervezése).

2.3.5. Módszerek és tevékenységformák

- a) A tevékenységen alapuló oktatásszervezési formák elsődlegessége
 - szerep- és szituációs játékok
 - kísérletek végzése
 - gyakorlati feladatok
 - vita
 - kiselőadások
 - projektmunkák
- b) személyes és más példák, problémák gyűjtése, kiértékelése, megbeszélése
- c) önismereti tesztek, kérdőíves felmérések kitöltése, kiértékelése, megbeszélése
- d) érték kategóriák felállítása (táplálkozás, emberi kapcsolatok, helyes viselkedésformák, szokások, stb.)

- e) a szabadidő hasznos, értelmes eltöltésére irányuló programok szervezése, lebonyolítása
- f) oktatófilmek, videók megtekintése,
- g) interaktív oktatóprogramok alkalmazása,
- h) szűrések és prevenciós programok szervezése, lebonyolítása.

2.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés az iskolába lépés pillanatától olyan beilleszkedési folyamatot jelent, amelyben a tanulók, tanulócsoporthok keresik és megtalálják helyüket, miközben folyamatosan alakítják környezetüket és önmagukat.

E folyamatok célja:

- a) a kulturált egyéni és közösségi élet
- b) a mások megértésén, segítésén, tiszteletén és elfogadásán alapuló kapcsolatok kialakítása
- c) a különböző közösségekhez tartozás élményének és tudatának kialakítása és erősítése (osztály, iskola, nemzet)
- d) egymás támogatása, az önzetlen illetve a közös érdeken alapuló segítség megtanulása és gyakorlása

2.4.1. Alapelveink

- a) Az iskolai közösség formálása, alakítása nem egyetlen tantárgy feladata, mert az oktató-nevelő folyamat egészét áthatja, kiterjed a szabadidős tevékenységekre, közös cselekvésekre és a diákok öntevékeny szerveződéseire is.
- b) A közösségfejlesztés az iskolai élet kisebb közösségeinek fejlesztését is magában foglalja, pl. osztály, diákönkormányzat.
- c) A közösségfejlesztés a nagyobb közösségek összetartozásának tudatát is megalapozza, magyar nemzeti összetartozás, európaiság.
- d) A közösség váljék színterévé az eltérő fejlődésű egyének kibontakozásának, segítse, támogassa ezeket a folyamatokat:
 - az egyéni tehetség kibontakozása és fejlesztése
 - az egyéni nehézségekkel küzdők támogatása.
- e) A közösség segítsen a tanulók esetleges problémáinak, konfliktusainak megoldásában, egymás elfogadásában is.
- f) A közösségfejlesztésben számítunk a szülők, a szülői közösségek együttműködésére és támogatására.

2.4.2. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink

- a) a beilleszkedés folyamatos figyelemmel kísérése, segítése minden életkorban, de kiemelten az alsó tagozat első osztályában és ötödik osztályban
- b) minél több olyan tevékenység, alkalom megteremtése, amely során a tanulók megismerhetik az őket körülvevő világot, társaikat és önmagukat
- c) a társas kapcsolatok fejlesztése tanórai keretek között is, a tananyag lehetőségeit kihasználva (kiemelten osztályfőnöki, irodalom és etika órán)
- d) az együttműködés fejlesztése a tanulásszervezés során alkalmazott kooperatív páros- és csoportmunkákkal
- e) a tanulók minél hatékonyabb bevonása a közös tevékenységekbe, közösségi munkába
- f) a közösségi tevékenységek folyamatos értékelése és elismerése

- g) az iskolai élet demokratikus gyakorlatának biztosítása, többek között a diákönkormányzati munka támogatásával
- h) iskolai hagyományaink tudatos ápolása
- i) nemzeti hagyományaink ápolása, ünnepeink, évfordulóink kapcsán méltó megemlékezések vagy programok szervezése
- j) egységes iskolai arculat-, érték- és szimbólumrendszer kialakítása
- k) az iskolai összetartozás tárgyi jelképeinek (pl. nyakkendő, jelvény, póló) viseletére való ösztönzés, példamutatás, ilyen alkalmak teremtése
- l) az értékek megőrzése és gyarapítása, az erre való nevelés
- m) a tanulók kiegyensúlyozott, jó iskolai közérzetének megteremtése
- n) a különböző kultúrák, életmódok, vallások, szokások megismertetésével nyitottá, megértővé tenni tanulóinkat a másáig iránt
- o) 9-12. évfolyamos tanulóinknak az iskolai közösségi szolgálat teljesítése és az önzetlen segítség megtapasztalásának érdekében az IKSZ feltételeinek biztosítása.

2.4.3. A közösségfejlesztés színterei, tevékenységformái

- a) osztályfőnöki órák, szakórák
- b) szakkörök, sportkörök
- c) iskolai- és osztályprojektek
- d) -témahetek
- e) tanulmányi kirándulások, táborok
- f) tanulmányi-, művészeti- és sportversenyek
- g) különböző közös programok (pl. hulladékgyűjtés, színház-, mozi-, múzeumlátogatás, stb.)
- h) iskolai- és iskolán kívüli rendezvények,
- i) ünnepségek, megemlékezések
- j) iskolai hagyományörzés (pl. kulturális bemutató sportnapok, szecskaavató, szalagtűző bál, farsang, Árpád-nap, egészségnap, tehetségnap, stb.)
- k) diákönkormányzati munka
- l) iskolai közösségi szolgálat

2.5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka

2.5.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

Pedagógusaink felelősséggel, a tanulók eredményes nevelése-oktatása érdekében végzik munkájukat. Munkaköri kötelezettségeiknek a tartalmát és kereteit a Köznevelési törvény, az iskola Szervezeti és Működési Szabályzata, a Pedagógiai program, az iskolai Házirend, az iskolai munkaterv és a nevelőtestület határozatai, továbbá az intézményegység-vezető, valamint a felelős szervek igazgató útján adott útmutatói alkotják.

Rendszeres munkafeladatok

- a) alkotó részvétel az iskolai munka egészének fejlesztésében, a munkaterv elkészítésében, a Házirend betartásában és betartatásában
- b) tevékeny közreműködés az iskolai közösségek kialakításában és fejlesztésében
- c) a tanulók egyéni fejlődésének figyelemmel kísérése, személyiségük fejlesztésének segítése, együttműködés a tantestület tagjaival és a szülőkkel
- d) a tantervi követelményeknek az adott osztály összetételének, érdeklődésének megfelelő ismeretanyag, módszer, eljárás megválasztása
- e) a helyi tanterv szerint az oktatómunka írásban való megtervezése, a tanítási órákra, foglalkozásokra való felkészülés

- f) szemléltetés, az eszközállomány óvása, rendben tartása
- g) a kötelező és a többletórák, a beosztás szerinti ügyelet, szükség esetén - a törvényben meghatározott mértékig - a helyettesítések ellátása
- h) a tanulók tudásának ellenőrzése, értékelése, minősítése, a Pedagógiai programban meghatározottak szerint, a helyi tanterv követelményei alapján
- i) a tanulók adottságainak, képességeinek megismerésére vonatkozó mérési rendszer működtetése
- j) feladatlapok, munkafüzetek, dolgozatok, rajzok, egyéb tanulói munkák javítása, ellenőrzése, értékelése
- k) a szülőket és a tanulókat az őket érintő kérdésekről (a tanulók tudásáról, készségeinek-képességeinek a szintjéről, fegyelméről, munkához való viszonyáról) tájékoztatja, a szülőt figyelmezteti, ha gyermeke jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek
- l) a tehetséges tanulók gondozása, a problémákkal küzdő tanulók hátrányainak csökkentése tanórai felzárkóztató foglalkozásokkal
- m) a tanulók pályaválasztásának segítése
- n) aktív részvétel tantestületi értekezleteken
- o) folyamatos önképzéssel, belső és külső továbbképzéseken való részvétellel fejleszti szakmai tudását, módszertani kultúráját
- p) tanulmányi versenyek szervezése, vezetése
- q) ebédeltetés a menzán
- r) az iskola épületének tisztán, rendben tartásában, az igényes környezet megteremtésében való közreműködés, elsősorban a tanulók nevelésével
- s) közreműködés a tanuló- és gyermekbalesetek megelőzésében
- t) a sajátos nevelési igényű, beilleszkedési-magatartási és tanulási nehézséggel küzdő tanulók esetén együttműködés a fejlesztő pedagógussal
- u) az egészség- és környezettudatos életmódra való igény kialakítása a tanulóknál

Adminisztrációs munkák végzése

- a) naplók vezetése (elektronikus napló)
- b) javító- és osztályozóvizsga jegyzőkönyveinek a megírása
- c) névsorok, statisztikák készítése
- d) leltározási naplók aláírása adott szaktárgynak megfelelően
- e) közreműködés leltározásnál adott szaktárgynak megfelelően
- f) tanórai és tanórán kívüli foglalkozásait köteles a naplókban az adott határidőig adminisztrálni

Eseti feladatai

- a) tevékeny részvétel a Pedagógiai program kidolgozásában
- b) a szakmai munkaközösség és a szülők véleményének figyelembevételével a taneszközök kiválasztása
- c) az iskolai munkatervben tervezett, illetve külső szervek által felkért (egyeztetés után) tantárgyi mérések elvégzése
- d) a tanulók és a szülők tájékoztatása a követelményekről, a tanulók tudásának ellenőrzésének módjairól, eredményeiről
- e) az iskolai munkatervben megtervezett vagy külső szerv, intézmény által felkért és előre egyeztetett programok szervezése, és ezeken való részvétel
- f) kirándulások, ünnepélyek, sportnapok, gyermekprogramok; mozi, színház, hangverseny, üzemlátogatások előkészítése, szervezése, részvétel ezeken
- g) az érettségi vizsgára felkészítés (középiskolai tanárok)

- h) óralátogatások végzése a kollégáknál tapasztalatcsere céljából
- i) kapcsolattartás külső szervekkel, intézményekkel
- j) fogadóórán és szülői értekezleten való részvétel
- k) a tanulók felügyelete, kísérése (orvosi vizsgálat, rendezvények, stb.)
- l) napközis felügyelet ellátása (iskolai szünetekben)
- m) iskolai rendezvények szervezése, illetve az ezeken való részvétel

2.5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

- a) Az osztályfőnök az iskola Pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire, valamint a közösségfejlesztés megvalósítására.
- b) Betartja és betartatja a Házirendben leírtakat.
- c) Az adott osztályra vonatkozó szabályokat dolgoztat ki diákjaival, és ezek betartására ösztönzi őket.
- d) Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- e) Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- f) -Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- g) Együttműködik az osztály választott diákképviselőivel, a tanulóközösség formálása érdekében.
- h) Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- i) Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra.
- j) Különös gondot fordít a hátrányos helyzetű tanulók segítésére.
- k) Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- l) Az osztályközösség kialakulása és fejlődése érdekében tevékenykedik, szabadidős programokat szervez.
- m) Rendkívüli esetekben, vagy az osztály jobb megismerése érdekében órát látogat.
- n) Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, törzslapok vezetése, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- o) Segíti és koordinálja az osztályban tanító **pedagógusok** munkáját.
- p) Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- q) Az átmenet problémáinak csökkentése érdekében
 - kapcsolatot tart a 4. évfolyam osztályfőnökeivel
 - a 4. évfolyam osztályaiban május-június hónapokban óralátogatásokon vesz részt
 - augusztus végén, szeptember elején gólyatábort szervez az új osztályának.
- r) Az egy osztályban tanítók osztályértekezletén elemzi osztálya helyzetét, tanulmányi munkáját, magatartását, szükség esetén javaslatokat fogalmaz meg, intézkedési tervet készít.
- s) Kapcsolatot tart a **szülőkkel**, illetve osztálya szülői közösségével.
- t) Szülői értekezleteket tart (az iskola munkatervében meghatározott időpontokban, illetve igazgatói engedéllyel rendkívüli esetben).
- u) Tájékoztatja, szükség esetén felszólítja a szülőket.
 - Nevelő-oktató munkájához minden tanévben tématervet készít.

- Pontosan vezeti az elektronikus osztálynaplót.
- Segédkezik a javító- és osztályozóvizsga jegyzőkönyveinek kitöltésében.
- Névsorokat, statisztikákat készít.
- Pontosan vezeti a bizonyítványokat, a törzskönyvet.
- Feletteseinek megbízása alapján tanulói jellemzést, környezettanulmányt készít.

2.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

2.6.1. Alapelveink, általános feladataink

Minden tanköteles korú tanulónak törvényben biztosított joga, hogy a neki megfelelő nevelésben-oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítése érdekében iskolánk (az iskolafenntartóval, a családdal, a szülővel vagy a gondviselővel, szakmai és civil szervezetekkel együttműködve) törekszik arra, hogy a következő elvek szerint biztosítsa a nevelő-oktató munka feltételeit:

- a) a képességek megismerése és fejlesztése, a készségek, ismeretek, tudástartalmak megalapozása, az attitűdök kialakítása az 1–4. évfolyamon
- b) folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a tudás bővítése, megszilárdítása az iskolázás minden szakaszában
- c) az eredményes szocializáció akadályainak korai felismerése és kezelése pedagógiai eszközökkel
- d) a tanuló tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és annak valamennyi területén
- e) a tanulást érintő lemaradás, illetve a tanulói leszakadás megakadályozásának érdekében a tanuló személyiségének, szociokulturális háttérének megismerése, a tanulás eredményességét növelő pedagógiai módszerek alkalmazása
- f) a tanuló önmagához és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon, és a tevékenység támogatása az iskolán kívül is
- g) motiváló és hatékony tanulásszervezési eljárások alkalmazása, akár játékok segítségével
- h) egységes alapokon nyugvó, de differenciált tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása
- i) a sajátos nevelési igényű, tanulási, magatartási, beilleszkedési nehézségekkel küzdők elfogadása, beilleszkedésük feltételeinek kölcsönös alkalmazkodáson alapuló megteremtése, a képességprofilhoz viszonyított haladás elismerése, a tanulásban meghatározó képességeik feltárása és fejlesztése

2.6.2. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

A tehetség korai felismerése és speciális képzése a kibontakozás és az akadálytalan fejlődés legfontosabb feltétele.

Iskolánk Akkreditált Kiváló Tehetségpont

Iskolánkban fennállása óta hagyománya van a tehetséggondozásnak, a kezdetek óta fontos szerepe volt a tehetségek felismerésének, fejlesztésének, kibontakoztatásának. Az emelt

óraszámú, emelt szintű képzések, a szakkörök, a versenyekre történő felkészítések, a tehetséggondozó műhelyek mind ennek a törekvésnek a megvalósítása.

2010 óta regisztrált tehetségpontként működünk, 2013-ban elnyertük az Akkreditált Kiváló Tehetségpont címet. Törekvésünk középpontjában az áll, hogy a meglévő tehetséggondozási formákat egységbe szervezzük, és biztosítsuk a feltételeket ahhoz, hogy a családok szociális helyzetétől függetlenül minden tehetséges tanulót felismerjünk, és tehetségének kibontakozásához hozzájáruljunk.

A tehetséggondozás céljai

Felismerni/azonosítani a tehetségigéreteket, beleértve az alulteljesítő tehetségeket is.

- a) Fejleszteni a tehetségigéreteket: szaktárgyi gazdagítással, mélyítéssel, személyiségfejlesztéssel.
- b) Lehetőségeket teremteni a tehetségek megmutatkozásának, kibontakoztatásának.

A tehetséggondozás formái tanórai keretek között:

- a) emelt óraszámú oktatás (angol nyelv, informatika / digitális kultúra-matematika, informatika, informatika digitális kultúra -kommunikáció)
- b) emelt szintű oktatás (2020-as Nat-tal kezdődően): angol nyelv, digitális kultúra - kommunikáció, digitális technológiák
- c) fakultációk, emelt szintű érettségi felkészítések

A tehetséggondozás formái tanórai kereteken kívül:

- a) tehetséggondozó műhelyek, foglalkozások
- b) szakkörök
- c) sportkörök
- d) versenyek
- e) műsorok létrehozása (ünnepélyekre, kulturális bemutatók, tehetségnapok szervezése, stb.)
- f) egyéni versenyfelkészítések
- g) nemzetközi projektek/diákcsere - szakmai napok
- h) szaktáborok/tematikus táborok

Ezeknek a fejlesztési formáknak túlnyomó többsége nyitott az iskola minden tanulója számára, de természetesen ezeken belül a tehetségigéreteket, a tehetséges tanulók különös figyelmet kapnak.

Tehetséges taulóinkat a következőképpen támogatjuk:

- a) Nagy figyelmet fordítunk a tehetségigéreteket és a tehetséges tanulók felismerésére.
- b) Sokféle lehetőséget biztosítunk fejlődésükre tanórai és tanórán kívüli keretekben.
- c) Differenciált tanórai tevékenységeket biztosítunk számukra, valamint – lehetőségeinkhez mérten – élményközpontú pedagógiai módszereket alkalmazunk.
- d) Támogatjuk tanulóink versenyeztetését, lehetőségeinkhez mérten anyagilag is.
- e) Tehetségnapon adunk lehetőséget bemutatkozásukra.
- f) A kiemelten tehetséges tanulók mellé támogató tanárt biztosítunk, aki egyéni fejlesztési tervet készít.
- g) Kiemelten tehetséges tanulóink számára lehetővé tesszük a személyre szabott munkarend kialakítását.

2.6.3. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel és sajátos nevelési igénnyel összefüggő pedagógiai tevékenység

Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási, magatartási problémákkal küzdő tanulókat.

A beilleszkedési, magatartási zavarok megoldását, illetve enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- a) a tanuló fejlesztő pedagógusi vagy iskolapszichológusi felmérését követően szakértői bizottságnak szóló javaslat készítésével
- b) a szakértői vélemény alapján készült igazgatói határozatba foglalt mentességek, kedvezmények és pedagógiai megsegítés pontos betartásával
- c) az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával
- d) a fejlesztő és gyógypedagógus kollégák és a többi pedagógus együttműködésével
- e) szükség esetén pszichológus, illetve más külső szakember igénybevételét javasolva
- f) az osztályközösség segítő erejének mozgósításával
- g) a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával
- h) békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával
- i) a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással)
- j) a tanuló pozitív énképe kialakításának támogatásával (dicsérettel, biztatással), az önértékelés, az önbizalom, az együttműködési- és kapcsolatteremtési képességének fejlesztésével
- k) teljesíthető, reális követelmények támasztásával

2.6.4. A tanulási kudarnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A felzárkóztatást segítő tevékenységformák iskolánkban:

- a) adaptív tanulásszervezési technikák (a tanulók páros, részben vagy teljesen egyéni, individualizált oktatási formái; a kooperatív tanulás technikái; a tanulókhöz optimálisan alkalmazkodó differenciálás; projekt módszer; portfóliós oktatás; stb.)
- b) a szakértői véleménybe foglalt fejlesztő órák
- c) egyéni, illetve kiscsoportos foglalkozások – az iskola lehetőségeinek függvényében
- d) tanulószobai és napközis foglalkozások az 1-8. évfolyam tanulói számára
- e) a tanulók személyiségének megismerését segítő egyéni elbeszélgetések.

2.6.5. Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Feladatunk segíteni minden hátrányos helyzetű tanulót képességeinek kibontakoztatásában, adottságaihoz mért fejlődésében, az esélyegyenlőség megvalósítása érdekében.

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- a) a hátrányos helyzetű tanulók nyilvántartása
- b) a lehetőségek függvényében a rászoruló tanulók iskolai táborozásokon, országjárásokon való részvételének anyagi támogatása (egyeztetve az iskolai alapítvány kuratóriumával)
- c) étkezési támogatás, illetve ingyenes étkezés biztosítása (a jogszabályi előírásoknak megfelelően, illetve segítő szervezetekkel való együttműködéssel)
- d) felzárkóztató-, ill. tehetséggondozó programok szervezése
- e) pályaaorientációs tevékenység

- f) drog-és bűnmegelőzési programokban való részvétel
- g) mentálhigiénés programok
- h) a tehetséges tanulók versenyeken való részvételének anyagi támogatása (pl.
- i) versenydíjak, útiköltség térítése – a lehetőségek függvényében)

2.6.6. Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Iskolánkban a gyermek-és ifjúságvédelmi tevékenységet az osztályfőnökök végzik. Munkájukban elsősorban az iskolapszichológus és a korosztályok szerint megbízott ifjúságvédelmi felelős pedagógusok nyújtanak segítséget, de kapcsolatot tartanak a Szülői Munkaközösséggel és a városi gyermek- és ifjúságvédelemmel foglalkozó szervezetekkel is.

Ennek területei:

- a) Az osztályfőnök tájékozódik a hátrányos, illetve veszélyeztetett tanulók körülményeiről és a változásokról.
- b) Az osztályfőnök figyelemmel kíséri a hátrányos helyzetű tanulók tanulmányi előmenetelét, mulasztásait.
- c) Az ifjúságvédelmi feladatokat ellátó pedagógus tájékoztatja a szülőket, illetve a diákokat az igénybe vehető támogatásokról, pályázatokról.
- d) Prevenációs programok szervezése, koordinálása, lebonyolítása.

Ezekben a programokban kiemelt figyelmet fordítunk az iskolai egészségfejlesztési, hangsúlyosan a drogmegelőzési munkára.

Munkánkhoz szakemberek segítségét is igénybe vesszük (egészségnevelő, iskolaorvos, védőnő stb.).

2.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai

Az iskola minden tanulójának joga, hogy

- a) szervezze közéletét, működtesse diákönkormányzatát, azok intézményeit, ehhez a tantestület, az iskolavezetés segítségét kérhesse
- b) véleményt mondjon, javaslatot tegyen és kezdeményezzen az iskola életével kapcsolatos kérdésekben, s ezekre érdemi választ kapjon
- c) képviselői által részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában, választó és választható legyen a diákközösség bármely szintjén
- d) kezdeményezze diákszerveződések (iskolaújság, klubok, diákkörök, önképzőkörök stb.) létrehozását és ezek munkájában részt vegyen
- e) minden őt érintő dokumentumot megtekinthessen tanára jelenlétében, indokolt esetben az adatokban javítást kérhessen
- f) egyéni, közösségi problémái megoldásához kérje tanárai, osztályfőnöke, az iskolaorvos, az iskolapszichológus, az iskolavezetés segítségét, ill. a diákönkormányzathoz forduljon érdekképviselőért, és kérje az őt ért sérelem orvoslását
- g) az oktatási jogok biztosához forduljon

Ezek a jogosultságok minden tanulót megilletnek, viszont jogainak gyakorlása során senki sem sértheti társai, tanárai és a közösség jogait, emberi méltóságát.

Jogorvoslati lehetőség, érdekképviselő

- a) Ha a diákot az iskolában sérelem éri, gondjával ő maga vagy szülője (illetve törvényes képviselője, a továbbiakban: szülő) a tanárához, osztályfőnökéhez vagy a diákönkormányzathoz fordulhat. Ha ezen az úton sem sikerül megoldást találnia,

akkor személyesen, tanárával, a diákönkormányzat képviselőjével vagy szülőjével együtt felkeresheti az iskola igazgatóját, illetve helyetteseit a probléma orvoslása érdekében.

- b) A diákönkormányzat joga, hogy a névvel vagy osztály megjelölésével érkező panaszoknak utánanézzen, s megpróbáljon eljárni az ügyben. Súlyosabb vagy ismétlődő esetben a diákönkormányzatot a DÖK munkáját segítő pedagógus is képviselheti.
- c) A fölvetett problémára a megkeresett tanár, illetve az igazgató egy héten belül köteles érdemi (írásbeli megkeresés esetén írásbeli) választ adni.
- d) Tanár és diák(ok) közti problémák megoldására, vitás kérdések eldöntésére a két fél által delegált képviselőből és az igazgatóból álló panaszforum jogosult.

Rendszeres belső jogorvoslati rendszer

- a) Bármelyik diákunknak lehetősége van arra, hogy az *iskolavezetés elektronikus postafiókján* észrevételeire 15 napon belül választ kapjon.
- b) Rendszeres információkérés a diákönkormányzattól a patronáló tanár útján
- c) **Diákközgyűlés**, minimum évi egy alkalommal:
 - Iskolánkban küldött közgyűlést tartunk.
 - Külön szekciókban szervezzük az általános iskola és a gimnázium tanulói részére.
 - Tartalmi előkészítést – a DÖK véleményének kikérésével – a tantestület megbízott munkacsoportja végzi, minden tanév március 31-ig. (Igény esetén a további diákközgyűléseket a DÖK szervezi, a tantestület véleményének kikérésével.)
 - A közgyűlést két héttel előre meg kell hirdetni az osztályfaliújságokon, az iskolai hirdetőtáblán és a honlapon. Ki kell írni a témákat, a témafelelőst, az írásban leadható hozzászólások, kérdések leadásának helyét, a közgyűlés időpontját és helyét.
 - Az osztályközösség a téma megtárgyalása után 2-2 küldöttet választ.
 - A közgyűlésen a tantestület minden munkaközösséggel képviselteti magát, részt vesz az iskola igazgatója vagy helyettese, a DÖK patronáló tanára, a gazdasági-technikai csoport képviselője.
 - A közgyűlésen az igazgató tájékoztatást ad a tanulói jogok helyzetéről, annak érvényesüléséről az elmúlt időszakban.
 - A közgyűlés állásfoglalásairól, döntéseiről az iskola tanulóit a honlapon keresztül, osztályfőnöki órán a küldöttek beszámolóí révén, a dolgozókat az adott területért felelős vezető tájékoztatójával értesíteni kell.

Véleménynyilvánítási jog, a tanulók tájékoztatása

- a) A diákok az iskola életéről, működéséről, az őket tanító és nevelő pedagógusok munkájáról – megfelelő formában, az emberi méltóság tiszteletben tartásával – véleményt nyilváníthatnak. A diákok véleménynyilvánításának gyakorlására szervezett formában is lehetőség van (diákközgyűlésen, a DÖK közvetítésével, véleményező gyűjtőládával stb.).
- b) A tanulók napi tájékoztatására szolgál az iskolai hangosbemondó, ezen kívül rendszeres tájékoztatást nyújt az iskolai hirdetőtábla, a tantermi faliújságok, az iskolai honlap, az elektronikus napló.
- c) Az iskolai eseményekről az osztályfőnökök is rendszeresen tájékoztatják osztályukat.

A kérdés és az érdemi válasz rendje

- a) A tanulók számára biztosítjuk az írásbeli kérdésfeltevés lehetőségét az iskolavezetés elektronikus postafiókján keresztül.
- b) A válaszokat a kérdés feltevésétől számított 15 napon belül a DÖK-ön keresztül a feladóhoz juttatjuk.
- c) A név nélküli kérdésekre csak közérdekű téma esetén válaszol a vezetőség a DÖK faliújságján keresztül.

A diákönkormányzat és az iskola közti kapcsolat

- a) Az iskolai közösségek az életüket érintő bármely kérdésben a diákönkormányzaton keresztül is érvényesíthetik jogukat.
- b) Az iskolai diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát a választó tanulóközösség fogadja el és a nevelőtestület hagyja jóvá. Ez a jóváhagyás csak jogszabályokkal vagy iskolai szabályozókkal való ütközés esetén tagadható meg.
- c) A DÖK a törvényben és a szervezeti és működési szabályzatában rögzített módon szerveződik és működik. A diákönkormányzatot és a patronáló tanárt a DÖK maga választja. Az iskolavezetés és a DÖK kapcsolata általában a patronáló tanár személyén keresztül valósul meg, - illetve az igazgató és helyettesei, valamint a DÖK vezetői közti közvetlen kapcsolattartásban nyilvánul meg.
- d) Az iskola biztosítja a DÖK működéséhez szükséges telefon- és számítógéphasználatot a patronáló tanárnak és a DÖK vezetőjének. Kisebb fénymásolásairól a DÖK patronáló tanár gondoskodik, nagyobb igényt az iskola igazgatója vagy helyettesei engedélyeznek – a lehetőségek függvényében.
- e) Az iskola biztosítja a DÖK gyűléseihez és rendezvényeihez a szükséges termeket.
- f) A DÖK dönthet a tanév elején egy tanítás nélküli munkanap programjáról. Ha a terv nem sért iskolai dokumentumot vagy jogszabályt, a tantestület a tanév rendjének részeként jóváhagyja. A nevelőtestület a DÖK-nap programjának lebonyolításában, felügyeletében közreműködik.
- g) A diákönkormányzatot az Árpád Gimnázium Alapítvány támogatja. A támogatás mértékét évente az alapítvány kuratóriuma állapítja meg. A kapott pénz felhasználásáról a DÖK dönt.

2.8. A szülők, a tanulók, a pedagógusok és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

A szülők, a tanulók, a pedagógusok kapcsolattartásának formái

- a) A szülők és a pedagógusok kapcsolattartása:
 - szülői értekezletek
 - egyéni fogadóórák (minden héten a pedagógus által megjelölt időpontban)
 - általános fogadóórák (az intézmény éves munkatervében meghatározott időpontokban, szervezett keretek között)
 - nyílt napok, nyílt órák a leendő első, illetve az ötödikes nyolcosztályos gimnáziumi tanulók, valamint szüleik számára (évente legalább egy-egy napon)
 - rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról (elektronikus naplóhoz adott szülői és tanulói kóddal, illetve ímél formájában)
 - írásbeli tájékoztatások
 - a szülői munkaközösség és az iskolavezetés, valamint az osztályfőnök együttműködése
 - egyéni vagy kiscsoportos megbeszélések

- közös programok szervezése:
 - iskolai rendezvényeken (pl. szecskaavató, szalagavató bál, karácsonyi hangverseny, Árpád-nap, ballagás, stb.)
 - osztályrendezvények (pl. pályaorientációs nap, karácsonyi ünnepség szülők számára, anyák napi műsor, projektzárók)
 - osztálykirándulások
 - az iskolai alapítvány tevékenysége
- b) A tanulók és a pedagógusok kapcsolattartása:
 - hangosbemondó
 - osztályfőnöki órák
 - megbeszélések az osztályfőnökkel
 - elektronikus naplón keresztül,
 - írásban
 - rész-iskolagyűlések
 - iskolai honlap
 - iskolai Facebook oldal
 - osztálycsoportok
- c) Rendkívüli munkarend vagy digitális munkarend idején a szülők, a tanulók és a pedagógusok kapcsolattartása kizárólag digitális úton történik. Iskolánk ez esetben online tanórákat, foglalkozásokat is tart, melyek időbeosztását előre megadjuk. Ez esetben a tanuló számára kötelező az online tanórákon való részvétel és a rendszeres feladatmegoldás, valamint ezek határidőre történő, elektronikus visszajuttatása a pedagógusnak.

Kapcsolattartás az intézmény partnereivel

- a) Az intézmény széles körű kapcsolathálózatot működtet.
- b) A kapcsolattartás formája alapvetően az elektronikus levelezés és az iskolai honlap tájékoztatásai.
- c) A partneri kapcsolatok állandó köre:
 - Fenntartónk, a Pécsi Tankerületi Központ
 - Az iskolaegészségügyi ellátás körében: az iskolaorvos, a védőnő, a fogorvos
 - A szociális ellátások terén: a családsegítő- és gyermekjóléti központ, az iskolában működő szociális segítő
 - Az Oktatási Hivatal Pécsi Pedagógiai Oktatási Központja
 - A Pécsi Tudományegyetem és karai
 - Az Éltés EGYMI utazó gyógypedagógusi hálózata
 - A kertvárosi óvodák
 - Művészeti iskolák
 - Zöld szervezetek
 - Rendőrség
 - Sportegyesületek
 - Az iskolai közösségi szolgálat teljesítése érdekében kötött együttműködések.

2.9. A tanulmányok alatti vizsgák eljárási szabályai

(A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet alapján).

A tanulók osztályzatait

- a) évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján vagy
- b) az osztályozóvizsgán, különbözeti vizsgán,
- c) valamint a pótló vagy a javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani.

Tanulmányok alatti vizsgák iskolánkban

- a) javítóvizsga
- b) osztályozóvizsga
- c) különbözeti vizsga
- d) gimnáziumi belső vizsgák
- e) pótló vizsgák

Tantárgyankénti vizsgarészek

A közismereti tárgyak mindegyikéből írásbeli és szóbeli vizsgát kell tenni.

Kivételt képeznek ez alól:

- a) Informatika / Digitális kultúra – csak gyakorlati vizsga
- b) Matematika – csak írásbeli vizsga
- c) Állampolgári ismeretek – csak szóbeli vizsga
- d) Mozgókép-kultúra és médiaismeret – csak írásbeli vizsga
- e) Vizuális kultúra – írásbeli és gyakorlati vizsga
- f) Testnevelés – csak gyakorlati vizsga
- g) Technika és életvitel – csak írásbeli vizsga

A vizsgabizottság

- a) A vizsgabizottság elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízza meg.
- b) A vizsgabizottság háromtagú (elnök, kérdező tanár, tag) – az iskola pedagógusaiból áll (kivétel ez alól a kijelölt független vizsgabizottság).
- c) Az elnök felel a vizsga szakszerű és törvényes megtartásáért, a vizsgabizottság törvényes működéséért.
- d) A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.

2.9.1. Az írásbeli vizsga eljárási szabályai

- a) A vizsga feladatlapjait és tételeit a szakmai munkaközösség készíti el, egységes tartalommal és formában. Ugyanígy elkészíti a szükséges, egységes segédanyagokat, javítási és értékelési útmutatókat.
- b) A munkaközösség-vezető által ellenőrzött, jóváhagyott vizsgaanyagokat az iskola hosszú bélyegzőjével kell ellátni és a megfelelő számban sokszorozítani.
- c) A tanulónak legalább 10 perccel a kiírt időpont előtt meg kell jelennie a vizsga helyszínén.
- d) A vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató tanár úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák, és ne segíthessék.
- e) Az írásbeli vizsgán csak az iskola bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával (golyóstollal) kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számítógép használatát, melyet az iskolának kell biztosítani.
- f) A használható segédeszközökről a tanulókat előzetesen tájékoztatni kell. Az íróeszközökről és az engedélyezett segédeszközökről a vizsgázók gondoskodnak, azokat egymás között nem cserélhetik.

- g) A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti nevét, a vizsganap keltét, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.
- h) A vizsgázónak az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő vizsgatantárgyanként hatvan perc.
- i) Ha az írásbeli vizsgát bármilyen esemény megzavarja, a kiesett idővel a rendelkezésre álló időt meg kell növelni.
- j) A sajátos nevelési igényű tanulók, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázók részére az adott határozat szerint, a tanuló kérelme esetén az igazgató engedélyezi a neki járó kedvezményeket és mentességeket:
 - az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,
 - lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,
 - engedélyezni kell, hogy írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen.
- k) Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között 10 perc pihenőidőt kell a vizsgázók részére biztosítani.
- l) Ha a vizsgáztató tanár az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató tanár a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az igazgatónak.
- m) Az igazgató az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja. A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató tanár nyilatkozatát, továbbá minden olyan tény, adatot, információt, esemény leírását, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató tanár, az iskola igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.
- n) Az igazgató az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat - az üres és a piszkosított feladatlapokkal együtt - a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató tanároktól. A jegyzőkönyveket aláírásával - az időpont feltüntetésével – lezárja, és a vizsgairatokhoz mellékeli.
- o) Ha a vizsgázó az írásbeli vizsgáról fel nem róható okból elkésik, távol marad, a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik mielőtt a válaszadást befejezné, az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy
 - a vizsgázó a számára megszervezhető legközelebbi időpontban pótló vizsgát tegyen,
 - a vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig adott válaszokat értékeljék.
- p) A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására, és ezt a vizsgázó megfelelően igazolja.
- q) Ha a vizsgázó az írásbeli vizsgáról felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik, osztályozóvizsga esetén az adott vizsgatantárgyból javítóvizsgát tehet az igazgató által meghatározott időben, javítóvizsga esetén az évfolyamot megismételheti.

- r) Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató tanár haladéktalanul kijavítja, a hibákat, tévedéseket a tanuló által használt tintától jól megkülönböztethető színű (piros színű) tintával megjelöli, értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.
- s) Ha a vizsgáztató tanár a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az igazgatót.
- t) Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola igazgatójából és két másik - a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő - tanárból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságának mérlegelésével a következő döntést hozhatja:
 - a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,
 - az adott vizsgatantárgyból - a javítóvizsga kivételével - a vizsgázót javítóvizsgára utasítja.
- u) A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

2.9.2. A szóbeli vizsga eljárási szabályai

- a) Előzetesen időrendi beosztást kell készíteni, mely a vizsgáztató tanár feladata.
- b) Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három vizsgatárgyból szervezhető szóbeli vizsga.
- c) A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdí a vizsgát, amelybe beosztották.
- d) A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.
- e) Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.
- f) A szóbeli vizsgán a vizsgázó vizsgatantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.
- g) A vizsgázó útbaigazítás és támogatás nélkül, önállóan felel, de ha elakad, a vizsgabizottság tagjaitól vagy a vizsgáztató tanártól kaphat segítséget. A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik.
- h) Minden vizsgázónak vizsgatantárgyanként legalább harminc perc gondolkodási időt kell biztosítani a felkészülésre, kivételt képez ez alól az idegen nyelvi vizsga.
- i) A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania.
- j) Egy-egy vizsgatantárgyból a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.
- k) A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte vagy a tétel kifejtésében elakadt. A vizsgázót nem szabad félrevezetni, gondolkodásában, a tétel kifejtésében megzavarni. A vizsgázó a tétel kifejtésében akkor szakítható félbe, ha a rendelkezésére álló idő letelt.
- l) Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagából teljes tájékozatlanságot árul el, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vagy pótfeladatot biztosít részére további felkészülési idővel. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra kell felkerekíteni, majd az osztályzatot ez alapján kell kiszámítani.
- m) Ha vizsgázó a feleletet befejezte, a következő vizsgatantárgyból történő tételhúzás előtt, legalább harminc perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
- n) Ha a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.
- o) A sajátos nevelési igényű tanuló, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó kérésére – az adott határozat szerint – az igazgató engedélye alapján
 - a harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni,
 - engedélyezni kell, hogy a szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsgát tegyen,
 - engedélyezni kell, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen.
 - Ha a vizsgázónak engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia és kifejtenie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kifejtése előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
 - Ha a vizsgázó a szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsgát tesz, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató tanár mellett készíti el dolgozatát. A

dolgozat elkészítésére harminc percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa.

- p) Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha a szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni.
- q) A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság, a felróható vagy fel nem róható okból történő vizsga megszakítása, vagy a vizsgán meg nem jelenés esetében az igazgató az írásbeli vizsgánál leírtak szerint jár el.
- r) Ha a tanuló csak szóbeli vizsgát tesz, teljesítményéről a kérdező tanár rövid írásos értékelést ad (ezt a jegyzőkönyvhöz mellékeli).

2.9.3. A gyakorlati vizsga eljárási szabályai

- a) A gyakorlati vizsgafeladatokat - legkésőbb a vizsgát megelőző két hónappal - a vizsgabizottság elnöke javaslatára - az igazgató hagyja jóvá.
- b) A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a feltételek meglétéről. A gyakorlati vizsgarész a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek megléte esetén kezdhető meg, illetőleg folytatható.
- c) A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.
- d) A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztása tekintetében a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket.
- e) Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató tanár által javítható formában kell elkészíteni (pl. rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program).
- f) Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.
- g) A gyakorlati vizsgarészt - a vizsgafeladatok számától függetlenül - egy érdemjeggyel kell értékelni.
- h) A vizsgázó gyakorlati vizsgarész osztályzatát a vizsgamunkára és a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra kapott érdemjegyek alapján kell meghatározni.

A vizsgaeredmények kihirdetése, dokumentálása

- a) A tanulmányok alatti vizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni.
- b) A vizsga eredményét a törzslapba, a bizonyítványba és az osztálynaplóba a megfelelő záradékkal be kell vezetni, kivétel: a belső vizsga, melynek eredménye csak az osztálynaplóba kerül be, záradék nélkül.
- c) Az eredményhirdetés legkésőbb az utolsó vizsgát követő 2. napon történik (az osztályozóvizsga esetében a jegyzőkönyv átadásával).

- d) Az összevont (több évfolyam tananyagát átfogó) osztályozóvizsga eredményeit évfolyamonként külön kell jegyzőkönyvbe foglalni, illetőleg a törzslapba és a bizonyítványba külön-külön kell minden évfolyam osztályzatát bevezetni.

2.9.4. A javítóvizsgákra vonatkozó egyedi szabályok

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha

- a) a tanév végén legfeljebb három tantárgyból kapott elégtelen osztályzatot
- b) az osztályozóvizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A javítóvizsgával kapcsolatban az alábbiak szerint kell eljárni

- a) A javítóvizsgát a tanulmányok alatti vizsgák általános szabályai szerint kell lebonyolítani.
- b) A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.
- c) A vizsga helyéről és idejéről az igazgató a tanulót és annak szüleit írásban (elektronikus úton- e-napló üzenetben, ímélnben, a honlapon, stb. vagy levélben) értesíti.
- d) A javítóvizsga követelményeiről a tanuló a vizsgára utalást követően legkésőbb a bizonyítványosztást után, egy héten belül írásbeli tájékoztatást kap a szaktanártól.
- e) A tanuló bizonyítványával jelenik meg a vizsgabizottság előtt.
- f) A rendkívüli okból, igazgatói engedéllyel elhalasztott javítóvizsgára készülő tanulónak részt kell vennie a következő felsőbb osztály tanulmányi munkájában, mulasztásait szabályosan igazolnia kell, munkáját a többi tanulóhoz hasonlóan kell elbírálni. A javítóvizsga sikeres letétele után a tanuló az osztálynak végleges tagja lesz, sikertelen vizsga esetén az előző osztályt kell megismételnie.
- g) Igazolatlan meg nem jelenés a vizsgán vagy szabálytalanság miatti eltiltás osztályismétlést von maga után.
- h) A javítóvizsgán nyújtott tanulói teljesítmény értékelése az adott tantárgy – munkaközösség által elfogadott – értékelési rendszere szerint történik.
- i) A javítóvizsga díjtalan a vizsgázó számára.
- j) A javítóvizsga nem ismételhető meg.

2.9.5. Az osztályozóvizsgára vonatkozó egyedi szabályok

Osztályozóvizsgát kell tennie a tanulónak félévi és/vagy tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a) előrehozott érettségire kíván jelentkezni, de még nem teljesítette az adott tantárgy tanulmányi vizsgakövetelményeit, nem szerezte meg a helyi tantervben előírt osztályzatot
- b) a jogszabályban megengedett időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet
- c) külföldi tartózkodás, egyéni tanrend, illetve egyéb ok miatt az igazgató engedélyezte számára az osztályozóvizsga letételét
- d) felmentették a kötelező foglalkozásokon való részvétel alól, de osztályozóvizsga letételére kötelezték
- e) tanulmányi idejének megrövidítését engedélyezték (egy vagy több tantárgyból, illetve valamennyi tantárgyból)
- f) más iskolából lépett át, és az előzőekben nem tanult tantárgyakból (pl. idegen nyelv) vizsga letételére kötelezték

- g) a tanórákon nem tanult tantárgyból osztályozóvizsga letételére engedélyt kapott.

Az osztályozóvizsgával kapcsolatban a következők szerint kell eljárni

- a) Az osztályozóvizsgát a tanulmányok alatti vizsgák általános szabályai szerint kell lebonyolítani.
- b) Osztályozóvizsga évente 3 vizsgaidőszakban tehető: április hónapban és augusztus 15-től augusztus 31-ig az előrehozott érettségihez szükséges osztályozóvizsgák letételére, valamint a tanítási év végén (a június 16-át megelőző utolsó munkanapig) a tanítási év lezárására, az év végi osztályzat megállapítására van lehetőség. Az igazgató a tanítási év során (szept. 1-től a következő év jún. 15-ig) ettől eltérő időszakot is kijelölhet.
- c) A vizsga időpontjait az igazgató jelöli ki.
- d) A vizsga pontos napjáról a vizsgázó, illetőleg a szülő minimum a vizsga előtt két héttel értesítést kap.
- e) Egy vizsgaidőszakban legfeljebb 2 évfolyam tananyagából tehető osztályozóvizsga. Három évfolyam anyagából csak rendkívül indokolt esetben, igazgatói engedéllyel lehet vizsgázni.
- f) Az osztályozóvizsgához szükséges tantervi követelmények az iskola honlapján folyamatosan megtekinthetők.
- g) Az osztályozóvizsga helye az az iskola, amellyel a tanulónak tanulói jogviszonya van. Indokolt esetben a tanuló más iskolában is jelentkezhet a vizsga letételére. Erre az engedélyt az igazgató adja.
- h) Az osztályozóvizsga napja a tanuló számára vizsgafelkészüléssel és vizsgával telik, a tanórákon nem kell részt vennie, a nap nem hiányzási nap.
- i) Az osztályozóvizsgán nyújtott tanulói teljesítmény értékelése az adott tantárgy – munkaközösség által elfogadott – értékelési rendszere szerint történik.
- j) Az osztályozóvizsga a vizsgázó számára díjtan.
- k) Az osztályozóvizsga nem ismételt meg.
- l) Sikertelen osztályozóvizsga esetén a tanulónak 3 hónapon belül, az igazgató által kijelölt időpontban javítóvizsgát kell tennie

Az osztályozóvizsgára való jelentkezés feltételei:

- a) Az osztályozóvizsgára való jelentkezés kérelmét az áprilisi vizsgaidőszakra február 20-ig; az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedőre pedig május 20-ig kell beadni az iskola igazgatójának címezve, az erre kijelölt jelentkezési lapon.
- b) Az osztályozóvizsgára bocsátásról tanulónként, egyedi mérlegelés alapján háromtagú bizottság dönt. A bizottság tagjai: az iskola igazgatója vagy illetékes igazgatóhelyettese, az adott tantárgy szaktanára és a jelentkező diák osztályfőnöke.
- c) Az osztályozóvizsga többletmunkát kíván, és semmilyen körülmények között nem ad felmentést más tantárgyak óráira való készülés alól.

Iskolai szabályok előrehozott érettségi vizsgák esetén:

- a) A sikeres osztályozóvizsga és / vagy a középszintű érettségi vizsga nem mentesít a magasabb évfolyamokon az adott tantárgy tanulása, az óralátogatási kötelezettség és a tanulmányi követelmények teljesítése alól.
- b) Idegen nyelvből az előrehozott érettségi vizsga megszerzése nem mentesít a további évfolyamokon az adott idegen nyelvi tanórákon való részvétel alól.
- c) A tantárgy tanulása és a tanórák látogatása alól mentességet az a tanuló kaphat (11. osztály végén vagy 12. osztály félévkor, írásbeli nyilatkozattal), aki a 11. évfolyam

végére idegen nyelvből legalább jó (4) eredményű emelt szintű érettségi vizsgát tett és felsőfokú, komplex C1-es nyelvvizsgával rendelkezik.

- d) A középszintű érettségi vizsgaeredménnyel rendelkező tanulóknak a további tanulmányok alatt külön csoportban vagy differenciáltan az emelt szintű érettségi vizsgára, az emelt szintű eredménnyel rendelkezőknek a felsőfokú C1-es nyelvvizsgára történő felkészítés folyik.
- e) Más tantárgyakból a sikeres, legalább jó (4) eredményű emelt szintű érettségi vizsga teljesítése esetén, 11. évfolyam végén vagy 12. évfolyam félévkor lehet nyilatkozni arról, hogy a tanuló az adott tantárgyat nem kívánja tovább tanulni.

2.9.6. A gimnáziumi belső vizsgákra vonatkozó egyedi szabályok

Iskolánk hagyományai szerint a gimnázium értékelési rendszerében lényeges szerepet szánunk a belső vizsgáknak, amelyek megtartását több szempontból is fontosnak tartjuk:

- a) A tanuló kezdetben tanári segítséggel, majd önállóan rendszerezi és megszilárdítja ismereteit.
- b) Képet kapunk az adott tantárgy elsajátításának és a szükséges kompetenciáknak a szintjéről az egyes osztályokban, ezáltal lehetővé válik tervezőmunkánk továbbfejlesztése.
- c) Rutint szerezhethet a vizsgára való felkészülésben, a vizsgázásból.

A gimnáziumi belső vizsgákat a tanulmányok alatti vizsgák általános szabályai szerint kell lebonyolítani.

- a) A vizsgatárgy tematikáját, tételsorát, követelményeit legkésőbb november 30-ig elektronikus úton vagy írásban kell közölni a tanulókkal.
- b) A nyelvvizsga megléte nem mentesíti a tanulót az idegen nyelvi belső vizsgák letétele alól.
- c) Művészeti iskolában tett vizsga, vagy bármilyen külső vizsga nem mentesíti a tanulót az ének-zene vagy más tantárgy belső vizsgájának letétele alól.
- d) Az a tanuló, aki a vizsgatárgyak valamelyikéből korábban az adott évfolyamon sikeres osztályozóvizsgát, illetve előrehozott érettségi vizsgát tett, az adott tárgyból mentesül a belső vizsga letétele alól.
- e) A próbaérettségit és a belső vizsgát az igazoltan távol lévő tanulónak pótolnia kell.
- f) Aki igazolatlanul nem jelenik meg próbaérettségin vagy belső vizsgán, az elégtelent kap a Pedagógiai programban előírt súllyal.
- g) A szóbeli vizsgákon az ünnepélyekre előírt öltözékben kell megjelenni (a Házirend szerint).

2.10. A továbbhaladás, a felvétel és az átvétel helyi szabályai többcélú intézményünkben

A továbbhaladásról, felvételtől, átvételtől kizárólag a tanulmányi eredmények alapján döntünk.

2.10.1. Továbbhaladás

Nyolc évfolyamos gimnázium (5 – 12. évfolyam)

4. osztályos tanulóink nyolc évfolyamos gimnáziumban való továbbhaladásának helyi feltételei, szabályai

- a) Saját, intézményi gimnáziumi jelentkezési lap kitöltése.
- b) Az alábbi tantárgyakból a félévi osztályzat legalább jó (4) legyen, legfeljebb az egyik tantárgyból lehet közepes (3) osztályzat:
 - magyar nyelv és irodalom
 - matematika
 - környezetismeret, (vagy más természettudományi tantárgy)
 - első idegen nyelv
 - digitális kultúra (csak a digitális kultúra - kommunikáció / digitális technológiák képzésre jelentkezőknél)
- c) Ha a feltételeknek eleget tevő tanulók létszáma meghaladja az osztály, illetve az emelt óraszámú csoportok keretszámát; a bekerülést a jelentkezők összesített pontszámának rangsora dönti el.
- d) Az összesített maximális pontszám 25 pont, mely a 2. pontban szereplő tantárgyak félévi osztályzatainak összege alapján számítható.
- e) Képzésként a következő eltérések érvényesítendőek:
 - Emelt szintű angol nyelvi képzés esetén: az angol nyelvi osztályzat kétszeresen számítva, a magyar nyelv és irodalom, a matematika, és a környezetismeret osztályzatának összesített pontszáma (25 pont).
 - A 2 – 4. évfolyamon emelt óraszámú angol nyelvi képzésen részt vevő tanulók összesített pontszáma – az emelt óraszámú angol nyelvi képzésre való jelentkezés esetén – plusz 1 ponttal kerül számításra (összes pontszám +1 pont).
 - Emelt szintű digitális kultúra - kommunikáció és digitális technológiák képzés esetén: a digitális kultúra, a magyar nyelv és irodalom, a környezetismeret, az idegen nyelv és a matematika osztályzatának összege (25 pont).
- f) Azonos összesített pontszám esetén a jobb félévi tantárgyi átlagot elért tanuló, további egyezés esetén a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló részesül előnyben.
- g) A gimnáziumban való továbbhaladás helyi feltételeit nem teljesítő tanuló csak külön mérlegelés után, igazgatói engedéllyel haladhat tovább a nyolc évfolyamos gimnáziumba.

Általános iskola (1 – 8. évfolyam)**Negyedik osztályos tanulóink általános iskolában való továbbhaladásának helyi feltételei, szabályai**

- a) Az általános iskolai osztályokba való továbbhaladásnak nincsenek különleges feltételei.
- b) Huzamos ideig jó tanulmányi eredmény esetén, szülői kérésre – a nyolcosztályos gimnáziumnál részletezett, felvételre és átvételre vonatkozó helyi szabályok szerint - az iskola igazgatója engedélyezheti a tanuló átlépését a nyolc évfolyamos gimnáziumba.
- c) A jó tanulmányi eredmény mellett az átlépés feltétele a sikeres különbözeti vizsga letétele az eltérő tantervű tantárgyakból.

2.10.2. Felvétel**Általános iskola**

Általános iskolai első osztályainkba a körzetes tanulókat felvesszük.

Férőhely függvényében felvesszük továbbá a körzeten kívüli tanulókat is.

A felvételtől vagy elutasításról – a hatályos jogszabályok figyelembevételével – az iskola igazgatója dönt.

Gimnázium

Ha az iskola felvételi eljárást hirdet meg, ennek keretében lehet felvenni a más általános iskolából érkező diákokat. A minimális feltételek: saját 4. osztályos tanulóink gimnáziumban való továbbhaladásának feltételei.

2.10.3. Átvétel

A más iskolából érkező tanulók tanév közben történő átvételének helyi feltételei

Általános iskolai osztályokba:

A más iskolából érkező tanulók tanév közbeni átvételét az iskola igazgatója - a tanulmányi eredmények, a tanult és nem tanult tantárgyak, a tanuló ismereteinek szintje alapján - saját hatáskörében döntve *az alábbi feltételekhez kötheti:*

- a) megfelelő tanulmányi eredmény (az igazgató mérlegelése szerint);
- b) különbözeti vizsga letétele egy vagy több tantárgyból
- c) a tananyag meghatározott időn belüli pótlása türelmi idő biztosításával.

Gimnáziumi osztályokba:

- a) A más iskolából érkező és a saját általános iskolai osztályunkból átvételt kérő tanulók tanév közbeni átvétele az iskola Pedagógiai programjában meghatározott; felvételre és átvételre vonatkozó helyi szabályok szerint történik, igazgatói döntéssel. Minimális feltételek: lásd: 4. osztályos tanulóink nyolc évfolyamos gimnáziumban való továbbhaladásának helyi feltételei, szabályai.
- b) Emellett az átlépés feltétele az előírt különbözeti vizsga határidőn belüli, sikeres, legalább jó (4) eredményű teljesítése az eltérő tantervű tantárgyakból.

2.11. Arizona program

- a) Az Arizona program lehetőség a nyugodtabb légkörű tanuláshoz és tanításhoz a tanórákon. A program segíti az iskolai szabályokhoz, normákhoz való alkalmazkodást, a közösségbe való beilleszkedést.
- b) A program célja annak biztosítása, hogy a pedagógusok megvédjék a tanulni szándékozó diákok tanuláshoz való jogát az órák normális menetét zavarókkal szemben, megteremthessék a nyugodt légkört az eredményes munkához.
- c) A program nem a büntetésre, sokkal inkább a tanulók felelősségére épül. Megtanulják, hogy a cselekedeteiknek következménye van: önállóan dönthetnek a magatartásukkal kapcsolatban, és a döntésekért ők maguk a felelősök.
- d) A program 3 alapelve:
 - Minden diáknak joga van a zavartalan tanuláshoz.
 - Minden tanárnak joga van a zavartalan tanításhoz.
 - Mindenkinek tisztelnie kell mások jogait.
- e) Aki a fenti elvek ellen vét, és nem akar, vagy nem tud viselkedésén változtatni, figyelmeztetés után köteles az órát elhagyni és az Arizona szobába távozni.

- f) Az Arizona program működésének részletes szabályait az iskola Házi rendje tartalmazza.

2.12. Községi szolgálat

- a) A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 6. § (4) bekezdése kimondja, hogy a rendes „érettségi vizsgák megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása”.
- b) Az iskolai közösségi szolgálat teljesítésére alkalmas tevékenységek egyénileg vagy csoportosan végezhetők az iskolában vagy az iskolával együttműködési megállapodás keretében kapcsolatban álló szervezeteknél.
- c) **Évfolyamok:** A középiskola a 9–12. évfolyamos tanulói számára lehetőség szerint 3 tanévre, a 9-11. évfolyamon arányosan elosztva szervezi meg, vagy biztosít időkeretet a legalább ötvenórás közösségi szolgálat teljesítésére, amelytől indokolt esetben – igazgatói/illetékes igazgatóhelyettesi engedéllyel – el lehet térni.
- d) A közösségi szolgálat dokumentálása:
 - A tanuló köteles a közösségi szolgálatról naprakészen naplót vezetni, a végzett munkát igazoltatni.
 - Az iskolának – a közösségi szolgálat megkezdésének évétől (9. évfolyam) a lezárás évéig – az osztálynaplóban, a törzslapon és a bizonyítványban dokumentálni kell a közösségi szolgálat teljesítését. Az iskola a közösségi szolgálattal kapcsolatos dokumentumok kezelését az iratkezelési szabályzatában rögzíti.

Az iskolai közösségi szolgálat eljárásrendjét az intézményvezető által kiadott belső dokumentum tartalmazza. (Lásd mellékletben.)

3. HELYI TANTERV: ÁLTALÁNOS ISKOLA

3.1. ÓRATERVEK

3.1.1. Óratervek – Nat 2020 szerint

(2020-tól az 1. és 5. osztályokban bevezetve, felmenő rendszerben)

Pécsi Árpád Fejedeleme Gimnázium és Általános Iskola																
Az általános iskola tantárgyai és heti óraszámai, 2020																
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovat pedig a szabadon tervezhető órákat.																
Műveltségi terület / Tantárgy	Heti óraszám / Évfolyam															
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
<i>Magyar nyelv és irodalom</i>																
▪ Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5	4	4	3	3								
<i>Matematika</i>																
▪ Matematika	4	4	4	4	1	4	4	3	3	1						
<i>Történelem és állampolgári ismeretek</i>																
▪ Történelem					2	2	2	2								
▪ Állampolgári ismeretek														1		
▪ Hon- és népiismeret								1								
<i>Etika / hit- és erkölcstan</i>																
▪ Etika / hit- és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Természettudomány és földrajz</i>																
▪ Környezetismeret			1	1												
▪ Természettudomány					2	2										
▪ Kémia								1		2						
▪ Fizika								1		2						
▪ Biológia								2		1						
▪ Földrajz								2		1						
<i>Idegen nyelv</i>																
▪ Első élő idegen nyelv	2	2	2	2	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	1
<i>Művészetek</i>																
▪ Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
▪ Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
▪ Dráma és színház								1								
<i>Technológia</i>																
▪ Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
▪ Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Testnevelés és egészségfejlesztés</i>																
▪ Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
▪ Községi nevelés (osztályfőnöki)								1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28								
Rendelkezésre álló szabadon tervezhető óra	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Összes tervezett óraszámunk	22	22	22	23	27	26	28	28								
Összesített óraszámunk	24	24	24	25	28	28	30	30								
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30								

Pécsi Árpád Fejedelelem Gimnázium és Általános Iskola								
Az általános iskola tantárgyai és heti óraszámai, 2020								
Műveltségi terület / Tantárgy	Heti óraszám / Évfolyam							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
<i>Magyar nyelv és irodalom</i>								
▪ Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5	4	4	3	3
<i>Matematika</i>								
▪ Matematika	4	4	4	5	4	4	3	4
<i>Történelem és állampolgári ismeretek</i>								
▪ Történelem					2	2	2	2
▪ Állampolgári ismeretek								1
▪ Hon- és népművelés							1	
<i>Etika / hit- és erkölcs</i>								
▪ Etika / hit és erkölcs	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Természettudomány és földrajz</i>								
▪ Környezetismeret			1	1				
▪ Természettudomány					2	2		
▪ Kémia							1	2
▪ Fizika							1	2
▪ Biológia							2	1
▪ Földrajz							2	1
<i>Idegen nyelv</i>								
▪ Első élő idegen nyelv	2	2	2	3	4	4	4	4
<i>Művészetek</i>								
▪ Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
▪ Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
▪ Dráma és színház						1		
<i>Technológia</i>								
▪ Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
▪ Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
<i>Testnevelés és egészségfejlesztés</i>								
▪ Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
▪ Közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Rendelkezésre álló szabadon tervezhető óra	2	2	2	2	1	2	2	2
Összes tervezett óraszámunk	24	24	24	25	28	28	30	30
Összesített óraszámunk	24	24	24	25	28	28	30	30
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30

A Magyar nyelv és irodalom tantárgyakra bontása az általános iskola felső tagozatán:

Heti óraszám/évfolyam	5.	6.	7.	8.
Magyar irodalom	2	2	2	2
Magyar nyelv	2	2	1	1

3.2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

- a) A kiválasztásra a szakmai munkaközösség tesz javaslatot az igazgatónak, figyelembe véve a következőket:
 - Az iskola helyi tantervéhez illeszkedő, szakmailag igényes tankönyveket és egyéb segédeszközöket kell választani.
 - Az azonos szintű csoportok az adott évfolyamon egységes tankönyvből tanulnak.
 - Csak a rendszeresen használt taneszközök vásárlása várható el a szülőktől.
 - Hasonlóan megfelelő taneszközök esetén az olcsóbbakat kell előnyben részesíteni.
- b) Mindezek figyelembevételével a tankönyvrendelésről a mindenkor hatályos jogszabályoknak megfelelően az iskola igazgatója dönt.

A következő tanévben szükséges tankönyvekről és más taneszközökről elektronikus úton vagy írásban tájékoztatjuk a szülőket.

3.3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

3.3.1. Pedagógiai feladataink megvalósítása az 1-2. évfolyamon

Az alsó tagozat első két évében kiemelt feladatunk a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése, valamint odafigyelő fokozatossággal a gyermek átvezetése az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás szervezeti kereteibe, tevékenységrendszerébe és szokásrendjébe.

További pedagógiai feladatok:

- a) a tanulók aktuális készség- és képességfejlődési szintjének, hozzáállásának, viszonyulásának diagnosztikus mérése a DIFER teszt segítségével
- b) a kulcskompetenciákat megalapozó ismeretek, készségek fejlesztése
- c) az alapkészségek (értő olvasás, íráskészség, számolás) kialakítása, megszilárdítása
- d) az iskolába kerülő gyermek természetes tanulási motiváltságának, a megismerés és a megértés iránti érdeklődés, nyitottság felhasználása a pedagógiai tevékenységben
- e) a tanulók életkor szerinti, egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük megvalósítása
- f) tanulóink rendszeres, többszempon্তু értékelésére való törekvés a különböző értékelési típusok váltakozó alkalmazásával
- g) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók segítése, egyéni bánásmódban való részesítése, valamint integrálása a tanulót tanító pedagógus, az iskolapszichológus, a gyógypedagógus és/vagy a fejlesztő pedagógus teammunkájának alkalmazásával, pedagógiai asszisztens segítségével
- h) az együttműködésre építő tanulásszervezési módok fokozatos bevezetése
- i) az egészséges tanulási környezet biztosítása; a tanulók játék- és mozgásigényének kielégítése
- j) a környezet, a körülöttünk lévő világ egyes jelenségeinek empirikus tapasztalatok útján való értékelése
- k) környezeti nevelés: a tanórán kívüli környezetben történő tanulási lehetőségek kialakítása, azok maximális kihasználása (napközis időkeret, iskolán kívüli programok, erdei iskola, tanulmányi kirándulások, pályázati programok, stb.)
- l) a fizikailag aktív, egészségtudatos életmód, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre való szocializáció

- m) a környezettudatos magatartásra nevelés bevezetése, elsősorban gyakorlati tevékenységeken keresztül
- n) a stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban
- o) a kreativitás fejlesztése
- p) Az erkölcsi nevelés érdekében a pedagógusok személyes példamutatása
- q) Az alapvető erkölcsi értékek kiemelése a tanórákon és az egyéb foglalkozásokon
- r) a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek fokozatos bevezetése
- s) a belépő első idegen nyelv oktatása vonatkozásában elsődleges cél a nyelvi és kulturális másságra való érzékenység, valamint az anyanyelvi tudatosság kialakítása, évfolyamonként legalább egy multidiszciplináris ismeretek feldolgozásán alapuló projekt megvalósítása

3.3.2. Pedagógiai feladataink megvalósítása a 3-4. évfolyamon

Az első önálló képzési szakasz 3-4. évfolyamán fokozatosan átalakul a tanulás jellege. Egyre inkább előtérbe kerülnek a teljesítményelvárások által meghatározott tanulási feladatok, az aktív tanulás. Élményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal fejlesztjük tovább a kulcskompetenciák összetevőit.

Megvalósítási formák:

- a) a tevékenységközpontú, aktív tanulás jelenléte az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikák és tanulásszervezési módok rendszeres alkalmazásával
- b) az adaptivitás megvalósítása a differenciált tanulásszervezés különböző formáinak rendszeres alkalmazásával; lehetőség szerint a pedagógus és a fejlesztő pedagógus közti teamtanítás megvalósításával, pedagógiai asszisztens segítségével
- c) az elemi tanulási technikák megismertetése és begyakoroltatása a természetes tanulási motiváltság, nyitottság folyamatos fenntartásával
- d) a szövegértési és a matematikai-gondolkodási kompetencia kiemelt fejlesztése
- e) a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük megvalósítása
- f) tanulóink rendszeres, többszempon্তু értékelése a különböző értékelési típusok váltakozó alkalmazásával
- g) a tanulási stratégiák megválasztásának kitüntetett szempontjai: az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása, a felfedeztetésre épülő képi gondolkodás elsajátíttatása
- h) az egyéni képességek, a tehetség kibontakoztatása; a tehetséges tanulók korai felismerése, fejlődésük akadálytalan biztosítása
- i) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók segítése, egyéni bánásmódban való részesítése, valamint integrálása a tanulót tanító pedagógus, az iskolapszichológus, a gyógypedagógus és/vagy a fejlesztő pedagógus teammunkájának alkalmazásával
- j) a szokásostól eltérő ütemű fejlődésből adódó hátrányok csökkentésére irányuló hangsúlyos törekvés
- k) a stressz- és feszültségoldás különféle lehetőségeinek kimerítése a mindennapi nevelési és más közösségi szituációkban; a probléma- és konfliktuskezelés aktív jelenléte a pedagógiai tevékenység során
- l) a fizikailag aktív, egészségtudatos életmód, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre való szocializáció
- m) a fenntartható fejlődés gondolatának kialakítása, környezettudatos magatartásra nevelés

- n) a kreativitás fejlesztése
- o) a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek fokozatos bővítése
- p) az első idegen nyelv oktatása vonatkozásában elsődleges cél a nyelvi és kulturális másságra való érzékenység, valamint az anyanyelvi tudatosság kialakítása.

3.3.3. Pedagógiai feladataink megvalósítása az 5-8. évfolyamon

- a) A második önálló képzési szakasz 5-6. évfolyamán – az alsó tagozaton megkezdett pedagógiai munkára alapozva – elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, készség- és képességegyüttesek, valamint tudástartalmak megalapozását folytatjuk. Az ismeretek, alapfogalmak és a rendszerközpontú szemlélet mellett megfelelő teret biztosítunk a kompetenciaalapú fejlesztésnek, hiszen ez az ismeretek különböző helyzetekben történő alkalmazását teszi lehetővé.
- b) A 7-8. évfolyamon folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már 1-6. évfolyamon megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az élethosszig tartó tanulás és fejlődés megalapozása.
- c) 13-14 éves kortól az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás képességének fejlesztése nagyobb hangsúlyt kap, melynek során mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.
- d) Az általános iskolai osztályok esetében a pályaaorientáció és a pályaválasztás kap még hangsúlyos szerepet.

Megvalósítási formák:

- a) a tevékenységközpontú, aktív tanulás hangsúlyos jelenléte az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikák és tanulásszervezési módok fokozatos bővítésével
- b) a tanulási stratégiák megválasztásának kitüntetett szempontjai: az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása, az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása, a felfedeztetésre épülő képi gondolkodás elsajátíttatása
- c) segítség nyújtása a tananyag szerkezetének megismeréséhez, feldolgozási lehetőségeihez, önálló elsajátításához, – osztályfőnöki órákon általában, szakórákon speciálisan – ez minden pedagógus feladata.
- d) hatékony, egyénre szabott tanulási módszerek megtanítása a diákoknak.
- e) a problémák komplex módon történő bemutatása multidiszciplináris projektfoglalkozások/témanapok, illetve egy-egy témához szervezett események (pl. tanulmányi kirándulás) szervezésével, melyek keretében a különböző szakos pedagógusaink együttműködésével több tantárgy ismereteit integráló témák kerülnek feldolgozásra (évfolyamonként minimum egy projekt keretében)
- f) tanulóink rendszeres, többszempontú értékelése a különböző értékelési típusok változó alkalmazásával
- g) a személyre szóló, fejlesztő, tanulást támogató értékelés többszöri megjelenése pedagógiai gyakorlatunkban tanulóink önfejlesztésének szolgálatára és kitartásának fenntartására
- h) a kreativitás továbbfejlesztése
- i) Az alapvető gondolkodási műveletek megismertetése és rendszeres gyakoroltatása tanórákon és egyéb foglalkozásokon.
- j) az életkori sajátosságokhoz és az egyéni képességekhez igazodva minél több önálló gondolkodást igénylő és problémamegoldó feladat elvégztetése
- k) a kulturált vita gyakoroltatása

- l) az adaptivitás megvalósítása a differenciált tanulásszervezés különböző formáinak rendszeres alkalmazásával (pl. egyéni rétegmunka, adaptált szövegváltozatok felhasználása), mennyiségi és minőségi differenciálással; lehetőség szerint a mentortanár és a pedagógusjelölt, valamint a pedagógus és a fejlesztő pedagógus közti teamtanítás megvalósításával, pedagógiai asszisztens segítségével
- m) az élethosszig tartó tanulás képességének fejlesztése
 - o a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával, kiemelten a szövegértési és a matematikai-gondolkodási kompetencia fejlesztésével
 - o a mentális képességek célirányos fejlesztésével,
 - o az önálló tanulás és az önművelés alapozásával
- n) a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek rendszeres alkalmazása IKT és digitális eszközök (számítógép, táblagép, más iskolai vagy saját eszköz) használatával
- o) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók segítése, egyéni bánásmódban való részesítése, valamint integrálása a tanulót tanító pedagógus, az iskolapszichológus, a gyógypedagógus, valamint a fejlesztő pedagógus teammunkájának alkalmazásával, pedagógiai asszisztens segítségével
- p) a tehetséges tanulók korai felismerése, tehetségprogramba integrálása, fejlődésük akadálytalan biztosítása
- q) a szociális kompetencia fejlesztése
 - o az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével,
 - o az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban
- r) az értelmi és érzelmi intelligencia folyamatos mélyítése, gazdagítása,
- s) a probléma- és konfliktusmegelőzés-és kezelés változatos módszereinek módszereinek alkalmazása
- t) az erkölcsi nevelés érdekében a pedagógusok személyes példamutatása
- u) a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozása helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával
- v) az egészséges nemzeti öntudat fogalmi elemeinek megismertetése; a közösségfejlesztés megvalósítása
- w) a velünk élő nemzetiségek, vallási-nyelvi etnikumok kultúrtörténeti relevanciájának, államalkotó jelentőségének bemutatása az ismeretközlésben és a nevelés-oktatás egészén keresztül, melynek különös jelentősége van a történelem, a magyar irodalom és az erkölcstan tantárgy terén
- x) a nyelvi, kulturális, vallási másság iránti tolerancia, megértő, befogadó attitűd kialakítása, mely etikai alapú megközelítésként jelen van valamennyi tanórai és tanórán kívüli foglalkozáson, a nyitott és befogadó életszemlélet kialakítása különösen hangsúlyos szerepet kap az idegennyelv-oktatásban
- y) a mozgásigény kielégítése, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztése, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozása
- z) az egészséges életvitel kialakítása a természetismeret/természettudomány, majd a biológia tantárgy gyakorlati jellegű oktatásával, valamint egyéb tanórákon és tanórán kívüli programokon,

- aa) a fenntartható fejlődés szemléletének kialakítása, környezettudatos magatartásra nevelés a tantárgyi tananyagokon keresztül és a tanórán kívüli aktív – rendszeres és alkalmi – tevékenységek által
- bb) a természettudományos gondolkodás fejlesztése
- cc) az első idegen nyelv oktatásának hangsúlyos jelenléte
 - o a társadalmi és tanulási célú mobilitás érdekében
 - o az információhoz való hozzáférés lehetőségének elősegítésére
 - o valamint az esélyhátrányok csökkentésére
 - o továbbá a távlati cél az általános iskolában a 6. osztály végére az A1, 8. osztály végére az A2 tudásszint elérése.

3.3.4. Digitális kompetencia fejlesztése valamennyi évfolyamon

- a) Célunk a digitális pedagógiai módszerek rendszeres használata a tanórai és a tanórán kívüli tevékenységekben.
- b) További cél, hogy a nehéz szociális helyzetben élő tanulók hátránya a digitális kompetencia területén csökkenjen, nagyobb legyen az esély felzárkóztatásukra.
- c) A tehetséggondozásban is nagy szerepe van a digitális kompetenciának, mivel több és korszerűbb eszköz segítségével új digitális tananyagokat, tartalmakat tudunk közvetíteni a gyorsabban haladó, mélyebb ismeretek elsajátítására képes diákoknak.
- d) A digitális kompetencia fejlesztése a digitális kultúra – mint ezt megalapozó – tantárgy mellett minden tantárgy feladatául valósul meg.
- e) Az oktatási célú belső hálózat és az online lehetőségek használatával a tanórai és tanórán kívüli tevékenységeket is fejlesztjük, lehetővé tesszük a tanulók egymás közötti tudásmegosztását, kommunikációjuk fejlesztését.
- f) A különböző pályázatokkal (pl.: Digitális környezet a köznevelésben EFOP-3.2.3-17) szerzett új eszközökkel a szakmailag továbbképzett pedagógusok egyénre szabott feladatokat tudnak adni a diákoknak, ezzel lehetőséget biztosítva a tehetséges tanulók további fejlesztésére, az SNI, BTM, a lemaradással veszélyeztetett tanulók hátrányainak csökkentésére is az egyéni bánásmód, a differenciálás megvalósulása révén.
- g) A matematikai és a szövegértési kompetenciák digitális eszközökkel és tananyagokkal történő fejlesztése kiemelt feladat, egyrészt a tanulási képesség, másrészt az érettségi vizsgára való felkészítés érdekében.
- h) A kompetenciafejlesztő feladatok egyben arra is lehetőséget adnak, hogy az országos és esetleges nemzetközi oktatási méréseken (pl. PISA) magasabb szinten megfeleljen a tanulók teljesítménye.
- i) Az élményszerű tanulási és tanítási folyamatok mellett az intézmény diákjai tudatosabb internethasználókká válnak.
- j) A szülők az internetbiztonsági tudásmegosztások révén megismerik a fiatalok online kommunikációs szokásait, azok sajátosságait és veszélyeit, ezek megelőzési módjait.
- k) Ld. még mellékletben: Digitális fejlesztési terv.

3.3.5. Pedagógiai feladataink megvalósításának lehetőségei, szinterei

- a) az 1-4. évfolyamon a tanórák, valamint az egyéb tanórán kívüli tevékenységek során
- b) az 5-8. évfolyamon a tanórák közül hangsúlyosan az osztályfőnöki órák témaköreinek sokszínű feldolgozásával;
- c) a tanórákon, az egyes tantárgyak ismeretanyagához kapcsolódóan, azok elsajátítása során;
- d) együttműködés művészeti iskolákkal, a Pécsi Tudományegyetemmel;

- e) az egyéb iskolai foglalkozások pedagógiai lehetőségeinek kihasználásával (pl. szakkörök, tehetséggondozó műhelyek, sportkörök, művészeti foglalkozások, napközis foglalkozások);
- f) tartalmas iskolai rendezvények, programok szervezésével (pl. iskolai ünnepélyek, megemlékezések, versenyek, szabadidős programok, önkéntes-segítő programok);
- g) iskolán kívüli foglalkozások, programok nevelési lehetőségeinek kihasználásával (múzeumlátogatások, színházlátogatások, tanulmányi kirándulások, táborok, tehetséggondozó foglalkozások, stb.);
- h) együttműködési megállapodásokkal, (pl. óvodákkal, sportegyesületekkel, kulturális intézményekkel és szervezetekkel, civil szervezetekkel)
- i) pályázatok, projektek révén (pl. Digitális környezet a köznevelésben EFOP-3.2.3-17)
- j) pedagógusaink személyiségükkel, véleményükkel is mintát adnak, formálják diákjaikat.

3.4. Az egész napos iskola

Alsó tagozaton, az 1-3. évfolyamon évfolyamonként legalább egy osztályban indítunk egész napos iskolai nevelés-oktatást. Az évfolyam párhuzamos osztályai közül legalább egy napközis rendszerben működik.

Az egész napos iskolában a tanítási óra és a tanórán kívüli egyéb foglalkozások összefüggő rendszert alkotnak, a délelőtti és délutáni időszakban egyenletesen elosztva, egymást váltva jelennek meg. Az így működő osztályokban a tanórák két tanító között oszlanak meg, köztük folyamatos, szoros együttműködés alakul ki.

Főbb céljaink az egész napos iskolában:

- a) az óvoda-iskola átmenet problémájának enyhítése, az előkészítő időszak megnyújtása
- b) a tanulók életkori sajátosságainak jobban megfelelő időbeosztás kialakítása
- c) a tanulók életkori sajátosságainak jól megfelelő munkaformák és módszerek kötetlenebb alkalmazása
- d) a gyerekekkel való beszélgetésre, az egyéni problémák szervezett és kötetlen formában való kezelésére megfelelő időmennyiség biztosítása
- e) az egyénre szabott tanulási lehetőségek jobb biztosítása a tananyag megértéshez és elsajátításához
- f) az egyéni sajátosságokat figyelembe véve lehetőséget biztosítunk a felzárkóztatáshoz és a tehetséggondozáshoz

A 4-8. évfolyamon délutáni tanulással és szabadidős foglalkozásokkal teszünk eleget törvényi kötelezettségünknek.

Az 1-8. évfolyamon a délutáni kötelező egyéb foglalkozások tekintetében a szülő indokolt esetben felmentési kérelemmel élhet tanév elején és félévkor.

A felmentési kérelem az igazgató által elutasítható. A felmentési engedélyt az igazgató tanév közben is visszavonhatja, ha a tanuló az előző tanévben jelentősen képességei alatt teljesített, vagy ha tanulmányi teljesítménye tartósan nem éri el az elégséges szintet.

Az intézkedés célja a tanulók rendszeres tanulásának, tanulást segítő foglalkoztatásának biztosítása.

3.5. Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg. (Lásd még: A teljeskörű egészségneveléssel összefüggő program.)

A könnyített testnevelés esetén is biztosítani kell a mindennapos testnevelést.

Gyógytestnevelés esetén is érvényesek a mindennapos testnevelésre vonatkozó előírások, ha a szakorvos javaslata alapján a tanuló testnevelés órákon is részt vehet. Ez esetben a gyógytestnevelés és a testnevelés óraszámja együttesen kell, hogy elérje a heti öt órát.

3.6. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

3.6.1. Választható emelt óraszámú oktatás

- a) angol nyelv (az általános iskola alsó tagozatán 2. osztálytól 4. osztályig)

Az emelt óraszámú képzésbe jelentkezés eljárásrendje

- b) Angol nyelv emelt órázámban (az alsó tagozaton, 2. osztálytól): a jelentkezési lap kitöltésével minden jelentkező tanuló bekerül a képzésbe.
c) Az emelt óraszámú oktatás választása az alsó tagozaton 4. évfolyamig szól.

A választott emelt óraszámú csoportból való kikerülés feltételei

- a) Szülői és tanulói kérésre, írásbeli kérvénnyel, nyomós indokkal; a kérésről az iskola igazgatója dönt (csak félévkor és év végén).
b) Szaktanári javaslatra
 - Elégséges vagy elégtelen osztályzat a tagozatos tantárgyból,
 - Kevés a remény a komolyabb javításra, a felzárkózásra.
 - Ha az utóbbi két feltétel fennáll, s a szaktanár az alap óraszámú csoportba történő átlépést javasolja, az igazgató a szülő egyetértése nélkül is dönthet a tanuló tagozatból való kikerüléséről.
 - Fegyelmi eljárás esetén, ha a döntés más osztályba történő áthelyezés.
 - Évisméltés esetén, szaktanári és osztályfőnöki vélemény kikérése után, az igazgató döntése alapján.

c) A döntésről szóló határozatot az osztályfőnök az elektronikus osztálynaplóba bejegyz.

Választható, tanórán kívüli egyéb foglalkozások:

- a) napközis foglalkozások 1-4. évfolyamon,
b) tanulószoba 5-8.évfolyamon,
c) diáksportköri és tömegsport foglalkozások,
d) felzárkóztató foglalkozások,
e) tanulást segítő foglalkozások,
f) énekkar,
g) szakkörök, diákkörök,
h) tehetséggondozó körök, műhelyek.

3.6.2. Tanórán kívüli egyéb programok, versenyek

Versenyek:

- a) tanulmányi versenyeken való részvétel (helyi, területi, városi, járási, megyei, regionális, országos)
- b) művészeti versenyeken, pályázatokon való részvétel
- c) sportversenyeken való részvétel
- d) felkérés alapján, lehetőségeinkhez mérten megszervezzük
 - o egyes tanulmányi versenyek városi és megyei fordulóját
 - o a Simonyi megyei helyesírási versenyt
 - o a természettudományi diákkonferenciát
 - o sportversenyeket.

Az iskola tanulói a lehetőségek függvényében, tanítási órákon kívül is részt vehetnek:

- a) tantárgyhoz kötődő múzeum- illetve üzemlátogatáson,
- b) a továbbtanulást, pályaválasztást segítő programokon, helyi tanulmányi kiránduláson,
- c) drámapedagógiai foglalkozásokon,
- d) a határon túli magyarok megismerését biztosító programon, tanulmányi kiránduláson
- e) a határon túli magyarok idelátogatásakor szervezett programokon.

A szülők önkéntes vállalása és anyagi lehetőségei függvényében, a pedagógusok önként vállalt szervezése alapján van lehetőség a következőkre:

- a) színház, mozi-és koncertlátogatások,
- b) más kulturális rendezvények, foglalkozások,
- c) tanulmányi kirándulások, országjárások,
- d) erdei iskola vagy erdei tanulmányi kirándulás,
- e) táborok, szaktáborok,
- f) külföldi projektprogramok, cserekapcsolatok, nyelvtanulási programok.

3.7. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A csoportbontás elvei

Az iskola változó feltételeihez igazodva, az alábbiakat figyelembe véve tervezzük meg a csoportbontást:

- a) a tantárgy gyakorlati jellege
- b) a kiscsoportos foglalkoztatás szükségessége
- c) emelt óraszámú oktatás
- d) nívócsoportos oktatás
- e) az osztály gyengébb tanulmányi teljesítménye.

Egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A jogszabályok által engedélyezett keretek között, az iskola lehetőségeinek függvényében szervezünk egyéb foglalkozásokat.

- a) A mindennapos testnevelésen túl az iskola tárgyi feltételeinek figyelembevételével igyekszünk további sportköri lehetőségeket biztosítani.
- b) A szakkörök, tehetséggondozó körök szervezését jelen Pedagógiai programunk céljaival összhangban és a tanulók érdeklődése, választása alapján szervezzük meg.

- c) A korrepetálásokat, a tanulást segítő foglalkozásokat az országos mérések eredményei, a tanulmányi eredmények, a tanulói felzárkóztatás szükségessége alapján szervezzük meg.
- d) Az iskolai énekkar számára kijelölt időpontban más rendszeres, iskolai szervezésű tanulói foglalkozás nem tartható.
- e) A szakértői véleményben előírt fejlesztéseket SNI-s és BTMN-es tanulóink számára biztosítjuk.

3.8. A nemzeti, etnikai kisebbséghez nem tartozó tanulók részére a Baranyában és Pécsen élő német, horvát és cigány kisebbség kultúrájának megismerését szolgáló tananyagok

A központi kerettantervben előírtaknak megfelelően megjelennek a fenti tananyagok a következő tantárgyakban:

- a) történelem
- b) ének-zene
- c) etika
- d) dráma és színház.

3.9. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

- a) Tanulóink fittségi állapotát évente, a január és április közötti időszakban a NETFIT mérési rendszerrel végezzük.
- b) A NETFIT fittség mérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak. A négy profil egészében jellemzi egy tanuló egészségközpontú fittségi állapotát.

3.10. Az iskola egészségnevelési elvei

- a) Tevékenységünkkel a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését szolgáljuk. Azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását segítjük, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészségi állapotát megtartják, javítják, az egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.
- b) Az egészséges életmódra neveléssel nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanítjuk a gyerekeket, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a kiegyensúlyozott, harmonikus élet értéként való tiszteletére is.
- c) Az egészségnevelés feladatainak megvalósításába bevonunk külső szakembereket is.
- d) Az egészségnevelési célok elérése érdekében is együttműködünk a szülőkkel, a Szülői Munkaközösséggel.

3.11. Az iskola környezeti nevelési elvei

A fenntartható fejlődés fogalmát az Egyesült Nemzetek Szervezete 1987-es Brundtland-jelentésében fogalmazta meg, eszerint ez „olyan fejlődési folyamat (földrés, városoké, termelési folyamatoké, társadalmaké stb.), amely >>kielégíti a jelen szükségleteit anélkül, hogy csökkentené a jövő generációk képességét, hogy kielégítsék a saját szükségleteiket<<.”⁵

⁵ <https://eionet.kormany.hu/a-fenntarthato-fejlodes-fogalma> Utolsó letöltés: 2020.07.10. Az ENSZ Brundtland-jelentéséből idézik a fogalom meghatározást.

A környezettudatosságra nevelés legfőbb célja, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezet megóvására, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

Mindezekkel összhangban célunk, hogy elősegítsük tanulóink környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy felnőve képesek legyenek környezetük értékeinek aktív védelmére, megőrzésére, a fenntarthatóság elősegítésére.

3.11.1. Célok, tanulásszervezés, szinterek

Célunk olyan ismeretek, készségek és szemlélet kialakítása, amelyek:

- a) Segítik a tanulókat a környezettel harmonikus életvezetési képességek kialakításában.
- b) Támogatják a tanulókat azoknak a jelenlegi folyamatoknak a megismerésben, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak.
- c) Világossá teszik számukra a világunkat fenyegető veszélyek (pl. klímaváltozás, globális felmelegedés, légszennyezés, szélsőséges időjárási jelenségek, stb.) mibenlétét, az egyén felelősségét, lehetőségeit e folyamatok lassításában, megelőzésében, az ellenük folytatott küzdelemben.
- d) Segítik a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben való fejlesztését a természeti környezet értékeinek és megóvásának céljaival összhangban.
- e) Konkrét hazai példákon segítenek felismerni a társadalmi-gazdasági modernizáció egyénre gyakorolt pozitív és negatív hatásait.
- f) Segítik bekapcsolódásukat közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
- g) Megértetik a fogyasztás és a környezeti erőforrások kapcsolatát, a fenntartható fogyasztás elvét.
- h) Kialakítják felelősségérzetüket, környezettudatos magatartásukat.
- i) Elősegítik, hogy életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség attitűdje, a környezeti károk megelőzése iránti igény váljék meghatározóvá.
- j) Segítik az alternatív, problémamegoldó gondolkodás elsajátítását.
- k) Képesé teszik a tanulókat a természet, az élet, a biológiai sokféleség jelentőségének megértésére.
- l) Segítik a tanulókat abban, hogy a környezettel kapcsolatos nézeteik az erkölcsi alapelvek szintjére emelkedjenek.

Módszerek, tanulásszervezési formák:

- a) A tanítási órák klasszikus munkaszervezése és módszerei.
- b) Kooperatív tanulási technikák.
- c) Tanítási órán kívüli környezetben megvalósuló egyéni, páros és csoportos tevékenységformák.
- d) Projektek.
- e) Portfóliók.
- f) Saját tapasztalaton alapuló, élményszerű tanulás.
- g) Közösségi tevékenységek.

A környezeti nevelés szinterei

- a) Tanítási órák.
- b) Egyéb foglalkozások, kiemelten az egész napos iskolai foglalkozások szabadidőszegmense, valamint a napközis és tanulószobai foglalkozások.
- c) Projektnapok iskolán kívüli helyszínein.
- d) Erdei iskolák,

- e) Osztálykirándulások.
- f) Táborok.
- g) Iskolai, városi, országos versenyek.
- h) Ökoiskolai programok.
- i) Országos és helyi környezeti nevelési akciókban való részvétel (pl. Fenntarthatósági Témahét, városi faültetés).
- j) Ökoszakkör.

Iskolánk 2016 óta az **ÖRÖKÖS ÖKOISKOLA** cím birtokosa

3.11.2. Örökös Ökoiskola – környezeti nevelésünk elemei:

- a) A tantárgyi tanmenetekbe beépített fenntarthatósági elemeknek megfelelő oktatás-nevelés a tanórákon
- b) Az iskolai Zöld Házi rend elveinek tudatosítása a tanulóknak, az ennek megfelelő pedagógusi példamutatás
- c) Szelektív hulladékgyűjtés lebonyolítása, fenntartása.
- d) Hulladékgyűjtő akciók szervezése
- e) Az iskola belső és külső területének, az iskola környezetének ápolása, zöldítése, gondozása.
- f) A Fenntarthatósági Témahét megszervezése
- g) Együttműködés városunk egyetemével, civil szerveződésekkel és gazdálkodó egységeivel a fenntarthatóság témakörében.
- h) Programok, előadások, szemináriumok szervezése diákok, tanárok, szülők és a lakosság számára az ökológiai tudatosság szellemében.
- i) Légy Pécs Jövője! Program
 - Iskolánk együttműködési megállapodás alapján részt vesz Pécs MJV Önkormányzata „Légy Pécs Jövője” (LÉPJ!) környezeti nevelési programjában.
 - A program működtetője az Ökováros-Ökorégió Alapítvány.
 - A LÉPJ! program megvalósításának formái:
 - Tanórák külsős szakemberek bevonásával a programban szereplő osztályoknak a környezeti nevelés adott témaköréből osztályfőnöki, környezetismeret / természetismeret, természettudomány, történelem, társadalomismeret, technika-életvitel tantárgyak óráin.
 - Környezetvédelmi vetélkedő az alsó tagozat részére
 - Az Alapítvány által szervezett kiállítások, akciók, kézműves műhelyek stb. programjaiban való részvétel
 - A LÉPJ! programban szereplő témák:
 - Közlekedés, levegőtisztaság és zajvédelem
 - Helyi gazdaság, öngondoskodó életmód (közösségi kertek)
 - Energia
 - Tudatos vásárlás, fogyasztás
 - Fenntartható várostervezés, közösségi tér
 - Hulladékgazdálkodás
 - Víz
 - Globális problémák
 - Természet és ember (biodiverzitás)

3.12. A gyermekek, a tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

- a) Körzetes tanulók fölvétele az általános iskola 1. osztályába.
- b) Sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók integrált oktatása.
- c) SNI tanulók fejlesztése, sajátos bánásmód biztosítása.
- d) Beilleszkedési-tanulási és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók fejlesztése.
- e) BTMN-es tanulók sajátos pedagógiai segítése.
- f) Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal – lehetőség szerint – pályázatokon való részvétel.
- g) Ingyenes és normatív kedvezmények biztosítása a jogszabályok szerint

3.13. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, szerepe és súlya

- a) Az iskolai beszámoltatás formái:
 - Szóbeli:
 - felelet
 - órai munka
 - tanulói kiselőadás, prezentáció
 - szorgalmi munka beszámolója.
 - online felelet
 - Írásbeli:
 - felelet
 - témaközi dolgozat
 - témazáró dolgozat
 - tanév végi dolgozat
 - iskolai dolgozat (pl. irodalmi, idegen nyelvi szövegalkotás, stb.)
 - házi dolgozat
 - házi feladat, amennyiben a pedagógus jelezte az osztályozás szándékát
 - szorgalmi feladat
 - projektmunka
 - portfólió
 - szintfelmérés
 - belső vizsga
 - kompetenciafeladatok
 - országos kompetenciamérés feladatai.
 - Gyakorlati jegy adható (testnevelés, technika, vizuális kultúra, digitális kultúra tantárgyakból)
- b) A számonkérések követelményei:
 - Csak olyan tananyagot lehet számonkérni, aminek a feldolgozása tanórán – rövidebb-hosszabb formában – megtörtént, készségfelmérés esetén ilyen jellegű felkészítés is történt.
 - A számonkérésnek a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia.
 - Az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy (vagy szöveges minősítés) a tanuló teljesítményét tükrözze.
 - A tanulói teljesítmény értékelésekor meghatározó elv a pozitív motiváció.

- c) Az iskolai írásbeli beszámoltatások rendje, korlátai
- Írásbeli felelet az utolsó 2 óra anyagából bejelentés nélkül, bármikor íratható.
 - A témaközi dolgozat a témakör 3-5 tananyagára terjedhet ki, előző órán bejelentendő, maximum 30 perces írásbeli számonkérés.
 - A témazáró dolgozat írása általában az egész tanórát igénybe veszi, legalább egy héttel előbb be kell jelenteni a megíratását és követelményeit. A témazáró dolgozatok érdemjegyét a munkaközösségek egységes százalékkulcsok alapján adják. Az elmulasztott témazáró dolgozat pótlása a tanuló kötelessége. Pótlási szándék jelzése esetén a pedagógus köteles a pótló dolgozatot megíratatni.
 - A tanév végi dolgozat a teljes tanév anyagát felfoľeli, lehetőleg a tanév elején, de legkésőbb februárban be kell jelenteni az  rat s tényét. Egy tan ra vagy 60 perc időtartamú számonkérés.
 - A szintfelmérések (pl.  v eleji, félévi,  v végi felmérések) alapvetően diagnosztikai célt szolgálnak: a tanulók tudásának, készségeinek szintjét mérik. E felmérők csak akkor osztályozhatók, ha megfelelő ismétlés, gyakorlás után került sor rájuk, s megtörtént a Házirend szerinti előzetes bejelentés.
 - A tanítási szünet utáni 1. nap tan ra n témazáró dolgozat nem íratható.
- d) Az iskolai írásbeli beszámoltatások szerepe és súlya a tanulók tudásának értékelésében
- A beszámoltatások fajtáját és témáját az elektronikus naplóban jelölni kell.
 - A témazáró dolgozatok értéke: 200 %, a tanév végi dolgozatok értéke 300 % **VAGY** 250 %, minden más számonkérés 100 % értékű.
 - A témazáró dolgozat végleges elmulasztása súlyosan számítható be az  v végi min s t s kor.
 - A pedagógus szintén érdemjeggyel értékelheti a házi feladat, házi dolgozat, órai munka, tanulói k sel ad s, prezentáció, szorgalmi feladat, projektmunka, kompetenciafeladatok elkészítését / megtartását is, amennyiben ezt a feladat kijelölésekor bejelentette.
 - a házi feladat, az órai munka, a szorgalmi feladat érdemjegye 50% értékű
 - a házi dolgozat, a tanulói k sel ad s, a prezentáció, a projektmunka érdemjegye 50 % vagy 100 % értékű.
 - Minden más számonkérés 100 % értékű.
 - A számonkérések lehetnek digitális feladatmegoldást elv r k is. Ez esetben az iskolai könyvtár számítógépei  g nybe vehetők a feladatok elkészítéséhez.
 - Online dolgozat vagy online szóbeli számonkérés alkalmazható:
 - tart s digitális munkarend idején, egy héttel korábbi bejelentés után, a digitális munkarend aktuális szabályai szerint
 - a tanuló olyan tart s távolléte esetén, mely tanulását, beszámoltatását lehetővé teszi.
 - Házi dolgozat:
 - Az  ltal nos iskola felső tagozatán magyarból félévente kettő, a többi tantárgyból félévente egy íratható.
 - A házi dolgozat feladatát legalább egy héttel a beadási határidő előtt kell kijelölni, ebbe az időtartamba a tanítási szünetek ideje nem számítható be.

- A házi dolgozat érdemjeggyel értékelhető, be nem nyújtása a feladat elégtelen megoldásával egyenértékű.
- e) Szóbeli értékelés
- A diákok tanórai munkáját órai munka jeggyel értékelheti a pedagógus.
 - Órai munka jegy keletkezhet a tanár értékelő-motivációs rendszerének megfelelő értékelésekből is.
- f) Az Etika/Hit- és erkölcsstan tantárgy értékelése és minősítése
- Az etika/hit és erkölcsstan tantárgy alapvető feladata az erkölcsi nevelés, a gyerekek közösséghez való viszonyának, értékrendjüknek, normarendszerüknek, gondolkodás- és viselkedésmódjuknak fejlesztése, alakítása.
 - Az értékelés módja megegyezik a hagyományos tantárgyi értékeléssel; tanév közben érdemjeggyel értékelünk és tanév végén osztályzattal minősítjük a tanulók teljesítményét.
 - Elégtelen minősítést csak akkor kaphat a tanuló, ha az órai munkában nem hajlandó részt venni, és/vagy a házi feladatokat, önálló munkákat nem hajlandó elvégezni, így munkája értékelhetetlen.
 - A mulasztás tekintetében úgy tekintjük a tantárgyat, mint a többi kötelező tanítási órát.
- g) Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli házi feladatok meghatározásának elvei és korlátai
- Csak annyi írásbeli házi feladat adható fel, amennyit a következő tanórán a tanár ellenőrizni tud.
 - Az írásbeli házi feladat a tanult ismeretek jobb elsajátítását, a készségek kialakítását szolgálja, így mindig ellenőrizni is kell.
 - Hétvégére és szünidőre csak annyi írásbeli és szóbeli házi feladat adható fel, amennyi a szokásos tanulnivaló egyik tanóráról a másikra.
 - Az általános iskola napközis 1-2. osztályában a napi tanulnivaló (írásbeli és szóbeli együttesen) a 45 percet, 3-4. osztályában a 60 percet, 5-8. osztályában a 90 percet ne haladja meg.
 - Az egész napos iskolai osztályokban nincs kötelező házi feladat.
 - A kötelező olvasmányokat a pedagógus az év elején, lehetőleg az első tanórán, de legkésőbb szeptember 20-ig köteles bejelenteni és leírni, vagy írásban / elektronikusan átadni, a sorrend és a várható időpont körülbelüli megjelölésével.
- h) A tanulói teljesítmények értékelésének gyakorisága, osztályozás, szöveges értékelés
- A tantárgyak követelményei alapján az ismeretek elsajátítását a tanító, a tanár folyamatosan ellenőrzi, értékeli.
 - Az első évfolyamon félévkor és tanév végén, valamint a második évfolyamon félévkor szöveges értékelést alkalmazunk.
 - A második évfolyam tanévének 2. félévétől hagyományosan, érdemjeggyel értékelünk, a 2. évfolyam végétől osztályzattal minősítjük a tanulók teljesítményét.
 - A tanuló teljesítményének értékelése a 2. évfolyam végétől a 12. évfolyam végéig az ötfokozatú skálával történik. (jeles = 5; jó = 4; közepes = 3; elégséges = 2; elégtelen = 1). Tört jegy, kettős jegy nem adható.
 - A magatartás értékelése: példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2).

- A szorgalom értékelése: példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)
 - A tanulói teljesítmény érdemjeggyel való értékelésének gyakorisága függ a heti óraszámától, félévenként a heti óraszám +2 érdemjegye legyen legalább a tanulónak.
 - 12. évfolyam 2. félévében a heti óraszám + 1 érdemjegye legyen a tanulónak, de legalább 3 érdemjegye.
 - Hosszantartó vagy nagyon sok tanulói hiányzás esetén a meghatározottnál kevesebb érdemjegy is elegendő lehet a tanuló értékelésére – a szaktanár javaslata és a nevelőtestület döntése alapján.
 - A tanárnak biztosítania kell, hogy az érdemjegyeket egyenletesen, időarányosan elosztva szerezhessék meg a tanulók (kivételek a hosszú hiányzások).
 - Az országos mérés-értékelés feladataiból a tanórákon gyakorolt anyagok értékelése történhet érdemjeggyel.
- i) Szöveges értékelés az általános iskolában – az 1. osztályban és a 2. osztály 1. félévében
- A szöveges értékelés alapelvei:
 - A viszonyítás alapja a diák fejlettségének egy korábbi szintje.
 - Alakítsa a tanuló reális önismeretét, helyes önértékelését.
 - A diák aktív részese legyen az értékelési folyamatnak.
 - Személyre szóló, fejlesztő, ösztönző, több szempontú legyen.
 - Rendszeres és folyamatos értékelés.
 - Az iskola követelményrendszerére épüljön.
 - A szöveges értékelés módja:
 - Rendszeres szóbeli szöveges értékelés a tanuló magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi teljesítményéről a tanítási órákon és más foglalkozásokon. Ez a szöveges értékelés történhet a tanító, a tanulótlársak részéről, illetve önértékelés formájában is.
 - Írásbeli szöveges értékelés:
 - Tanulói produktumokra írt rövid, lényegre utaló észrevételek megfogalmazása.
 - Témazáró felmérések %-os értékelése.
 - A dolgozatok, témazáró felmérések értékelése a munkaközösség által elfogadott százalékos formában és a hozzá kapcsolódó négy minősítéssel történik.
 - Aktuális észrevételek a tájékoztató és üzenő füzetekben a tanuló fejlődésével kapcsolatban
 - Félévkor, tanév közben és tanév végén a tanuló magatartásáról, szorgalmáról és tanulmányi eredményéről.
 - A **napközis tanulók** magatartásáról, szorgalmáról, a napköziben végzett munkájukról a csoportvezetők félévkor és tanév végén készítenek és adnak ki szöveges értékelést.
 - A szöveges értékelések gyakorisága:
 - 1. évfolyam: 4 alkalommal (8 hetes előkészítő időszak vége: november eleje, félév, április, tanév vége)
 - 2. évfolyam: 2 alkalommal (november, félév)

- j) A hagyományos érdemjegyre, osztályzatra való áttérés szabályai
- A tanító a 2. osztály első félévében a szülők és a tanulók tájékoztatásával előkészíti az osztályozásra való áttérést.
 - 2. évfolyamon a második félévben a dolgozatok, témazáró felmérések értékelése a munkaközösség által elfogadott százalékos formában és a hozzá kapcsolódó érdemjegyekkel történik.
 - Az osztályozás egyéb elvei (magatartás, szorgalom; értékelés gyakorisága) megegyeznek az általános iskola többi évfolyamáéval.
- k) Tanulói értékelési - és motivációs rendszer
- Minden tanár köteles kidolgozni a saját értékelési- és motivációs rendszerét, melynek jóváhagyása a szakmai munkaközösség feladata és felelőssége.
 - Az egyes szaktanárok értékelési- és motivációs rendszere a munkaközösség éves munkatervének melléklete.
 - Az értékelési motivációs rendszerben az órai munkát, a kisebb házi feladatok jó, vagy rossz megoldását illetve hiányát, a külön feladatok teljesítését stb. a tanár pozitív (piros pont, plusz, csillag stb.) vagy negatív (fekete pont, mínusz stb.) jelzéssel értékeli, s meghatározott számban ezek érdemjegyre válthatók.
 - Alapelv, hogy a negatív jelzések a pozitívokkal kiválthatók legyenek, tehát a diáknak legyen módja a javításra.
 - A tanár az értékelési rendszert év elején köteles ismertetni a tanulókkal.

3.14. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

- a) Az iskola magasabb évfolyamára léphet az az 1-8. évfolyamos tanuló, aki a helyi tantervben előírt minimális, a továbbhaladáshoz szükséges tanulmányi követelményeket teljesítette; beleértve a szükséges készségek meglétét és a minimális tényanyag-tudást valamennyi tantárgyból (kivétel ez alól az osztályfőnöki óra). Erről a tanév végi, legalább elégséges (2) osztályzata tanúskodik.
- b) Ha a tanulónak legfeljebb három tantárgyból az év végén megállapított vagy az osztályozóvizsgán szerzett osztályzata elégtelen volt, javítóvizsgán vehet részt. A javítóvizsgán a javítóvizsga szabályzata alapján kell eljárni. A javítóvizsgán elért legalább elégséges (2) osztályzat(ok) alapján jogosult a tanuló magasabb évfolyamra lépni.
- c) Három tantárgynál több tantárgyból kapott elégtelen év végi osztályzat esetén a tanuló évfolyamot köteles ismételni, ha tanköteles. A nem tanköteles tanuló évfolyamot ismételhet.

3.15. A tanulók jutalmazása, magatartásának és szorgalmának értékelése, minősítése, követelményei

3.15.1. A tanulók jutalmazása

- a) Szaktanári / napközis nevelői dicséret (többször is adható)
- huzamos időn keresztül nyújtott kiemelkedő teljesítményért;
 - házi versenyen elért első helyezéért (alsó tagozaton: 1.2.3. helyezéért);
 - kiemelkedő szakköri, illetve egyéb tanórán kívüli foglalkozásokon végzett munkáért;
 - a szaktanár önálló döntésétől függően a szakköri munkát, a versenyeredményt, az egyéb kiemelkedő teljesítményt érdemjeggyel is elismerheti.

- b) Osztályfőnöki dicséret (többször is adható)
- az osztályközösségért végzett huzamos jó munkáért;
 - városi (alsóban körzeti) versenyen elért 1 – 3. helyezéért;
 - megyei (alsóban városi) versenyen elért 4 – 10. helyezéért;
 - iskolai rendezvényen nyújtott kiemelkedő teljesítményért;
 - az iskoláért végzett munkáért.
- c) Igazgatói dicséret (többször adható)
- megyei (alsóban városi) versenyen elért 1 – 3. helyezéért;
 - országos döntőbe kerülésért;
 - megyei versenyen két vagy több tárgyból elért 4 – 6. helyezéért;
 - az iskoláért folyamatosan végzett kiemelkedő munkáért;
 - félévkor 1-4. évfolyamon kitűnő tanulmányi eredményért, ha a tanuló magatartása legalább jó;
 - félévkor 5 – 8. évfolyamon jeles (minimum 4,7) tanulmányi eredményért, ha a tanuló magatartása legalább jó;
- A szaktanár, az osztályfőnök, illetve az igazgató az itt fel nem sorolt esetekben is adhat dicséretet a tanulónak, ha a diák teljesítményét, munkáját erre érdemesnek tartja.
- d) Nevelőtestületi dicséret
- országos versenyen elért 1 – 10. helyezéért;
 - tanév végi kitűnő tanulmányi eredményért (minden szaktárgyi osztályzat jeles), ha a tanuló magatartása legalább jó;
- e) **Év végi jutalomkönyv adható a** nevelőtestületi dicséretet kapott tanulóknak, osztályfőnöki javaslatra a kiemelkedő közösségi munkát végző tanulóknak, egyéb területen kiemelkedő tevékenységet végző tanulóknak.
- f) Meghívás igazgatói fogadásra
- Az iskola igazgatója minden tanév végén fogadást ad a kiemelkedő versenyeredményeket elért tanulók és felkészítő tanáraik számára. Az igazgatói fogadásra a következő eredményeket elért tanulókat hívjuk meg:
 - akik országos döntőbe jutottak;
 - akik OÁTV 2. fordulójába jutottak;
 - regionális vagy megyei versenyek 1-3. helyezettjeit;
 - városi keretben zajló versenyek 1. helyezettjeit;

3.15.2. A magatartás és a szorgalom értékelése

- a) A magatartás-szorgalom minősítésének menete:
- Az osztályfőnök a félévi, illetve év végi osztályozó konferencián javaslatot tesz a tanuló minősítésére az alábbi információk mérlegelése alapján:
 - az egységes szempontsor szerint adható minősítés,
 - a tanulók önértékelése,
 - az osztályban tanító tanárok előzetesen kikért véleménye,
 - az osztályközösség véleménye,
 - egyéb indokok.

- A végleges minősítés a nevelőtestület döntése alapján születik meg. Eltérő vélemények esetén szavazásra kerül sor. Ha azonos mennyiségű a szavazatok száma, az osztályfőnök dönt a tanuló végleges minősítéséről.
- b) Az egységes szemléletű és reális értékelés megvalósítása érdekében szempontsort alakítottunk ki a magatartás és a szorgalom minősítésére.

A tanuló magatartása:

- a) példás, ha:
 - a Házi rend szabályait jól ismeri és maradéktalanul be is tartja
 - a tanítási órákon fegyelmezett és együttműködő
 - a felnőttekkel szemben tisztelettudó és udvarias
 - társaival barátságos, segítőkész
 - beszéde kulturált
 - a vállalt vagy rábízott feladatokat lelkiismeretesen elvégzi
 - nincs elmarasztalási fokozata
 - nincs igazolatlan órája
- b) jó, ha:
 - a Házi rend szabályait többnyire betartja
 - a tanítási órákon legtöbbször fegyelmezett
 - a felnőttekkel és tanítóival szemben tisztelettudó
 - társaival többnyire barátságos, segítőkész
 - beszéde általában kulturált
 - a rábízott feladatokat tőle telhetően a legjobban igyekszik elvégezni
 - az elmarasztalási fokozatok közül legfeljebb osztályfőnöki figyelmeztetése van
 - igazolatlan óráinak száma legfeljebb 2
- c) változó, ha:
 - a Házi rend előírásait nem mindig tartja be, hajlamos a fegyelem megsértésére
 - a tanítási órákat gyakran zavarja fegyelmezetlenségével
 - a felnőttekkel szemben esetenként udvariatlan
 - társaival nem túl barátságos, esetleg elszigetelődik
 - beszédében gyakran használ trágár kifejezéseket
 - a rábízott feladatokat nem mindig végzi el, munkája pontatlan
 - az elmarasztalási fokozatok közül legfeljebb osztályfőnöki intése van
 - igazolatlan óráinak száma legfeljebb 9;
- d) rossz, ha:
 - az iskolai Házi rend szabályai ellen sorozatosan vét
 - a rábízott feladatokat nem végzi el
 - szándékosan árt a társainak, közösségének
 - felnőttekkel szemben tiszteletlen, udvariatlan, durva
 - társait bántalmazza, beszéde trágár
 - osztályfőnöki megrovása / magasabb elmarasztalási fokozata van
 - igazolatlan óráinak száma nem több 9-nél.

A tanuló szorgalma:

- a) példás, ha:
 - képességei szerint a legjobban tanul és a tanítási órákon aktív, együttműködő

- házi feladatait mindig gondosan, pontosan elkészíti
 - munkájában precíz, önálló
 - a kötelező feladatok mellett gyakran elvégez szorgalmi feladatokat is
 - a közösségi munkában szívesen és gyakran vállal feladatokat
 - iskolai felszerelése mindig kifogástalan
- b) jó, ha:
- képességei szerint jól tanul, a tanítási órákon általában aktív
 - házi feladatait legtöbbször pontosan elkészíti
 - munkáját általában önállóan, pontosan végzi a kötelező feladatok mellett időnként szorgalmi feladatokat is vállal a közösségi munkában általában részt vesz iskolai felszerelése többnyire megfelelő
- c) változó, ha:
- tanulmányi munkája ingadozó, többször képességei alatt teljesít, órákon passzív
 - házi feladata többször hiányzik vagy gyakran pontatlan
 - munkavégzése rendszertelen, figyelmetlensége miatt sokat hibázik
 - közösségi munkában nem vesz részt
 - iskolai felszerelése gyakran hiányos
- d) hanyag, ha:
- tanulmányi munkájában mélyen képességei alatt teljesít
 - házi feladatát nem készíti el
 - munkájában figyelmetlen, sokat hibázik
 - a közösségben megbízhatatlan, közömbös, érdektelen
 - iskolai felszerelésére nem vigyáz, elveszíti, rendszeresen otthon felejt

Megjegyzés:

- a) Az 1-4. évfolyamos tanulók igazolatlan mulasztásához kapcsolódó fegyelmező intézkedések mértéke életkoruktól és a szülő felelősségéből következően egyéni elbírálás alá esik.
- b) A tanuló magatartása és szorgalma akkor példás, vagy jó, ha a felsorolt feltételek mindegyikének megfelel.
- c) A tanuló magatartása és szorgalma változó, rossz, vagy hanyag, ha a felsoroltak bármelyike fennáll.
- d) Osztályfőnöki, igazgatói, vagy tantestületi dicséret esetén a tantestület joga az esetleges jobb minősítés megadása.

3.16. Tantárgyi tantervek mellékletben

4. HELYI TANTERV: NYOLCOSZTÁLYOS GIMNÁZIUM

4.1. ÓRATERVEK

4.1.1. Óratervek Nat 2012 szerint

(kifutó rendszerben, utoljára a 12. évfolyamon a 2026-2027. tanévben)

A választott kerettanterv megnevezése

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	Változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia-egészségtan	B változat
Ének-zene	A változat
Művészetek 11. osztály	Mozgóképkultúra és médiaismeret heti 2 óra
Művészetek 12. osztály	Mozgóképkultúra és médiaismeret heti 1 óra; Vizuális kultúra heti 1 óra

Kerettantervi óraszámok bontása

A választott kerettanterv kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázat szerint emeljük meg a szabadon tervezhető és a választható órakeretből (110/2012. (VI.4.) Korm. rend a NAT-ról 8.§(3) bekezdése alapján a heti óraszám fölött még adható órák).

Óraterv – 5-12. évfolyam, nyolcosztályos gimnázium emelt óraszámú angol nyelvi csoport számára																								
Tantárgyak	5. évf.			6. évf.			7. évf.			8. évf.			9. évf.			10. évf.			11. évf.			12. évf.		
	keretintertvi min.	szabadon tervezhető	választható	keretintertvi min.	szabadon tervezhető	választható	keretintertvi min.	szabadon tervezhető	választható	keretintertvi min.	szabadon tervezhető	választható	keretintertvi min.	szabadon tervezhető	választható	keretintertvi min.	szabadon tervezhető	választható	keretintertvi min.	szabadon tervezhető	választható	keretintertvi min.	szabadon tervezhető	választható
Magyar nyelv és irodalom	4			4			3	1		4			4			4			4			4	1	
I. idegen nyelvek	3	1	2	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	3		3	3		3	1		3	1	
II. idegen nyelv													3			3			3			3		
Matematika	4			3	1		3			3	1		3	1		3	1		3			3	1	
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek							2			2			2			2			3			3	1	
Erkölcstan / Hit és erkölcstan	1			1			1			1														
Etika																			1					
Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek	2			2																				
Természetismeret	2			2																				
Biológia-egészségtan							2			1						2			2			2		
Fizika							2			1			2			2			2					
Kémia							1			2			2			2								
Földrajz							1			2			2			2								
Ének-zene	1			1			1			1			1			1								
Vizuális kultúra	1			1			1			1			1			1								
Dráma és tánc*	1												1											
Művészetek**																			2			2		
Informatika		1		1			1			1			1			1				1				
Technika, életvitel és gyakorlat	1			1			1															1		
Testnevelés és sport	5			5			5			5			5			5			5			5		
Fakultáció (kötelezően választandó)																				4			4	
Osztályfőnöki	1			1			1			1			1			1			1			1		
Óraszám összesen:	26	2	2	25	3	1	28	3	1	28	3	1	31	4	0	32	4	0	29	6	0	27	8	0

A választható órák az angol emelt óraszámú képzés választása esetén kötelezővé válnak, szükségesek a megfogalmazott tantervi követelmények teljesítéséhez.

Óraterv – 5-12. évfolyam, nyolcosztályos gimnázium emelt óraszámú informatika-matematika csoport számára																								
Tantárgyak	5. évf.			6. évf.			7. évf.			8. évf.			9. évf.			10. évf.			11. évf.			12. évf.		
	keretintertvi min.	szabadon tervezhető	választható	keretintertvi min.	szabadon tervezhető	választható	keretintertvi min.	szabadon tervezhető	választható	keretintertvi min.	szabadon tervezhető	választható	keretintertvi min.	szabadon tervezhető	választható	keretintertvi min.	szabadon tervezhető	választható	keretintertvi min.	szabadon tervezhető	választható	keretintertvi min.	szabadon tervezhető	választható
Magyar nyelv és irodalom	4			4			3	1		4			4			4			4			4	1	
I. idegen nyelvek	3	1		3	1		3	1		3	1		3	1		3	1		3	1		3	1	
II. idegen nyelv													3			3			3			3		
Matematika	4		1	3	2		3	1		3	2		3	2		3	2		3			3	1	
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek							2			2			2			2			3			3	1	
Erkölcstan / Hit és erkölcstan	1			1			1			1														
Etika																			1					
Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek	2			2																				
Természetismeret	2			2																				
Biológia-egészségtan							2			1						2			2			2		
Fizika							2			1			2			2			2					
Kémia							1			2			2			2								
Földrajz							1			2			2			2								
Ének-zene	1			1			1			1			1			1								
Vizuális kultúra	1			1			1			1			1			1								
Dráma és tánc*	1												1											
Művészetek**																			2			2		
Informatika		1	1	1		1	1		1	1		1	1	1		1	1			1				
Technika, életvitel és gyakorlat	1			1			1															1		
Testnevelés és sport	5			5			5			5			5			5			5			5		
Fakultáció (kötelezően választandó)																			4				4	
Osztályfőnöki	1			1			1			1			1			1			1			1		
Óraszám összesen:	26	2	2	25	3	1	28	3	1	28	3	1	31	4	0	32	4	0	29	6	0	27	8	0

A választható órák az informatika-matematika emelt óraszámú képzés választása esetén kötelezővé válnak, szükségesek a megfogalmazott tantervi követelmények teljesítéséhez. (Matematika-informatika emelt óraszámú képzés kifutó rendszerben, 2018 szeptemberében 6-9. évfolyamon, 2023-ban fejezi be az utolsó csoport a 10. évfolyamot.)

Óraterv - 5-12. évfolyam, nyolcosztályos gimnázium emelt óraszámú informatika csoport számára																									
Tantárgyak	5. évf.			6. évf.			7. évf.			8. évf.			9. évf.			10. évf.			11. évf.			12. évf.			Összesen
	kerettantervi min	szabadon tervezhető	választható	kerettantervi min	szabadon tervezhető	választható	kerettantervi min	szabadon tervezhető	választható	kerettantervi min	szabadon tervezhető	választható	kerettantervi min	szabadon tervezhető	választható	kerettantervi min	szabadon tervezhető	választható	kerettantervi min	szabadon tervezhető	választható	kerettantervi min	szabadon tervezhető	választható	
Magyar nyelv	2			2			1	1		2			1			1			1			1	1		13
Magyar irodalom	2			2			2			2			3			3			3			3			20
1. idegen nyelv	3	1		3	1		3	1		3	1		3	1		3	1		3	1		3	1		32
2. idegen nyelv													3			3			3			3			12
Matematika	4			3	1		3			3	1		3	1		3	1		3			3	1		30
Történelem, társadalmi és állampolgári							2			2			2			2			3			3	1		15
Etika/hit- és erkölcstan	1			1			1			1															4
Etika																			1						1
Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek	2			2																					4
Természetismeret	2			2																					4
Biológia							2			1						2			2			2			9
Fizika							2			1			2			2			2						9
Kémia							1			2			2			2									7
Földrajz							1			2			2			2									7
Ének-zene	1			1			1			1			1			1									6
Vizuális kultúra	1			1			1			1			1			1									6
Dráma és tánc	1												1												2
Művészetek																			2			2			4
Informatika		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2		1	2			1					18
Technika, életvitel és gyakorlat	1			1			1															1			4
Testnevelés és sport	5			5			5			5			5			5			5			5			40
Fakultáció (kötelezően választandó)																			4			4			8
Osztályfőnöki	1			1			1			1			1			1			1			1			8
Óraszám összesen	26	2	1	25	3	1	28	3	1	28	3	1	31	4	0	32	4	0	29	6	0	27	8	0	

A választható órák az informatika emelt óraszámú képzés választása esetén kötelezővé válnak, szükségesek a megfogalmazott tantervi követelmények teljesítéséhez.

(2018-2019.tanévtől felmenő rendszerben.)

Óraterv - 5-12. évfolyam, nyolcosztályos gimnázium emelt órászámu informatika-kommunikáció csoport számára																									
Tantárgyak	5. évf.			6. évf.			7. évf.			8. évf.			9. évf.			10. évf.			11. évf.			12. évf.			Összesen
	kerettantervi min	szabadon tervezhető	választható	kerettantervi min	szabadon tervezhető	választható	kerettantervi min	szabadon tervezhető	választható	kerettantervi min	szabadon tervezhető	választható	kerettantervi min	szabadon tervezhető	választható	kerettantervi min	szabadon tervezhető	választható	kerettantervi min	szabadon tervezhető	választható	kerettantervi min	szabadon tervezhető	választható	
Magyar nyelv	2		0,5	2			1	1		2		0,5	1			1			1			1	1		14
Magyar irodalom	2		0,5	2			2			2		0,5	3			3			3			3			21
1. idegen nyelv	3	1		3	1		3	1		3	1		3	1		3	1		3	1		3	1		32
2. idegen nyelv													3			3			3			3			12
Matematika	4			3	1		3			3	1		3	1		3	1		3			3	1		30
Történelem, társadalmi és állampolgári							2			2			2			2			3			3	1		15
Etika/hit- és erkölcstan	1			1			1			1															4
Etika																		1							1
Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek	2			2																					4
Természetismeret	2			2																					4
Biológia							2			1						2			2			2			9
Fizika							2			1			2			2			2						9
Kémia							1			2			2			2									7
Földrajz							1			2			2			2									7
Ének-zene	1			1			1			1			1			1									6
Vizuális kultúra	1			1			1	1		1			1			1									7
Dráma és tánc	1					1							1												3
Mozgókép-kultúra és médiaismeret													1			1									2
Művészetek																		2			2				4
Informatika		1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1						12
Technika, életvitel és gyakorlat	1			1			1														1				4
Testnevelés és sport	5			5			5			5			5			5			5			5			40
Fakultáció (kötelezően választandó)																			4			4			8
Osztályfőnöki	1			1			1			1			1			1			1			1			8
Óraszám összesen	26	2	1	25	3	1	28	3	1	28	3	1	31	4	0	32	4	0	29	6	0	27	8	0	

A választható órák az informatika-kommunikáció emelt órászámu képzés választása esetén kötelezővé válnak, szükségesek a megfogalmazott tantervi követelmények teljesítéséhez.

(2018-2019.tanévtől felmenő rendszerben.)

NYOLCOSZTÁLYOS GIMNÁZIUM

Óraterv – 5-12. évfolyam, nyolcosztályos gimnázium Kifutó óraterv														
Tantárgyak	5. évf.		6. évf.		7. évf.		8. évf.		9. évf.		10. évf.		12. évf.	
	emelt óraszámú angol	emelt óraszámú inf.	emelt óraszámú angol	emelt óraszámú inf.	emelt óraszámú angol	emelt óraszámú inf.	emelt óraszámú angol	emelt óraszámú inf.	emelt óraszámú angol	emelt óraszámú inf.	emelt óraszámú angol	emelt óraszámú inf.	emelt óraszámú angol	
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5
I. idegen nyelvek	6	4	6	4	6	4	6	4	6	4	6	4	4	4
II. idegen nyelv									3	3	3	3	3	3
Matematika	4	5	4	5	3	4	4	5	4	5	4	5	3	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek					2	2	2	2	2	2	2	2	3	4
Erkölcstan /														
Hit és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1						
Etika													1	
Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek	2	2	2	2										
Természet-ismeret	2	2	2	2										
Biológia-egészségtan					2	2	1	1			2	2	2	2
Fizika					2	2	1	1	2	2	2	2	2	
Kémia					1	1	2	2	2	2	2	2		
Földrajz					1	1	2	2	2	2	2	2		
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Dráma és tánc*	1	1							1	1				
Művészetek**													2	2
Informatika	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1								1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Fakultáció (kötelezően választandó)													4	4
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Óraszám összesen:	30	30	29	29	32	32	32	32	35	35	36	36	35	35
Kötelezően előírt össz.	28	28	28	28	31	31	31	31	35	35	36	36	35	35
Felhasználható keretből:	2	2	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0

**Művészetek 11. évfolyamon Mozgóképkultúra és médiaismeret, 12. évfolyamon Mozgóképkultúra és médiaismeret heti 1 óra, Vizuális kultúra heti 1

*Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret választható tantárgyakból választva

(Matematika-informatika emelt óraszámú képzés kifutó rendszerben, 2018 szeptemberében 6-9. évfolyamon, 2023-ban fejezi be az utolsó csoport a 10. évfolyamot.)

Óraterv - 5-12. évfolyam, nyolcosztályos gimnázium																								
Tantárgyak	5. évf.			6. évf.			7. évf.			8. évf.			9. évf.			10. évf.			11. évf.			12. évf.		
	emelt órászámú angol	emelt órászámú információ	emelt információ-kommunikáció	emelt órászámú angol	emelt órászámú információ	emelt információ-kommunikáció	emelt órászámú angol	emelt órászámú információ	emelt információ-kommunikáció	emelt órászámú angol	emelt órászámú információ	emelt információ-kommunikáció	emelt órászámú angol	emelt órászámú információ	emelt információ-kommunikáció	emelt órászámú angol	emelt órászámú információ	emelt információ-kommunikáció	emelt órászámú angol	emelt órászámú információ	emelt információ-kommunikáció	emelt órászámú angol	emelt órászámú információ	emelt információ-kommunikáció
Magyar nyelv	2	2	2,5	2	2	2	2	2	2	2	2	2,5	1	2	2	1	1	1	1	1	1	2	2	2
Magyar irodalom	2	2	2,5	2	2	2	2	2	2	2	2	2,5	3	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3
1. idegen nyelv	6	4	4	6	4	4	6	4	4	6	4	4	6	4	4	6	4	4	4	4	4	4	4	4
2. idegen nyelv													3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4	4	4	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	4	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek							2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	4	4	4
Etika/hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1												
Etika																			1	1	1			
Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek	2	2	2	2	2	2																		
Természetismeret	2	2	2	2	2	2																		
Biológia							2	2	2	1	1	1				2	2	2	2	2	2	2	2	2
Fizika							2	2	2	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2			
Kémia							1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2						
Földrajz							1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2						
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1						
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1						
Dráma és tánc	1	1	1			1							1	1	1									
Mozgókép-kultúra és médiaismeret															1			1						
Művészetek																			2	2	2	2	2	2
Informatika	1	2	1	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	1	1			
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1	1	1	1													1	1	1

A magyar nyelv és irodalom két önálló tantárgyként szerepel tanterveinkben. A tantárgyak neve: Magyar irodalom és Magyar nyelv.

4.1.2. Óratervek Nat 2020 szerint

NYOLC ÉVFOLYAMOS GIMNÁZIUM

Pécsi Árpád Fejedelem Gimnázium és Általános Iskola																																																				
Az 5-12. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020																																																				
Műveltségi terület / Tantárgy	Heti óraszám / Évfolyam																																																			
	5.					6.					7.					8.					9.					10.					11.					12.																
	alap órászm	szab. tervezhető	Emelt szintű			alap órászm	szab. tervezhető	Emelt szintű			alap órászm	szab. tervezhető	Emelt szintű			alap órászm	szab. tervezhető	Emelt szintű			alap órászm	szab. tervezhető	Emelt szintű			alap órászm	szab. tervezhető	Emelt szintű			alap órászm	szab. tervezhető	Emelt szintű																			
			Angol	Inf- kom.	Dig- techn.				Angol	Inf- kom.	Dig- techn.				Angol	Inf- kom.	Dig- techn.				Angol	Inf- kom.	Dig- techn.				Angol	Inf- kom.	Dig- techn.				Angol	Inf- kom.	Dig- techn.				Angol	Inf- kom.	Dig- techn.											
Magyar nyelv és irodalom																																																				
▪ Magyar nyelv és irodalom	4			1		4						3						3			1			3	1			4				4	1			1			4	1			1									
Matematika																																																				
▪ Matematika	4					4						3			1			3						3		1			3		1			3	2				3		1											
Történelem és állampolgári ismeretek																																																				
▪ Történelem	2					2						2						2						2					3		1				3		1				3		1									
▪ Állampolgári ismeretek												1																																								
▪ Hon- és népméret													1																																							
Etika / hit- és erkölcsen																																																				
▪ Etika / hit és erkölcsen	1					1						1						1																																		
Természettudomány és földrajz																																																				
▪ Természettudomány	2					2																								2*																						
▪ Kémia												1						2						1				2																								
▪ Fizika												1						2					2				3																									
▪ Biológia												2						1					3				2																									
▪ Földrajz												2						1					2				1																									
Idegen nyelv																																																				
▪ Első élő idegen nyelv	3	1	2			3	1	2				3	1	2				3	1	2				3	1	2			3	1	2				4			2			4			2								
▪ Második élő idegen nyelv																								3					3						3						3											
Művészetek																																																				
▪ Ének-zene	2					1						1						1					1				1																									
▪ Vizuális kultúra	1					1						1						1					1				1																									
▪ Mozgóképkultúra és médiaismeret																																																				
▪ Dráma és színház																																																				
Technológia																																																				
▪ Technika és tervezés	1					1						1																																								
▪ Digitális kultúra	1				1	2						1				1	2						1				2				1	2				2																
Testnevelés és egészségfejlesztés																																																				
▪ Testnevelés	5					5						5						5					5					5							5					5												
▪ Községi nevelés (osztályfőnöki)	1					1						1						1					1					1							1					1												
Kötött célú órakeret (érettségi felkészítés)																																																				
Kötelező alapóraszám		27					26						28						28					32						32					30																	
Rendelkezésre álló szabadon tervezhető óra		1					2											2					2						2					4																		
Összesített iskolai óraszámunk		28					28					30						30					34						34						34																	
Maximális órakeret		28					28					30						30					34						34						34																	
Emelt szintű képzés órai		2					2					2						2					2					2							2																	
Összes tervezett óraszámunk emelt szintű órái	27	1	2	2	2	2	26	2	2	2	2	28	2	2	2	2	2	28	2	2	2	2	32	2	2	2	2	2	32	2	2	2	2	2	30	4	2	2	2	2	2	29	5	2	2	2	2					
Maximális órakeret emelt szintű órákkal		30					30					32						32					36						36						36																	

A 11. évfolyamon a művészetek óra a vizuális kultúra tantárgy keretében valósul meg.

A 11. évfolyamon a természettudomány tantárgy akkor kötelező, ha a tanuló nem választ természettudományos tantárgyat érettségi felkészítőként.

Aki a természettudományos tantárgyat tanulja a 11. évfolyamon, csak 2 óra érettségi felkészítőt választhat.

A 12. évfolyamon a digitális technológiák emelt szintű képzésében résztvevőknek kötelező két óra informatika fakultáció a szabadon tervezhető sávból.

Pécsi Árpád Fejedelelem Gimnázium és Általános Iskola																								
Az 5-12. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020																								
Műveltségi terület / Tantárgy	Heti óraszám / Évfolyam																							
	5.			6.			7.			8.			9.			10.			11.			12.		
	Emelt szintű			Emelt szintű			Emelt szintű			Emelt szintű			Emelt szintű			Emelt szintű			Emelt szintű			Emelt szintű		
	Angol	Inf-kom.	Dig-techn.	Angol	Inf-kom.	Dig-techn.	Angol	Inf-kom.	Dig-techn.	Angol	Inf-kom.	Dig-techn.	Angol	Inf-kom.	Dig-techn.	Angol	Inf-kom.	Dig-techn.	Angol	Inf-kom.	Dig-techn.	Angol	Inf-kom.	Dig-techn.
Magyar nyelv és irodalom																								
▪ Magyar nyelv és irodalom	4	5	4	4	4	4	3	3	3	3	4	3	4	4	4	4	4	4	5	6	5	5	6	5
Matematika																								
▪ Matematika	4	4	4	4	4	4	3	3	3	4	4	4	3	3	3	4	4	4	5	5	5	4	4	4
Történelem és állampolgári ismeretek																								
▪ Történelem	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4	4	4	4	4	4
▪ Állampolgári ismeretek										1	1	1										1	1	1
▪ Hon- és népméret							1	1	1															
Etika / hit- és erkölcsan																								
▪ Etika / hit és erkölcsan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1												
Természettudomány és földrajz																								
▪ Természettudomány	2	2	2	2	2	2													2*	2*	2*			
▪ Kémia							1	1	1	2	2	2	1	1	1	2	2	2						
▪ Fizika							1	1	1	2	2	2	2	2	2	3	3	3						
▪ Biológia							2	2	2	1	1	1	3	3	3	2	2	2						
▪ Földrajz							2	2	2	1	1	1	2	2	2	1	1	1						
Idegen nyelv																								
▪ Első élő idegen nyelv	6	4	4	6	4	4	6	4	4	6	4	4	6	4	4	6	4	4	6	4	4	6	4	4
▪ Második élő idegen nyelv													3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Művészetek																								
▪ Ének-zene	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1						
▪ Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
▪ Mozgóképkultúra és médiaismeret													1				1					1	1	1
▪ Dráma és színház				1	2	1																		
Technológia																								
▪ Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1	1															
▪ Digitális kultúra	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	2	3	4	1	2	3	2	3	4		1	2
Testnevelés és egészségfejlesztés																								
▪ Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
▪ Községi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kötött célú órakeret (érettségi felkészítés)																			4	4	4	6	6	6
Kötelező alapórászám	27			26			28			28			32			32			30			29		
Rendelkezésre álló szabadon tervezhető óra	1			2			2			2			2			2			4			5		
Összesített iskolai óraszámunk	28			28			30			30			34			34			34			34		
Maximális órakeret	28			28			30			30			34			34			34			34		
Emelt szintű képzés órái	2			2			2			2			2			2			2			2		
Összes óraszámunk emelt szintű órákkal	30	30	30	30	30	30	32	32	32	32	32	32	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36
Maximális órakeret emelt szintű órákkal	30			30			32			32			36			36			36			36		

A 11. évfolyamon a művészetek óra a vizuális kultúra tantárgy keretében valósul meg.

A 11. évfolyamon a természettudomány tantárgy akkor kötelező, ha a tanuló nem választ természettudományos tantárgyat érettségi felkészítőként.

Aki a természettudományos tantárgyat tanulja a 11. évfolyamon, csak 2 óra érettségi felkészítőt választhat.

A 12. évfolyamon a digitális technológiák emelt szintű képzésében résztvevőknek kötelező két óra informatika fakultáció a szabadon tervezhető sávból.

A Magyar nyelv és irodalom tantárgyakra bontása a gimnáziumban:

Het óraszám / évfolyam	5.			6.			7.			8.			9.			10.			11.			12.		
	Emelt szintű			Emelt szintű			Emelt szintű			Emelt szintű			Emelt szintű			Emelt szintű			Emelt szintű			Emelt szintű		
	Angol	Inf- kom n	Dig- tech n	Angol	Inf- kom n	Dig- tech n	Angol	Inf- kom n	Dig- tech n	Angol	Inf- kom n	Dig- tech n	Angol	Inf- kom n	Dig- tech n	Angol	Inf- kom n	Dig- tech n	Angol	Inf- kom n	Dig- tech n	Angol	Inf- kom n	Dig- tech n
M. irodalom	2	2,5	2	2	2	2	2	2,5	2	2	2,5	2	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	3
M. nyelv	2	2,5	2	2	2	2	1	1	1	1	1,5	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2

4.2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

- A kiválasztásra a szakmai munkaközösség tesz javaslatot az igazgatónak, figyelembe véve a következőket:
 - Az iskola helyi tantervéhez illeszkedő, szakmailag igényes tankönyveket és egyéb segédeszközöket kell választani.
 - Az azonos szintű csoportok az adott évfolyamon egységes tankönyvből tanulnak.
 - Csak a rendszeresen használt taneszközök vásárlása várható el a szülőktől.
 - Hasonlóan megfelelő taneszközök esetén az olcsóbbakat kell előnyben részesíteni.
- Mindezek figyelembevételével a tankönyvrendelésről a mindenkor hatályos jogszabályoknak megfelelően az iskola igazgatója dönt.

A következő tanévben szükséges tankönyvekről és más taneszközökről elektronikus úton vagy írásban tájékoztatjuk a szülőket.

4.3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása**4.3.1. Pedagógiai feladataink megvalósítása az 5-8. évfolyamon**

- A második önálló képzési szakasz 5-6. évfolyamán – az alsó tagozaton megkezdett pedagógiai munkára alapozva – elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, készség- és képességegyüttesek, valamint tudástartalmak megalapozását folytatjuk. Az ismeretek, alapfogalmak és a rendszerközpontú szemlélet mellett megfelelő teret biztosítunk a kompetenciaalapú fejlesztésnek, hiszen ez az ismeretek különböző helyzetekben történő alkalmazását teszi lehetővé.
- A 7-8. évfolyamon folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már 1-6. évfolyamon megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az élethosszig tartó tanulás és fejlődés megalapozása.
- 13-14 éves kortól az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás képességének fejlesztése nagyobb hangsúlyt kap, melynek során mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

Megvalósítási formák:

- a tevékenységközpontú, aktív tanulás hangsúlyos jelenléte az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikák és tanulásszervezési módok fokozatos bővítésével
- a tanulási stratégiák megválasztásának kitüntetett szempontjai: az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása, az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása, a felfedeztetésre épülő képi gondolkodás elsajátíttatása

- c) segítség nyújtása a tananyag szerkezetének megismeréséhez, feldolgozási lehetőségeihez, önálló elsajátításához, – osztályfőnöki órákon általában, szakórákon speciálisan – ez minden pedagógus feladata.
- d) hatékony, egyénre szabott tanulási módszerek megtanítása a diákoknak.
- e) a problémák komplex módon történő bemutatása multidiszciplináris projektfoglalkozások/témanapok, illetve egy-egy témához szervezett események (pl. tanulmányi kirándulás) szervezésével, melyek keretében a különböző szakos pedagógusaink együttműködésével több tantárgy ismereteit integráló témák kerülnek feldolgozásra (évfolyamonként minimum egy projekt keretében)
- f) tanulóink rendszeres, többszempon্তু értékelése a különböző értékelési típusok váltakozó alkalmazásával
- g) a személyre szóló, fejlesztő, tanulást támogató értékelés többszöri megjelenése pedagógiai gyakorlatunkban tanulóink önfejlesztésének szolgálatára és kitartásának fenntartására
- h) a kreativitás továbbfejlesztése
- i) Az alapvető gondolkodási műveletek megismertetése és rendszeres gyakoroltatása tanórákon és egyéb foglalkozásokon.
- j) az életkori sajátosságokhoz és az egyéni képességekhez igazodva minél több önálló gondolkodást igénylő és problémamegoldó feladat elvégeztetése
- k) a kulturált vita gyakoroltatása
- l) az adaptivitás megvalósítása a differenciált tanulásszervezés különböző formáinak rendszeres alkalmazásával (pl. egyéni rétegmunka, adaptált szövegváltozatok felhasználása), mennyiségi és minőségi differenciálással; lehetőség szerint a mentortanár és a pedagógusjelölt, valamint a pedagógus és a fejlesztő pedagógus közti teamtanítás megvalósításával, pedagógiai asszisztens segítségével
- m) az élethosszig tartó tanulás képességének fejlesztése
 - a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával, kiemelten a szövegértési és a matematikai-gondolkodási kompetencia fejlesztésével
 - a mentális képességek célirányos fejlesztésével,
 - az önálló tanulás és az önművelés alapozásával
- n) a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek rendszeres alkalmazása IKT és digitális eszközök (számítógép, táblagép, más iskolai vagy saját eszköz) használatával
- o) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók segítése, egyéni bánásmódban való részesítése, valamint integrálása a tanulót tanító pedagógus, az iskolapszichológus, a gyógypedagógus, valamint a fejlesztő pedagógus teammunkájának alkalmazásával, pedagógiai asszisztens segítségével
- p) a tehetséges tanulók korai felismerése, tehetségprogramba integrálása, fejlődésük akadálytalan biztosítása
- q) a szociális kompetencia fejlesztése
 - az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével,
 - az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban
- r) az értelmi és érzelmi intelligencia folyamatos mélyítése, gazdagítása, valamint a probléma- és konfliktuskezelés állandó jelenléte a drámapedagógia módszereinek alkalmazásával

- s) Az erkölcsi nevelés érdekében a pedagógusok személyes példamutatása
- t) a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozása helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával
- u) az egészséges nemzeti öntudat fogalmi elemeinek megismertetése; a közösségfejlesztés megvalósítása
- v) a velünk élő nemzetiségek, vallási-nyelvi etnikumok nemzet- és államalkotó szerepének, kultúrtörténeti relevanciájának, államalkotó jelentőségének bemutatása az ismeretközlésben és a nevelés-oktatás egészen keresztül, melynek különös jelentősége van a történelem, a magyar irodalom és az erkölcsstan tantárgy terén
- w) a nyelvi, kulturális, vallási másság iránti tolerancia, megértő, befogadó attitűd kialakítása, mely etikai alapú megközelítésként jelen van valamennyi tanórai és tanórán kívüli foglalkozáson, azonban a nyitott és befogadó életszemlélet kialakítása különösen hangsúlyos szerepet kap az idegennyelv-oktatásban
- x) a mozgásigény kielégítése, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztése, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozása
- y) az egészséges életvitel kialakítása a természetismeret/természettudomány, majd a biológia tantárgy gyakorlati jellegű oktatásával, valamint egyéb tanórákon és tanórán kívüli programokon, összhangban
- z) a fenntartható fejlődés szemléletének kialakítása, környezettudatos magatartásra nevelés a tantárgyi tananyagokon keresztül és a tanórán kívüli aktív – rendszeres és alkalmi – tevékenységek által
- aa) a természettudományos gondolkodás komplex fejlesztése
- bb) az első idegen nyelv oktatásának hangsúlyos jelenléte
 - o az információhoz való hozzáférés lehetőségének elősegítésére
 - o az esélyhátrányok csökkentésére
 - o távlati célja: az érettségi vizsga idejére minimálisan a B1, de lehetőség szerint a B2 tudásszint elérése
 - o a kiemelkedő teljesítményű tanulóknak a C1 tudásszint elérése.

4.3.2. Pedagógiai feladataink megvalósítása a 9-12. évfolyamon

A gimnázium felső évfolyamain folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az élethosszig tartó tanulás és fejlődés megalapozása.

Kiemelt célunk az egyéni képességek és tudás differenciált fejlesztésével a kétszintű érettségi vizsgára történő sikeres felkészítés.

Mindezek mellett a 9-10. évfolyamon kiemelt célunk a reális tanulási célok kialakítása, a fakultációs tantárgyválasztás segítése az önismeret, a reális önértékelés és önnevelési képesség fejlesztésével.

A 11-12. évfolyamon a pályaorientációhoz kapcsolódó, illetve a munkavállalói szerephez szükséges kompetenciák elsajátítására helyezzük a hangsúlyt. Ahol még nem alakult ki, segítünk a megfelelő tanulási és konfliktuskezelési stratégiák megválasztásában.

A felnőtt társadalomba való beilleszkedéshez szükséges műveltség-tartalmakkal, a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával készítjük fel diákjainkat a felsőfokú tanulmányok megkezdésére vagy a munkába állásra.

Megvalósítási formák:

- a) az érettségi vizsgára történő tudatos, célirányos, sokoldalú, differenciált felkészítés

- b) a tevékenységközpontú, aktív tanulás hangsúlyos jelenléte az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikák és a tanulásszervezési módok bővítésével
- c) Az önálló tanulás technikáinak továbbfejlesztése, szaktárgyi segítségnyújtással
- d) Új helyzetekben is alkalmazható tudás kialakítása.
- e) a tanulási stratégiák megválasztásának kitüntetett szempontjai: az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása, az ismeretszerzés különböző formáinak (indukció és dedukció) jelenléte a pedagógiai gyakorlatban
- f) tanulóink rendszeres, többszempontú értékelése a különböző értékelési típusok változó alkalmazásával
- g) a személyre szóló, fejlesztő, tanulást támogató értékelés többszöri megjelenése pedagógiai gyakorlatunkban tanulóink önfejlesztésének szolgálatára és kitartásának fenntartására
- h) a problémák komplex módon történő bemutatása multidiszciplináris projektfoglalkozások/témanapok, illetve egy-egy témához szervezett események (pl. tanulmányi kirándulás) szervezésével, melyek keretében a különböző szakos pedagógusaink együttműködésével több tantárgy ismereteit integráló témák kerülnek feldolgozásra (évfolyamonként minimum egy projekt keretében)
- i) a kreativitás fejlesztése
- j) az adaptivitás megvalósítása a differenciált tanulásszervezés különböző formáinak rendszeres alkalmazásával (pl. egyéni rétegmunka, adaptált szövegváltozatok felhasználása), mennyiségi és minőségi differenciálással; lehetőség szerint a mentortanár és a pedagógusjelölt, valamint a pedagógus és a fejlesztő pedagógus közti teamtanítás megvalósításával
- k) az élethosszig tartó tanulás képességének fejlesztése
 - o a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával,
 - o a mentális képességek célirányos fejlesztésével,
 - o az önálló tanulás és az önművelés alapozásával
- l) Az alapvető gondolkodási műveletek ismereteinek fejlesztése, e műveletek rendszeres gyakoroltatása tanórákon és egyéb foglalkozásokon.
- m) az életkori sajátosságokhoz és az egyéni képességekhez igazodva minél több önálló gondolkodást igénylő és problémamegoldó feladat elvégeztetése
- n) a kulturált vita gyakoroltatása
- o) a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek rendszeres alkalmazása IKT és digitális eszközök (számítógép, táblagép, más iskolai vagy saját eszköz) használatával
- p) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók segítése, egyéni bánásmódban való részesítése, valamint integrálása a tanulót tanító pedagógus, az iskolapszichológus, a gyógypedagógus, valamint a fejlesztő pedagógus teammunkájának alkalmazásával
- q) a tehetséges tanulók fejlődésének akadálytalan biztosítása
- r) a szociális kompetencia fejlesztése az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban
- s) az értelmi és érzelmi intelligencia folyamatos mélyítése, gazdagítása, valamint a probléma- és konfliktuskezelés állandó jelenléte a drámapedagógia módszereinek alkalmazásával
- t) a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi kibontakoztatása helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával

- u) az egészséges nemzeti öntudat fogalmi elemeinek megismertetése, a közösségfejlesztés további megvalósítása
- v) a velünk élő nemzetiségek, vallási-nyelvi etnikumok nemzet- és államalkotó szerepének, kultúrtörténeti relevanciájának, államalkotó jelentőségének bemutatása az ismeretközlésben és a nevelés-oktatás egészen keresztül, melynek különös jelentősége van a történelem és a magyar irodalom tantárgy terén
- w) a nyelvi, kulturális, vallási másság iránti tolerancia, megértő, befogadó attitűd kialakítása, mely etikai alapú megközelítésként jelen van valamennyi tanórai és tanórán kívüli foglalkozáson, azonban a nyitott és befogadó életszemlélet kialakítása különösen hangsúlyos szerepet kap az idegennyelv-oktatásban
- x) a mozgásigény kielégítése, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztése, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozása
- y) az egészséges életvitel kialakítása a biológia tantárgy gyakorlati jellegű oktatásával, valamint egyéb tanórákon, tanórán kívüli programokon, az iskolai egészségnevelési programmal összhangban
- z) a fenntartható fejlődés szemléletének továbbfejlesztése, környezettudatos magatartásra nevelés a tantárgyi tananyagokon keresztül és a tanórán kívüli aktív – rendszeres és alkalmi – tevékenységek által
- aa) a természettudományos gondolkodás komplex fejlesztése
- bb) az első és második idegen nyelv oktatásának hangsúlyos jelenléte
 - o a társadalmi és tanulási célú mobilitás érdekében
 - o az információhoz való hozzáférés lehetőségének elősegítésére
 - o valamint az esélyhátrányok csökkentésére
- cc) az első idegen nyelv oktatásának elsődleges célja
 - o az érettségi vizsga idejére minimálisan a B1, de lehetőség szerint a B2 tudásszint elérése.
 - o a kiemelkedő teljesítményű tanulóknak a C1 tudásszint elérése.

4.3.3. Digitális kompetencia fejlesztése valamennyi évfolyamon

- a) Célunk a digitális pedagógiai módszerek rendszeres használata a tanórai és a tanórán kívüli tevékenységekben.
- b) További cél, hogy a nehéz szociális helyzetben élő tanulók hátránya a digitális kompetencia területén csökkenjen, nagyobb legyen az esély felzárkóztatásukra.
- c) A tehetséggondozásban is nagy szerepe van a digitális kompetenciának, mivel több és korszerűbb eszköz segítségével új digitális tananyagokat, tartalmakat tudunk közvetíteni a gyorsabban haladó, mélyebb ismeretek elsajátítására képes diákoknak.
- d) A digitális kompetencia fejlesztése az informatika / digitális kultúra – mint ezt megalapozó – tantárgy mellett minden tantárgy feladataként valósul meg.
- e) Az oktatási célú belső hálózat és az online lehetőségek használatával a tanórai és tanórán kívüli tevékenységeket is fejlesztjük, lehetővé tesszük a tanulók egymás közötti tudásmegosztását, kommunikációjuk fejlesztését.
- f) A különböző pályázatokkal (pl.: Digitális környezet a köznevelésben EFOP-3.2.3-17) szerzett új eszközökkel a szakmailag továbbképzett pedagógusok egyénre szabott feladatokat tudnak adni a diákoknak, ezzel lehetőséget biztosítva a tehetséges tanulók további fejlesztésére, az SNI, BTM, a lemaradással veszélyeztetett tanulók hátrányainak csökkentésére is az egyéni bánásmód, a differenciálás megvalósulása révén.

- g) A matematikai és a szövegértési kompetenciák digitális eszközökkel és tananyagokkal történő fejlesztése kiemelt feladat, egyrészt a tanulási képesség, másrészt az érettségi vizsgára való felkészítés érdekében.
- h) A kompetenciafejlesztő feladatok egyben arra is lehetőséget adnak, hogy az országos és esetleges nemzetközi oktatási méréseken (pl. PISA) magasabb szinten megfeleljen a tanulók teljesítménye.
- i) Az élményszerű tanulási és tanítási folyamatok mellett az intézmény diákjai tudatosabb internethasználókká válnak.
- j) A szülők az internetbiztonsági tudásmegosztások révén megismerik a fiatalok online kommunikációs szokásait, azok sajátosságait és veszélyeit, ezek megelőzési módjait.
- k) Ld. még mellékletben: Digitális fejlesztési terv.

4.3.4. Pedagógiai feladataink megvalósításának lehetőségei, szinterei

- a) A gimnáziumban az 5-12. évfolyamon a tanórak közül hangsúlyosan az osztályfőnöki órák témaköreinek sokszínű feldolgozásával;
- b) a tanórákon, az egyes tantárgyak ismeretanyagához kapcsolódóan, azok elsajátítása során;
- c) együttműködés a Kontrasztok Alapfokú Művészetoktatási Intézménnyel, a Martyn Ferenc Művészeti Szabadiskolával, a Pécsi Tudományegyetemmel;
- d) az egyéb iskolai foglalkozások pedagógiai lehetőségeinek kihasználásával (pl. szakkörök, tehetséggondozó műhelyek, sportkörök, művészeti foglalkozások, napközis foglalkozások);
- e) tartalmas iskolai rendezvények, programok szervezésével (pl. iskolai ünnepélyek, megemlékezések, versenyek, szabadidős programok, önkéntes-segítő programok);
- f) iskolán kívüli foglalkozások, programok nevelési lehetőségeinek kihasználásával (múzeumlátogatások, színházlátogatások, tanulmányi kirándulások, táborok, tehetséggondozó foglalkozások, stb.);
- g) együttműködési megállapodásokkal, (pl. óvodákkal sportegyesületekkel, kulturális intézményekkel és szervezetekkel, civil szervezetekkel)
- h) pályázatok, projektek révén (pl. Digitális környezet a köznevelésben EFOP-3.2.3-17)
- i) pedagógusaink személyiségükkel, véleményükkel is mintát adnak, formálják diákjaikat.

4.4. Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg. (Lásd még: A teljeskörű egészségneveléssel összefüggő program.)

A könnyített testnevelés esetén is biztosítani kell a mindennapos testnevelést.

Gyógytestnevelés esetén is érvényesek a mindennapos testnevelésre vonatkozó előírások, ha a szakorvos javaslata alapján a tanuló testnevelés órákon is részt vehet. Ez esetben a gyógytestnevelés és a testnevelés óraszám együttesen kell, hogy elérje a heti öt órát.

4.5. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

4.5.1. Kötelezően választandó tanórai foglalkozások a 11-12. évfolyamon

- a) A kötelező óraszámokat figyelembe véve minden tanulónak kötelező heti 4 órát választania az érettségi felkészítő tantárgyakból. Ez emelt- vagy középszintű érettségi felkészítés lehet.
- b) Az iskola tantárgyfelosztása határozza meg, hogy egy-egy választható tantárgyat mely pedagógus tanítja. Akkor van lehetőség pedagógus választására, ha azonos szinten több csoport szerveződik az adott tantárgyból.

4.5.2. Választható emelt szintű / óraszámú oktatás

- a) emelt szintű - felmenő rendszerben, 2020-tól:
 - angol nyelv (a gimnázium 5. osztályától)
 - digitális kultúra - kommunikáció (a gimnázium 5. osztályától)
 - digitális technológiák (a gimnázium 5. osztályától)
- b) emelt óraszámú:
 - angol nyelv (a gimnázium 5. osztályától) – kifutó rendszerben
 - informatika (a gimnázium 5. osztályától) – kifutó rendszerben
 - matematika - informatika (a gimnázium 5. osztályától) – kifutó rendszerben
 - informatika - kommunikáció (a gimnázium 5. osztályától) – kifutó rendszerben.

Az emelt szintű / óraszámú képzésbe jelentkezés eljárásrendje

- a) A gimnáziumi eljárásrendet lásd: „4. osztályos tanulóink nyolc évfolyamos gimnáziumban való továbbhaladásának helyi feltételei, szabályai” cím alatt.
- b) A 2020-as Nat szerint, 2020-tól 5. osztályban induló emelt szintű képzések választása 5-12. évfolyamra szól.

A választott emelt szintű/óraszámú „tagozatból” való kikerülés feltételei

- a) Szülői és tanulói kérésre, írásbeli kérvénnyel, nyomós indokkal; a kérésről az iskola igazgatója dönt (csak félévkor és év végén).

Szaktanári javaslatra

- a) Elégséges vagy elégtelen osztályzat a tagozatos tantárgyból,
- b) Kevés a remény a komolyabb javításra, a felzárkózásra.
- c) Ha az utóbbi két feltétel fennáll, s a szaktanár a nem tagozatos csoportba történő átlépést javasolja, az igazgató a szülő egyetértése nélkül is dönthet a tanuló tagozatból való kikerüléséről.
- d) Fegyelmi eljárás esetén, ha a döntés más osztályba történő áthelyezés.
- e) Évisméltés esetén, szaktanári és osztályfőnöki vélemény kikérése után, az igazgató döntése alapján.
- f) A döntésről szóló határozatot az osztályfőnök az elektronikus osztálynaplóba bejegyzi.

Választható, tanórán kívüli egyéb foglalkozások:

- a) tanulószoba,
- b) diáksportkört és tömegsport foglalkozások,
- c) felzárkóztató foglalkozások,
- d) tanulást segítő foglalkozások,
- e) énekkar,
- f) szakkörök, diákkörök,
- g) tehetséggondozó körök, műhelyek.

4.5.3. Tanórán kívüli egyéb programok, versenyek

Versenyek:

- a) tanulmányi versenyeken való részvétel (helyi, területi, városi, járási, megyei, regionális, országos)
- b) művészeti versenyeken, pályázatokon való részvétel
- c) sportversenyeken való részvétel
- d) felkérés alapján, lehetőségeinkhez mérten megszervezzük
 - o egyes tanulmányi versenyek városi és megyei fordulóját
 - o a Simonyi és Implom megyei helyesírási versenyt
 - o a természettudományi diákkonferenciát
 - o sportversenyeket.

Az iskola tanulói a lehetőségek függvényében, tanítási órákon kívül is részt vehetnek:

- a) tantárgyhoz kötődő múzeum– illetve üzemlátogatáson,
- b) a továbbtanulást, pályaválasztást segítő programokon, helyi tanulmányi kiránduláson,
- c) drámapedagógiai foglalkozásokon,
- d) a határon túli magyarok megismerését biztosító programon, tanulmányi kiránduláson
- e) a határon túli magyarok idelátogatásakor szervezett programokon.

A szülők önkéntes vállalása és anyagi lehetőségei függvényében, a pedagógusok önként vállalt szervezése alapján van lehetőség a következőkre:

- a) színház, mozi-és koncertlátogatások,
- b) más kulturális rendezvények, foglalkozások,
- c) tanulmányi kirándulások, országjárások,
- d) erdei iskola vagy erdei tanulmányi kirándulás,
- e) táborok, szaktáborok,
- f) külföldi projektprogramok, cserekapcsolatok, nyelvtanulási programok.

4.5.4. Az iskola által kötelezően vállalt érettségi felkészítők (fakultációk)

- a) Az emelt szintű érettségi vizsgára való felkészülést a kötelező érettségi tárgyakból és informatikából / digitális kultúrából, biológiából biztosítjuk, a heti alap óraszám + 2 órában. A többi tantárgyból a jelentkezések függvényében tudjuk a felkészítést biztosítani. (Ha a jelentkezők létszáma nem éri el a 8 főt, a felkészítést más gimnáziummal együttműködve tudjuk csak megoldani.)
- b) A középszintű vizsgára való felkészülést az iskolánkban oktatott tantárgyak többségében a helyi tantervben szereplő óraszám biztosítja (minimum 138 óra). A jogszabályi előírásoknak megfelelően az iskola a kötelező érettségi tantárgyakból (magyarból, matematikából, történelemből és idegen nyelvekből), e mellett állampolgári ismeretek, földrajz, digitális kultúra, mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgyakból teszi lehetővé fakultáció keretében a középszintű érettségire való felkészülést. A fakultációs csoportokat a fenntartó által előírt átlaglétszámok teljesülése esetén tudjuk elindítani (ez 2022-ben 12 fő).
- c) A felsorolt tantárgyakon kívül csak akkor tudunk középszintű fakultációs csoportot indítani, ha a tantárgyat legalább 12 tanuló választja, és az iskolai óraszámok ezt lehetővé teszik. Ha valamely csoport nem indul, a tanulónak a megszerveződött csoportok közül kell választania – de ezek közt biztosan lesz kötelező érettségi tantárgy.

- d) A 2012-es Nat szerint tanuló diákjainkat az informatika tantárgy felkészíti a „Digitális kultúra” érettségi vizsgatárgy követelményei szerint az érettségi vizsgára.

Gimnáziumunkban diákjaink az iskola Nat 2020-as óratervében szereplő összes tantárgyra épülő vizsgatárgyból érettségi vizsgát tehetnek, a jogszabályban és a Pedagógiai programban előírt feltételek teljesülése esetén.

4.6. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A csoportbontás elvei

Az iskola változó feltételeihez igazodva, az alábbiakat figyelembe véve tervezzük meg a csoportbontást:

- a) a tantárgy gyakorlati jellege
- b) a kiscsoportos foglalkoztatás szükségessége
- c) emelt óraszámú oktatás
- d) emelt szintű oktatás
- e) nívócsoportos oktatás
- f) az osztály gyengébb tanulmányi teljesítménye
- g) az átlagoshoz képest magasabb osztálylétszám.

Egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A jogszabályok által engedélyezett keretek között, az iskola lehetőségeinek függvényében szervezünk egyéb foglalkozásokat.

- a) A mindennapos testnevelésen túl az iskola tárgyi feltételeinek figyelembevételével igyekszünk további diáksportköri lehetőségeket biztosítani.
- b) A szakkörök, tehetséggondozó körök szervezését jelen Pedagógiai programunk céljaival összhangban és a tanulók érdeklődése, választása alapján szervezzük meg.
- c) A korrepetálásokat, a tanulást segítő foglalkozásokat az országos mérések eredményei, a tanulmányi eredmények, a tanulói felzárkóztatás szükségessége alapján szervezzük meg.
- d) Az iskolai énekkar számára kijelölt időpontban más rendszeres, iskolai szervezésű tanulói foglalkozás nem tartható.
- e) A szakértői véleményben előírt fejlesztéseket SNI-s és BTMN-es tanulóink számára biztosítjuk.

4.7. A nemzeti, etnikai kisebbséghez nem tartozó tanulók részére a Baranyában és Pécsen élő német, horvát és cigány kisebbség kultúrájának megismerését szolgáló tananyagok

A központi kerettantervben előírtaknak megfelelően megjelennek a fenti tananyagok a következő tantárgyakban:

- a) történelem
- b) ének-zene
- c) etika
- d) dráma és színház
- e) állampolgári ismeretek.

4.8. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

- a) Tanulóink fittségi állapotát évente, a január és április közötti időszakban a NETFIT mérési rendszerrel végezzük.
- b) A NETFIT fittség mérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak. A négy profil egészében jellemzi egy tanuló egészségközpontú fittségi állapotát.

4.9. Az iskola egészségnevelési elvei

- a) Intézményünk általános iskola, nyolc évfolyamos gimnázium, így különleges lehetőségünk és felelősségünk, hogy tanulóink többségét a legintenzívebb szocializációs tanulási időszakban, 6–18 éves korban nevelhetjük az egészséges életmódra.
- b) Tevékenységünkkel az egészséges testi, lelki és szociális fejlődésüket szolgáljuk. Azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását segítjük, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészségi állapotát megtartják, javítják, az egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.
- c) Az egészséges életmódra neveléssel nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanítjuk a gyerekeket, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a kiegyensúlyozott, harmonikus élet értéként való tiszteletére is.
- d) Az egészségnevelés feladatainak megvalósításába bevonunk külső szakembereket is.
- e) Az egészségnevelési célok elérése érdekében is együttműködünk a szülőkkel, a Szülői Munkaközösséggel.

4.10. Az iskola környezeti nevelési elvei

A fenntartható fejlődés fogalmát az Egyesült Nemzetek Szervezete 1987-es Brundtland-jelentésében fogalmazta meg, eszerint ez „olyan fejlődési folyamat (földké, városoké, termelési folyamatoké, társadalmaké stb.), amely >>kielégíti a jelen szükségleteit anélkül, hogy csökkentené a jövő generációk képességét, hogy kielégítsék a saját szükségleteiket<<.”⁶

A környezettudatosságra nevelés legfőbb célja, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezet megóvására, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

Mindezekkel összhangban célunk, hogy elősegítsük tanulóink környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy felnőve képesek legyenek környezetük értékeinek aktív védelmére, megőrzésére, a fenntarthatóság elősegítésére.

4.10.1. Célok, tanulásszervezés, szinterek

Célunk olyan ismeretek, készségek és szemlélet kialakítása, amelyek:

- a) Segítik a tanulókat a környezettel harmonikus életvezetési képességek kialakításában.
- b) Támogatják a tanulókat azoknak a jelenlegi folyamatoknak a megismerésben, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak.
- c) Világossá teszik számukra a világunkat fenyegető veszélyek (pl. klímaváltozás, globális felmelegedés, légszennyezés, szélsőséges időjárási jelenségek, stb.) mibenlétét, az egyén felelősségét, lehetőségeit e folyamatok lassításában, megelőzésében, az ellenük folytatott küzdelemben.

⁶ <https://eionet.kormany.hu/a-fenntarthato-fejlodes-fogalma> Utolsó letöltés: 2020.07.10. Az ENSZ Brundtland-jelentéséből idézik a fogalom meghatározást.

- d) Segítik a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben való fejlesztését a természeti környezet értékeinek és megóvásának céljaival összhangban.
- e) Konkrét hazai példákon segítenek felismerni a társadalmi-gazdasági modernizáció egyénre gyakorolt pozitív és negatív hatásait.
- f) Segítik bekapcsolódásukat közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
- g) Megértetik a fogyasztás és a környezeti erőforrások kapcsolatát, a fenntartható fogyasztás elvét.
- h) Kialakítják felelősségérzetüket, környezettudatos magatartásukat.
- i) Elősegítik, hogy életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség attitűdje, a környezeti károk megelőzése iránti igény váljék meghatározóvá.
- j) Segítik az alternatív, problémamegoldó gondolkodás elsajátítását.
- k) Képesse teszik a tanulókat a természet, az élet, a biológiai sokféleség jelentőségének megértésére.
- l) Segítik a tanulókat abban, hogy a környezettel kapcsolatos nézeteik az erkölcsi alapelvek szintjére emelkedjenek.

Módszerek, tanulásszervezési formák:

- a) A tanítási órák klasszikus munkaszervezése és módszerei.
- b) Kooperatív tanulási technikák.
- c) Tanítási órán kívüli környezetben megvalósuló egyéni, páros és csoportos tevékenységformák
- d) Projektek
- e) Portfóliók
- f) Saját tapasztalaton alapuló, élményszerű tanulás
- g) Közösségi tevékenységek.

A környezeti nevelés szinterei

- a) Tanítási órák.
- b) Egyéb foglalkozások, kiemelten az egész napos iskolai foglalkozások szabadidőszegmense, valamint a napközis és tanulószobai foglalkozások.
- c) Projektnapok iskolán kívüli helyszínein.
- d) Erdei iskolák,
- e) Osztálykirándulások,
- f) Táborok.
- g) Iskolai, városi, országos versenyek.
- h) Ökoiskolai programok.
- i) Országos és helyi környezeti nevelési akciókban való részvétel (pl. Fenntarthatósági Témahét, városi faültetés)
- j) Ökoszakkör.

Iskolánk 2016 óta az ÖRÖKÖS ÖKOISKOLA cím birtokosa

4.10.2. Örökös Ökoiskola – környezeti nevelésünk elemei:

- a) A tantárgyi tanmenetekbe beépített fenntarthatósági elemeknek megfelelő oktatás-nevelés a tanórákon
- b) Az iskolai Zöld Házi rend elveinek tudatosítása a tanulóknál, az ennek megfelelő pedagógusi példamutatás
- c) Szelektív hulladékgyűjtés lebonyolítása, fenntartása.
- d) Hulladékgyűjtő akciók szervezése

- e) Az iskola belső és külső területének, az iskola környezetének ápolása, zöldítése, gondozása.
- f) A Fenntarthatósági Témahét megszervezése
- g) Együttműködés városunk egyetemével, civil szerveződésekkel és gazdálkodó egységeivel a fenntarthatóság témakörében.
- h) Programok, előadások, szemináriumok szervezése diákok, tanárok, szülők és a lakosság számára az ökológiai tudatosság szellemében.
- i) Légy Pécs Jövője! Program
 - o Iskolánk együttműködési megállapodás alapján részt vesz Pécs MJV Önkormányzata „Légy Pécs Jövője” (LÉPJ!) környezeti nevelési programjában.
 - o A program működtetője az Ököváros-Ökorégió Alapítvány.

4.11. A gyermekek, a tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

- a) Sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók integrált oktatása.
- b) SNI tanulók fejlesztése, sajátos bánásmód biztosítása.
- c) Beilleszkedési-tanulási és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók fejlesztése.
- d) BTMN-es tanulók sajátos pedagógiai segítése.
- e) Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal – lehetőség szerint – pályázatokon való részvétel.
- f) Ingyenes és normatív kedvezmények biztosítása a jogszabályok szerint.

4.12. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, szerepe és súlya

- a) Az iskolai beszámoltatás formái:
 - o Szóbeli:
 - felelet
 - órai munka
 - tanulói kiselőadás, prezentáció
 - szorgalmi munka beszámolója.
 - online felelet
 - o Írásbeli:
 - felelet
 - témaközi dolgozat
 - témazáró dolgozat
 - tanév végi dolgozat
 - iskolai dolgozat (pl. irodalmi, idegen nyelvi szövegalkotás, stb.)
 - házi dolgozat
 - házi feladat, amennyiben a pedagógus jelezte az osztályozás szándékát
 - szorgalmi feladat
 - projekt munka
 - portfólió
 - szintfelmérés
 - belső vizsga
 - kompetenciafeladatok
 - országos kompetenciamérés feladatai.

- Gyakorlati jegy adható (testnevelés, technika, vizuális kultúra, digitális kultúra tantárgyakból)
 - A témazáró dolgozat, a tanév végi dolgozat, a belső vizsga és a próbaérettségi a tanmenetben rögzítendő számonkérés.
- b) A számonkérések követelményei:
- Csak olyan tananyagot lehet számonkérni, aminek a feldolgozása tanórán – rövidebb-hosszabb formában – megtörtént, készségfelmérés esetén ilyen jellegű felkészítés is történt.
 - A számonkérésnek a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia.
 - Az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy (vagy szöveges minősítés) a tanuló teljesítményét tükrözze.
 - A tanulói teljesítmény értékelésekor meghatározó elv a pozitív motiváció.
- c) Az iskolai írásbeli beszámoltatások rendje, korlátai
- Írásbeli felelet az utolsó 2 óra anyagából bejelentés nélkül, bármikor íratható.
 - A témaközi dolgozat a témakör 3-5 tananyagára terjedhet ki, előző órán bejelentendő, maximum 30 perces írásbeli számonkérés.
 - A témazáró dolgozat írása általában az egész tanórát igénybe veszi, legalább egy héttel előbb be kell jelenteni a megírását és követelményeit. A témazáró dolgozatok érdemjegyét a munkaközösségek egységes százalékkulcsok alapján adják. Az elmulasztott témazáró dolgozat pótlása a tanuló kötelessége. Pótlási szándék jelzése esetén a pedagógus köteles a pótló dolgozatot megíratatni.
 - A tanév végi dolgozat a teljes tanév anyagát felöleli, lehetőleg a tanév elején, de legkésőbb januárban be kell jelenteni az íratás tényét. Egy tanóra vagy 60 perc időtartamú számonkérés.
 - A szintfelmérések (pl. év eleji, félévi, év végi felmérések) alapvetően diagnosztikai célt szolgálnak: a tanulók tudásának, készségeinek szintjét mérik. E felmérők csak akkor osztályozhatók, ha megfelelő ismétlés, gyakorlás után került sor rájuk, s megtörtént a Házirend szerinti előzetes bejelentés.
 - A tanítási szünet utáni 1. nap tanóráin témazáró dolgozat nem íratható.
- d) Az iskolai írásbeli beszámoltatások szerepe és súlya a tanulók tudásának értékelésében
- A beszámoltatások fajtáját és témáját az elektronikus naplóban jelölni kell.
 - A témazáró dolgozatok értéke: 200 %
 - a tanév végi dolgozatok értéke 300 % **VAGY** 250 %
 - próbaérettségi 400 %
 - A témazáró dolgozat végleges elmulasztása súlyosan számítható be az év végi minősítéskor.
 - A pedagógus szintén érdemjeggyel értékelheti a házi feladat, házi dolgozat, órai munka, tanulói kiselőadás, prezentáció, szorgalmi feladat, projektmunka, kompetenciafeladatok elkészítését / megtartását is, amennyiben ezt a feladat kijelölésekor bejelentette.
 - a házi feladat, az órai munka, a szorgalmi feladat érdemjegye 50% értékű
 - a házi dolgozat, a tanulói kiselőadás, a prezentáció, a projektmunka érdemjegye 50 % vagy 100 % értékű.
 - Minden más számonkérés 100 % értékű.

- A számonkérések lehetnek digitális feladatmegoldást elvárók is. Ez esetben az iskolai könyvtár számítógépei vehetők igénybe a feladatok elkészítéséhez.
 - A írásbeli /gyakorlati belső vizsga értéke, súlya:
 - a 6-8. évfolyamon 200 %-os értékű
 - a 9-11. évfolyamon 400 %-os értékű.
 - Belső vizsga értékelése:
 - Több tantárgyat érintő komplex vizsga esetén, 8. osztályig: a vizsgatételben leginkább érintett két tantárgyhoz kerül azonos 100 % súlyú érdemjegyként.
 - Több tantárgyat érintő komplex vizsga esetén, 9-11. osztályban: a vizsgatételben leginkább érintett két tantárgyhoz kerül azonos 200 % súlyú érdemjegyként (témazáróként), vagy négy tantárgyhoz 100-100 %-os súlyú jegyként.
 - A komplex vizsga akkor minősül elégségesnek, ha minden érintett tantárgy követelményeit legalább elégségesre tudta a tanuló.
 - Online dolgozat vagy online szóbeli számonkérés alkalmazható:
 - tartós digitális munkarend idején, egy héttel korábbi bejelentés után, a digitális munkarend aktuális szabályai szerint
 - a tanuló olyan tartós távolléte esetén, mely tanulását. beszámoltatását lehetővé teszi.
 - Házi dolgozat:
 - A nyolc évfolyamos gimnázium 5-8. évfolyamán magyarból félévente kettő, a többi tantárgyból egy íratható.
 - A nyolcosztályos gimnázium 9-12. évfolyamán magyarból és idegen nyelvből félévente maximum három, a többi tantárgyból félévente maximum kettő íratható.
 - A házi dolgozat feladatát legalább 1 héttel a beadási határidő előtt kell kijelölni, ebbe az időtartamba a tanítási szünetek ideje nem számítható be.
 - A házi dolgozat érdemjeggyel értékelhető, be nem nyújtása a feladat elégtelen megoldásával egyenértékű.
- e) Szóbeli értékelés
- A diákok tanórai munkáját órai munka jeggyel értékelheti a pedagógus.
 - Órai munka jegy keletkezhet a tanár értékelő-motivációs rendszerének megfelelő értékelésekből is.
- f) Az Etika/Hit- és erkölcsstan tantárgy értékelése és minősítése
- Az etika/hit és erkölcsstan tantárgy alapvető feladata az erkölcsi nevelés, a gyerekek közösséghez való viszonyának, értékrendjüknek, normarendszerüknek, gondolkodás- és viselkedésmódjuknak fejlesztése, alakítása.
 - Az értékelés módja megegyezik a hagyományos tantárgyi értékeléssel; tanév közben érdemjeggyel értékelünk és tanév végén osztályzattal minősítjük a tanulók teljesítményét.
 - Elégtelen minősítést csak akkor kaphat a tanuló, ha az órai munkában nem hajlandó részt venni, és/vagy a házi feladatokat, önálló munkákat nem hajlandó elvégezni, így munkája értékelhetetlen.

- A mulasztás tekintetében úgy tekintjük a tantárgyat, mint a többi kötelező tanítási órát.
- g) Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli házi feladatok meghatározásának elvei és korlátai
 - Csak annyi írásbeli házi feladat adható fel, amennyit a következő tanórán a tanár ellenőrizni /ellenőriztetni tud.
 - Az írásbeli házi feladat a tanult ismeretek jobb elsajátítását, a készségek kialakítását szolgálja, így mindig ellenőrizni is kell.
 - Hétvégére és szünidőre csak annyi írásbeli és szóbeli házi feladat adható fel, amennyi a szokásos tanulnivaló egyik tanóráról a másikra.
 - A kötelező olvasmányokat a pedagógus az év elején, lehetőleg az első tanórán, de legkésőbb ok 20-ig köteles bejelenteni és leírni, vagy írásban / elektronikusan átadni, a sorrend és a várható időpont körülbelüli megjelölésével.
- h) A tanulói teljesítmények értékelésének gyakorisága, osztályozás, szöveges értékelés
 - A tantárgyak követelményei alapján az ismeretek elsajátítását a tanító, a tanár folyamatosan ellenőrzi, értékeli.
 - A tanuló teljesítményének értékelése az ötfokozatú skálával történik. (jeles =5; jó = 4; közepes = 3; elégséges = 2; elégtelen = 1). Tört jegy, kettős jegy nem adható.
 - A magatartás értékelése: példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2).
 - A szorgalom értékelése: példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)
 - A tanulói teljesítmény érdemjeggyel való értékelésének gyakorisága függ a heti óraszámától, félévenként a heti óraszám +2 érdemjegye legyen legalább a tanulónak.
 - 12. évfolyam 2. félévében a heti óraszám + 1 érdemjegye legyen a tanulónak, de legalább 3 érdemjegye legyen.
 - Hosszantartó vagy nagyon sok tanulói hiányzás esetén a meghatározottnál kevesebb érdemjegy is elegendő lehet a tanuló értékelésére – a szaktanár javaslata és a nevelőtestület döntése alapján.
 - A tanárnak biztosítania kell, hogy az érdemjegyeket egyenletesen, időarányosan elosztva szerezhessék meg a tanulók (kivételek a hosszú hiányzások).
 - Az országos mérés-értékelés feladataiból a tanórákon gyakorolt anyagok értékelése történhet érdemjeggyel.
 - Az érettségi felkészítő tantárgy (fakultáció) önálló tantárgy, osztályozása az azonos alaptantárgytól függetlenül, külön történik.
- i) Tanulói értékelési - és motivációs rendszer
 - Minden tanár köteles kidolgozni a saját értékelési- és motivációs rendszerét, melynek jóváhagyása a szakmai munkaközösség feladata és felelőssége.
 - Az egyes szaktanárok értékelési- és motivációs rendszere a munkaközösség éves munkatervének melléklete.
 - Az értékelési motivációs rendszerben az órai munkát, a kisebb házi feladatok jó, vagy rossz megoldását illetve hiányát, a külön feladatok teljesítését stb. a tanár pozitív (piros pont, plusz stb.) vagy negatív (fekete pont, mínusz stb.) jelzéssel értékeli, s meghatározott számban ezek érdemjegyre válthatók.
 - Alapelve, hogy a negatív jelzések a pozitívokkal kiválthatók legyenek, tehát a diáknak legyen módja a javításra.
 - A tanár az értékelési rendszert év elején köteles ismertetni a tanulókkal.

j) A gimnázium belső vizsgarendje

- Gimnáziumunk értékelési rendszerében lényeges szerepet szánunk a vizsgáknak, amelyek hatodik osztályban kezdődnek, és attól kezdve minden tanévben vizsgáznak a tanulók.
- A gimnáziumi vizsgák értékelése: A vizsgán szerzett jegy eredménye beszámít az év végi (és a félévi) osztályzatba:
 - a 6-8. évfolyamon 200 %-os értékkel,
 - a 9-12. évfolyamon 400 %-os értékben kerül beszámításra.
 - A próbaérettségik belső vizsgaként számítandók be az éves teljesítménybe.
 - Több tantárgyat érintő komplex vizsga esetén, 8. osztályig: a vizsgatételben leginkább érintett két tantárgyhoz kerül azonos 100 % súlyú érdemjegyként.
 - Több tantárgyat érintő komplex vizsga esetén, 9-11. osztályban: a vizsgatételben leginkább érintett két tantárgyhoz kerül azonos 200 % súlyú érdemjegyként (témazáróként), vagy négy tantárgyhoz 100-100 %-os súlyú jegyként.
 - A komplex vizsga akkor minősül elégségesnek, ha minden érintett tantárgy követelményeit legalább elégségesre tudta a tanuló.
- A vizsgaeredmények rögzítése az osztálynaplóban:
 - A naplóban fel kell tüntetni az értékelés tárgyaként: „Belső vizsga”.
 - A vizsga eredménye vagy témazáró jegy(ek)ként vagy 100 %-os értékű érdemjegyekként írhatók be a naplóba, súlyozásuknak megfelelően.
- A belső vizsgák tanévekre lebontott tantárgyait az iskola éves munkatervében kell rögzíteni.
- A belső vizsga szabályzatát lásd a nevelési program Tanulmányok alatti vizsgák fejezetében.

4.13. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

- a) Az iskola magasabb évfolyamára léphet az az 5-11. évfolyamos tanuló, aki a helyi tantervben előírt minimális, a továbbhaladáshoz szükséges tanulmányi követelményeket teljesítette; beleértve a szükséges készségek meglétét és a minimális tényanyag-tudást valamennyi tantárgyból (kivétel ez alól az osztályfőnöki óra). Erről a tanév végi, legalább elégséges (2) osztályzata tanúskodik.
- b) Ha a tanulónak legfeljebb három tantárgyból az év végén megállapított vagy az osztályozóvizsgán szerzett osztályzata elégtelen volt, javítóvizsgán vehet részt. A javítóvizsgán a javítóvizsga szabályzata alapján kell eljárni. A javítóvizsgán elért legalább elégséges (2) osztályzat(ok) alapján jogosult a tanuló magasabb évfolyamra lépni.
- c) Három tantárgynál több tantárgyból kapott elégtelen év végi osztályzat esetén a tanuló évfolyamot köteles ismételni, ha tanköteles. A nem tanköteles tanuló évfolyamot ismételhet.

4.14. A tanulók jutalmazása, magatartásának és szorgalmának értékelése, minősítése, követelményei**4.14.1. A tanulók jutalmazása**

- a) Szaktanári / napközis nevelői dicséret (többször is adható)

- huzamos időn keresztül nyújtott kiemelkedő teljesítményért;
 - házi versenyen elért első helyezését (alsó tagozaton: 1.2.3. helyezését);
 - kiemelkedő szakköri, illetve egyéb tanórán kívüli foglalkozásokon végzett munkáért;
 - a szaktanár önálló döntésétől függően a szakköri munkát, a versenyeredményt, az egyéb kiemelkedő teljesítményt érdemjeggyel is elismerheti. □
- b) Osztályfőnöki dicséret (többször is adható)
- az osztályközösségért végzett huzamos jó munkáért;
 - városi (alsóban körzeti) versenyen elért 1 – 3. helyezését;
 - megyei (alsóban városi) versenyen elért 4 – 10. helyezését;
 - iskolai rendezvényen nyújtott kiemelkedő teljesítményért;
 - az iskoláért végzett munkáért.
- c) Igazgatói dicséret (többször adható)
- megyei (alsóban városi) versenyen elért 1 – 3. helyezését;
 - országos döntőbe kerülésért;
 - megyei versenyen két vagy több tárgyból elért 4 – 6. helyezését;
 - az iskoláért folyamatosan végzett kiemelkedő munkáért;
 - félévkor 5-6-7. évfolyamon kitűnő tanulmányi eredményért, ha a tanuló magatartása legalább jó;
 - félévkor 8-12. évfolyamon kitűnő és jeles (4,7 és afölötti) tanulmányi eredményért, ha a tanuló magatartása legalább jó.
- A szaktanár, az osztályfőnök, illetve az igazgató az itt fel nem sorolt esetekben is adhat dicséretet a tanulónak, ha a diák teljesítményét, munkáját erre érdemesnek tartja.
- d) Nevelőtestületi dicséret
- országos versenyen elért 1 – 10. helyezését;
 - a gimnázium 5-7. osztályában: annak a tanulónak, akinek tanév végi tanulmányi eredménye kitűnő (minden szaktárgyi osztályzata jeles) és a magatartása legalább jó.
 - a gimnázium 8-12. osztályában: annak a tanulónak, akinek tanév végén a tanulmányi eredménye kitűnő vagy jeles (4,7 fölötti), magatartása legalább jó.
- e) **Év végi jutalomkönyv adható** a nevelőtestületi dicséretet kapott tanulóknak, osztályfőnöki javaslatra a kiemelkedő közösségi munkát végző tanulóknak, egyéb területen kiemelkedő tevékenységet végző tanulóknak.
- f) **Javaslat Árpád-díjra**
- 11. és 12. évfolyam végén az osztályfőnök javaslatot nyújthat be az Árpád Gimnázium Alapítványhoz a több éve kitűnő eredményt elérő tanuló Árpád-díjjal történő elismerésére (ha a diák maga megpályázza, azt írásban támogatja);
 - a gimnáziumi tanuló országos versenyen vagy pályázaton elért 1-10. helyezése esetén a szaktanár pályázatot nyújthat be az Árpád Gimnázium Alapítványhoz a tanuló Árpád-díjjal történő jutalmazására (ha a diák maga megpályázza, azt írásban támogatja).
- g) **Meghívás igazgatói fogadásra**
- Az iskola igazgatója minden tanév végén fogadást ad a kiemelkedő versenyeredményeket elért tanulók és felkészítő tanáraik számára. Az igazgatói fogadásra a következő eredményeket elért tanulókat hívjuk meg:

- akik országos döntőbe jutottak;
- akik OKTV 2. fordulójába jutottak;
- regionális vagy megyei versenyek 1-3. helyezettjeit;
- városi keretben zajló versenyek 1. helyezettjeit;

4.14.2. A magatartás és a szorgalom értékelése

a) A magatartás-szorgalom minősítésének menete:

- Az osztályfőnök a félévi, illetve év végi osztályozó konferencián javaslatot tesz a tanuló minősítésére az alábbi információk mérlegelése alapján:
 - az egységes szempontsor szerint adható minősítés,
 - a tanulók önértékelése,
 - az osztályban tanító tanárok előzetesen kikért véleménye,
 - az osztályközösség véleménye
 - egyéb indokok.
- A végleges minősítés a nevelőtestület döntése alapján születik meg. Eltérő vélemények esetén szavazásra kerül sor. Ha azonos mennyiségű a szavazatok száma, az osztályfőnök dönt a tanuló végleges minősítéséről.

b) Az egységes szemléletű és reális értékelés megvalósítása érdekében szempontsort alakítottunk ki a magatartás és a szorgalom minősítésére.

A tanuló magatartása:

a) példás, ha:

- az iskolai Házi rend szabályait jól ismeri és betartja, viselkedésével semmilyen körülmények között nem ad okot panaszra.
- a tanítási órákon fegyelmezett és együttműködő
- kiemelkedő magatartásával, tanulmányi vagy közösségi munkájával példát mutat társainak.
- szorgalma legalább jó
- a vállalt és rábízott feladatokat pontosan elvégzi
- magatartásában a felnőttek és társai iránt tiszteletet, udvariasságot, segítőkészséget tanúsít
- véleményalkotása nyílt, jobbító szándékú, a közösséget pozitív irányba fejleszti
- nincs elmarasztalási fokozata
- nincs igazolatlan órája az adott tanévben

b) jó, ha:

- az iskolai Házi rend szabályait betartja
- a felnőttekkel szemben tisztelettel
- teljesíti az iskola követelményeit, de aktívan nem vesz részt a közösség formálásában
- a rábízott feladatokat elvégzi
- az elmarasztalási fokozatok közül legfeljebb osztályfőnöki figyelmeztetése van - igazolatlan óráinak száma az adott tanévben legfeljebb 2 óra;

c) változó, ha:

- az iskolai Házi rend szabályait nem mindig tartja be, hajlamos a fegyelem megsértésére
- tudatosan nem árt a közösségnek, de többször meggondolatlanul cselekszik

- esetenként udvariatlan a felnőttekkel és társaival szemben
 - a rábízott feladatokat nem mindig végzi el, munkája pontatlan
 - az elmarasztalási fokozatok közül legfeljebb osztályfőnöki intése van
 - igazolatlan óráinak száma az adott tanévben legfeljebb 9 óra;
- d) rossz, ha:
- az iskolai Házi rend szabályait gyakran megsérti
 - a felnőttekkel és társaival szemben udvariatlan, tiszteletlen, durva
 - szándékosan árt a közösségnek
 - saját viselkedésével kapcsolatban önkritikát nem gyakorol
 - a rábízott feladatokat nem végzi el
 - az elmarasztalási fokozatok közül az osztályfőnöki intésnél magasabb fokozatban részesült
 - igazolatlan mulasztása az adott tanévben 10 vagy 10-nél több óra.
- e) Osztályfőnöki intés vagy magasabb elmarasztalási fokozat esetén a nevelőtestület döntése alapján, a tanév végén eggyel jobb minősítés is adható a következő feltételek megléte esetén:
- a tanuló magatartásában tartós és lényeges javulás következett be, vagy
 - a tanuló egész éves magatartása jó volt, a fegyelemsértés csak egyszeri kilengésként értékelhető.
- f) Kizárólag az osztályfőnök javaslatára történhet módosítás, mert ő látja át legjobban a tanuló különböző helyzetekben tanúsított (tanórai és azon kívüli) magatartását.
- g) Az intézkedés célja: javítási lehetőséget teremteni a tartósan javulni képes tanulók számára.

A tanuló szorgalma:

- a) példás, ha:
- képességei szerint a legjobban tanul, a tanítási órákon aktívan vesz részt
 - tanulmányi munkája rendszeres, pontos, megbízható, felszereléseit rendben tartja
 - érdeklődésének megfelelően külön feladatokat is vállal;
- b) jó, ha:
- képességeinek megfelelően jól tanul
 - házi feladatait elvégzi, felszerelését rendben tartja
 - az órákon figyel, de nem aktív
 - külön feladatokat nem vállal;
- c) változó, ha:
- tanulmányi munkája ingadozó, többször képességei alatt teljesít
 - munkavégzése rendszertelen, házi feladata, felszerelése hiányos
 - az órákon többször figyelmetlen, csak ösztönzésre lát alapos munkához
 - különösebben semmi iránt nem érdeklődik, nem érzi saját felelősségét a munkában, a tanulásban;
- d) hanyag, ha:
- mélyen képességei alatt teljesít
 - feladatait általában nem végzi el, felszerelése hiányzik

- az órákon figyelmetlen, felszólításra sem dolgozik, zavarja társait - tanulmányi munkájában megbízhatatlan, érdektelen, közönyös.

Megjegyzés:

- a) A tanuló magatartása és szorgalma akkor példás, vagy jó, ha a felsorolt feltételek mindegyikének megfelel.
- b) A tanuló magatartása és szorgalma változó, rossz, vagy hanyag, ha a felsoroltak bármelyike fennáll.
- c) Osztályfőnöki, igazgatói, vagy tantestületi dicséret esetén a tantestület joga az esetleges jobb minősítés megadása.

4.15. Tantárgyi tantervek mellékletben

5. MELLÉKLETEK

1. SZÁMÚ MELLÉKLET: KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI

Az érettségi vizsgák írásbeli vizsgarészének központi témakörei megtalálhatóak:

https://www.oktatas.hu/koznevelas/erettsegi/kozismereti_vizsgatargyak_2024tol

1.1. Állampolgári ismeretek

Érettségi témakörök középszinten:

1. A család, a családi szocializáció

- a) A család fogalma és funkciói. Családi szerepek.
- b) A házasság intézménye, hagyományos családmódel, a család társadalmi funkciói.
- c) Párkapcsolatok, családtervezés, gyermekvállalás kérdése.

2. A család gazdálkodása és pénzügyei

- a) A háztartás bevételei.
- b) A háztartás kiadásai: fogyasztás, beruházás.
- c) Megtakarítás a háztartásban – megtakarítás formái.
- d) A hitelfelvétel módozatai, feltételei és kockázatai.

3. Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás

- a) Az alapvető emberi jogok, állampolgári jogok és köteleességek.
- b) Egyéni és közösségi jogok.
- c) Az állampolgárság fogalma. Állampolgárság létrejötte.
- d) Az Alaptörvény legfontosabb részei.
- e) Az országgyűlési, önkormányzati és európai parlamenti választások, a népszavazás intézménye.
- f) A civil társadalom szervezetei.

4. Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem

- a) A nemzettudat alkotóelemei és a hazafiság lehetséges megnyilvánulási formái. Az anyaország feladatai a határon kívül élő magyarság identitásának megőrzésében.
- b) A nemzetállamok szerepe a globális világban és az Európai Unióban.
- c) Magyarország és az Európai Unió kapcsolatrendszere.
- d) A globalizáció hatása a nemzeti kultúrákra. A magyar honvédség szerepe, feladatai.
- e) Biztonságpolitikai kihívások a 21. században.

5. A magyar állam intézményei

- a) A köztársasági elnök szerepe.
- b) A törvényhozói hatalom rendszere.
- c) A törvényalkotás folyamata és a jogszabályi szintek.
- d) Politikai pártok.
- e) A végrehajtó hatalom rendszere (országos és helyi szint).
- f) A nagy ellátórendszerek.
- g) Az önkormányzatiság fogalma.
- h) A helyi önkormányzatok szervezete és működése.
- i) A közigazgatás rendszere.
- j) Az igazságszolgáltatás rendszere, felépítése, szereplői. Jogi alapismeretek: jogsérelem, jogorvoslat.

- k) Az ellenőrző intézmények (AB, ÁSZ).
- l) A rendőrség feladatai és jogai.

6. Az állam gazdasági szerepvállalása

- a) Államháztartás, központi költségvetés és a fiskális politika.
- b) Az állam piaci és nem piaci feladatai.
- c) Az újraelosztási rendszerek.
- d) Az államadósság kialakulása és finanszírozása.
- e) A fő makrogazdasági mutatók.
- f) A gazdasági növekedés, stagnálás, foglalkoztatottság, munkanélküliség, infláció.
- g) Adók és járulékok.
- h) Az állam gazdasági szerepének liberális, baloldali és konzervatív értelmezése.

7. A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése

- a) Állampolgári dokumentumok: személyi igazolvány, lakcímkártya, diákigazolvány, útlevel, adóazonosító, TAJ kártya, jogosítvány.
- b) A hivatali ügyintézés lehetőségei.
- c) Szerződések típusai.
- d) Motivációs levél, önéletrajz, állásinterjú.

8. Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem

- a) A fogyasztóvédelem fogalma és lehetséges területei.
- b) Demográfiai folyamatok hazánkban és a nagyvilágban.
- c) A technikai civilizáció és a gazdasági növekedés hatása a természeti környezetre.

9. Bankrendszer, hitelfelvétel

- a) A nemzetközi és a hazai bankrendszer.
- b) Pénzügyi tranzakciók. Hitel (kamat, futamidő, fedezet, saját erő, THM).
- c) Az MNB működése, feladatai és a monetáris politika.

10. Vállalkozás és vállalat

- a) A gazdaság alapintézményei, törvényszerűségei és gazdasági szereplői.
- b) A tulajdonformák.
- c) Vállalkozási formák, cégtípusok.
- d) Az üzleti terv.

1.2. Biológia

Érettségi témakörök középszinten:

1. Bevezetés a biológiába

- 1.1 A biológia tudománya
 - 1.1.1 Vizsgálati szempontok és jellemzők
 - 1.1.2 Vizsgáló módszerek
- 1.2 Fizikai, kémiai alapismeretek

2. Egyed alatti szerveződési szint

- 2.1 Elemek, ionok
 - 2.1.1 Elemek, ionok
 - 2.1.2 Szervetlen molekulák
 - 2.1.3 Lipidek
 - 2.1.4 Szénhidrátok
 - 2.1.5 Fehérjék
 - 2.1.6 Nukleinsavak, nukleotidok
- 2.2 Az anyagcsere folyamatai
 - 2.2.1. Felépítés és lebontás kapcsolata
 - 2.2.2 Felépítő folyamatok
 - 2.2.3 Lebontó folyamatok
- 2.3 Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)
 - 2.3.1 Eukarióta sejtalkotók
 - 2.3.2 Elhatárolás és összeköttetés
 - 2.3.3 Mozgás
 - 2.3.4 Anyagcsere
 - 2.3.5 Osztódás
 - 2.3.6 A sejtműködések szabályozása és a sejtek közötti kommunikáció

3. Az egyed szerveződési szintje

- 3.1. Nem sejtrendszerek
 - 3.1.1 Vírusok
 - 3.1.2 Prionok
- 3.2. Sejtrendszerek
 - 3.2.1 Prokarióták (Baktériumok)
 - 3.2.2 Eukarióták, Egysejtű szerveződés
- 3.3 Többsejtű eukarióták
 - 3.3.1 A gombák, növények, állatok elkülönülése
 - Nem szövetszerű szerveződés
- 3.4 Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak
 - 3.4.1 A növényvilág főbb csoportjai a szervi differenciálódás szempontjából
 - 3.4.2 A növények szövetei, szervei
 - Szövetek

- Gyökér, szár, levél
- Virág, termés
- 3.4.3 Az állatvilág főbb csoportjai a szervi differenciálódás szempontjából
- 3.4.4 Az állatok szövetei, szaporodása, viselkedése
 - Szövetek
 - Szaporodás – egyedfejlődés
 - Viselkedés

4. Az emberi szervezet

- 4.1 Homeosztázis, rendszerszemlélet
 - 4.1.1 Homeosztázis
 - 4.1.2 Általános egészségügyi vonatkozások
- 4.2 Kültakaró
 - 4.2.1 Bőr
 - 4.2.2 A bőr gondozása, védelme
- 4.3 A mozgás
 - 4.3.1 Anatómiai alapok, vázrendszer
 - 4.3.2 Izomrendszer
 - 4.3.3 Szabályozás
 - 4.3.4 A mozgás és mozgási rendszer egészségtana
- 4.4 A táplálkozás
 - 4.4.1 Táplálkozás
 - 4.4.2 Emésztés
 - 4.4.3 Felszívódás
 - 4.4.4 Szabályozás
 - 4.4.5 Táplálkozás egészségtana
- 4.5 A légzés
 - 4.5.1 Légcsere
 - 4.5.2 Gázcsere
 - 4.5.3 Hangképzés
 - 4.5.4 Szabályozás
 - 4.5.5 A légzés és a légzőrendszer egészségtana
- 4.6 Az anyagszállítás
 - 4.6.1 A testfolyadékok
 - 4.6.2 A szöveti keringés
 - 4.6.3 A szív és az erek
 - 4.6.4 Szabályozás
 - 4.6.5 A keringési rendszer egészségtana, elsősegélynyújtás
- 4.7 A kiválasztás
 - 4.7.1 A vizeletkiválasztó rendszer működése
 - 4.7.2 Szabályozás
 - 4.7.3 A kiválasztó szervrendszer egészségtana

- 4.8 A szabályozás
 - 4.8.1 Idegrendszer és érzékszervek
 - Idegrendszer
 - Sejtszintű folyamatok
 - Szinapszis
 - Az idegrendszer általános jellemzése
 - Gerincvelő
 - Az agy
 - Testérző rendszerek
 - Érzékelés
 - Látás
 - Hallás és egyensúlyérzés
 - Kémiai érzékelés
 - Testmozgató rendszerek
 - Vegetatív érző és mozgató rendszerek
 - 4.8.2 Az emberi magatartás biológiai-pszichológiai alapjai
 - Kognitív folyamatok
 - A magatartás elemei
 - Öröklött elemek
 - Tanult elemek
 - Emlékezés
 - Pszichés fejlődés
 - 4.8.3 Az idegrendszer egészségtana
 - Drogok
 - 4.8.4 A hormonrendszer
 - Hormonális működések
 - Belső elválasztású mirigyek
 - A hormonrendszer egészségtana
 - 4.8.5 Az immunrendszer
 - Immunitás
 - Vércsoportok
 - Az immunrendszer egészségtana
- 4.9 Szaporodás és egyedfejlődés
 - 4.9.1 Szaporítószervek
 - 4.9.2 Egyedfejlődés
 - A szaporodás, fejlődés egészségtana

5. Egyed feletti szerveződési szintek

- 5.1 Populáció
 - 5.1.1 Populáció
 - 5.1.2 Környezeti kölcsönhatások
 - 5.1.3 Kölcsönhatások
 - Viselkedésbeli kölcsönhatások

- 5.2 Életközösségek (élőhelytípusok)
 - 5.2.1 Ökológiai kölcsönhatások
 - 5.2.2 Az életközösségek jellemzői
 - 5.2.3 Hazai életközösségek
- 5.3 Bioszféra
 - 5.3.1 Globális folyamatok
- 5.4 Ökoszisztéma
 - 5.4.1 Anyagforgalom
 - 5.4.2 Energiaáramlás
 - 5.4.3 Biológiai sokféleség
- 5.5 Környezet- és természetvédelem
 - 5.5.1 Alapfogalmak
 - 5.5.2 Levegő
 - 5.5.3 Víz
 - 5.5.4 Energia, sugárzás
 - 5.5.5 Talaj
 - 5.5.6 Hulladék
- 5.6 Fenntarthatóság
 - 5.6.1 Fenntarthatóság

6. Öröklődés, változékonyság, evolúció

- 6.1 Molekuláris genetika
 - 6.1.1 Alapfogalmak, információáramlás
 - 6.1.2 Mutáció
 - 6.1.3 A génműködés
- 6.2 Mendeli genetika
 - 6.2.1 minőségi jellegek
 - 6.2.2 mennyiségi jellegek
- 6.3 Evolúció
 - 6.3.1. Evolúciós folyamatok
 - 6.3.2 Fajképződés és az evolúció bizonyítékai
 - 6.3.3 Biotechnológia
 - 6.3.4 Bioetika
 - 6.3.5 Bioinformatika
- A bioszféra evolúciója
 - 6.4.1 Prebiológiai evolúció és az ember evolúciója

1.3. Digitális kultúra

Érettségi témakörök középszinten:

1. Szövegszerkesztés

- 1.1. A szövegszerkesztő használata
 - 1.1.1. Dokumentum létrehozása, megnyitása, mentése
 - 1.1.2. Szövegbevitel, szövegjavítás
- 1.2. Szövegjavítási funkciók
 - 1.2.1. Keresés és csere
 - 1.2.2. Kijelölés, másolás, mozgatás, törlés
 - 1.2.3. Nyelvi segédeszközök
- 1.3. Szövegszerkesztési alapok
 - 1.3.1. A dokumentum egységei
 - 1.3.2. Karakterformázás
 - 1.3.3. Bekezdésformázás
 - 1.3.4. Szakaszformázás
 - 1.3.5. Stílusok
 - 1.3.6. Nyomtatás
- 1.4. Táblázatok és objektumok a szövegben
 - 1.4.1. Táblázatkészítés szövegszerkesztővel
 - 1.4.2. Kördokumentum-készítés
 - 1.4.3. Képek, alakzatok és egyéb objektumok
 - 1.4.4. Tartalomjegyzék

2. Számítógépes grafika és képszerkesztés

- 2.1. Grafika
 - 2.1.1. Megnyitás, mentés, beszúrás
 - 2.1.2. Alakzatok megrajzolása, módosítása
- 2.2. A rastergrafika
 - 2.2.1. Létrehozás, megnyitás, mentés
 - 2.2.2. Alakzatok beillesztése, módosítása
- 2.3. A vektorgrafika
 - 2.3.1. Létrehozás, megnyitás, mentés
 - 2.3.2. Alakzatok beillesztése, módosítása
 - 2.3.3. Alakzatok tulajdonságainak módosítása
 - 2.3.4. Alakzatok egymáshoz viszonyított elrendezése és halmazműveletei
 - 2.3.5. Csomópont- és halmazműveletek
- 2.4. Képek feldolgozása
 - 2.4.1. Megnyitás, mentés
 - 2.4.2. Kép beillesztése, módosítása

3. Bemutatókészítés

- 3.1. Bemutatókészítés
 - 3.1.1. Adatok bevitele és módosítása
 - 3.1.2. Bemutató elkészítése és formázása

4. Táblázatkezelés

- 4.1. A táblázatkezelő használata
 - 4.1.1. Táblázat megnyitása, mentése
 - 4.1.2. Adatok bevitele, javítása
- 4.2. A táblázat szerkezete
 - 4.2.1. Cella, oszlop, sor, tartomány, munkalap
- 4.3. Adatok a táblázatokban
 - 4.3.1. Cella tartalma
 - 4.3.2. Számformátumok
 - 4.3.3. Adatok rendezése, kigyűjtése
 - 4.3.4. A cellahivatkozások használata
 - 4.3.5. Képletek szerkesztése, függvények alkalmazása
- 4.4. Táblázatformázás
 - 4.4.1. Karakter- és cellaformázások
 - 4.4.2. Sor-, oszlop, tartománybeállítások
 - 4.4.3. Oldalbeállítások
- 4.5. Diagramok és egyéb objektumok
 - 4.5.1. Diagramok
 - 4.5.2. Objektumok

5. Adatbázis-kezelés

- 5.1. Az adatbázis-kezelés alapfogalmai
 - 5.1.1. Az adatbázis alapfogalmai
- 5.2. Az adatbázis szerkezete és kialakítása
 - 5.2.1. Adatbázisok és -táblák előkészítése
 - 5.2.2. Adattípusok
 - 5.2.3. Adatok módosítása, törlése
 - 5.2.4. Adattáblák közötti kapcsolatok
- 5.3. Adatbázis-kezelési műveletek
 - 5.3.1. Lekérdezések
 - 5.3.2. Számítások végzése

7. Algoritmizálás, adatmodellezés

- 7.1. Adatszerkezetek, adat be- és kivitel,
 - 7.1.1. Egyszerű adattípusok
 - 7.1.2. Összetett adattípusok
- 7.2. Algoritmusleíró eszközök
 - 7.2.1. Feladatmegoldás egy algoritmusleíró eszköz segítségével
- 7.3. Elemi algoritmusok
 - 7.3.1. A programozás alapelvei
- 7.4. Rekurzió
 - 7.4.1. Rekurzív algoritmus

8. A programozás eszközei

- 8.1. Programozási nyelv
 - 8.1.1. Egy programozási nyelv ismerete
 - 8.1.2. Adat be- és kivitel
- 8.2. Programfejlesztés és környezet
 - 8.2.1. Kódolási, szerkesztési eszközök valamilyen programnyelvi fejlesztői környezetben
 - 8.2.2. Tesztelés

1.4. Élő idegen nyelv

Érettségi témakörök középszinten:

1. Személyes vonatkozások, család

- vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)
- családi élet, családi kapcsolatok
- A családi élet mindennapjai, otthoni teendők
- Személyes tervek

2. Ember és társadalom

- A másik ember külső és belső jellemzése
- Baráti kör
- A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel
- Ünnepek, családi ünnepek
- Öltözködés, divat
- Hasonlóságok és különbségek az emberek között

3. Környezetünk

- Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)
- A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek
- A városi és a vidéki élet összehasonlítása
- Növények és állatok a környezetünkben
- Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?
- Időjárás

4. Az iskola

- Saját iskola bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)
- Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka
- A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága, internetes böngészés
- Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok

5. A munka világa

- Diákmunka, nyári munkavállalás
- Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás

6. Életmód

- Napirend, időbeosztás
- Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)
- Étkezési szokások a családban
- Ételek, kedvencételek
- Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben
- Gyakori betegségek, sérülések, baleset
- Gyógykezelés (háziorvos, szakorvos, kórházak)

7. Szabadidő, művelődés, szórakozás

- Szabadidős elfoglaltságok, hobbik
- Színház, mozi, koncert, kiállítás, stb.

- Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport
- Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet
- Kulturális események

8. Utazás, turizmus

- A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés
- Nyaralás itthon, illetve külföldön
- Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése
- Az egyéni és a társasutazás előnyei és hátrányai

9. Tudomány, technika

- Népszerű tudományok, ismeretterjesztés
- A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben

10. Gazdaság

- Családi gazdálkodás
- A pénz szerepe a mindennapokban
- Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank), online szolgáltatások igénybevétele

1.5. Ének-zene

Érettségi témakörök középszinten:

1.1. Éneklés

- 1.1.1. Népzene
- 1.1.2. Műzene
 - Középkor
 - Reneszánsz
 - Barokk
 - Bécsi klasszika
 - Romantika
 - A 19-20. század fordulója
 - 20. századi és kortárs zene
- 1.1.3. Zeneelmélet

1.2. Műelemzés

- 1.2.1. Népzene
- 1.2.2. Műzene
 - Középkor
 - Reneszánsz
 - Barokk
 - Bécsi klasszika
 - Romantika
 - 20. századi és kortárs zene

2.1. Zenetörténet

- 2.1.1. Népzene
- 2.1.2. Műzene
 - Középkor
 - Romantika
 - A 19-20. század fordulója
 - 20. századi és kortárs zene

2.2. Zenefelismerés

- 2.2.1. Műzene
- 2.2.2. Népzene
- 2.2.3. Műzene

2.3. Zeneelmélet

2.4. Dallamírás

3.1. Dallamalkotás

1.6. Fizika

Érettségi témakörök középszinten:

1. MOZGÁS ÉS EGYENSÚLY

- 1.1 Egyszerű mozgások
 - egyenesvonalú egyenletes mozgás
 - egyenesvonalú egyenletesen változó mozgás
- 1.2. Összetett mozgások
- 1.3 Ismétlődő mozgások
 - egyenletes körmozgás
 - rezgőmozgás
 - rugóban ébredő erő
 - ingamozgás, periódusidő, matematikai inga jellemzése, lengésideje
 - rezgő rendszer energiája
- 1.4 Dinamika, a közlekedés és sportolás fizikája
 - Newton I. törvénye, tehetetlenség, tömeg, Newton II. törvénye, Newton III. törvénye
 - speciális erők
 - lendület, lendületváltozás, lendületmegmaradás, zárt rendszer, ütközések vizsgálata
- 1.5 Gépek
 - kiterjedt, merev test, forgatónyomaték, erőkar
 - tömegpont és merev test egyensúlyának feltétele, egyensúlyi helyzetek, egyszerű gépek

2. ENERGIA, MUNKA HŐ

- 2.1 Munka, energia
 - munkavégzés, munka, energia, a munka és energia viszonya (munkatétel), mechanikai energia-
 - megmaradásának elve
 - teljesítmény, hatásfok
 - megújuló és nem megújuló energiaforrások, energiaátalakulások erőművekben, környezetben, háztartásban, emberi szervezetben, az energia szállítása, élelmiszerek energiatartalma
- 2.2 A melegítés és hűtés következményei
 - termikus kölcsönhatások, hőtágulás, hőmérséklet
 - gázok: egyensúlyi állapot
 - hőmérséklet, nyomás, térfogat, belső energia anyagmennyiség (tömeg, részecskeszám), mól
 - ideális gáz, Avogadro törvénye, termikus kölcsönhatás, ideális gáz állapotváltozói és azok megváltozása, állapotegyenletek egyesített gáztörvény, izobár, izochor és izoterm állapotváltozás
 - hőmozgás
 - hőmennyiség, munkavégzés, belső energia, a termodinamika I. főtétele, adiabatikus állapotváltozás

- melegítés, hűtés, halmazállapot-változás
- a termodinamika II. főtétele, időbeli egyirányúság a természetben, rendezettség, rendezetlenség,

3. VÍZ, LEVEGŐ, KÖRNYEZET

- 3.1 Víz, levegő
 - légnyomás, időjárás, a légnyomás és időjárás kapcsolata
 - a víz különleges tulajdonságai
 - Pascal törvénye, hidrosztatikai nyomás, felhajtóerő, áramlás hatására bekövetkező nyomáscsökkenés
 - felületi feszültség
- 3.2 Környezet
 - a hőterjedés módjai
 - éghajlat, ózonpajzs, üvegházhatás, klímaváltozás

4. ELEKTROMOSSÁG

- 4.1 Szikrák, villámok
 - elektrosztatikai alapjelenségek, atom, elektron
 - Coulomb-törvény
 - az elektromos mező jellemzése, erővonalak, térerősség, homogén mező,
 - szuperpozíció elve, potenciál, feszültség
- 4.2 Elektromosság a környezetünkben
 - elektromos áram,
 - áramerősség,
 - feszültség, feszültségforrás, áramforrás, Ohm törvénye, az egyenáram hatásai, biológiai, hő, mágneses és vegyi hatás
 - az egyenáram munkája és teljesítménye
 - galvánelemek, akkumulátor
 - váltakozó áram, lakások áramellátása, elektromos eszközeink
- 4.3 Generátorok és motorok
 - mágneses alapjelenségek,
 - a mágneses mező jellemzése, mágneses erőhatások
 - az áram mágneses mezője
 - az indukció alapjelensége, mozgási indukció, nyugalmi indukció
 - Faraday-féle indukciós törvény, Lenz törvénye
 - generátor, motor, dinamó
 - transzformátor

5. HULLÁMOK, KOMMUNIKÁCIÓ, FÉNY

- 5.1 A hullámok szerepe a kommunikációban
 - mechanikai hullámok
 - visszaverődés, törés, interferencia
 - hangforrás, hanghullámok
 - hangerősség, hangmagasság, hangszín
 - állóhullám, duzzadóhely, csomópont, húrok, sípok
 - ultrahang, infrahang, zajszennyezés

- az elektromágneses hullám fogalma, terjedési sebessége vákuumban, az elektromágneses hullámok spektruma
- 5.2 Képek és látás
 - a fény terjedési tulajdonságai
 - a fényvisszaverődés és a fénytörés törvényei (Snellius-Descartes törvény), teljes visszaverődés, határszög (száloptika), diszperzió, színek, homogén és összetett színek
 - fényinterferencia, koherencia, fénypolarizáció, polárszűrő, lézerfény, holográfia
 - a geometriai fénytani leképezés,
 - az optikai kép fogalma (valódi, látszólagos), síktükör, lapos gömbtükörök (homorú, domború), vékony lencsék (gyűjtő, szóró), fókusz távolság, dioptria
 - a szem és a látás, rövidlátás, távollátás, szemüveg

6. ATOMFIZIKA, MAGFIZIKA

- 6.1 Az atomok és a fény
 - foton (energiakvantum)
 - kilépési munka
 - az atom szerkezete, atommag, elektron, elemi töltés, ion
 - relatív atomtömeg, legfontosabb atommodellek
 - Rutherford szórás kísérlete, atommag
 - vonalas színek
 - alapállapot, gerjesztett állapot
 - a fény részecsketermészete, az elektron hullámtermészete
 - elektronmikroszkóp
- 6.2 Az atommag szerkezete
 - atommag, nukleon, proton, neutron, tömegszám, rendszám, izotóp, nukleáris kölcsönhatás
 - tömeghiány (tömegdefektus)
 - radioaktivitás, alfa-, béta-, és gamma-sugárzás
 - felezési idő, bomlási törvény, aktivitás
 - bomlási sor
 - sugárvédelem
 - maghasadás, szabályozott láncreakció, szabályozatlan láncreakció, atombomba magfúzió, nukleáris energiatermelés
 - sugárterhelés, háttérsugárzás
 - nukleáris medicina, radioaktív izotópok alkalmazása

7. A VILÁGEGYETEM MEGISMERÉSE

- 7.1 A gravitációs mező
 - a gravitációs mező, az általános tömegvonzás törvénye
 - a bolygómozgás Kepler törvényei
 - súly és súlytalanság
 - kozmikus sebességek
- 7.2 Csillagászat
 - fényév
 - űrkutatás, vizsgálati módszerek
 - Naprendszer

- Nap
- Hold
- üstökösök, meteoritok
- csillagok
- Tejútrendszer, galaxisok, galaxishalmazok
- Ősrobbanás elmélete, táguló Univerzum, fekete lyuk

8. FIZIKA- ÉS KULTÚRTÖRTÉNETI ISMERETEK

- 8.1 A fizikatörténet jelentősebb személyei
 - Arkhimédész, Kopernikusz, Kepler, Galilei, Newton, Watt, Ampere, Faraday, Jedlik Ányos, Eötvös Loránd, Rutherford, M. Curie és P. Curie, Planck, Bohr, Einstein, Kármán Tódor, Szilárd Leó, Teller Ede, Wigner Jenő, Gábor Dénes
 - érdekesebb személyek fizikatörténeti projektekhez, pl.: Leonardo, Hooke, Huygens, Ohm, Young, Joule, Faraday, J.J. Thomson, Millikan, Feynman, Hawking, Marx György stb.
- 8.2. Felfedezések, találmányok, elméletek
 - geo- és heliocentrikus világkép, „égi és földi mechanika egyesítése”, távcső, mikroszkóp, vetítő, a fény természetének problémái, gőzgép és alkalmazásai, dinamó, generátor, elektromotor, az elektromágnesség egységes elmélete, belső égésű motorok, az elektron felfedezésének története, radioaktivitás, az atomenergia alkalmazása, röntgensugárzás és más elektromágneses hullámok, speciális relativitáselmélet, kvantummechanika, az űrkutatás történetének legfontosabb eredményei, félvezetők.
- 8.3. A jelen kihívásai
 - anyagtudományi kutatások, hálózatkutatás, részecskefizika, kvantumoptika és kvantuminformatika, lézer, gravitációs hullámok, sötét anyag, sötét energia, környezetfizika, mesterséges intelligencia

1.7. Földrajz

Érettségi témakörök középszinten:

Szóbeli vizsga A) változat:

1. feladat - Általános természetföldrajz, a kontinensek, illetve Magyarország természetföldrajza

- Tájékozódás a földrajzi térben
 - A térkép fogalma, jelrendszere
- Tájékozódás a kozmikus térben és az időben
 - A Nap és kísérői
 - A Föld mozgásai és következményei
- A geoszférák földrajza
 - A kőzetburok földrajza
 - A levegőburok földrajza
 - A vízburok földrajza
- A geoszférák kölcsönhatásai, a földrajzi övezetesség
- Magyarország földrajza – helyünk a Kárpát-medencében és Európában
- Európa földrajza
- Az Európán kívüli kontinensek földrajza
 - Észak-Amerika
 - Ázsia

2. feladat - Általános társadalomföldrajz, regionális társadalmi-gazdasági földrajz

- Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században
- A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig
- Magyarország földrajza – helyünk a Kárpát-medencében és Európában
- Európa földrajza
- Az Európán kívüli kontinensek földrajza
- Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái

Szóbeli vizsga B) változat:

Ha a vizsgázó érettségi bizonyítvánnyal nem rendelkezik, és tanulói jogviszonyban van, a szóbeli vizsga B részében választhatja a projektmunkát. A vizsgázónak az érettségi vizsgára való jelentkezéskor jeleznie kell, ha a szóbeli vizsga megfelelő részét projektmunka elkészítésével kívánja teljesíteni.

A témaválasztás során törekedni kell arra, hogy olyan témát válasszon a vizsgázó, amely lehetővé teszi a természet- és társadalomföldrajzi jelenségek, folyamatok komplex, összefüggésekre alapozott bemutatását. A választott téma feldolgozása során minden esetben – amennyiben az a téma szempontjából releváns – ki kell térni a fenntarthatósággal, a környezettudatossággal való kapcsolódási pontokra.

A projektmunka választott témája lehet

- a vizsgázó iskolájában végzett, földrajzi vonatkozású kutatás, elemzés
- a vizsgázó szűkebb környezetének (település, megye) természet- és társadalomföldrajzi vonatkozású bemutatása, más térségekkel történő összehasonlítása
- a helyi társadalmi-gazdasági és környezeti problémák bemutatása, mérséklési lehetőségek felvázolása.

A projektmunka produktuma a projektdolgozat, amely tartalmazza a vizsgált probléma megfogalmazását, az alkalmazott módszert, a tapasztalatokat, a tapasztalatok értékelését és a felhasznált szakirodalom listáját. A projektdolgozat terjedelme szóközökkel együtt legalább 15.000, legfeljebb 30.000 karakter lehet. E terjedelem magában foglalja a kötelezően megadandó tartalom és irodalomjegyzéket, valamint az esetleges mellékleteket (pl. ábrák, táblázatok) is.

A projektmunka készítését a konzulens szaktanár vezeti.

A szóbeli vizsga B változatának témakörei:

A tételsornak legalább 20 tételt kell tartalmaznia. A tételekben a részletes követelményrendszerben meghatározott, a mindennapok földrajzi ismereteihez szorosan kapcsolódó tudnivalók jelennek meg.

A szóbeli vizsga B változatának témakörei:

- A térkép mint a felszín speciális ábrázolási módja
- Tájékozódás a térképen és a térképpel
- A műholdak jelentősége a mindennapokban
- A Föld és mozgásai, a tengely körüli forgás és a Nap körüli keringés következményei
- A kőzetek csoportosítása, felismerése, felhasználásuk bemutatása
- A kőzetburok folyamataihoz kapcsolódó veszélyhelyzetek, a felkészülés és a védekezés lehetőségei
- A talaj szennyezése és pusztulása, a megelőzés és a védekezés lehetőségei
- A levegő felmelegedése és a felmelegedést, lehűlést befolyásoló tényezők bemutatása
- A levegő mozgása
- A felhő- és csapadékképződés, a csapadék gazdasági jelentősége
- Az időjárás és az éghajlat
- Az általános légkörzés és a helyi időjárás kapcsolata
- A levegőburok folyamataihoz kapcsolódó veszélyhelyzetek, a felkészülés és a védekezés lehetőségei
- A levegő szennyezése, a megelőzés lehetőségei

- Az éghajlatváltozás okai, természeti és társadalmi-gazdasági következményei
- A vízburok folyamataihoz kapcsolódó veszélyhelyzetek, a felkészülés és a védekezés lehetőségei
- A víz gazdasági jelentősége
- A víz szennyezése, a megelőzés és a védekezés lehetőségei
- A népességszám alakulásának társadalmi-gazdasági következményei, összefüggései
- A nagyvárosi élettel járó környezeti és társadalmi problémák, illetve azok megoldási lehetőségei
- A transznacionális vállalatok
- A globalizáció mindennapi életünkre gyakorolt hatásai
- A mindennapokhoz kapcsolódó pénzügyi folyamatok
- Az élelmiszerek előállításának és fogyasztásának területi ellentmondásai, környezeti következményei
- Az energiahordozók csoportosítása, környezetre gyakorolt hatásuk értékelése
- A hulladékgazdálkodás jelentősége, a hulladékok újrahasznosításának lehetőségei
- A fogyasztói társadalom és a tudatos fogyasztói közösségek jellemzői
- A fenntartható gazdaság
- Az egyén társadalmi szerepvállalásának lehetőségei, a tevékeny közreműködés példái a környezet védelme érdekében
- A lakóhely (és a megye) természeti és társadalmi-gazdasági sajátosságai, környezeti állapota
- A lakóhelyhez közel fekvő idegenforgalmi körzet kiemelt vonzó tényezői
- A lakóhelyhez közel fekvő nemzeti park vagy világörökségi helyszín értékei

1.8. Kémia

Érettségi témakörök középszinten:

1. Általános kémia

- 1.1 Atomszerkezet: Atom; Elemi részecskék; Elem; Elektronszerkezet; A periódusos rendszer; Az ionok; Elektronegativitás (EN)
- 1.2 Kémiai kötések: Elsőrendű kémiai kötések; Másodrendű kémiai kötések
- 1.3 Molekulák, összetett ionok: Molekula; A kovalens kötés; A molekulák térszerkezete; Összetett ionok
- 1.4 Anyagi halmazok: Anyagi halmaz; Állapotjelzők; Halmazállapotok, halmazállapot-változások
 - 1.4.1 Egykomponensű anyagi rendszerek
 - 1.4.1.1 Kristályrácsok
 - Ionrácsos kristályok
 - Atomrácsos kristályok
 - Fémrácsos kristályok
 - Molekularácsos kristályok
 - 1.4.1.2 Átmenet a kötés- és rácstípusok között
 - 1.4.2 Többkomponensű rendszerek
 - 1.4.2.1 Csoportosítás
 - 1.4.2.2 Diszperz rendszerek
 - 1.4.2.3 Kolloid rendszerek
 - 1.4.2.4 Homogén rendszerek
 - Oldatok
- 1.5 Kémiai átalakulások: Kémiai reakció; Képlet; Kémiai egyenlet
 - 1.5.1 Termokémia
 - 1.5.1.1 A folyamatok energiaviszonyai
 - 1.5.1.2 Reakcióhő
 - 1.5.2 Reakciókinetika
 - 1.5.2.1 Reakciósebesség
 - 1.5.2.2 Katalízis
 - 1.5.3 Egyensúly
 - 1.5.3.1 Megfordítható reakciók
 - 1.5.3.2 Egyensúly
 - 1.5.4 A kémiai reakciók típusai
 - 1.5.4.1 Sav–bázis reakciók
 - A vizes oldatok kémhatása
 - Sav–bázis indikátorok
 - Közömbösítés
 - Sók hidrolízise
 - 1.5.4.2 Elektron- átmenettel járó reakciók
 - 1.5.4.3 Egyéb, vizes oldatban végbemenő kémiai reakciók

- 1.5.4.4 Egyéb reakciók
- 1.5.5 Elektrokémia
 - 1.5.5.1 Galvánelem
 - 1.5.5.2 Elektrolízis

2. Szervetlen kémia

- 2.1 Hidrogén: Anyagszerkezet; Tulajdonságok; Előfordulás, előállítás, felhasználás
- 2.2 Nemesgázok: Anyagszerkezet
- 2.3 Halogénelemek és vegyületeik
 - 2.3.1 Halogénelemek: Anyagszerkezet; Tulajdonságok; élettani hatás
 - 2.3.2 Halogénvegyületek
 - 2.3.2.1 Hidrogénhalogenidek (HF, HCl, HBr, HI)
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok (HF, HB, HI)
 - Előfordulás, előállítás, felhasználás
 - 2.3.2.2 Kősó (NaCl)
 - Halmazszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Előfordulás, felhasználás
 - 2.3.2.4 Hypo (NaOCl-oldat)
- 2.4 Az oxigéncsoport elemei és vegyületeik
 - 2.4.1 Oxigén
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Előfordulás, előállítás, felhasználás
 - Élettani szerep
 - 2.4.2 Oxigénvegyületek
 - Csoportosítás
 - 2.4.2.2 Oxidok
 - Csoportosításuk
 - Víz (H₂O)
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságai
 - Természetes vizek
 - Vízkeménység
 - Élettani szerep
 - Fontosabb fémoxidok
 - 2.4.2.3 Hidroxidok Fontosabb fémhidroxidok
 - 2.4.3 Kén
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Előfordulás előállítás, felhasználás
 - 2.4.4 A kénvegyületei

- 2.4.4.1 Dihidrogénszulfid, kénhidrogén (H_2S)
 - Sói
- 2.4.4.2 Kén-dioxid (SO_2)
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Előfordulás, előállítás, felhasználás
 - Környezetszennyező hatás
- 2.4.4.5 Kénsav (H_2SO_4)
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Előfordulás, előállítás, felhasználás
 - Sói
 - Fontosabb szulfátok
- 2.5 A nitrogéncsoport elemei és vegyületeik
 - 2.5.1 Nitrogén
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Előfordulás, előállítás, felhasználás
 - 2.5.2 Nitrogénvegyületek
 - 2.5.2.1 Ammónia (NH_3)
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Előfordulás, előállítás, felhasználás
 - Sói
 - 2.5.2.2 Nitrogénoxidok
 - Nitrogén-dioxid (NO_2)
 - Tulajdonságok, élettani hatás
 - 2.5.2.4 Salétromsav (HNO_3)
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Előfordulás, előállítás, felhasználás
 - Sói
 - Fontosabb nitrátok
 - 2.5.3 Foszfor
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Előfordulás, előállítás, felhasználás
 - 2.5.4 Foszforvegyületek
 - 2.5.4.2 Foszforsav (ortofoszforsav, H_3PO_4)
 - Tulajdonságok
 - Előfordulás, előállítás, felhasználás

- Élettani hatás
 - Sói
 - 2.5.4.3. A foszforsav fontosabb sói
 - Szabályos sók
- 2.6 A szénsoport elemei és vegyületeik
 - 2.6.1 Szén
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Előfordulás, előállítás, felhasználás
 - 2.6.2 A szén vegyületei
 - 2.6.2.1 Szén-monoxid (CO)
 - Tulajdonságok
 - Előfordulás, előállítás, felhasználás
 - Élettani hatás
 - 2.6.2.2 Szén-dioxid (CO₂)
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Előfordulás, előállítás, felhasználás
 - Élettani és környezeti hatás
 - 2.6.2.3 Szénsav (H₂CO₃)
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Sói
 - Fontosabb karbonátok
 - Fontosabb hidrogén-karbonátok
- 2.7 Fémek
 - Tulajdonságok
 - Ötvözetek
 - Előfordulás, előállítás, felhasználás
 - Korrozio
 - 2.7.1 Az s-mező fémek
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Előfordulás, előállítás, felhasználás
 - Élettani hatás
 - Ionjaik
 - 2.7.2 A p-mező fémek
 - 2.7.2.1 Alumínium
 - Tulajdonságok
 - Előfordulás, előállítás, felhasználás
 - Ionja
 - 2.7.2.2 Ón és ólom

- Tulajdonságok
- 2.7.3.1 Vascsoport (Fe, Co, Ni)
 - Tulajdonságok
 - Ionjaik
 - Előfordulás, előállítás, felhasználás
- 2.7.3.2 Rézcsoporthoz (Cu, Ag, Au)
 - Tulajdonságok
 - Előfordulás, előállítás, felhasználás
 - Élettani hatás
 - Ionjaik
- 2.7.3.3 Cink
 - Tulajdonságok

3. Szerves kémia

- 3.1 A szerves vegyületek általános jellemzői:
 - Szerves anyag
 - A szerves molekulák szerkezete
 - Izoméria – Az izoméria típusai
 - Homológ sor
 - Funkciós csoport
 - A szerves vegyületek csoportosítása;
 - Tulajdonságok
 - Reakciótípusok
- 3.2 Szénhidrogének
 - 3.2.1 Alkánok, (Paraffinok)
 - Nevezéktan
 - Izoméria
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Kémiai reakciók
 - Előfordulás
 - Felhasználás
 - 3.2.2 Alkének (olefinek)
 - Molekulaszerkezet (etén)
 - Tulajdonságok (etén)
 - Kémiai reakciók (etén)
 - 3.2.4.1 Etin (acetilén)
 - Molekulaszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Kémiai reakciók
 - Felhasználás
 - 3.2.5 Aromás szénhidrogének
 - 3.2.5.1 Benzol

- Molekulaszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Élettani hatás
- 3.3 Halogéntartalmú szerves vegyületek
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Felhasználás
 - Élettani, ökológiai hatás
- 3.4 Oxigéntartalmú szerves vegyületek
 - Egyszerű funkciós csoportok
 - Összetett funkciós csoportok és származtatásuk
 - Vegyületcsoportok
 - 3.4.1 Hidroxivegyületek
 - 3.4.1.1 Alkoholok
 - Nevezéktan
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Kémiai reakciók
 - Élettani hatás
 - Előállítás
 - Felhasználás
 - 3.4.2 Éterek
 - Nevezéktan - étercsoport
 - 3.4.3 Oxovegyületek
 - Csoportosítás
 - Nevezéktan
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Kémiai reakciók
 - Felhasználás
 - Élettani hatás
 - 3.4.4 Karbonsavak
 - Nevezéktan
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Kémiai reakciók
 - Előállítás
 - Egyéb
 - 3.4.4.3 A karbonsavak sói
 - Felhasználás
 - 3.4.5 Észterek
 - Csoportosítás
 - 3.4.5.1 Karbonsavészterek

- (etil-acetát)
 - Tulajdonságok (gyümölcsészterek, viaszok)
 - Kémiai reakció
 - Előállítás
 - Felhasználás
 - Zsírok, olajok (gliceridek)
- 3.5 Nitrogéntartalmú szerves vegyületek
 - 3.5.1 Aminok
 - Elnevezés
 - Kémiai reakciók
 - 3.5.2 Aminosavak
 - Példák
 - Csoportosítás
 - Szerkezet
 - Tulajdonságok
 - Előfordulás
 - 3.5.3 Savamidok
 - Elnevezés
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
- 3.6 Szénhidrátok
 - Csoportosítás
 - 3.6.1 Monoszacharidok
 - Összetétel
 - Funkciós csoportok
 - Csoportosítás
 - Molekulaszerkezet
 - Tulajdonságok
 - 3.6.1.4 Glükóz (szőlőcukor)
 - Molekulaszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Előfordulás, jelentőség
 - 3.6.1.5 Fruktóz (gyümölcscukor)
 - 3.6.2 Diszacharidok
 - Származtatásuk
 - Tulajdonságok
 - 3.6.2.1 Maltóz
 - 3.6.2.2 Cellobióz
 - 3.6.2.3 Szacharóz (répacukor, nádcukor)
 - Szerkezet
 - Tulajdonságai
 - Jelentőség

- 3.6.3 Poliszacharidok
 - Hidrolízisük
 - 3.6.3.1 Cellulóz
 - 3.6.3.2 Keményítő
- 3.7 Fehérjék
 - Szerkezet
 - Kimutatás, reakciók
 - Jelentőség
- 3.9 Műanyagok
 - Csoportosítás
 - 3.9.1 Természetes alapú műanyagok
 - 3.9.2.1 Polimerizációs műanyagok
 - 3.9.2.3 Környezetvédelmi szempontok
- 3.10 Energiagazdálkodás
 - Energiaforrások

4. Kémiai számítások

- 4.1 Az anyagemennyiség
- 4.2 Gázok
- 4.3 Oldatok, elegyek, keverékek
 - Oldatok, elegyek, keverékek összetétele
 - Egyéb, oldatokkal kapcsolatos feladatok
- 4.4 Számítások a képlettel és a kémiai egyenlettel kapcsolatban
 - Összegképlet
 - Sztöchiometria
- 4.5 Termokémia
- 4.7 Kémhatás
- 4.8 Elektrokémia

1.9. Magyar nyelv és irodalom

Érettségi témakörök középszinten:

1.9.1. Magyar irodalom

20 tétel a megadott arányban:

1. témakör: Életművek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők (10 db)

- Ady Endre
- Arany János
- Babits Mihály
- Herczeg Ferenc
- Jókai Mór
- József Attila
- Kosztolányi Dezső
- Mikszáth Kálmán
- Petőfi Sándor
- Vörösmarty Mihály

2. témakör: Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig. Választható szerzők (1 db)

- Janus Pannonius
- Balassi Bálint
- Zrínyi Miklós
- Mikes Kelemen
- Csokonai Vitéz Mihály
- A reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvű kultúra születése
- A reformáció világi irodalma
- A barokk irodalma
- Népszerű világi költészet a 17-18. században: a kuruc kor lírája

3. témakör: Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából. Választható szerzők (2 db)

- Berzsenyi Dániel
- Gárdonyi Géza
- Illyés Gyula
- Juhász Gyula
- Karinthy Frigyes
- Kölcsey Ferenc
- Krúdy Gyula
- Márai Sándor
- Móricz Zsigmond
- Nagy László
- Örkény István
- Pilinszky János
- Radnóti Miklós
- Szabó Lőrinc
- Szabó Magda
- Tóth Árpád

- Weöres Sándor
- A fenti lista bővíthető egy, a fentiekhez hasonló jelentőségű szerzővel.

4. témakör: Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból (1 db)

- Áprily Lajos
- Dsida Jenő
- Gion Nándor
- Kányádi Sándor
- Kovács Vilmos
- Reményik Sándor
- Sütő András
- Tamási Áron
- Wass Albert
- A fenti lista bővíthető egy, a fentiekhez hasonló jelentőségű szerzővel.

5. témakör: Művek a kortárs magyar irodalomból (1 db)

- Kortárs műalkotás: a mindenkori vizsga előtti utolsó harminc évben keletkezett (írt, bemutatott, megjelent) irodalmi alkotás.

6. témakör: Művek a világirodalomból (2 db)

- Választható korok és művek a világirodalomból a líra és epika tárgyköréből.

7. témakör: Színház és dráma (2 db) (Egy tétel a magyar irodalomból, egy tétel a világirodalomból)

- Szophoklész egy műve
- Shakespeare egy műve
- Molière egy műve
- Katona József: Bánk bán
- Madách Imre: Az ember tragédiája
- Egy 19. századi dráma: Ibsen,
- Csehov
- Örkény István egy drámája
- Egy 20. századi magyar dráma

8. témakör: Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom (1 db)

- Egy jelenség vagy szerző vagy műfaj vagy műalkotás elemző bemutatása a lehetséges témák egyikéből.

1.9.2. Magyar nyelv

2-4 db tétel témakörönként:

1. témakör: Kommunikáció

- A nyelv mint kommunikáció
- Pragmatika
- Nyelvi és vizuális kommunikáció
- A kommunikáció működése
- Személyközi kommunikáció
- A tömegkommunikáció

2. témakör: A magyar nyelv története

- A nyelv mint történeti képződmény
- A magyar nyelv rokonsága
- Nyelvtörténeti korszakok
- A magyar nyelv szókészletének alakulása

3. témakör: Ember és nyelvhasználat

- Ember és nyelv
- Jelek és jelrendszerek
- Nyelvváltozatok
- Nyelv és társadalom
- Nyelv és politika, nyelvművelés

4. témakör: A nyelvi rendszer

- A nyelv mint jelrendszer
- Hangtan
- Alaktan és szótan
- A mondat szintagmatikus szerkezete
- Mondattan

5. témakör: A szöveg

- A szöveg és a kommunikáció
- A szöveg szóban és írásban
- A szöveg szerkezete és jelentése
- Szövegértelmezés
- Az intertextualitás
- A szövegtípusok

6. témakör: A retorika alapjai

- A nyilvános beszéd
- Érvelés, megvitatás, vita

7. témakör: Stílus és jelentés

- Szóhasználat és stílus
- A szójelentés
- Stílusesszók
- Stílusréteg, stílusváltozat

8. témakör: Digitális kommunikáció

- A digitális kommunikáció ismérvei
- A digitális kommunikáció társadalmi aspektusai
- Digitális szövegtípusok
- Digitális szemléltetés
- Az elektronikus írásbeliség és a világháló hatása a szövegre, szövegek a médiában

1.10. Matematika

Érettségi témakörök középszinten:

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok

- 1.1 Halmazok
 - 1.1.1 Halmazműveletek
 - 1.1.2 Számosság, részhalmazok
- 1.2 Matematikai logika
 - 1.2.1 Fogalmak, tételek és bizonyítások a matematikában
- 1.3 Kombinatorika
- 1.4 Gráfok

2. Számelmélet, algebra

- 2.1 Alapműveletek
 - 2.2 A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek
 - 2.2.1 Oszthatóság
 - 2.2.2 Számrendszerek
- 2.3 Racionális és irracionális számok
- 2.4 Valós számok
- 2.5 Hatvány, gyök, logaritmus
- 2.6 Betűkifejezések
- 2.7 Arányosság
 - 2.7.1 Százalékszámítás
- 2.8 Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek
 - 2.8.1. Algebrai egyenletek, egyenletrendszerek
 - 2.8.1.1. Elsőfokú egyenletek, egyenletrendszerek
 - 2.8.1.2. Másodfokú egyenletek, egyenletrendszerek
 - 2.8.1.3. Magasabb fokú egyenletek
 - 2.8.1.4. Négyzetgyökös egyenletek
 - 2.8.2 Nem algebrai egyenletek
 - 2.8.3 Egyenlőtlenségek, egyenlőtlenségrendszerek

3. Függvények, az analízis elemei

- 3.1 A függvény
- 3.2 Egyváltozós valós függvények
 - 3.2.1 A függvények grafikonja, függvénytranszformációk
 - 3.2.2 A függvények jellemzése
- 3.3 Sorozatok
 - 3.3.1 Számtani és mértani sorozatok
 - 3.3.2 Végtelen mértani sor
 - 3.3.3 Kamatos kamat, járadékszámítás

4. Geometria, koordináta geometria, trigonometria

- 4.1 Elemi geometria
 - 4.1.1 Tételek
 - 4.1.2 A távolságfogalom segítségével definiált ponthalmazok
- 4.2 Geometriai transzformációk
 - 4.2.1 Egybevágósági transzformációk
 - 4.2.2 Hasonlósági transzformációk
- 4.3 Síkbeli és térbeli alakzatok
 - 4.3.1 Síkbeli alakzatok
 - 4.3.1.1 Háromszögek
 - 4.3.1.2 Négyyszögek
 - 4.3.1.3 Sokszögek
 - 4.3.1.4 Kör
 - 4.3.2 Térbeli alakzatok
- 4.4 Vektorok síkban és térben
- 4.5 Trigonometria
- 4.6 Koordináta geometria
 - 4.6.1 Pontok, vektorok
 - 4.6.2 Egyenes
 - 4.6.3 Kör
- 4.7 Kerület, terület
- 4.8 Felszín, térfogat

5. Valószínűség-számítás, statisztika

- 5.1 Leíró statisztika
 - 5.1.1 Statisztikai adatok gyűjtése, rendszerezése, különböző ábrázolásai
 - 5.1.2 Nagy adathalmazok jellemzői, statisztikai mutatók
- 5.2 A valószínűség- számítás elemei

1.11. Mozgókép-kultúra és médiaismeret

Gyakorlati vizsga

A tavaszi vizsgaidőszakra vonatkozó központi vizsgafeladatokat minden év október 15-éig kerülnek nyilvánosságra. A szaktanárok által kiadott feladatokat a tavaszi vizsgaidőszakra vonatkozóan legkésőbb november 1-jéig kell az adott intézményben a vizsgázók számára közzétenni.

A gyakorlati vizsga önálló munka keretében kidolgozandó két különböző projektfeladat megoldásából áll. Az elkészült projektmunkát a vizsgabizottságot működtető intézményben

kell legkésőbb az írásbeli vizsgaidőszak kezdetéig beadni, és azt a továbbiakban írásbeli vizsgadolgozatként kell kezelni.

A gyakorlati projektmunka tartalmi és formai jellemzői:

A központilag közzétett feladatok közül három minden esetben valamely médiaszöveg és a hozzá tartozó munkanapló elkészítésére vonatkozik („A” feladat), míg a további három feladat esszé típusú („B” feladat). A vizsgázó a projektfeladatok közül egy „A” és egy „B” típusú feladatot köteles választani oly módon, hogy a választott feladatok legalább egyike a központilag közzétett feladatok valamelyike.

A vizsgázó gyakorlati vizsgamunkájának tartalmaznia kell:

- egy médiaszöveget („A” feladat), amely lehet pl. rövid videofilm vagy műsor előzetes, riportázs, reklám, portré, hanganyag, fotósorozat, animációs munka, plakát, képregény, story-board, számítógépes honlap vagy amely egyéb kreatív formában valósulhat meg;
- egy esszét, mini tanulmányt („B” feladat), amely önálló irodalmazás, kutatás, elemzés alapján készül.

Az „A” feladathoz kötelezően mellékelni kell egy maximum 750 szóból álló munkanaplót, vagyis értelmező kommentárt. Ebben röviden ki kell térni a feladatválasztással kapcsolatos

vizsgázói motivációkra, a munka tervezése és kivitelezése során felmerült főbb döntési helyzetekre, a feladatmegoldással kapcsolatos személyes élményekre, továbbá a szöveget a vizsgázó önértékelő megjegyzéseivel kell zárni. Az esszéjellegű feladatok megoldásaként egy maximum 1000-1500 szóból (4-6 oldal) álló szöveget kell elkészíteni. Ha ebben a vizsgázó kritikai, elméleti szöveget interpretál vagy idéz, akkor a tudományos közleményeknél megszokott hivatkozásokat és irodalomjegyzéket is csatolni kell (ezek a megjelölt terjedelmen kívül esnek).

Írásbeli vizsga

Az írásbeli vizsgán a vizsgázóknak egy központi feladatsort kell megoldaniuk.

A feladatsor minden esetben tartalmaz egy DVD-re rögzített, néhány (kb. 5-15) perc hosszúságú filmrészletet vagy televíziós műsorrészletet. Az írásbeli vizsga során először a

feladatlaphoz tartozó film- vagy műsorrészletet kell a vizsgázóknak megtekinteniük, majd a feladatlapon szétosztását követően a vizsgázók három percet kapnak a filmrészlettel

kapcsolatos kérdések tanulmányozására. Ezt követően a vizsgázók másodszor is megnézik a részletet, majd megkezdik a munkát.

A részlet megtekintésére még egy alkalommal (a beadást megelőző utolsó fél óra kezdetén) harmadszor is lehetőséget kell biztosítani a vizsgázóknak, amennyiben azt bárki közülük igényli.

1.12. Testnevelés

Érettségi témakörök középszinten:

1. ELMÉLETI ISMERETEK:

- Az olimpiai mozgalom létrejötte, célja, feladatai; magyar sportsikerek
 - Az ókori és az újkori olimpiai játékok kialakulása, története, kiemelkedő események a játékokon.
 - Olimpiai zászló, szimbólum, jelszó, embléma, olimpiai láng.
 - Magyarok az olimpiai versenyeken, magyar olimpiai bajnokok.
 - Magyar sikersportágak.
- A harmonikus testi fejlődés
 - testi fejlődés és a mozgásos cselekvés rövid jellemzése általános és középiskolás korban (magasság, testsúly, mozgásfejlődés, terhelhetőség).
- A testmozgás, a sport szerepe az egészségtudatos magatartás kialakításában, és a személyiség fejlesztésében
 - Tájékozottság bizonyítása az egészséges életmód kialakításához szükséges alapvető ismeretekben.
 - Az egészséges életmód összetevőinek értelmezése: rendszeres testedzés, megfelelő táplálkozás, aktív pihenés, testi higiénia, lelki egyensúly, a szabadidő hasznos eltöltése, egészségkárosító szokások (alkohol, dohányzás, drog) hatásai és megelőzésük.
 - A testmozgás szerepe az érzelem- és feszültség szabályozásban, stresszkezelésben (mentális egészség).
- A motoros képességek szerepe a teljesítményben
 - A motoros képességek értelmezése, fejlesztési lehetőségei.
 - A pulzus fogalma, fajtái, mérési lehetőségei, összefüggése az intenzitással.
 - Az erőfejlesztés szabályai.
- Gimnasztikai ismeretek
 - A bemelegítés szerepe és kritériumai.
 - Gyakorlatok javaslata a testtartás javítására és a különböző kondicionális és koordinációs képességek fejlesztésére. Nyújtó, lazító és erősítő hatású gyakorlatok.
- Atlétika
 - „Az atlétika, mint a sportok királynője” tételmondat értelmezése.
 - A tanult atlétikai futó, ugró és dobó versenyszámok ismerete és végrehajtásuk lényege.
 - Balesetvédelmi előírások az atlétika oktatása során.
- Torna
 - Torna az iskolai testnevelésben.
 - A női és férfi tornaszerek és az azokon végrehajtható alapelemek ismertetése.
 - A legfontosabb baleset-megelőző eljárások. Segítségadás gyakorlásnál.

- Zenés-táncos mozgásformák
 - A zenés-táncos mozgásformák egyikének ismertetése: ritmikus gimnasztika, aerobik, néptánc.
- Küzdősportok, önvédelem
 - Páros és csapat küzdőjátékok ismertetése.
 - Egy, az olimpiai játékok programjában szereplő küzdősport bemutatása, alapvető szabályainak ismertetése.
 - Küzdőjátékok.
 - Önvédelmi alapismeretek.
- Úszás
 - Az úszás jelentősége az ember életében, szerepe az egészségtudatos, aktív életvitelben.
 - Az úszásnemek alapjai.
 - Két úszásnem részletes ismertetése.
 - Az úszás higiénijának ismerete.
- Testnevelési és sportjátékok
 - Öt, labdajátékot előkészítő testnevelési játék ismertetése.
 - Két sportjáték alapvető szabályainak (pályaméret, játékosok száma, időszabályok, eredményszámítás,
 - a labdavezetésre, a támadásra és védekezésre vonatkozó szabályok) ismerete, valamint alapvető technikai, taktikai elemeinek bemutatása.
 - Személyes és társas folyamatok a játéktevékenységben (asszertivitás, sikerorientáltság, kooperáció).
- Alternatív környezetben űzhető sportok és mozgásformák
 - Egy-egy választott, alternatív környezetben, teremben, földön, vízben, levegőben űzhető sportág jellegzetességeinek és legfontosabb szabályainak bemutatása.
 - Alapvető ismeretek a táborozásokról.

2. GYAKORLATI ISMERETEK:

- Gimnasztika
 - Lányok: kötélmászás állásból 5 méteres mászókötélen mászókulcsolással. A teljes feljutás ideje legfeljebb: 10 s.
 - Fiúk: függeszkedés állásból 5 méteres mászókötélen, legfeljebb: 9,7 s.
 - Az önállóan összeállított, 48 ütemű szabadgyakorlat bemutatása. A gyakorlat feleljen meg a bemelegítés általános követelményeinek.
- Atlétika
 - Egy választott futó-, ugró- és dobószám bemutatása kötelező.
 - 60 m-es síkfutás;
 - 2000 m-es síkfutás;
 - távolugrás választott technikával;
 - magasugrás választott technikával;
 - súlylökés;
 - kislabdahajítás.

- Futások
 - Egyik futószám választása kötelező:
 - 60 méteres síkfutás térdelőrajttal.
 - Lányok: legfeljebb 9,8 s.
 - Fiúk: legfeljebb 8,8 s.
 - 2000 méteres síkfutás
 - Lányok: legfeljebb 10:30 perc.
 - Fiúk: legfeljebb 9:30 perc.
- Ugrások
 - A két ugrószámból egy választása kötelező.
 - Az ugrás technikája egyénileg választható.
 - Magasugrás:
 - Lányok: minimum magasság: 110 cm.
 - Fiúk: minimum magasság: 125 cm.
 - Távolugrás:
 - Lányok: minimum távolság: 330 cm.
 - Fiúk: minimum távolság: 410 cm.
- Dobások
 - Egy dobószám szabadon választott technikával történő bemutatása.
 - Kislabdahajítás:
 - Lányok: minimum távolság: 20 m.
 - Fiúk: minimum távolság: 30 m.
 - Súlylökés:
 - Lányok: 4 kg-os súlygolyóval; minimum távolság: 5,5 m.
 - Fiúk: 6 kg-os súlygolyóval; minimum távolság: 7,5 m.
- Torna
 - A talajgyakorlat és a szekrényugrás bemutatása kötelező, és egy további tornaszer kötelezően választható.
 - Lányoknál választható: felemáskorlát, gerenda, ritmikus gimnasztika, aerobik.
 - Fiúknál választható: gyűrű, nyújtó, korlát, aerobik.
- Talajtorna
 - Az öt kötelező és legalább két ajánlott elemből álló, összefüggő talajgyakorlat bemutatása.
 - Kötelező elemek: gurulóátfordulás előre, gurulóátfordulás hátra, fejállás, kézállás, mérlegállás.
 - Ajánlott elemek: kézenátfordulás, tarkóbillenés, fejenátfordulás, cigánykerék, tarkóállás, tigrisbukfenc, gurulóátfordulás futólagos kézállásba stb.
- Szekrényugrás
 - Egy támaszugrás bemutatása.
 - Lányok minimum 4 részes, keresztben felállított szekrényen.
 - Fiúk 5 részes, hosszában felállított szekrényen.

- Felemáskorlát
 - A négy kötelező és legalább két ajánlott elemből álló, összefüggő gyakorlat bemutatása.
 - Kötelező elemek: ostorlendület, térdfellendülés, kelepfellendülés a felső karfára, alugrás.
 - Ajánlott elemek: aplendület, kelepfelhúzóadás, malomforgás előre, kelepforgás hátra, pedzés, beterpesztés stb.
- Gerenda
 - A négy kötelező és legalább két ajánlott elemből álló, összefüggő gyakorlat bemutatása.
 - Kötelező elemek: felugrás, járás, testfordulat, leugrás.
 - Ajánlott elemek: szökdelések, térdelés és térdelőtámasz, fekvőtámasz, hasonfekvés, hanyattfekvés, lábtartáscserék, gurulóátfordulás stb.
- Ritmikus gimnasztika
 - Különböző elemekből álló szabadgyakorlat zenére történő bemutatása (a gyakorlat ideje: 35–45 s).
 - Javasolt elemek: érintőjárás, hintalépés, keringőlépés, fordulatok, szökkenő hármaslépés, lebegő- és mérlegállás, lábemelések és lendítések, törzshullámok, ívelt és nyújtott kartartások stb.
 - Egy választott kéziszerrel (labda, karika, kötél, szalag, buzogány) 3 elem bemutatása.
- Gyűrű
 - A négy kötelező és legalább két ajánlott elemből álló, összefüggő gyakorlat bemutatása.
 - Kötelező elemek: aplendület, zsugorlefüggés, lefüggés, homorított leugrás.
 - Ajánlott elemek: futólagos támaszba kerülés, lebegőfüggés, hátsófüggés, ülőtartás, vállátfordulás előre, leterpesztés stb.
- Nyújtó
 - A három kötelező és egy ajánlott elemből álló, összefüggő gyakorlat bemutatása.
 - Kötelező elemek: aplendület, kelepforgás hátra, alugrás.
 - Ajánlott elemek: malomfellendülés, térdfellendülés, nyílugrás.
- Korlát
 - A négy kötelező és legalább két ajánlott elemből álló, összefüggő gyakorlat bemutatása.
 - Kötelező elemek: aplendület támaszban vagy felkarfüggésben, felkarfüggés, pedzés, kanyarlati leugrás.
 - Ajánlott elemek: támlázás, billenések, emelések, saslendület, felkarállás stb.
- Aerobik
 - Különböző elemekből álló önállóan összeállított gyakorlat bemutatása zenére. A gyakorlat tartalmazzon dinamikus erő, statikus erő és egyensúly elemeket, illetve ugrásokat.
 - A gyakorlat ideje 35-40 sec.

- A négy tartalmi elemből 1-1 gyakorlat bemutatása, amely a sportág szabályai szerint 0,1-0,3 nehézségi értékű.
- Küzdősportok, önvédelem
 - A dzsúdó vagy a birkózás vagy a karate alapelemeinek bemutatása:
 - Dzsúdó alapelemek:
 - csúsztatott esés állásból,
 - esés állásból,
 - dzsúdógurulás;
 - Birkózás alapelemek:
 - dulakodás,
 - hídban forgás,
 - társ felemelése háttal felállásból.
 - Karate alapelemek:
 - Testre irányuló egyenes ütés előre
 - Egyenes rúgás előre
 - Testre irányuló egyenes ütés védeke és ellentámadás (ötlépéses küzdelem)
- Úszás
 - 50 m megtétele egy választott úszásnemben, szabályos rajttal és fordulóval;
 - 25 m teljesítése egy másik választott úszásnemben, szabályos rajttal.
- Testnevelési- és sportjátékok
 - Két sportjáték választása kötelező.
- Kézilabdázás
 - 1. Kapura lövés gyorsindítás után – a saját védővonalról indulva átadás a felpályánál álló társnak, a futás közben visszakapott labda vezetése után egykezes beugrásos kapura lövés.
 - 2. Büntetődobás egyenletes eloszlásban, a kapu két alsó sarkába elhelyezett zsámolyra.
 - 3. Tetszőleges lendületszerzés után távolba dobás kézilabdával.
- Kosárlabdázás
 - 1. Fektetett dobás – felpályáról indulva kétkezes mellső átadás a büntetővonal magasságában az oldalvonalnál álló társnak, indulócsel után befutás a kosár felé, a visszakapott labdával leütés nélkül fektetett dobás. Jobbkezes végrehajtás.
 - 2. Fektetett dobás – felpályáról indulva kétkezes mellső átadás a büntetővonal magasságában az oldalvonalnál álló társnak, indulócsel után befutás a kosár felé, a visszakapott labdával leütés nélkül fektetett dobás. Balkezes végrehajtás.
 - 3. Büntetődobás – választott technikával.
- Labdarúgás
 - 1. Labdaemelgetés (dekázás) - a földről felvett vagy feldobott labdát váltott lábbal történő érintéssel kell levegőben tartani a labdát.

- 2. Szlalom labdavezetés - 10 m hosszan, öt darab egyenlő távolságra letett tömöttlabda (bója) között szlalom labdavezetés oda-vissza, kapura lövés 10 méterről.
- 3. Összetett gyakorlat: felpályáról indulva labdavezetés, rárúgás a kaputól 8-10 méterre oldalt elhelyezett, ledöntött ugrószekrénytetőre vagy padra, a visszapattanó labda közvetlen kapura rúgása.
- Röplabdázás
 - 1. Kosárérintéssel a labda fej fölé játszása egy 2 m sugarú körben. (A labdát legalább 1,5 m-re a fej fölé kell játszani.)
 - 2. Alkarérintéssel a labda fej fölé játszása egy 2 m sugarú körben. (A labdát legalább 1 m-re a fej fölé kell játszani.)
 - 3. Nyitások választott technikával a támadóvonal mögé.

Gyakorlati vizsga

Általános szabályok:

A vizsga helyszínén a vizsgát szervező intézménynek kell biztosítani a szükséges felszereléseket, de a vizsgázó előre bemutatott saját sportszereit is használhatja. A gyakorlati vizsga lebonyolításához feltétlenül szükséges felszerelések:

- tornaterem kosárlabdapalánkkal, kézilabdakapuvál, kijelölt röplabdapályával, legalább 4 méteres mászókötéllal, tornaszőnyegekkel, ugrószekrénnel, gerendával, korláttal vagy/és nyújtóval, gyűrűvel;
- atlétikapálya legalább 200 méteres futóhellyel, 60 méteres futóhellyel, távol- és magasugróhellyel, dobóhellyel;
- választás esetén 25 méteres úszómedence;
- sportszerek: 4 és 6 kg-os súlygolyó, szabvány kislabda, rajtgép, stopperóra, mérőszalag, labdák a sportjátékokhoz, zsámolyok, padok;
- amennyiben szükséges, a zeneanyag lejátszásához hanganyag lejátszására alkalmas eszköz.

A vizsgázónak kell hoznia: személyi sportfelszerelés, a zenés-táncos mozgásformák esetében kéziszer, zeneanyag (amennyiben felhasználja a gyakorlatnál).

A vizsgázó részére a gyakorlati vizsga megkezdése előtt 30 perc általános bemelegítésre szolgáló időt, illetve a sportágváltásnál a speciális bemelegítésre 8 percet biztosítani kell.

A vizsgázót a vizsga során – ha mód van rá – a saját testnevelő tanára segíti, biztosítja.

A vizsgázás javasolt sorrendje a fizikai igénybevétel és a teremigény szempontját figyelembe véve a következő:

- 1. gimnasztikai gyakorlat,
- 2. mászás-függeszkedés,
- 3. torna,
- 4. küzdősport, önvédelem,
- 5. labdajáték,
- 6. atlétika,
- 7. úszás.

(Az uszodai lehetőség függvényében az úszás a vizsganapon elválasztható térben és időben egyaránt.)

A vizsgázónak testgyakorlati áganként a részletes vizsgakövetelményekben meghatározott gyakorlatokat kell végrehajtania. A gyakorlati vizsga előírt gyakorlatait és minimumkövetelményeit az adott évre közzé kell tenni.

A gyakorlati feladatsor tartalmi jellemzői:

A középszintű gyakorlati vizsgán a teljesítmény mérése és az adott pszichomotoros sporttevékenység, illetve a sportág technikájára jellemző mozdulatsorok értékelése történik.

A vizsgázó a számára szervezett versenyszerű tevékenység keretében teljesíti a kapott feladatokat. A vizsga 5 részből áll, amely több különböző sportág mozgásanyagára épül.

A gyakorlati vizsga kötelező és kötelezően választható részekből, ezeken belül elemekből áll. A vizsgázó előzetesen dönthet a követelményrendszerben rögzített választható testgyakorlati ágak közül, melyet az érettségi vizsgára történő jelentkezéskor kell megjelölnie.

A gyakorlati vizsga kötelező részei:

Gimnasztika: kötélmászás, 48 ütemű szabad gyakorlat.

A gyakorlati vizsga kötelezően választható részei és elemei:

- a) Atlétika:
 - - futás (60 méter vagy 2000 méter);
 - - atlétikai ugrás (távol- vagy magasugrás);
 - - atlétikai dobás (kislabdahajítás vagy súlylökés).
- b) Torna
 - - a szekrényugrás és a talajgyakorlat kötelező;
 - - továbbá a vizsgázónak be kell mutatni egy választott tornaszer, mozgásforma (lányok: felemáskorlát vagy gerenda vagy ritmikus gimnasztika vagy aerobics – a felsorolt 4-ből 1-et kell választani); fiúk: gyűrű vagy nyújtó vagy korlát vagy aerobics – a felsorolt 4-ből 1-et kell választani) gyakorlatát.
- c) Testnevelési- és sportjátékok: két választott labdajáték (kézilabda vagy kosárlabda vagy röplabda vagy labdarúgás).
- d) Úszás vagy Küzdősport, önvédelem a követelményrendszerben meghatározott módon. (A Küzdősport, önvédelem gyakorlatot hasonló testsúlyú társ segítségével kell bemutatni. Társról a vizsgázó gondoskodik.)

1.13. Történelem

Érettségi témakörök középszinten:

- 1. Témakör: Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra
Résztema: Gazdaságpolitika és gazdasági változások Anjou I. Károly idején
- 2. Témakör: Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra
Résztema: Üzemszervezeti formák a középkori, a kora-újkor és az újkor Európában
- 3. Témakör: Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra
Résztema: A nagy földrajzi felfedezések (spanyol, portugál) és következményeik
- 4. Témakör: Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra
Résztema: A magyar gazdaság 1849-1914 között
- 5. Témakör: Népeség, település, életmód
Résztema: A középkori városok
- 6. Témakör: Népeség, település, életmód
Résztema: Demográfiai, nemzetiségi változások Magyarországon a XVIII. században
- 7. Témakör: Népeség, település, életmód
Résztema: A szocialista Magyarország (a Rákosi- és Kádár-diktatúra)
- 8. Témakör: Népeség, település, életmód
Résztema: A magyarországi nemzetiségek és a cigányság helyzete napjainkban
- 9. Témakör: Egyén, közösség, társadalom
Résztema: Az athéni államszervezet és működése a demokrácia virágkorában
- 10. Témakör: Egyén, közösség, társadalom
Résztema: A magyar államalapítás
- 11. Témakör: Egyén, közösség, társadalom
Résztema: A reformkor fő kérdései és kiemelkedő személyiségei
- 12. Témakör: Egyén, közösség, társadalom
Résztema: Magyarország részvétele az első világháborúban, a trianoni béke és következményei
- 13. Témakör: Politikai berendezkedések a modern korban
Résztema: Magyarország az Osztrák-Magyar Monarchiában
- 14. Témakör: Politikai berendezkedések a modern korban
Résztema: Politikai intézmények és választási rendszer a mai Magyarországon
- 15. Témakör: Politikai intézmények, eszmék, ideológiák
Résztema: A kereszténység kialakulása, tanai és elterjedése
- 16. Témakör: Politikai intézmények, ideológiák
Résztema: A kommunista Szovjetunió
- 17. Témakör: Politikai intézmények, ideológiák
Résztema: A náci Németország
- 18. Témakör: Nemzetközi konfliktusok és együttműködés
Résztema: A középkori magyar állam összeomlása (1526-1568)
- 19. Témakör: Nemzetközi konfliktusok és együttműködés
Résztema: A hidegháború
- 20. Témakör: Nemzetközi konfliktusok és együttműködés
Résztema: Magyarország a II. világháborúban 1944-1945-ben

1.14. Vizuális kultúra, rajz

Érettségi témakörök középszinten:

- Vizuális nyelv
 - A vizuális nyelv alapelemei
 - Vonal
 - Sík- és térforma
 - Tónus, szín
 - Tér
 - A vizuális nyelvi elemek viszonyai
 - Kompozíció
 - (konstrukció)
 - Kontraszt, harmónia
 - Vizuális nyelv és kontextus
- Technikák
 - Rajzolás
 - Festés
 - Kollázs
 - Nyomtatás
 - Makettezés modellezés
 - Plasztika
 - Digitális képalkotás
- Ábrázolás, látványértelmezés
 - Formaértelmezés
 - Arány
 - Forma, alak, karakter
 - Szerkezet, felépítés, működés
 - Anyag
 - Térértelmezés
 - Téri helyzetek
 - Nézőpont
 - Termélység
 - Térábrázolási konvenciók
 - Színértelmezés
 - Szín- és fényviszonyok
 - Mozgásértelmezés
- Megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás
 - Térviszonyok, kompozíció
 - Színhatás
 - Érzelmek
 - Folyamat, mozgás, idő
 - Kép és szöveg
 - Vizuális információ

- Tárgyak és környezet
- Technikák
- Vizuális kommunikáció
 - Folyamat, mozgás, idő
 - Kép és szöveg
 - Vizuális információ
 - Tömegkommunikáció
 - Médiakategóriák
 - Fotó, mozgókép
- Tárgy- és környezetkultúra
 - Forma- és funkcióelemzés
 - Tervezési folyamat
 - -Kézműves és ipari tárgykultúra - Népművészet
- Kifejezés és képzőművészet
 - Művészeti ágak
 - Műfajok
 - Művészettörténeti korszakok, stíluskorszakok
 - Stílusjegyek
 - Alkotások és alkotók
 - Műelemző módszerek
 - A mű tárgyi és kulturális környezete

2. SZÁMÚ MELLÉKLET: ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT – ELJÁRÁSREND

2.1. Háttér

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 6. § (4) bekezdése kimondja: „A középiskola elvégzését közvetlenül követő érettségi vizsgaidőszakban az érettségi vizsgák megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása, ...”

A törvény meghatározza a közösségi szolgálat fogalmát is. 4. § (13) bekezdés: A „közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása”.

Az iskolai közösségi szolgálat (a továbbiakban: IKSZ) szabályait a 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szabályozza.

A fentiek alapján a Pécsi Árpád Fejedelelem Gimnázium és Általános Iskola megszervezi, és a következők szerint szabályozza az iskolai közösségi szolgálatot.

2.2. A közösségi szolgálatban részt vevő tanulók

A törvény 97. § (2) bekezdése kimondja: „Az érettségi vizsga megkezdéséhez a közösségi szolgálat végzésének igazolását először a 2016. január 1-je után megkezdett érettségi vizsga esetében kell megkövetelni.”

2.3. A közösségi szolgálat szervezése

A közösségi szolgálat szervezésével az igazgató két koordinátort bíz meg, a feladatmegosztást a munkaköri leírásban határozza meg.

2.3.1. A koordinátor feladatai

- a) Az iskola diákjainak felkészítése a közösségi szolgálatra.
- b) Az adott évi külső és belső közösségi szolgálati lehetőségekről szeptemberben összegyűjti a kínálatot, és erről elektronikus úton tájékoztatást nyújt a tanulóknak és a nevelőtestületnek.
- c) A tanulói jelentkezések összegyűjtésével a közösségi szolgálat menetének összeállítása, az éves munka ütemezése.
- d) A munka megszervezése, és a diákok megfelelő helyre irányítása.
- e) Kapcsolattartás az együttműködő intézményekkel.
- f) Új intézmények felkutatása, az együttműködési megállapodás előkészítése.
- g) Az elvégzett iskolai munka dokumentálása.
- h) Az elvégzett munkák dokumentálásának ellenőrzése és jóváhagyása a diák IKSZ naplójában – félévente (ld. lejjebb).
- i) Évente kimutatást készít a 9-12. osztályok IKSZ teljesítéséről, és beszámol az IKSZ működéséről.
- j) Folyamatos kapcsolatot tart a közösségi szolgálatot teljesítő diákokkal, akik beszámolnak élményeikről, tapasztalataikról, az esetleges problémákról. Ha szükséges, a koordináló tanár intézkedik, megoldást keres a problémákra.

2.3.2. A munkavégzés helye

- a) A felkészítő és a záró foglalkozások az iskola területén zajlanak.
- b) A tényleges szolgálat a fogadó intézmények területén vagy az ő szervezésükben egyéb helyen zajlanak.

2.3.3. Fogadó intézmények

- a) A fogadó intézmények fogadják a diákokat, biztosítják nekik a közösségi szolgálat lehetőségét.
- b) Biztosítják az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos tevékenységhez szükséges feltételeket, továbbá megadják a közösségi szolgálattal összefüggő tevékenység ellátásához szükséges tájékoztatást és irányítást, az ismeretek megszerzését.
- c) Fogadó intézmény lehet minden szociális és jótékonyági, oktatási, kulturális és közösségi, környezet- és természetvédelmi, katasztrófavédelmi, óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős tevékenységet folytató szervezet, az egyes rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerveknél bűn- és baleset-megelőzési területen folytatható tevékenységet végző szervezet, mellyel az iskola együttműködési szerződést kötött, illetve maga az iskola.
- d) Az együttműködési megállapodásnak tartalmaznia kell a megállapodást aláíró felek adatain és vállalt kötelezettségein túl a foglalkoztatás időtartamát, a végzett tevékenységeket, a kapcsolattartó (és adott esetben a mentor) nevét és feladatkörét.
- e) A közösségi szolgálat a fogadó intézményben meghatározott munkaköri feladatok ellátására nem irányulhat.
- f) A tanulót fogadó intézménynek bűn- és baleset megelőzési tevékenységi területen minden esetben, szociális és jótékonyági területen szükség szerint mentort kell biztosítania.
- g) Az iskolai koordinátor kapcsolatot tart a fogadó intézmények kapcsolattartó személyeivel.

2.3.3.1. Az iskolával szerződésben álló intézmények

- a) Az iskolával szerződésben álló intézmények kapcsolattartóit az intézmények nevezik ki.
- b) A közösségi szolgálat tevékenységi körét szintén az intézmények határozzák meg.

2.3.3.2. Az iskola mint fogadó intézmény

- a) Az iskola saját keretein belül is adhat feladatot a közösségi szolgálatot ellátó diákoknak. Ennek alapja a köznevelési törvény 4. § (13) bekezdése, mely szerint a közösségi szolgálat lehet „a tanuló helyi közösségének javát szolgáló” tevékenység is.
- b) Ez esetben a kapcsolattartó az IKSZ koordinátor tanára.
- c) Ilyen feladat lehet:
 - az alsóbb évfolyamosok korrepetálása
 - az iskola mint „Ökoiskola” tevékenységében való részvétel
 - iskolai feladatok és rendezvények szervezésében és lebonyolításában való részvétel.
- d) A „belső” közösségi szolgálati feladatokban való részvétel csak lehetőség a tanulók számára, nem kötelező.

- e) Az iskola mint fogadó intézmény legfeljebb 25 óra IKSZ teljesítését igazolhatja, a felkészítő foglalkozásokon és a záró foglalkozásokon, tevékenységeken kívül.
- f) Az iskolai IKSZ feladatok szervezésének és igazolásának módja:
 - o Az adott iskolai feladatért felelős pedagógus a koordinátorral egyeztet a szükséges feladatok idejéről, időtartamáról, a szükséges diákszámról.
 - o A koordinátor megszervezi a feladat ellátását.
 - o Az adott iskolai feladatért felelős pedagógus a teljesítés igazolásáról az aláírásával ellátott dokumentumot ad át a koordinátornak. A dokumentum tartalmazza az adott alkalommal elvégzett feladatot, a dátumot, az időtartamot, a résztvevő diákok névsorát.

2.4. A közösségi szolgálat menete

Az 50 órás közösségi szolgálat 2-3 órás felkészítéssel kezdődik, és egy 3-5 órás záró értékeléssel fejeződik be. Ezek az alkalmak az iskola területén zajlanak.

2.4.1. A három évfolyamra elosztott közösségi munka menete

- a) 9. évfolyam: 15 óra (a felkészítéssel együtt)
- b) 10. évfolyam: 20 óra szolgálat
- c) 11. évfolyam: 15 óra (zárással együtt)

Ettől az ütemezéstől indokolt esetben el lehet térni:

- a) Az időbeli eltérésre az osztályfőnök adhat engedélyt.
- b) 12. évfolyamon csak nagyon indokolt esetben, igazgatói engedéllyel végezhető közösségi szolgálat. (Ez a szabály 2021. július 1-től lép érvénybe.)
- c) Az engedélyeket a diák IKSZ naplójába kell bevezetni, aláírással, dátummal.

2.4.2. A teljesítés szabályai

- a) A közösségi szolgálat teljesítése körében egy órán hatvan perc közösségi szolgálati idő értendő azzal, hogy a helyszínre utazás és a helyszínről hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe.
- b) A közösségi szolgálat helyszínén a szolgálat
 - o tanítási napokon alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb háromórás időkeretben végezhető.
 - o Tanítási napokon kívül alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb ötórás időkeretben végezhető a közösségi szolgálat.
- c) A szolgálatot a tanulók lehetőség szerint legalább párban végezzék, mert ez segíthet az élmények feldolgozásában és az esetlegesen fellépő nehéz helyzetek kezelésében. Mindemellett az egymás iránti segítségnyújtás kompetenciáját is fejlesztheti.
- d) Külső fogadó helyszíneken kell teljesíteni legalább 18 óra közösségi szolgálatot.

2.4.3. A munka éves ütemezése

- a) 9. évfolyamon:
 - o Felkészítés a 9. évfolyamosok részére.
 - o A jelentkezési lapot is tartalmazó szülői beleegyező nyilatkozat kiosztása, majd beszédese.
- b) A diákok tájékoztatása a külső helyszínes lehetőségekről és a várható belső feladatokról.

- c) A diákok megtervezik az az adott év feladataikat.
- d) A diákok elosztása a szolgálati helyek szerint.
- e) A szolgálattevők szolgálati helyre irányítása.
- f) A program lezárása a 11. évfolyamosok / a szolgálatot befejezők részére.

2.5. A közösségi szolgálat dokumentálása

- a) A diáknak közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a szülő egyetértő nyilatkozatát. Ezt a jelentkezési lapot a koordináló tanár szedi be, és adja át megőrzésre az IKSZ-et felügyelő igazgatóhelyettesnek. Az őrzés helye: az igazgatóhelyettesi iroda.
- b) A diák naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott. Ezt a naplót a fogadó helyen le kell pecsételtetni és alá kell írni.
- c) A diák naplójába a koordináló tanár bevezeti a felkészítő foglalkozás, illetve a záró értékelések helyét, idejét, időtartamát is.
- d) A diák naplóját a koordináló tanár félévente egyszer – a félév, illetve a tanév lezárása előtt – ellenőrzi, piros tollal összegzi a félév óráit / tanév végén a tanév óráit, a külső és belső teljesítést is feltüntetve; majd aláírásával jelzi a jóváhagyást. Az esetleges jogosulatlanul (pl. együttműködési megállapodás nélkül) bevezetett órákat aláírásával jelezve kihúzza, záradékolva a kihúzást (pl.: „Együttműködési megállapodás hiányában töröltem.”).
- e) A teljesített órákat – a koordináló tanár aláírással jóváhagyott ellenőrzése után – az osztályfőnök a félév zárása előtt és a tanév végén bevezeti az osztálynaplóba, a tanév végén a törzslapba és a bizonyítványba.
- f) A tanulók felelőssége az előre jelzett időpontok betartása. Ha valamilyen ok miatt a tanuló az előre jelzett időpontban mégsem tud megjelenni, erről köteles a fogadó hely kapcsolattartóját / az iskolai koordinátort értesíteni.
- g) Az osztálynaplóban, a bizonyítványban és a törzslapon az osztályfőnöknek dokumentálnia kell a közösségi szolgálat teljesítését.
 - Év végi záradék az osztálynaplóban, a törzslapon és a bizonyítványban: A tanuló a.../... tanévben... óra közösségi szolgálatot teljesített.

Záradék az 50 óra teljesítéséről a törzslapon és a bizonyítványban: A tanuló teljesítette a rendes érettségi vizsga megkezdéséhez szükséges közösségi szolgálatot.

Érkező 9-12. osztályos tanuló esetén az előző iskola által kiadott igazolást a törzslapban kell megőrizni, az addig teljesített órákat a fenti szabályok szerint az iskolai dokumentumokba be kell vezetni.

- a) Tanév közben távozó tanuló esetén az iskola a közösségi szolgálat teljesítéséről igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig az iskolában marad, a törzslapban.
- b) A közösségi szolgálat tevékenységének lezárásaként a tanuló leírja a tapasztalatait, élményeit, véleményét, melyet az osztályfőnök közvetítésével eljuttat a koordináló tanárnak.
- c) Az IKSZ lezárásának feltétele – a 11. osztály végén – egy 2-6 fős diákcsoporthoz számára szervezett értékelő megbeszélés, melyet a koordináló tanár vagy a felelős igazgatóhelyettes (vagy az általa megbízott osztályfőnök) vezet. A beszélgetés célja a segítő tevékenység értékelésének tudatosítása, pedagógiai feldolgozása és a tapasztalatok megosztása.

- d) A közösségi szolgálattal kapcsolatos dokumentumokat az operatív igazgatóhelyettesi irodában kell megőrizni mindaddig, amíg az osztály minden tanulója nem teljesítette az előírt 50 órát. A lezárt dokumentáció a továbbiakban irattárazásra kerül.
- A közösségi szolgálattal kapcsolatos összes irat megőrzési ideje 5 év.
 - A közösségi szolgálat elvégzéséről szóló naplót és igazolást addig kell megőriznie a tanulónak, míg nappali rendszerű iskolai oktatásban részesülhet, illetve érettségi vizsgát tehet.

2.6. Rendkívüli esetek

- a) A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 6. § (4) bekezdés b) pontja alapján az igazgató határozatban mentesíti a közösségi szolgálat teljesítése alól azokat a sajátos nevelési igényű tanulókat, akik ilyen tartalmú szakértői bizottsági javaslattal rendelkeznek.
- Ez esetben az érintett SNI-s tanuló 12. osztályos év végi bizonyítványába, az osztálynaplóba és a törzslapra a következő záradék kerül: A tanuló a sz. igazgatói határozat alapján mentesült a közösségi szolgálat teljesítése alól.
- b) Ha a szülő a közösségi szolgálathoz a beleegyező nyilatkozatot nem írja alá, a tanulóval neki kell fölkeresnie egy hónapon belül a koordináló tanárt. Ennek elmulasztása a tanuló számára az adott tanévben a közösségi szolgálat elmulasztását jelenti.
- c) A tanulónak a testi épségét veszélyeztető vagy az emberi méltóságát sértő munkát jogában áll megtagadni. Ilyen esetben ezt rögzítenie kell a naplóban, és azonnal jelezni a koordináló tanárnak.

Pécs, 2020. szeptember 1.

.....
Takáts-Kaposi Laura
igazgató

3. SZÁMÚ MELLÉKLET: INTÉZMÉNYI ELVÁRÁSOK A PEDAGÓGUSOKKAL SZEMBEN

Pedagógiai módszertani felkészültség:

- a) A tantervi követelményeknek, az adott osztály összetételének, érdeklődésének megfelelő ismeretanyag, módszer, eljárás megválasztása.
- b) Kiemelten fontosnak tartjuk a tanulók együttműködését elősegítő
 - páros és csoportos tanulószervezési formák,
 - kooperatív módszerek,
 - projekt módszer,
 - munkáltatás, szituációs játék stb. rendszeres alkalmazását.
- c) Differenciált tanulószervezéssel a különböző képességű és helyzetű tanulók egyéni igényeinek figyelembe vétele
 - az SNI-s, BTM-s tanulók határozatban foglalt kedvezményeinek, egyéni bánásmódjának érvényesítése,
 - a tehetséges tanulók fejlesztése, tehetséggazdagítás,
 - a hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók hátránykompenzálása.
- d) Az alkalmazott módszerek bevalásáról visszajelzés kérése – a tanulók életkori sajátosságaihoz igazodva, az ön-és társértékelést is felhasználva, méréseket is alkalmazva.
- e) A tanulók teljesítményének, kompetenciáik fejlődésének rendszeres mérése. A mérési eredmények elemzése, visszajelzés a tanulók számára. A mérési eredmények alapján saját pedagógiai gyakorlat megerősítése vagy megváltoztatása, továbbfejlesztése.
- f) A szaktárgyi, módszertani és pedagógiai felkészültség folyamatos fejlesztése önképzéssel, kollégák egymás közti óralátogatásaival, továbbképzéssel.
- g) A tanulók személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges módszertani felkészültség.
- h) Iskolánk küldetésnyilatkozatának megfelelően törekedjen minden pedagógus tanulóink differenciált fejlesztésére: „Ha a teknősbékát arra kényszerítjük, hogy úgy fusson, mint a versenyló – belepusztul. És ha a versenylónak nem engedjük meg, hogy gyorsabban haladjon, mint a teknős – ebbe a versenyló pusztul bele.” (Selye János).
- i) A tanulók állapotának sokoldalú (értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi állapot) felmérése elsősorban az osztályfőnök feladata. Ezen ismeretekre minden szaktanár is támaszkodhat, de a tanulók értelmi képességeinek és érzelmi állapotának felmérése minden pedagógusnak kötelessége.
- j) A pedagógus ismerje és alkalmazza a tanulók megismerésének technikáit (pl. kérdőív, megfigyelés, dokumentumelemzés, interjú).
- k) A pedagógiai munka tervezésében és a tanítás-tanulás folyamatában jelenjen meg az egyéni fejlesztés, a személyiségfejlesztés (az egyéni képességekhez, adottságokhoz, fejlődési ütemhez, szociokulturális háttérhez igazodva).
- l) Érvényesüljön a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal (SNI-s, BTM-s, kiemelten tehetséges, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal) történő tervszerű, képességekhez és érdeklődéshez igazított egyéni foglalkozás.
- m) A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység.

- n) A közösség belső struktúrájának feltárása elsősorban az osztályfőnök feladata, aki az így szerzett információkat megosztja az osztályban tanító pedagógusokkal.
- o) Toleráns, befogadó, együttműködésre ösztönző nevelési-tanulási környezet kialakítása, melyben minden tanuló értékesnek és elfogadottnak érezheti magát.
- p) A közösség fejlesztése legyen jelen a tanórai és a tanórán kívüli tevékenységekben egyaránt.
- q) A pedagógus tevékenységével igyekezzon a konfliktusokat megelőzni, ugyanakkor legyenek problémamegoldási és konfliktuskezelő módszerei is. A konfliktusok megelőzése és kezelése érdekében legyen állandó kapcsolat az egy osztályban tanító kollégák között, szükség esetén kérjen tanácsot a pedagógus az iskolapszichológustól.
- r) A pedagógus vegyen részt az iskola közös feladatainak megvalósításában, kulturális életünkben, hagyományaink megőrzésében, projektjeinkben stb.
- s) Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók.
- t) Munkája megtervezése érdekében készítsen minden tanulócsoport tanóráihoz/foglalkozásaihoz éves tanmenetet a tantervek alapján.
- u) Tanóráira tervszerűen készül, figyelembe véve:
 - a tervezési dokumentumokat, kiemelten: az iskolai Pedagógiai programot és annak részeként a helyi tantervet
 - a pedagógiai célokat
 - a tanulási folyamatot
 - a tanulói tevékenységet
 - a fejlesztendő kompetenciákat
 - a tanulócsoport sajátosságait
 - a motiválást
 - a differenciálást
 - a tanulók előzetes tudását
 - a különféle módszertani megoldásokat
- v) A pedagógus használja ki a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.
- w) A pedagógus rendszeresen vizsgálja felül terveit, és az eredményesség függvényében módosítsa azokat.

A tanulás támogatása:

- a) A pedagógus a tanulócsoport sajátosságainak, aktuális helyzetének és a tananyagnak megfelelően alakítsa:
 - a tanulási környezetet
 - a tanulásszervezési eljárásokat (munkaformákat)
 - a feladatok mennyiségét és nehézségét
 - a tanuláshoz szükséges eszközöket (hagyományos és IKT)
 - a tanári segítséget
 - a motivációt stb.
- b) A pedagógus bizalmon alapuló légkört hozzon létre! Minél több pozitív, ösztönző visszajelzést adjon a tanulók számára!
- c) A tanulók életkori sajátosságaihoz igazodva alakítsa ki az önálló ismeretszerzés igényét és képességét, a tanulás iránti pozitív attitűdöt!
- d) Törekedjen az önálló és kritikus gondolkodás fejlesztésére!
- e) A pedagógus tevékenysége segítse a tanulókat a tanult ismeretek alkalmazásában!
- f) Fejlessze a tanulók együttműködési képességeit!

- g) Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése
- h) A tanítási-tanulási folyamatban megfelelően alkalmazza a diagnosztikus, fejlesztő és szummatív értékelést!
- i) Használjon változatos, sokrétű értékelési módszereket!
- j) Tanulóinak adjon folyamatos, fejlesztő szándékú, egyértelmű visszajelzéseket – írásban és szóban egyaránt!
- k) A tanulási folyamat részeként segítse a tanulók ön- és társértékelési képességének kialakítását!
- l) Az értékelés részeként 1-9. osztályban a pedagógus rendszeresen ellenőrzi a füzetvezetést: az egyéni feladatmegoldások ön-és társellenőrzését, a rendszerességet, a tananyag követhetőségét, a feladatok teljesítését.
- m) Szaktanárként minden pedagógus köteles a munkaközösség által meghatározott számú és fajtájú számonkérést elvégezni, értékelni. (Lásd a munkaközösségi munkatervekben).
- n) A pedagógus rendszeresen elemezze a tanulói munkák értékeléséből kapott adatokat, s ezek felhasználásával tervezze további pedagógiai munkáját.

Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás:

- a) Pedagógusaink azonosuljanak iskolánk küldetésnyilatkozatával és Pedagógiai programjával.
- b) Pedagógiai programunk szerint követelmény a pedagógusok számára a személyes példamutatás, a gyermekközpontúság, a tanulókkal való együttműködés.
- c) A tanulók egyéni szükségleteiről szerzett információit, tapasztalatait a pedagógus ossza meg kollégáival.
- d) Fontos alapelv a partnerség – a szülőkkel, a tantestület tagjaival, az iskola többi dolgozójával, más iskolákban dolgozó pedagógus kollégákkal, külső szervekkel, intézményekkel.
- e) A pedagógus legyen aktív és együttműködő munkaközössége és a tantestület munkájában!
- f) Pedagógiai munkavégzését jellemezze tudatosság, a problémák önálló, hatékony, a szabályozóknak megfelelő megoldása!
- g) Kommunikációját is jellemezze a konstruktivitás.
- h) Fejlessze önismeretét, legyen képes a önreflexióra.

Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért:

- a) A pedagógus legyen elkötelezett hivatása iránt! Ez nyilvánuljon meg a folyamatos szaktárgyi, módszertani és pedagógiai önfejlődés igényében is.
- b) Pedagógiai munkáját felelősségvállalás jellemezze!
- c) Adminisztrációs tevékenysége legyen pontos, naprakész!

4. SZÁMÚ MELLÉKLET: ÉLMÉNYKÖZPONTÚ NYELVOKTATÁS

2018-ban intézményünk bekapcsolódott az EFOP - 3.2.14-17-2017-00002

számú "Élményközpontú nyelvtanulás módszertani és tartalmi kidolgozása és megvalósítása középiskolás tanulók nyelvtudásának fejlesztésére a Pécsi Tudományegyetemen" című projektbe, melynek keretében az angol és német nyelvet tanuló diákok tanórán kívüli nyelvi foglalkozásokon, nyelvi napokon, nyári nyelvi táborokban és a célnyelvi országokba szervezett tanulmányi kirándulásokon vehetnek részt.

A Pécsi Tudományegyetemmel történő együttműködés alapja a 2018 májusában megkötött együttműködési megállapodás. A projekt megvalósítási időszaka 2017. december 1. – 2020. december 30.

A nem formális nyelvtanulás ezen formái a nyelvtanulás hatékonyságát, a nyelvtanulási motivációt és önállóságot hivatottak növelni olyan nyelvtanulási, nyelvoktatási módszerek és tanulásszervezési eljárások alkalmazásával, melyek

- a) tanuló- és tevékenységközpontúak, fokozzák a tanulók aktívabb részvételét a nyelvtanulás folyamatában,
- b) a tanulót életszerű idegen nyelvi kommunikatív feladatok elé állítják,
- c) autentikus, a tanuló személyes érdeklődéséhez kapcsolódó tartalmakkal fejlesztik a receptív és a produktív nyelvi készségeket,
- d) kooperációra épülnek és biztosítják a célnyelvi kommunikáció lehetőségét a társakkal való együttműködésben,
- e) kihasználják a digitális technológia által biztosított idegen nyelvű információforrásokat, a lehető legtöbb ponton kapcsolódnak a célnyelvi országok (virtuális) valóságához, támogatják a tanuló személyre szabott nyelvtanulási környezetének kialakítását.

A nyelvtanítás szakmódszertani eszköztárának megújítása érdekében az intézmény nyelvszakos pedagógusait továbbképzések segítik, melyeken elsajátítják az újszerű, tanuló- és cselekvésközpontú nyelvtanítási módszereket, az integrált tanítási környezetben alkalmazható eszközök és technikák használatát, és beépítik azokat mindennapi tanítási gyakorlatukba, amely ezáltal képes a tanulók idegen nyelvi kompetenciáinak hatékony fejlesztésére, változatos és differenciált tanulásszervezésre, valamint az önálló nyelvtanulás támogatására.

5. SZÁMÚ MELLÉKLET: INTÉZMÉNYI DIGITÁLIS FEJLESZTÉSI TERV

(A „Digitális környezet a köznevelésben” EFOP-3.2.3-17 pályázat során elfogadott, utoljára 2019-ben módosított DFT)

5.1. Bevezetés

Iskolánk Pécs peremvidékén, lakótelepi környezetben helyezkedik el, és ez nagymértékben meghatározza az iskolahasználók körét: a tágabb értelemben vett környéken élők közül kerül ki tanulóink zöme.

Az Árpád Fejedelelem Gimnázium és Általános Iskola 12 évfolyamos, összetett iskola, mely szerkezetileg egy nyolcosztályos általános iskolából és nyolc évfolyamos gimnáziumból áll.

Alsó tagozaton nagyon figyelünk a stabil alapkészségek elsajátítására, az írás, az olvasás, a számolás biztos megtanítására. Különösen kiemelt figyelmet fordítunk az idegen nyelv, a matematika, a szövegértés és az informatika oktatására, hogy a felnövő generáció versenyképesse válhasson. Diákjaink és tanáraink részt vesznek a Comenius, Erasmus+ projektekben is. Tanulóinkat differenciáltan fejlesztjük: a jobb képességűek tehetséggondozását ugyanúgy szem előtt tartjuk, mint a gyengébb képességű és a hátrányos helyzetű diákok felzárkóztatását.

Diákjaink rendszeresen érnek el helyezéseket anyanyelvi és informatikai versenyeken is, pl. idén a Bolyai anyanyelvi csapatverseny regionális döntőjében 2. helyezést, a Tudásbajnokság országos döntőjében anyanyelv kategóriában 3. évfolyamon 3. helyezést, a Deák anyanyelvi versenyen a 6. évfolyamon 1. helyezést értünk el.

5.2. Helyzetelemzés, fejlesztési szükségletek bemutatása

Iskolánkban még kevés pedagógus építi be az óratervébe digitális eszközök használatát annak ellenére, hogy egyre többen szeretnék használni a digitális táblát az órai anyagok elsajátíttatásánál. Sajnos kevesebb eszköz áll rendelkezésünkre, mint amennyire szükségünk lenne, ezért mind az eszköz, mind a módszertani háttér is fejlesztésre szorul. Ahhoz, hogy haladni tudjunk a korrallal, hogy egy valódi 21. századi iskolát tudjunk létrehozni, hogy meg tudjunk felelni a fiatalok elvárásainak, könnyen kiosztható informatikai eszközökre volna szükség (laptopok, tabletek), ezen kívül tanáraink továbbképzésével tudnánk emelni, eredményesebbé tenni az oktatás színvonalát.

Célunk, hogy a már meglévő óravázlatok, órai anyagok minden kollégánk számára elérhetőek, megoszthatóak legyenek. Tervezzük, hogy megfelelő háttér esetén online csoportokat hozunk létre (online munkaközösségek), így a tudásmegosztás, a közös tananyag kidolgozása mindennapossá válhat a kollégák között.

5.3. A gyakorlatban alkalmazott digitális pedagógiai eszköztár bemutatása, fejlesztési szükségletek

5.3.1. Az intézmény módszertani felkészültsége a digitális kompetencia fejlesztés területén

Iskolánk nagy hangsúlyt fektet a digitális kompetenciafejlesztésre is, melyben nagy segítséget nyújt néhány olyan kolléga, akik érdeklődnek az innovatív pedagógia iránt, és néhány jó gyakorlatot is magukénak tudhatnak. Több belső továbbképzés volt a digitális táblák, a felhasználói programok, az Office365 és a Mozanapló használatának elsajátításához, belső tudásmegosztás elektronikus feladatok használata interaktív táblával témában, de így is nagyok az eltérések a kollégák felkészültségében. Az oktatáspolitikában, a pedagógusminősítésben, a

portfólió készítésében is elengedhetetlenek a digitális pedagógiai ismeretek alkalmazása. A programban résztvevő pedagógusok motiváltak, kitartóak, magabiztosan használják a digitális eszközöket, így szükség esetén a többi kollégának is biztos segítséget tudnak nyújtani ezen a téren.

Az elektronikus napló (Mozanapló) minden szükséges funkcióját rendszeresen használják kollégáink. Tananyagok megosztására, folyamatos kommunikációra vagy az Office 365 keretén belül vagy a Facebookon létrehozott zárt csoportokat használják a pedagógusok – diákjaikkal közösen, egyre nagyobb számban. Az Office365 Microsoft felhőszolgáltatás tantestületi felületére kerülnek feltöltésre tantárgyanként és korosztályonként elkészült digitális tananyagok matematikából, informatikából és angol nyelvből elsősorban, hogy így is erősítsük a tudásmegosztást. Ezt a kezdeményezést szeretnénk több tantárgyra is kiterjeszteni.

A matematika, az informatika, a magyar nyelv és irodalom, az idegen nyelvek, a természettudományok oktatásánál használunk leggyakrabban digitális táblát vagy projektort. Az interneten szabadon elérhető anyagokat, illetve kisebb számban saját készítésű tananyagokat használunk. Óratervi órákon: magyar nyelv és irodalom, matematika, informatika valamint egyéb foglalkozásokon: magyar és matematika kompetenciafejlesztés, matematika, magyar nyelv és irodalom, informatika, ének természettudományok, rajz és idegen nyelvi versenyre való felkészítésnél is használjuk digitális eszközeinket legalább 50%-ban. Az IKT eszközök használata azonban sokszor nem aknázza ki az eszközökben rejlő lehetőségeket, pl. az interaktív táblát gyakran csak kivetítő funkcióban alkalmazzák a tanórák gazdagítása érdekesebbé tétele érdekében.

Pár éve a felsősök egyes csoportjainál nincs hagyományos tankönyvünk informatikából. Megpróbáltuk, hogy online tankönyvből tanuljanak a gyerekek (informatika.gtportal.eu).

Informatika tantárgy keretén belül ez megoldható, hiszen minden óránkon tudjuk használni a szükséges digitális eszközöket, melyek teremhez kötöttek. Sajnos más tantárgyból ez még nem megvalósítható.

5.3.2. Fejlesztési szükségletek

Bár többször szerepelt már belső továbbképzéseink között a pedagógusok digitális kompetenciáinak fejlesztése, ezek elsősorban az új eszközök és programok elsajátítására irányultak. A kollégák digitális módszertani ismereteiket vagy szervezett továbbképzéseken (pl. Erasmus+ pályázat keretében), vagy önképzéssel szerezték meg. Ezen ismeretek részbeni átadására is sor került már, de inkább szakmódszertani és nem digitális módszertani szempontból. A pályázat lehetőségeit felhasználva lehetőséget látunk e hiányosság pótlására is. Szándékunkban áll egy digitális módszertani csoport felállítására, mely felmérné az eddig megszerzett tudást és a résztvevő pedagógusok új tudását, és mindezek alapján tervezné meg Pedagógiai programunk módosítását és a belső tudásmegosztást.

Szükséges a pedagógusok digitális kompetenciájának fejlesztése, illetve továbbfejlesztése a következő területeken:

- a) okos telefonok használata a tananyag feldolgozásában,
- b) digitális tananyagok készítése, megosztása,
- c) digitális tananyagok felkutatása, használata,
- d) okos tábla, laptop/tablet mindennapos használata.

A Nemzeti Köznevelési Portál („okos” portál) használatának széleskörű megismertetése is kívánatos belső továbbképzéssel.

A „Digitális környezet a köznevelésben” pályázatba bevont pedagógusonként 10 darab digitális óravázlat, óraterv, tanmenet vagy tananyag feltöltése szükséges tanévenként a pályázat ideje alatt.

Digitális pedagógiai ismereteinket kiemelten a szövegértés és a matematikai kompetencia fejlesztése terén szeretnénk gyarapítani.

Fejlesztendő területek: értő olvasás, kreatív szövegalkotás; logikus gondolkodás és problémamegoldás a matematika segítségével.

Pedagógiai programunkban beépítésre került a kulcskompetenciák fejlesztése részeként a digitális kompetencia fejlesztése, valamint a digitális napló használata.

Szerepel még a hatékony tanulás tanításával kapcsolatos feladataink között az IKT eszközök rendszeres használata – a kihasználtság nyomon követése. A pedagógusokkal szembeni egyik intézményi elvárás, hogy „A pedagógus a tanulócsoporthoz sajátosságainak, aktuális helyzetének és a tananyagnak megfelelően alakítsa:

- a) a tanulási környezetet
- b) a tanulásszervezési eljárásokat (munkaformákat)
- c) a feladatok mennyiségét és nehézségét
- d) a tanuláshoz szükséges eszközöket (hagyományos és IKT)
- e) a tanári segítséget
- f) a motivációt, stb.”

Pedagógiai programunk szerint: „Iskolánk küldetésnyilatkozatának megfelelően törekedjen minden pedagógus tanulóink differenciált fejlesztésére: „Ha a teknősbékát arra kényszerítjük, hogy úgy fusson, mint a versenyló – belepusztul. És ha a versenylónak nem engedjük meg, hogy gyorsabban haladjon, mint a teknős – ebbe a versenyló pusztul bele.” (Selye János). ... Az általános iskolai tananyag részletes feldolgozásával, differenciált haladási ütemmel, sok gyakorlással segítjük a diákokat...”

Differenciált tanulásszervezéssel a különböző képességű és helyzetű tanulók egyéni igényeinek figyelembe vétele

- a) az SNI-s, BTM-s tanulók határozatban foglalt kedvezményeinek, egyéni bánásmódjának érvényesítése,
- b) a tehetséges tanulók fejlesztése, tehetséggazdagítás,
- c) a hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók hátránykompenzálása.”

Céljaink eléréséhez szükséges az egyéni tanulási utak biztosítása, amelyhez nélkülözhetetlen a tanulók személyes digitális eszközhasználat. Ez jelentős mértékben növelné a tanulók motivációját, órai aktív munkáját, biztosítaná a személyre szabott tanulást, segítené a tanulói hátrányok leküzdését.

Célunk a tanulói együttműködés kialakítása és erősítése a tanórai munkában, alsó tagozaton a gamifikáció rendszeresebbé tétele.

Célunk, hogy jelentősen növekedjen az órák digitális eszközökkel való megtámogatása a hatékony tanórai differenciálás érdekében.

A megfelelő eszközök rendelkezésre állása esetén beépítjük Pedagógiai programunkba a digitális eszközökkel támogatott egyéni tanulási utak alkalmazását, melyek különösen jól fejlesztik a fogyatékossgal élő, a sajátos nevelési igényű (SNI) és a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő (BTM) tanulókat.

A virtuális osztálytérben sokkal nagyobb lehetőség van a differenciálásra, így a kevésbé jól teljesítők is kaphatnak a szintjüknek megfelelő feladatokat. Ezáltal az eszközhasználat sokkal

jobban le fogja kötni őket, feloldva a szorongásukat, gátjaikat. Ezáltal gyorsabb és hatékonyabb lesz a problémamegoldásuk, mert ez az újfajta oktatási terep megváltoztathatja az attitűdjüket. A hátrányos helyzetű gyerekek számára a digitális eszközök jelentik nagyrészt a fejlesztő közeget, hiszen a gyerekek nagy odaadással csüngnek az elektronikus eszközökön. Ezeket valóban jól lehet használni a fejlesztéshez, mert az egész agy használatára készítetnek. Végtelen lehetőséget hordoz a multimédiás és kommunikációs technika, és ezek egy részét szeretnénk mi is alkalmazni a hátrányos helyzetű tanulóink fejlesztésénél is.

Az SNI és BTM tanulók fejlesztése:

- a) a digitális pedagógiának alapja a kollaboratív munka, így nem csak az egyéni tehetségek tudnak érvényesülni, a lemaradók inkluzív közegben érzik magukat, ami jelentősen növeli teljesítményüket,
- b) az eddigi tapasztalatok alapján a virtuális osztálytérben sokkal nagyobb lehetőség van a differenciálásra, így a kevésbé jól teljesítők is kaphatnak a szintjüknek, érdeklődésüknek megfelelő feladatokat,
- c) ők lesznek az a célcsoport, akiket az eszközhasználat sokkal jobban le fog majd kötni, hiszen az eddigi kudarcaik a hagyományos oktatási rendszerben gátakat és szorongást alakítottak ki bennük. Egy újfajta oktatási terep nagymértékben megváltoztathatja az attitűdjüket,
- d) tanulmányi kudarcaik miatt ők eddig is többször voltak sikeresebbek a virtuális térben, és az ott szerzett technikai jártasságuk most segíti majd őket a gyorsabb és hatékonyabb problémamegoldásban.
- e) A hátrányos helyzetű tanulók fejlesztése esetében figyelembe kell venni a tanuló korábbi életútját, pontos gyermekvédelmi helyzetét, lakáskörülményeit, baráti társaságát, esetleges egészségügyi problémáit valamint lehetőséget kell biztosítani arra a tanulóknak, hogy ők is részese legyen a róla szóló egyéni fejlesztési tervnek. Kiemelt szerepe van annak, hogy mi az, ami a tanuló érdeklődéséhez kapcsolódik, és milyen kimeneti irány körvonalazódik a tanuló számára, pl.: továbbtanulási, továbbhaladási lehetőségek.

A mérési eredmények értékelésekor az egyes területeken nem csak a fejlesztést igénylő elemeket emeljük ki, hanem a tanuló személyiségében meglévő erősségeket is, melyekre fejlesztő munkánk során építhetünk. Mindenki van értékes, jó tulajdonság, melynek gondozásával hatékonyabbá tehetjük a személyiség más területeinek fejlesztését is.

A következő digitális értékelési eszközöket tervezzük alkalmazni: olyan tantermi csomag (vagy egyéb eszköz), amellyel a számítógépen vagy tableten végzett egyéni tanulói munkáról a tanuló is, a pedagógus is kiértékelve kap visszajelzést.

Az iskolai önértékelést végezzük csak elektronikus módon, a tanulói ön- és társértékelések nagyrészt szóban vagy jelekkel történnek. Szeretnénk ezt is digitálisan végezni.

Ehhez szükség van arra, hogy a későbbiekben legyen az iskolának megfelelő eszköz- és szoftverparkja, illetve ezek használatához szükséges a pedagógusi tudás, amelyet képzéssel szeretnénk megszerezni.

Az alkalmazott digitális pedagógiai módszertani csomagok intézményi bevezetésének előrehaladását nyomon követő önértékelése: haladási napló vezetése a megvalósítás sikerességére vonatkozó feljegyzésekkel.

Az IKT eszközök használatának nyomon követését a teljes tantestület szintjén megvalósítjuk az elektronikus naplóban (Mozanapló) történő jelöléssel.

A pedagógusok önértékelési folyamatában figyelemmel kísérjük a digitális pedagógiai gyakorlat megvalósulását.

Pedagógiai programunkba beépítjük a digitális pedagógiai módszertan rendszeres alkalmazását és a digitális kompetenciák fejlesztéséhez kapcsolódó pedagógiai célokat.

A pályázat ideje alatt a pilot program implementációját támogató eseményeink: tanévenként egy legalább 3 órás interaktív, személyes jelenlétben alapuló szakmai műhely szervezése.

Iskolánk elsősorban két kompetenciaterületen szeretné a diákok fejlesztését a digitális eszközökkel támogatni:

- a) matematika
- b) szövegértés

A digitális eszközökkel segített csoportok munkájának értékelésére szeretnénk kialakítani egy értékelési rendszert, mely irányulna a diákokra, tanárookra, szülőkre egyaránt.

A diákok esetében a tantárgyi értékelés áthelyeződne a digitális környezetbe, mert a folyamatos visszajelzés esetén szívesebben tanulnak, motiváltabbak lesznek. kérdőívek segítségével tudnánk megfigyelni, hogy a tanuláskor területén milyen változások mennek végbe. Ha a számonkérés is online felületen történne, felelősségteljesebb eszközhasználatot lehetne elérni, mert jelen esetben még szinte csak szórakozásra, kapcsolattartásra használják a tanulók az ilyen felületeket.

A szülőket is megszólítanánk kérdőívek segítségével. Feltérképeznénk a projektben résztvevő gyermekek és szülei otthoni eszközhasználati szokásait.

A projektben érintett tanárok évenként megvizsgálják, hogy a fejlesztendő területek az elvárásoknak megfelelnek-e, mik az erősségek, és milyen változtatásokra lesz majd még szükség.

A hatás- és bevételek vizsgálatának szempontjából nagyon fontos az, hogy megismerjük kollégáink észrevételeit, véleményét a program eredményességéről. Mivel eddig is használtunk belső levelező rendszert és közös felhőalapú tárhelyeink is vannak, nem lesz nehéz kivitelezni az online kérdőívek kitöltését. Nagyon fontos, hogy a tantestület észrevételeit is figyelembe vegyük a program eredményessége szempontjából.

5.4. Az intézményi szervezeti és humán feltételek bemutatása, fejlesztési szükségletek

5.4.1. Az intézményi szervezeti struktúra és a rendelkezésre álló humán erőforrás bemutatása

Az intézmény szűk körű vezetését az intézményvezető és a tanulólétszám alapján a törvény szerinti három intézményvezető-helyettes alkotja. Az iskolavezetőség további tagjai: a szakmai munkaközösségek vezetői, a diákönkormányzat patronáló tanára, a közalkalmazotti tanács tagjai. Az intézmény minden dolgozója rendelkezik munkaköri leírással, melyek évente áttekintésre, szükség szerint módosításra kerülnek, így a feladat-és hatáskörök világosak. A nevelőtestület létszáma a tantárgyfelosztás szerint 73 fő, ebből 2 pedagógus részmunkaidős, 1 óraadó.

A pedagógus munkakört betöltők jelenlegi megoszlása:

- a) egyetemi végzettségű tanár: 40 fő (ebből 1 fő iskolapszichológus)
- b) főiskolai végzettségű tanár: 11 fő (ebből 1 fő könyvtáros tanár)
- c) főiskolai végzettségű tanító: 22 fő (ebből 1 fő óraadó)

A pedagógus életpályán történő előrehaladás szerinti megoszlás (72 fő, óraadó nélkül):

- a) Mesterpedagógus: 7 fő (2 szakértő, 4 szaktanácsadó, 1 mesterprogram),
- b) Pedagógus II.: 18 fő,
- c) Pedagógus I: 46 fő (ebből idén 3 kolléga minősül P II-be, egy már sikeresen megtörtént),
- d) Gyakornok: 1 fő.

A pedagógusok digitális kompetenciái saját önértékelésük alapján, az IKER rendszer szerint:

- a) IKER 1 kategóriába 13 pedagógus tartozik (18%),
- b) IKER 2 kategóriába 47 pedagógus tartozik (64%),
- c) IKER 3 kategóriába 8 pedagógus tartozik (11%),
- d) IKER 4 kategóriába 5 pedagógus tartozik (7%).

Jelenleg 8 kolléga látja el a nevelőmunkát segítő feladatokat:

- a) pedagógiai asszisztens: 3 fő (1 asszisztens súlyos cukorbeteg tanulók gondozására)
- b) laboráns: 2 fő
- c) iskolatitkár: 2 fő (1 fő gazdasági feladatok ellátására)
- d) rendszergazda: 1 fő.

A rendszergazda működteti az iskola teljes számítógépes rendszerét. Rendszeresen felügyeli, ellenőrzi a számítógépek működését, a hardver és a szoftver eszközöket.

Működteti az iskola internetes és belső hálózati rendszerét, biztosítja a felhasználói jogokat.

Az iskolai munkát 7 fő technikai dolgozó segíti.

Tanáraink többségére jellemző az önképzés, a szakmai megújulás iránti igény. Az iskola vezetősége a pedagógusok önértékelése ismeretében javaslatot tesz iskolánk beiskolázási, továbbképzési tervének kialakításához. Az utóbbi időben egyre nagyobb igény mutatkozik különböző szintű informatikai kurzusokra.

Intézményünk Pécs peremvidékén, lakótelepi környezetben helyezkedik el, s ez nagymértékben meghatározza az iskolahasználók körét: a tágabb értelemben vett környéken előbből kerül ki tanulóink zöme.

A 2000-es évek első felében iskolánk köré Pécs városa szociális bérházakat épített, majd 2007-ben – a nagy többcélú intézmények, így a Megyervárosi Iskola kialakításával párhuzamosan – az addig városi beiskolázású iskoláknak körzetet adott.

Jelenleg 1-8. évfolyamon 621 tanulónk van. SNI-s tanulónk 30 fő, BTM-s tanulónk 44 fő, vagyis tanulónk 12%-a egyéni bánásmódot igényel.

A szülőkkel nagyon jó a kapcsolatunk, a „Mi iskolánk” 2015/2016-os pályázaton a III. legtöbb pozitív véleményben részesített Baranyai megyei intézmény lettünk. Ezt a jó viszonyt, a segítő együttműködést továbbra is szeretnénk fenntartani.

A Pécsi Tudományegyetemmel is erősödtek kapcsolataink, iskolánk a PTE partnerintézménye lett.

5.4.2. Fejlesztési szükségletek

A „Digitális környezet a köznevelésben EFOP-3.2.3-17” pályázatba 10 pedagógust vonunk be az 1-4. (1.a, 1.c, 2.a, 2.b, 2.c, 3.b) évfolyamokról, valamint az 5-8. (5.b, 5.c, 7.b, 8.a) évfolyamokról.

Továbbképzések szükségesek az informatikai eszközök és programok területén, mert az infokommunikációs technológia (IKT) ismerete és megfelelő szintű használata ma már nélkülözhetetlen. A sikeres, modern, motiváló oktatás elengedhetetlen része, hogy iskolánk is rendelkezzen a legmodernebb tantermi kommunikációs eszközökkel.

A pályázathoz szükséges a beszerzett, új eszközök használatának elsajátítása és a LEGO programcsomag alsós szövegértés és matematikai kompetencia területeinek alapos megismerése. Ezért az ezekhez kapcsolódó képzéseken való pedagógus részvétel szerepel pályázati anyagunkban.

Sajnos nem áll rendelkezésünkre digitális módszertani asszisztens, pedig nagyban tudná segíteni munkánkat, de nincs rá státusza iskolánknak. Ennek hiányában egy informatikai végzettséggel (emelt szintű) rendelkező kollégát fogunk bevonni erre a feladatra. Egy rendszergazda is segíti munkánkat.

A pályázatban résztvevő kollégák számára nem szükséges a szemléletformálás, a pályázatban való részvételre önként jelentkeztek, felismerve és tudva a digitális kompetenciafejlesztés fontosságát.

A nevelőtestület egy részének szemléletformálására szükség van. A nevelőtestület számára szükséges ismeretek megszerzése, illetve az alkalmazásban való nagyobb elmélyülés kívánatos, akkreditált továbbképzés, illetve a nevelőtestületi belső módszertani tudásmegosztás formájában.

A DFT megvalósításának ellenőrzését, folyamatos nyomon követését, koordinálását az intézményvezető végzi az oktatási igazgatóhelyettes segítségével, az intézményi szakmai vezető irányítása mellett. Fontosnak tartottuk a célcsoportok kiválasztásánál azt, hogy biztonsággal vizsgálni tudjuk a későbbiekben a digitális módszertan alkalmazásának eredményességét. Ezért igyekeztünk alsóbb évfolyamos tanulókat bevonni a pilot programba és ennek megfelelően alakítani a pályázatban részt vevő pedagógusok tantárgyfelosztását.

Biztosítani kell a pályázatba bevont pedagógusok mentorálását, melyben jelentős szerepet kap a projekt szakmai vezetője. A pályázatban részt vevő kollégák a tudásukat meg kell, hogy osszák a tanári kar többi tagjaival, valamint a pályázatban részt vevő kollégákkal. Nagyon fontos a projektben részt vevő gimnáziummal a kapcsolattartás, mely elősegíti a két oktatási szint áthidalását. Szükséges a tantestület felkészítése a pilotprogram bevezetésére. A bevont pedagógusok különböző workshopokat tartanak tanártársaiknak. Remélhetőleg mindez meghozza a nevelőtestület kedvét a digitális pedagógia módszereinek alkalmazásához.

A pályázat lezárása után az abban részt vett pedagógusok mentorálják a digitálisan kevésbé felkészült kollégákat a rendszergazda segítségével. A mentorálás történhet óralátogatások keretében, bemutató órák, belső képzések tartásával, valamint workshopok szervezésével.

5.5. A rendelkezésre álló infrastruktúra, eszközpark bemutatása, fejlesztési szükségletek

5.5.1. Az intézmény eszközellátottsága

Eszközök		Adminisztratív célú	Oktatási célú	Közösségi célú (vegyes használat)
PC		19db + 2db (server) Össz.: 21db	66 db (3 terem)	Könyvtár 7 db (6 diák, 1 könyvtáros)
Laptop		1 db (sérült)	1 db	-
Interaktív tábla projektorral	lappal	-	18 db	-
	PC-vel	-	3 db	
Nyomtató		Multi: 3db	Multi 2 db	Lézer 1 db 3D-s nyomtató
Projektor		-	5 db (1 mobil)	1 db

46 tanulói számítógép 1-3 év közötti, 7 számítógép (könyvtár) 3-5 év közötti, a többi PC mind 5 évnél idősebb.

Az interaktív táblák közül 2 (SMART) tábla 1-3 év közötti, a többi 5 évnél idősebb.

Rendszeresek a meghibásodások a 3 évnél idősebb gépeknél.

A multi fénymásoló-nyomtatók lízingelt gépek, nem az iskola tulajdonai.

Az iskolai internet ellátottsága korábban megfelelő volt, de mivel minden eszköz idős, egyre több a meghibásodás, amely gyakori beavatkozást tesz szükségessé. Iskolánk wifi lefedettsége nagyarányú. Iskolánk tűzfala erős, a fokozott biztonság érdekében a diákokat korlátozzuk különböző, az oktatásban nem szükséges oldalak elérésében.

5.5.2. Fejlesztési szükségletek

A meglévő eszközpark folyamatos megújítása szükséges lenne a szinten tartáshoz, évi 1-2 új interaktív tábla/megjelenítő eszköz beszerzésével. 20 db oktatási célú, tanulói számítógép cseréje aktuálissá vált, az adminisztratív célú gépekkel együtt.

A „Digitális környezet a köznevelésben” EFOP 3.2.3-17 pályázat kereteiben beszerzendő eszközök:

- Két tanterem felszerelése interaktív megjelenítő eszközzel
- Tanterem menedzsment szolgáltatás biztosítása
- 3 db laptop pedagógusok részére
- 32 db tablet, (1 egész osztályra vagy 2 tanteremben páros munkára tervezve) és az ezekhez tartozó mobil tároló

Új tanulói laptopok/tabletek színesíthetnék az oktatást, izgalmasabbá téve e digitális generáció számára. Ezekkel az eszközökkel pedagógusaink eredményesebben tudnák átadni a szaktárgyi tartalmakat, fejleszteni a gyerekek kulcskompetenciáit, megvalósítani az egyéni bánásmódot, a

differentiálást. Az asztali gépekhez képest ez azért is jelentene áttörést, mert átrendezhetővé válna az osztályterem, kooperatív és kollaboratív módon tudnának dolgozni a tanórákon.

Az új eszközök elhelyezéséhez a felsősök számára kiválasztottuk a termet, ez iskolánk 218-as terme, mely az egyik legnagyobb terem. Ez a terem könnyen átrendezhető teljes osztályok foglalkozásához, valamint a csoportmunkákhoz egyaránt. A termet kifestjük, és lehetőségeinkhez képest szebb bútoraink közül kerül ki a terem bútorzata. Ugyanezen elgondolásból az alsósoknál is kiválasztottunk egy termet az új eszközök használatához, mely a 225-ös terem. Ebbe a terembe sikerült új bútorokat szereznünk. Mindkét terembe megfelelő sötétítőfüggönyöket fogunk rakni, hogy szükség esetén megfelelően tudjunk besötétíteni. Reményeink szerint iskolánkban felújítás lesz, így a nyílászárók is ki lesznek cserélve.

Több és korszerűbb eszköz segítségével új digitális tartalmakat tudnánk közvetíteni a diákoknak egy olyan hálózaton keresztül, ahol a diákok, tanárok és a szülők is részesei lehetnek ennek a programnak.

Egy digitális módszertani team felállításával segítséget tudnánk nyújtani a többi érdeklődő pedagógusok számára is, akik kipróbálhatnák magukat ezen a területen a kollégáik segítségével és szakirányú továbbképzésekkel. Így megalapozottá válna intézményünk digitális módszertani stratégiája a következő szempontokkal:

- a) egyes csoportokban (matematika, szövegértés) az eddig bevált módszertani elemek felmérése, tanulmányozása
- b) tananyagfejlesztés a differenciáltabb, egyéni igényeket figyelembe vevő oktatás érdekében.

5.6. Vízión

Célunk:

- a) a tanulás-tanítás színvonalának emelése,
- b) az élmény alapú tanulás-oktatás
- c) az eszközhasználat tudatosságának növelése a pedagógusok körében is,
- d) a digitális írástudás az iskolai tevékenységek egészének részévé váljon, ezzel is elősegítve a tanulók, kiemelten a hátrányos helyzetű gyermekek továbbtanulását, munkaerőpiacon való megfelelését,
- e) a belső tudásmegosztás váljon a szervezeti kultúra magától értetődő elemévé.

A projekt révén a nehéz szociális helyzetben élő tanulók hátránya a digitális kompetencia területén csökkenne, nagyobb lenne az esély felzárkóztatásukra. Az új eszközökkel a szakmailag továbbképzett pedagógusok egyénre szabott feladatokat tudnak adni a diákoknak. Ez lehetőséget biztosít a tehetséges tanulók további fejlesztésére, de a lemaradók (SNI, BTM) hátrányainak csökkentésére is az egyéni bánásmód, a differenciálás megvalósulása révén.

A szülők felelősségén túl az iskolának is nagy szerepe van abban, hogy a virtuális teret megfelelően használják a gyermekek, és érdekes, értékes tartalmakat érjenek el biztonságosan.

5.7. Intézményi fejlesztési célok meghatározása

Intézményünkben sok lelkes pedagógus használja a digitális eszközöket arra, hogy érdekesebbé tegye az órát, hogy motiváltabbá váljanak a diákok. Célunk, hogy a nagy tapasztalattal bíró kollégák adják át tudásukat, tapasztalataikat a 10 fős módszertani csoport tagjainak, illetve azoknak, akik szeretnék új, hatékony módszereket is kipróbálni az eredményesség növelése érdekében.

5.8. A pedagógiai célok kijelölése a digitális pedagógia területén

Iskolánk két terület fejlesztését célozza meg elsősorban: szövegértés, matematika.

A digitális kompetencia alkalmazásának céljai kerüljenek beépítésre az iskola Pedagógiai programjába.

- a) A tanulók a tanítás-tanulás folyamatában és a tanítási órák után meghatározott időben jussanak hozzá az IKT eszközökhöz, felügyelet mellett.
- b) Minél több pedagógus használja a tankönyvekhez kidolgozott elektronikus tananyagokat és az online elérhető digitális feladatokat. Az elektronikus tananyagok támogassák a különböző tanulási igények kielégítését (SNI, BTM, tehetséges tanulók, stb.).
- c) Iskolánk több éve használja az ingyenesen elérhető Microsoft Office 365 Oktatási verzió nevű csomagot (pl. hivatalos levelezésre, iskolai dokumentumok tárolására és megosztására). Fejlődnünk kell a felhő alapú együttműködés lehetőségeinek jobb kihasználásában.

A digitális kompetenciák fejlődése érdekében a következő célokat határozzuk meg még meg:

- a) Okos telefonok használata a tananyag feldolgozásában (5-8. évfolyam).
- b) Digitális tananyagok készítése, megosztása az NKP portálon, illetve az iskolai Office365 tárhelyen.
- c) Digitális tananyagok felkutatása, használata.
- d) Okos tábla, laptop/tablet mindennapos használata.
- e) A Nemzeti Köznevelési Portál („okos” portál - <https://portal.nkp.hu/>) használatának széleskörű megismertetése belső továbbképzéssel.
- f) Jelentősen növekedjen az órák digitális eszközökkel való megtámogatása a hatékony tanórai differenciálás érdekében.
- g) A tanulói ön- és társértékelések nagyrészt szóban vagy jelekkel történik. Szeretnénk ezt is digitálisan végezni.

Fejlesztendő területek: értő olvasás, kreatív szövegalkotás; logikus gondolkodás és problémamegoldás a matematika segítségével. A digitális technológiával támogatott órák nagy lehetőséget biztosítanak tanároknak és diákoknak egyaránt a kreatív, élményszerű közös munkára. Céljaink eléréséhez szükséges az egyéni tanulási utak biztosítása, amelyhez nélkülözhetetlen a tanulók személyes digitális eszközhasználat. Ezzel jelentősen nőne a tanulók motivációja, órai aktív munkája, biztosítva lenne a személyre szabott tanulás, és a tanulói hátrány leküzdésének segítése.

Az IKT eszközök használatának nyomon követését a teljes tantestület szintjén megvalósítjuk az elektronikus naplóban (Mozaiknapló) történő jelöléssel.

A pályázat ideje alatt a kitűzött célokat az alsó tagozaton a szövegértés és matematikai kompetencia területén is a LEGO programcsomag használatával kívánjuk elérni, az 5-8. évfolyamokon matematikából a GEOMATECH programcsomag alkalmazásával, a szövegértés kompetencia területén pedig egy, a szövegértés fejlesztésének támogatására a Pécsi Kodály Zoltán Gimnázium által átdolgozott digitális pedagógiai-módszertani csomagja alkalmazását választottuk.

Az interneten jelenleg több olyan ingyenesen használható keretprogram áll rendelkezésre, mely támogatja az anyanyelvi kompetenciák fejlesztését, elsősorban a szövegértési, szövegalkotási képességeket és a felső tagozaton a kamaszkorra jellemző absztrakt, valamint kritikai gondolkodás fejlesztését.

Szövegalkotást elősegítő online felületek pl.:

- a) Madmagz - <https://madmagz.com/>,
- b) Calameo - <https://en.calameo.com/>.

Képregényszerkesztők pl:

- a) StoryBoardThat - <http://www.storyboardthat.com/home-page>
- b) PowToon - <https://www.powtoon.com/>.

Szövegértést segítő alkalmazások pl.

- a) Redmenta - <https://www.redmenta.com/>. A Redmenta egy magyar fejlesztésű intelligens feladatkészítő alkalmazás. A magyar keretnyelv miatt ideális eszköz a magyar nyelvű szövegek feldolgozását célzó feladatok elkészítésére.

Meggyőződésünk, hogy a Pécsi Kodály Zoltán Gimnázium által módosított programcsomag (lásd 1. sz. melléklet) segíti a pedagógus munkáját a kerettantervben megfogalmazott célok elérésében, mivel a tematizált elemek segítségével gyorsan és egyszerűen megoldható a szövegértést és a szövegalkotást fejlesztő feladatok előkészítése. Egyes tananyag szövegei nyelvhasználatukban és a megidézett élményvilágukban is nagyon távol állnak a 21. század kisiskolásaitól, ezért kívánjuk mindezek feldolgozását a (általuk nagyon kedvelt) virtuális módon megtámogatni.

5.9. Az érintett fejlesztési célcsoportok meghatározása

Közvetlen célcsoport: a pályázatban résztvevő pedagógusok és diákcsoportjaik.

A pedagógus

- a) önként vállalja a pályázatban való munkát (10 fő),
- b) az IKER (Infokommunikációs Egységes Referenciakeret) önértékelő rendszer legalább IKER 2 fokozatába sorolta önmagát,
- c) rendelkezzen tapasztalatokkal az interaktív táblák használatával kapcsolatban,
- d) vállalja az EFOP pályázat megvalósításával kapcsolatos továbbképzéseket,
- e) vállalja az EFOP 3.2.3-17 „Digitális környezet a köznevelésben” pályázat elvárását: minden bevont pedagógus évente legalább 10 db, a digitális pedagógiai módszertan tanórai alkalmazása során létrehozott digitális óravázlatot, óratervet, tanmenetet vagy tananyagot oszt meg a Nemzeti Köznevelési Portálon.

Közvetlen célcsoport: A projekt megvalósítása során létrejött eredmények közvetlen használója 10 pedagógus, akik egy digitális pedagógiai módszertani teamet fognak alkotni, ők a matematika és a szövegértés területén fejlesztik az általuk tanított osztályokban/csoportokban a tanulók digitális és kulcskompetenciáit. A 10 pedagógus kolléga közül 6 fő tanító: Göndöcs Gabriella, Bankné Himber Judit, Kata Viktória, Minoricsné Jung Beáta, Szénássy Klára és Pálné Soós Erika. Közülük 1 kolléga, Minoricsné Jung Beáta a Ped II-be van besorolva. A többi alsós pedagógus a Ped I-ben van.

Négy kollégánk, Páhi Zsuzsanna matematika-technika szakos, Géth Judit magyar-könyvtár szakos, Tóthné Deák Nikoletta matematika-fizika szakos és Surányi Péter matematika-informatika szakos tanárok felsőben tanítanak. Közülük Páhi Zsuzsanna mestertanár, a többiek Ped I- besorolásban vannak.

A fejlesztésben érintett osztályok:

1.a – matematika – 20 fő,	3.b – szövegértés – 21 fő,
2.a – matematika – 24 fő,	5.c – szövegértés – 21 fő,
2.b – matematika – 19 fő,	5.b – matematika – 31 fő,
1.c – szövegértés – 21 fő,	7.b – matematika – 13 fő (csoport),
2.c – szövegértés – 21 fő,	8.a – matematika – 13 fő (csoport).

Így a közvetlen diák célcsoport 204 fő, a diákok 32,8%-a

Közvetett célcsoport:

A nevelőtestület többi tagja (a projektben érintetteken kívül 63 fő):

- a) az iskolai IKT eszközök használatának biztosítása,
- b) a pályázat során kipróbálásra került és kidolgozott tananyagok, óratervek megismertetése, felhasználási lehetőségük biztosítása,
- c) az NKP portálon történő mind nagyobb számú regisztráció.

A nevelés-oktatást közvetlenül segítő kollégák (7 fő, pl: rendszergazda, iskolatitkár).

A pályázatban részt nem vevő osztályok:

- a) az NKP portálon történő mind nagyobb számú regisztráció,
- b) a pályázat megismertetése.

A PTE Partnerintézményeként a mentorált hallgatók.

A projektben érintettek köre:

A szülők és a külső partnerek:

- a) a pályázat megismertetése (honlap, szülőértekezlet, stb.).

A fenntartó:

- b) a pályázati eredmények megismertetése.

A projekt kidolgozásában, a pályázat benyújtásában nagy segítségünkre volt a fenntartó, a tervezésben hasznos volt az együttgondolkodás a partnerintézmények vezetőivel. A fenntartásban a Pécsi Tankerületi Központ támogatására a jövőben is számítunk.

5.10. Az intézmény szervezeti és humán feltételeinek javítására, fejlesztésére vonatkozó célok

Célunk, hogy:

- a) a pályázatba bevont pedagógusok mindegyike részt vegyen az eszközök használatával kapcsolatos továbbképzésen,
- b) a pályázatban résztvevő, az alsós LEGO programcsomagokat és a felsős GEOMATECH programcsomagot használó pedagógusok akkreditált továbbképzésen sajátítsák el a programcsomag használatához szükséges ismereteket, a többi pályázatba bevont kolléga belső továbbképzéssel sajátítsa el a szükséges ismereteket,
- c) a résztvevő pedagógusok iskolai belső módszertani tudásmegosztással (tanévenkénti szakmai műhelymunkával) fejlesszék a nevelőtestület digitális kompetenciáit,
- d) több pedagógus érje el az IKER 3-as szintjét,
- e) a pályázatban részvevő pedagógusok és diákcsoportok számára rendelkezésre álljanak a pályázatban beszerzett eszközök,

- f) minden pedagógus számára biztosítsuk az iskolai IKT eszközök használatát a tanórákon és a foglalkozásokon,
- g) a rendszergazda vegyen részt az iskolai eszközpark fejlesztési javaslatainak kidolgozásában.
- h) továbbra is biztosítsuk a szülőkkel történő elektronikus kapcsolattartás közvetlen lehetőségeit (elektronikus napló üzenő funkciója, ímél, stb.).

5.11. Infrastruktúra és eszközpark fejlesztésére vonatkozó célok

Céljaink:

A meglévő eszközpark fejlesztése, a fejlesztésben nem érintett eszközök szinten tartása.

A használt programok megfelelő gyorsasággal legyenek képesek online/offline tartalmakat létrehozni, megjeleníteni, szerkeszteni, futtatni.

Az EFOP 3.2.3-17 „Digitális környezet a köznevelésben” pályázat kereteiben beszerzendő eszközök:

- a) két tanterem felszerelése interaktív megjelenítő eszközzel,
- b) tanterem menedzsment szolgáltatás biztosítása,
- c) 3 db laptop pedagógusok részére,
- d) 32 db tablet, (1 egész osztályra vagy 2 tanteremben páros munkára tervezve) és az ezekhez tartozó mobil tároló.

Ez az elrendezés nagyon fontos, mert néhány tanórán (magyar nyelv és irodalom) teljes osztálylétszámmal lesznek jelen a tanulók, így párban dolgozva párhuzamosan két osztály is digitális pedagógiával érintett oktatásban részesülhet. Csoportbontáskor (pl. matematika), minden diák önállóan dolgozhat egy tableten. Két terem kialakítása azért is szükséges, mert az érintett célcsoportok éves óraszámának 40%-a digitális pedagógiai módszertannal támogatottnak kell lennie.

Az új informatikai eszközökkel, berendezésekkel felszerelt termekben a tökéletes és biztos internet kapcsolathoz az adott termékhez wifi lefedettséget kell biztosítanunk.

Az eszközök kiszállítása, felállítása mellett szükség van a rendszer teljes beüzemelésének, pontos működésének, a benne rejlő lehetőségeknek a bemutatására is. A jövőbeni hatékony alkalmazás, az eredményes tanulás-tanítás érdekében fontos mind az eszközök karbantartása, folyamatos műszaki felügyelete, mind a rendszert használó pedagógusok támogatása, mentorálása a rendszert rendelkezésre bocsájtó cég szakemberei által.

Fontos feladat, hogy intézményünk a tervezett IKT eszközök, berendezések fogadására kijelölje a legmegfelelőbb helyiségeket, és azokat alkalmassá tegye az új eszközök üzembe helyezésére.

5.12. Lehatárolás, szinergia

Iskolánk jelenleg nem vesz részt más, hasonló jellegű pályázatban.

5.13. A fenntarthatóságra vonatkozó cél

A pályázat eredményeit hosszabb távon (a pályázat lezárása után legalább 3 évig) fenntartjuk és beépítjük intézményünk életébe:

- a) a belső tudásmegosztás alapján további pedagógusok is kipróbálják a digitális programcsomagokat,
- b) a bevont pedagógusokon kívül a többi kolléga is felhasználja az NKP portálon e pályázat keretében megosztott új tananyagokat/óraterveket/tanmeneteket,

- c) a pályázat lezárása után a résztvevő pedagógusok mentorálják a digitálisan kevésbé felkészült kollégákat,
- d) Pedagógiai programunkba beépítésre kerül a digitális pedagógiai módszertan rendszeres alkalmazása,
- e) biztosítunk egy felhő alapú kapcsolattartási lehetőséget.

Az intézmény Pedagógiai programjában szereplő, a digitális pedagógiai kompetenciákra vonatkozó elvárások bekerülnek a pedagógusokkal szemben támasztott intézményi elvárásrendszerbe, ennek következtében a pedagógusok önértékelésének egyik fontos indikátorát adják majd.

Reményeink szerint az értékelések pozitív mutatói mind a tanári kart, mind a szülőket meg fogják győzni a folytatásról, nem is beszélve a diákok megváltozott attitűdjéről.

5.14. A fejlesztési feladatok, tevékenységek meghatározása

5.15. A digitális pedagógiai-módszertani csomag meghatározása

Iskolán két területen fog digitális pedagógiát alkalmazni:

- a) a matematikai kompetencia fejlesztésének támogatása,
- b) a szövegértés fejlesztésének támogatása.

Ezekhez a következő csomagokat választottuk:

Matematika kompetencia fejlesztése alsó tagozaton:

A kiválasztott programcsomag a LEGO® Education által fejlesztett MoreToMath, matematika oktatására kifejlesztett készlet, valamint a virtuális térbeli alkotást biztosító – akár interaktív táblán is használható –, Math Builder alkalmazások.

A programcsomag a játékos élményalapú tanulás lehetőségét biztosítja a tanulók számára IKT eszközök felhasználásával. Megfelel annak a fejlesztési célunknak, hogy növelje a tanulói motiváltságot, az órai aktivitást, lehetővé teszi a differenciált foglalkoztatást. A tanulók életkori sajátosságait figyelembe véve jól fejleszti a gyermekek vizualitását.

A MoreToMath készlethez tartozó feladatsorok a matematika kerettanterv nagy részét lefedik. A tanulók az eszköz segítségével megoldásokat modellezhetnek minden matematikai probléma megoldásához, ezzel is segítve a matematikai kompetencia fejlesztését. A módszer csomaghoz szükséges infrastrukturális elemek a pedagógus számára:

- a) 1 db kivetítő panel
- b) 1 db projektor és vetítövászón
- c) 1 db laptop, telepített MathBuilder szoftverrel

Tanulók számára:

- a) 2 tanulónként 1 db LEGO Education által fejlesztett MoreToMath készlet
- b) A tanulói számítógépekre is telepített MathBuilder szoftver

Szövegértés kompetencia fejlesztése alsó tagozaton:

A kiválasztott programcsomag a LEGO® StoryStarter, mely támogatja az anyanyelvi kompetenciák, kiemelten a szövegértési, szövegalkotási képesség fejlesztését. A tanulók a LEGO elemek felhasználásával jeleneteket alkothatnak, ezeket IKT eszközök segítségével rögzíthetik, sorba rendezhetik, és digitális történeté fűzhetik össze, illetve kiadványokat is megtervezhetnek.

A programcsomag összhangban van a gyerek életkori sajátosságaival, lehetővé teszi a játszva tanulást, miközben fejlődik a szövegértésük, kreativitásuk és digitális kompetenciájuk is.

A csoportmunkában megoldott feladatok segítségével a tanulók kooperatív készségének, valamint a problémamegoldó képességének fejlesztése.

A módszertani csomaghoz szükséges eszközök:

- a) 1 db Lego StoryStarter csomag (tanulócsoportonként)
- b) 1 db tablet
- c) 1 db interaktív tábla
- d) 1 db tablettartó állvány

Szoftverek: LEGOStory Visualizer, LEGO Movie (ingyenes) vagy egyéb gyártók termékei

- a) 4 tanulónként 1 db Lego StoryStarter csomag
- b) 2 tanulónként 1 db tablet
- c) 2 tanulónként 1 db tablettartó állvány

Matematika kompetencia fejlesztése felső tagozaton:

A kiválasztott programcsomag a GEOMATECH a matematika élmény és tapasztalati alapú digitális oktatását teszi lehetővé. Alkalmazása növeli az oktatás hatékonyságát, mert az órák játékoságával és élményszerűségével motiválttá teszi a tanulókat. Hozzásegíti a gyerekeket az elvont matematikai feladatok vizualizálása és láthatóvá tétele révén a tananyag gyorsabb és eredményesebb megértéséhez és elsajátításához.

A program könnyen, korlátok nélkül hozzáférhető. Élményalapú tanulást biztosít.

Az ehhez szükséges eszközök:

- a) interaktív panel (interaktív tábla, kivetítő)
- b) internetkapcsolattal rendelkező tanári számítógép és tablet
- c) tanulónként egy-egy internetkapcsolattal rendelkező tablet vagy számítógép
- d) tabletek/laptopok töltését és tárolását biztosító egységek
- e) tanulók tevékenységét és visszajelző, az órai teljesítmények mérését biztosító szoftver

A GEOMATECH rendszer alkalmazásához nyújtott képzés (a <http://dpmk.hu/> honlapon meghatározottak szerint) két részből áll:

- a) GEOMATECH alapképzés változatlan formában – 60 kredites, 60 kontakt órás képzés a pályázat kezdetét követő első „tanfélévben”;
- b) GEOMATECH digitális tanítási gyakorlat - egy teljes tanítási évre vonatkozó folyamatos szakmai támogatást, mentorálást is magában foglaló 84 órás akkreditált képzés blended learning (12 kontakt és 72 óra online óra) formában. A képzés két tanítási félévben (pályázat megvalósításának 2. és 3. „tanfélévében”) történik 12-12 héten keresztül heti 2 óra elfoglaltságban.

Így a bevezetési támogatással kombinált teljes képzés 3 tanítási féléven keresztül folyik 144 órában, két modulban a bevezetést és a gyakorlatba ültetést is támogató (cselekvés általi tanulás) online személyes és kiscsoportos formában.

Szövegértés kompetencia fejlesztése felső tagozaton:

Az egyik partner (Kodály Gimnázium) által adaptált szövegértés fejlesztési program (lásd: 1. sz. melléklet), mely digitális eszközhasználatra építve a tanulói kreativitást felhasználva dolgozza fel a szövegeket, és teszi lehetővé új szövegek és műfajok megalkotását (pl. digitális újságírás, képregény írása).

Ez a program is épít a tanulói együttműködésre pl. csoportmunka keretében.

Az interneten jelenleg több olyan ingyenesen használható keretprogram áll rendelkezésre, mely támogatja az anyanyelvi kompetenciák fejlesztését, elsősorban a szövegértési, szövegalkotási képességeket és a felső tagozaton a kamaszkorra jellemző absztrakt, valamint kritikai gondolkodás fejlesztését.

Szövegalkotást elősegítő online felületek pl.:

- a) Madmagz - <https://mادمagz.com/>,
- b) Calameo - <https://en.calameo.com/>.

Képregényszerkesztők pl:

- a) StoryBoardThat - <http://www.storyboardthat.com/home-page>
- b) PowToon - <https://www.powtoon.com/>.

Szövegértést segítő alkalmazások pl.

- a) Redmenta - <https://www.redmenta.com/>. A Redmenta egy magyar fejlesztésű intelligens feladatkészítő alkalmazás. A magyar keretnyelv miatt ideális eszköz a magyar nyelvű szövegek feldolgozását célzó feladatok elkészítésére.

Meggyőződésünk, hogy a Pécsi Kodály Zoltán Gimnázium által módosított programcsomag (lsd. 1. sz. melléklet) segíti a pedagógus munkáját a kerettantervben megfogalmazott célok elérésében, mivel a tematizált elemek segítségével gyorsan és egyszerűen megoldható a szövegértést és a szövegalkotást fejlesztő feladatok előkészítése. Egyes tananyag szövegei nyelvhasználatukban és a megidézett élményvilágukban is nagyon távol állnak a 21. század kisiskolásaitól, ezért kívánjuk mindezek feldolgozását a (általuk nagyon kedvelt) virtuális módon megtámogatni.

Alsó tagozaton a matematika kompetencia fejlesztését 3 kolléganőnk fogja végezni. Szénássy Klára tanítónő az 1.a osztályban 20 fővel, Pálné Soós Erika a 2.a osztályban 24 fővel és Minoricsné Jung Beáta tanítónő a 2. b osztályban fővel.

Felsősofknél a matematika kompetencia fejlesztését szintén 3 kollégánk fogja végezni. Páhi Zsuzsanna matematika-technika szakos, az 5.b osztályban 31 fővel, Tóthné Deák Nikoletta matematika-fizika szakos, a 7.b osztály alap óraszámú csoportjával 13 fővel, és Suirányi Péter matematika-informatika szakos a 8.a osztály alap óraszámú csoportjával 13 fővel.

Szövegértés kompetencia fejlesztését alsóban az 1.c osztályban Göndöcs Gabriella tanítónő 21 diákkal, a 2.c osztályban Bankné Himber tanítónő 21 diákkal, a 3.b osztályban Puskás Zsuzsanna tanítónő fogja a szövegértés fejlesztését szolgáló csomagot használni 21 tanulóval.

Felsőben Hampel Réka magyar-német szakos tanárnő fogja a szövegértést fejleszteni az 5.c osztályban 21 tanulóval.

Kollégáink kiválasztásánál figyelembe vettük, digitális kompetenciájukat, lelkesedésüket, eddigi munkájukat. Hisznek abban, hogy digitális kompetenciával megtámogatott oktatással motiválttá, érdeklődővé válnak a gyerekek az adott tananyag elsajátításában, ezáltal sokkal jobb eredményeket, biztos tudást tudnak a későbbiekben felmutatni.

Az alsós gyermekek esetében nagyon fontos a szövegértés fejlesztése, megtámogatása, hiszen ez az a kompetencia, mely minden tantárgyra kihat. Kiemelt feladatnak tekintjük, hogy minél kisebb korban segítsük és fejlesszük a diákok logikus gondolkodását, problémamegoldó képességüket, matematikai kompetenciájukat is, nagy hangsúlyt fektetve az SNI és a BTM-es gyerekekre. Náluk az élményalapú pedagógiával, a vizuális rásegítéssel sokat tudunk segíteni a használható, valódi tudás megszerzésében.

Egy-egy kompetenciaterület fejlesztése különböző osztályokban történik. Az adott évfolyamon a többi osztályban párhuzamosan, hagyományos módszerekkel történik az oktatás. A felsősök esetében az 5.b teljes osztállyal, míg a 7.b és a 8.a esetén nem az egész osztály, hanem az egyik matematika csoportja vesz részt a digitális kompetenciával segített oktatásban, fejlesztésben. Az osztály másik fele hagyományos módszerekkel tanuló munkacsoportban foglalkozik.

Valamennyi programcsomag megfelel a kerettantervben megfogalmazott céloknak, fejleszti a tanulói együttműködést, támogatja az önálló tanulást.

5.16. Adaptáció és felkészítés

Szükséges továbbképzések a választott módszertani csomagok implementálásához:

- a) LEGO® eszközökkel támogatott digitális történetmesélés az oktatásban (30 óras).
- b) LEGO® eszközökkel támogatott konstruktív pedagógiai módszerek a matematika oktatásában (30 óras akkreditált pedagógus továbbképzés).
- c) GEOMATECH@Élményszerű matematika – 60 kredit, 60 kontaktórás képzés a pályázat kezdetét követő első „tanfélévben”.
- d) GEOMATECH digitális tanítási gyakorlat - egy teljes tanévre vonatkozó folyamatos szakmai támogatást, mentorálást is magában foglaló 84 óras akkreditált képzés blended learning (12 kontakt és 72 óra online óra) formában. A képzés két tanítási félévben történik 12-12 héten keresztül heti 2 óra elfoglaltságban.
- e) A felsős szövegértés fejlesztési program alkalmazásához szükséges ismereteket belső továbbképzés keretében szerzi meg a pályázatba bevont kollégánk.

Lehetőség szerint a továbbképzéseket a „Digitális környezet a köznevelésben” EFOP-3.2.3-17 pályázat keretei között kell megoldani. Ha erre nincs lehetőség, akkor a tanfolyamot már elvégzett kollégák adják tovább tapasztalataikat.

A pilot program indulása előtt kiválasztásra került 10 fő pedagógus, akik a digitális pedagógia mélyebb megismerését, alkalmazását és elterjesztését fontosnak tekintik. A team felállt, munkára kész. Az intézményvezető feladata, hogy a projektben részt vevő valamennyi szereplő munkáját koordinálja, szervezze, támogassa, ellenőrizze. A vezető biztosítja mindazon körülményt, amely a harmonikus munkához elengedhetetlen, és, ha szükséges, külső szakemberek tudását is igénybe veszi (pl. Pécsi POK, szakértők) kollégái megsegítésére. Elengedhetetlen, hogy a tagok lássák a munka főbb irányait, útmutatást kapjanak a csomagok nyújtotta lehetőségekről, körvonalazódjanak szakmai teendőik. Az előzetes felkészülés, a szakmai „ráhangolódás” - még a képzések elindulása előtt - fontos záloga a későbbi sikernek.

Az intézményünk által választott négy pedagógiai-módszertani csomag adaptálására, implementálására körültekintően kell felkészülni. A projekt előírásait szem előtt tartva kell megszervezni a képzéseket, ki kell dolgozni a kurzusokon részt vevő kollégák helyettesítési rendjét. A szakmai vezetőnek a projektben közreműködő digitális asszisztensi feladatokat ellátó kollégát, valamint a rendszergazdát is fel kell készítenie, meg kell határozni számukra pontos feladataikat a gördülékeny munka érdekében.

5.17. Bevezetés és alkalmazás

A szaktanácsadói igények felmérésekor figyelembe kell venni a következő szempontokat:

- a) matematikai illetve szövegértési kompetenciák fejlesztésében jártas szaktanácsadó felkérése,
- b) a látogatás céljai között szerepeljen a digitális kompetencia fejlesztése,
- c) a digitális pedagógia módszertanában jártas szaktanácsadó felkérése.

Biztosítani kell a bevont pedagógusok mentorálását.

A mentoráláshoz megnyertük Tusorné Fekete Éva informatikatanárt, szakvizsgázott pedagógust e-tanulás szakértő területen.

Szakmai tapasztalataiból néhány adat:

- a) 2015 október-november: Számítógép alkalmazási lehetőségei a tanítás-tanulási folyamatban I-II. 30 órás tanfolyamok tartása pedagógusoknak az Eduweb szervezésében.
- b) 2015. március 26-27. Oktatás a 21. században határok nélkül konferencia – jó gyakorlat bemutatása: Modern Iskola <http://moderniskola.hu/2015/03/kozos-felelosseg-ikt-es-kozos-munka-a-termeszetismeretbenx/>
- c) Jó gyakorlat: TÁMOP 3.1.4. pályázat: Hatékonyan IKT-val SULINETWORK 2014 konferencia, On-line kollaboráció teachmeet előadás https://iskolataska.educatio.hu/index.php/intezmenyi_innovacio/jo_gyakorlatok_list/kereses/srcRegio=0&srcMegye=0&srcTelepules=gy%C3%B6mr%C5%91&srcAlkTer=0&srcIntTip=0&srcKif=

Díjai:

- a) Digitális Pedagógus díj <http://digitalispedagogus.hu/program/>
- b) Digitális világ tanára <http://digitalispedagogus.hu/program/>
- c) Szellemi tulajdon védelmi pályázat II. díj, Microsoft különdíj <http://www.hamisitasellen.hu/2013/12/az-sztnh-oravazlatiro-palyazatanak-nyertesei-atvettek-dijaikat/>

A belső továbbképzések/intézményi belső szakmai műhelymunkák során jelenjenek meg a digitális oktatás jó gyakorlatai, akár munkaközösségi, akár tantestületi szinten. Ezek a belső tudásmegosztási fórumokon kapjanak szerepet a pályázatba bevont kollégák is.

Az intézményi kommunikációs csatornákon keresztül minden pedagógus értesüljön a pályázat eredményeiről.

5.18. Az infrastrukturális feltételek biztosítása

A Digitális környezet a köznevelésben EFOP 3.2.3-17 pályázat keretei között beszerezendő eszközöket és azok műszaki paramétereit a pályázat Módszertani és Műszaki Útmutatójának 6. pontja tartalmazza.

Az ezeknek megfelelő eszközök beszerzésére az iskola rendszergazdája az informatika-technika munkaközösség véleményének kikérése után tesz javaslatot a következő szempontok alapján:

- a) A kiválasztott eszközök paraméterei feleljenek meg a pályázatban megfogalmazott műszaki specifikációknak.
- b) A digitális eszközök elsődleges beszerzési helye a Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság (KEF) terméklistája legyen.

- c) Amennyiben a KEF terméklistáján nem áll rendelkezésre a műszaki specifikációknak megfelelő termék, akkor más helyről is beszerezhetőek az ajánlatok, feltüntetve a legkedvezőbb árral rendelkezőt.
- d) Az eszközbeszerzésről egyeztetni szükséges a fenntartó illetékeseivel.

5.19. A humánerőforrás biztosításának tervezése

A Digitális környezet a köznevelésben EFOP 3.2.3-17 pályázat keretei között biztosítani kell:

- a) az Intézményi digitális fejlesztési terv teljesítését, beszámolók készítését az indikátorok teljesülésének figyelembevételével,
- b) az iskola Pedagógiai programjának módosítását a digitális fejlesztési tervnek megfelelően,
- c) a pedagógus továbbképzések, belső továbbképzések és belső tudásmegosztási fórumok szervezését,
- d) a pályázatba bevont kollégák továbbképzésének biztosítását (minimum 6 fő), 2018. október 31-ig ebből legalább 3 pedagógus képzése történjen meg,
- e) a partnerek közötti belső és külső szakmai együttműködések koordinálását.

Iskolánkban jelenleg egy főiskolai végzettséggel rendelkező rendszergazda működik. A pályázati célok megvalósítása is (a jogszabályi előírás is) szükségessé teszi a rendszergazdai feladatok ellátását hosszú távon.

Digitális módszertani asszisztenssel nem rendelkezünk, de nagy szükségünk lenne rá. Sajnos erre nincs státusza iskolánkban. Ennek hiányában egy informatikai végzettséggel (emelt szintű) rendelkező kollégát fogunk bevonni erre a feladatra.

A pályázat előkészítése során a projekt szakmai vezetője létrehozott egy Google csoportot (<https://groups.google.com/d/forum/digitalis-kornyezet-pecs>, digitalis-kornyezet-pecs@googlegroups.com), melynek tagjai lettek az egyes intézmények igazgatói, igazgatóhelyettesei és a projektmenedzser. Ezen keresztül folyt az egyeztetés a DFT-ek elkészítése során. Ez a csoport továbbra is használható lesz az intézmények közötti koordinációs feladatok ellátására, valamint a hatékony kommunikációt is szolgálja majd.

A projekt előkészítésével kapcsolatos összes anyag (bevont pedagógusok önéletrajzai, intézményi tervek, árajánlatok, módszertani cikkek, stb.) egy Google Drive megosztott mappába kerültek, melyhez nagyobb kör kapott hozzáférést. Ebbe bevontuk a Pécsi Tankerületi Központ pályázati referenseit, az egyes intézményvezetők jogosultságát adták azon kollégáiknak, akik érdekeltek a projektben (pedagógusok, rendszergazdák, pedagógus asszisztensek, stb.).

A tényleges munka megkezdése előtt mind a négy intézmény részére Tusorné Fekete Éva (a projekt szakértője és mentora, innovatív mestertanár) tematikus workshopokat tartana. Ez lehetőséget adna az azonos módszertani csomaggal dolgozó tanároknak, hogy megismerhessék egymást, ezek után az egyes munkacsoportok létrehozhatnák saját Google csoportjaikat a GEOMATECH Tanári Közösség (tanarikozosseg@googlegroups.com) és a koordinációs kör mintájára.

Mivel mind a négy intézmény a Pécsi Tankerületi Központba tartozik, pécsi vagy Pécs közeli, ezért a projektben dolgozó intézményvezetők és pedagógusok személyesen is találkozhatnak a hatékonyabb eszmecsere érdekében. Ha azonnali segítségre van szükségük, a Google csoportokon keresztül kérhetnek támogatást.

Továbbá Tusorné Fekete Éva vállalta a projektben résztvevő tanárok online mentorálását is, ez történhet több csatornán keresztül. Egyéni problémáknál célszerű az ímél vagy a Skype

használata, több pedagógust, munkacsoportot és intézményt érintő kérdéskör megtárgyalásánál az Adobe Connect adhat megfelelő felületet.

A digitális pedagógiai fejlesztéseket iskolai szinten az intézményvezető fogja össze. Ő a projekt megvalósulásának intézményi felelőse. Az oktatási igazgatóhelyettes segítségével koordinálja a projekt folyamatait, figyeli a határidőket, ellenőrzi a képzéseket, tevékenységeket, kiírja a helyettesítéseket. A pályázatba bevont tanárok továbbképzéseinek megvalósítása (amennyiben a képzések a tanítási időre esnek) érinti a nevelőtestület egészét. Mivel a tanári kar egyhangúan támogatta a pályázat benyújtását, az intézmény vezetője a helyettesítések elrendelésénél számíthat valamennyi kolléga támogató segítségére.

A pilot program pedagógiai-szakmai területének tervezését, irányítását és koordinálását az intézményvezető az oktatási igazgatóhelyettes bevonása mellett egy, a csomagot kipróbáló, és egyben a projekt szakmai vezetőjeként is tevékenykedő pedagógussal együtt végzi. Ők tervezik, szervezik a tanárok helyi mentorálását is, valamint a tudásmegosztó rendezvényeket.

Digitális módszertani asszisztensi feladatokat ellátó kolléga támogatja a digitális eszközök és módszertanok implementálását és alkalmazását. Rendszergazdánk öt segíti a csomagokat kipróbáló pedagógus csapatot.

A rendszergazda a nap 24 órájában rendelkezésre áll, hogy biztosítsa a rendszer működéséhez szükséges helyi feltételeket.

A pályázatban részt vevő pedagógusoknak tudásukat meg kell osztaniuk a tanári kar többi tagjával, valamint a pályázatban velünk együttműködő pedagógusokkal. Fontosnak tartjuk a projektben részt vevő általános iskolákkal valamint a gimnáziummal a folyamatos kapcsolattartást, hiszen a kölcsönös információátadás elősegítheti a két oktatási szint digitális pedagógiájának áthidalását.

5.20. Disszemináció

A pályázat ideje alatt a program implementációját támogató eseményeink:

- Tanévenként egy legalább 3 órás interaktív, személyes jelenlétben alapuló szakmai műhely szervezése, amelynek során bemutatjuk a használt új eszközöket, a digitális pedagógiai eszköztárunk fejlesztése érdekében végzett tevékenységeket, az elért eredményeket. A szakmai program témái között szerepeltetni kell az internetbiztonság, illetve a fogyasztóvédelem erősítése érdekében történt lépéseket.
- Egy alkalommal megismertetjük a szülőkkel is a tanulást-tanítást támogató digitális kompetenciák fejlesztését támogató eszközöket és módszereket.
- Intézményünk szemléletformáló kampány keretében tájékoztatást nyújt az iskola szélesebb társadalmi közösségének a pályázatban elért módszertani fejlesztésekről, a digitális pedagógia alkalmazásának előnyeiről, az alkalmazott új eszközökről. A tájékoztatást a honlapunkon és a hivatalos Facebook oldalunkon tesszük elérhetővé.
- Az internetbiztonságot érinteni kell a szakmai bemutatókon, de ezeken kívül akár külön szülői értekezlet témája is lehet. Mivel ez a generáció ideje nagy részét az interneten tölti, meg kell tanulniuk az internetes zaklatás kivédését, az internet megfelelő, biztonságos használatát is.
- Internetes/digitális zaklatás témában osztályfőnöki órákat is tartunk, ehhez is már rendelkezésre állnak óravázlatok (<http://www.webwewant.eu/hu/web/guest/lessons-plans>).
- A diákok körében elterjedt internetes vásárlás szükségszerűvé teszi a fogyasztóvédelmi tájékoztatást is.

5.21. Fenntarthatóság

Az EFOP 3.2.3-17 „Digitális környezet a köznevelésben” pályázat kiírási feltételeinek megfelelően a projekt fizikai befejezésére a projekt megkezdését, vagy amennyiben a projekt a támogatási szerződés hatályba lépéséig nem kezdődött meg, a támogatási szerződés hatályba lépését követően 36-48 hónap áll rendelkezésre. Ezért iskolánk vállalja, hogy a támogatást igénylő tevékenységeket a projekt megvalósítás befejezésétől számított 3 évig megvalósítjuk, az ezzel kapcsolatos adatszolgáltatásokat elvégezzük.

A hosszú távú fenntarthatóság érdekében a következő disszeminációs tevékenységeket tervezzük:

- a) tantestületi és/vagy szélesebb körű szakmai műhelyek,
- b) szülők tájékoztató fóruma,
- c) tájékoztatások az iskola honlapján és hivatalos Facebook oldalán, egyéb elektronikus formában.

A pályázat megvalósítása alatt létrejött eredményeket hosszú távon beépítjük iskolánk életébe a tanulás-tanítás színvonalának emelése céljából. Ennek érdekében a következőket tervezzük:

- a) Belső szakmai műhelyek nevelőtestületi keretek között az új eszközök használatának elsajátítása érdekében.
- b) Belső szakmai műhelyek munkaközösségi és tantestületi szinten a digitális módszertani ismeretek továbbadása érdekében.
- c) A pályázat befejezése után a pályázatban résztvevő pedagógusok mentorálják a kevésbé gyakorlott kollégákat.
- d) A bevont pedagógusok mellett más kollégák is felhasználják az NKP portálon a pályázat keretében megosztott új tananyagokat/óraterveket/tanmeneteket.
- e) Az intézmény Pedagógiai programjában a pedagógusokkal szembeni intézményi elvárások között hangsúlyosabban szerepeljen az IKT eszközök és a digitális módszertan használata.
- f) Pedagógiai programunkba beépítjük a digitális pedagógiai módszertan rendszeres alkalmazását és a digitális kompetenciák fejlesztéséhez kapcsolódó pedagógiai célokat.
- g) A pedagógusok önértékelési folyamatában figyelemmel kísérjük a digitális pedagógiai gyakorlat megvalósulását.

5.22. Szövegértés fejlesztése felső tagozaton változatos IKT-eszközökkel

a Pécsi Kodály Zoltán Gimnázium átdolgozott digitális pedagógiai-módszertani csomagja a szövegértés fejlesztésének támogatására

1 Célcsoport

Általános iskola felső tagozat

2 Rövid leírás

Az interneten jelenleg több olyan ingyenesen használható keretprogram áll rendelkezésre, mely támogatja az anyanyelvi kompetenciák fejlesztését (elsősorban a szövegértési, szövegalkotási képességeket), és a felső tagozaton a kamaszkorra jellemző absztrakt, valamint kritikai gondolkodás fejlesztését. Ezen elemek felhasználásával életből vett szituációkat, irodalmi műveket, történeteket értelmezhetnek újjá, ezeket korszerű IKT-eszközök segítségével

rögzíthetik, és a saját digitális történetükké fűzhetik össze: karaktereket építhetnek fel, képregényeket, filmeket tervezhetnek, melyeket feliratokkal és narrációval láthatnak el.

3 Részletes ismertető

Az alábbiakban felsorolandó eszközökkel olyan komplex pedagógiai és módszertani repertoár áll rendelkezésünkre, mely támogatja az élményszerű tanulást, mindezt úgy, hogy közben a 21. században alapvető elvárásként megjelenő multiliteralitást, vagyis a digitális és analóg kompetenciák párhuzamos fejlesztését támogatja.

Segítségükkel élményközpontúvá tehető az oktatás, felhasználhatóak az önálló szövegalkotás támogatására, de a pedagógus az ajánlott olvasmányok feldolgozását is izgalmas feladattá teheti általuk. A tanulóknak felbreszthetik az olvasási kedvet, mivel egy-egy téma kifejtéséhez az olvasmányok beható ismerete szükséges.

Az ajánlott olvasmányok feldolgozása sok gyermek számára nehézséget okoz, és nem szívesen foglalkoznak a sokszor bonyolult cselekménnyel és a régies nyelvezet megértésével. Ezek az eszközök azonban új megközelítésbe helyezik a történetek feldolgozását. A jelenetek megalkotása, összeállítása, sorrendjének kialakítása és a kísérő szövegek kreatív alkotása, dramatizálása izgalmas feladat elé állítja a tanulókat, ezért szívesen foglalkoznak a témával, játékos feladattá válik a művek megismerése vagy új történetek alkotása. Fontossá válik a lényeg kiemelése. Elsősorban mesék, klasszikus és kortárs irodalmi művek feldolgozásához ajánljuk.

Szövegalkotást elősegítő online felületek

a) Magazinok

Madmagz - <https://madmagz.com/>

Calameo - <https://en.calameo.com/>

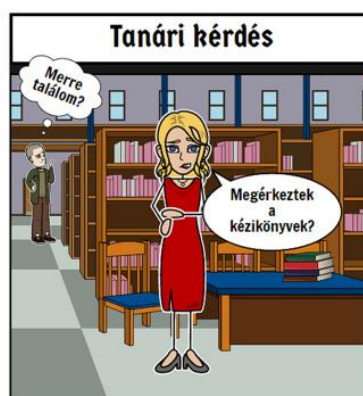
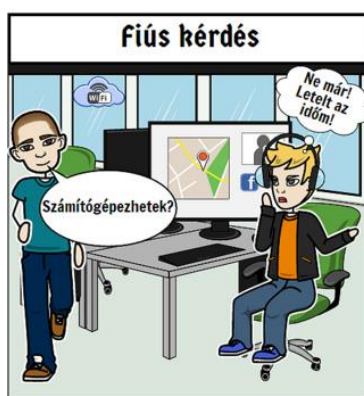
b) Mese- és képregényszerkesztők

LapodaMese -

<http://www.lapoda.hu/szoftverek/lapodamese>

StoryboardThat -

<http://www.storyboardthat.com/home-page>

PowToon - <https://www.powtoon.com/>

FotoJet - <https://www.fotojet.com>

ComicsHead - <http://www.comicshead.com/>

Szövegértés ellenőrzését segítő alkalmazások

Redmenta - <https://www.redmenta.com/>

A Redmenta egy magyar fejlesztésű intelligens feladatkészítő alkalmazás. A magyar keretnyelv miatt ideális eszköz a magyar nyelvű szövegek feldolgozását célzó feladatok elkészítésére⁷.

Edmodo - <https://www.edmodo.com/>

A Pécsi Kodály Zoltán Gimnázium több tanára is komplex oktatási rendszerként, virtuális osztályteremként használja az Edmodo felületet. A beágyazott témakifejtős feladatok valamint tesztek szintén kiváló lehetőséget nyújtanak a szövegértés formatív értékelésében.

Samsung Smart School – mivel ezt a komplex rendszert fogjuk használni, a feladat kiosztó funkciója szintén lehetővé teszi a szövegértést ellenőrző gyors visszacsatolást.

Az említett online felületek alkalmazása ezt a korosztályt segíti abban, hogy egyéni vagy kollaboratív módon, életkorának megfelelően tudjon szövegeket feldolgozni. Közülük sok a Web 2.0-es alkalmazás, ami nagymértékben segíti a közösségi hálókön szocializálódott diákok alkotói és információmegosztó kedvét. A szövegek ilyen módon történő feldolgozása elősegíti kritikus és kreatív gondolkodásukat, fokozza analitikus készségüket, továbbá lehetőséget ad arra, hogy szórakoztató tevékenységként éljék meg a tanulási folyamatot. Az eszközök segítik a digitális produktivitással és értékteremtéssel kapcsolatos ismereteket is.

E területek ilyen eszközökkel történő komplex fejlesztése olyan digitális állampolgári és más, a későbbi munkaerő-piaci versenyképességhez elengedhetetlen készségeket is fejleszt, amelyek szükségesek a 21. században a sikeres boldoguláshoz. Társadalmi szinten probléma a digitális írástudás hiánya, ennek fejlesztését is célul tűzzük ki magunk elé.

A kidolgozott programcsomag jól illeszkedik a köznevelés céljaihoz, hiszen a kerettantervben az 5–8. évfolyamon az anyanyelvi kommunikáció kompetenciaterület alapvető célja és feladata az alsóbb évfolyamokon megalapozott szövegértés, szövegalkotás képességének továbbfejlesztése, újabb olvasási stratégiák megismerése és alkalmazása. Az alkalmazható lehetőségek közül kiemelkedő a digitális történetmesélés módszere, ami a szóbeli kommunikáció fejlesztésén túl lehetővé teszi a tanulók számára az önkifejezést, az elvont, gondolkodást támogató absztrakciós készségek javítását, az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség gazdagítását. Ugyanakkor lehetőséget nyújt arra is, hogy régebbi szövegeket új formában tudjunk feldolgozni, ezáltal a teljesebb megértést is elő tudjuk segíteni.

A digitális történetmesélést – felső tagozaton – kiegészítheti a fejlesztő e-biblioterápia. A biblioterápia válogatott olvasmányok felhasználása a segítő, fejlesztő munkában és pszichológiai problémák kezelésében, illetve megelőzésében, ami különösen hasznos lehet azoknál a tanulóknál, akik pl. gátlásokkal küzdenek és nem szívesen nyilvánulnak meg osztálytársaik előtt. A fejlesztő biblioterápiának azt az ágát, amely a céljai elérésére a digitális eszközöket is igénybe veszi, e-biblioterápiának nevezik.

A fejlesztő biblioterápia módszereinek alkalmazása a fent említettek segítségével lehetővé teszi, hogy a résztvevők új formában is kifejezhessék önmagukat, amely többek között fejleszti a laterális gondolkodásukat valamint problémamegoldó képességüket is.

7

http://refpedi.hu/sites/default/files/hir_kepek/Bevezet%C3%A9s%20a%20Redmenta%20haszn%C3%A1lat%C3%A1ba_2017%20m%C3%A1rc_BMA.pdf

A felsős korosztály fejlesztendő területei között még mindig kiemelt szerepet kap a szövegértés és a szövegalkotás, hiszen a PISA tesztek eredményei szerint a korosztály az olvasott információk feldolgozásában, az információk alkalmazásában, a tanultakhoz képest más helyzetben történő alkalmazásában átlagon alul teljesít. Ha ezen képességek hiányában egy továbbtanulás előtt álló fiatal nem képes újabb ismeret megszerzésére, akkor szinte lehetetlenné válik a munkaerő-piacra történő bekerülése, ami mind egyéni, mind társadalmi szinten problémát jelent.

Meggyőződésünk, hogy a Pécsi Kodály Zoltán Gimnázium által módosított programcsomag segíti a pedagógus munkáját a kerettantervben megfogalmazott célok elérésében, mivel a tematizált elemek segítségével gyorsan és egyszerűen megoldható a szövegértést és a szövegalkotást fejlesztő feladatok előkészítése. A LapodaMese, a PowToon és a StoryboardThat programok előre elkészített elemeinek használata ugyanakkor lehetőséget nyújt azoknak a tanulóknak is, akik más módon (pl. rajzban) nem tudnák megfelelő formába önteni (például az olvasottak dramatizálása során) a gondolataikat. A megértést elősegítő vizualizációra nagy szükség van az olyan irodalmi témaköröknél, ahol a szöveg archaikussága vagy összetettsége kifejezetten igényli a képi támogatást. Ezen történetek újramesélése (és így valódi megértése) gördülékenyebb lenne látható formába konvertálással.

A tantárgyi segítség mellett „tisztá” szövegértéssel is foglalkoznánk – a kerettanterv ajánlásainak megfelelően: először érdemes egyszerű, az életükből vett mindennapi történetekkel, szituációk dramatizálásával kezdeni a kompetenciafejlesztést, hiszen az elmesélés a legősibb módja az információ átadásának és megosztásának. Az információs társadalomban a történet átadása csak annyiban változott, hogy gyakran IKT-eszközöket használunk a történetek digitális formában való rögzítésére és széleskörű megosztására, magyarul csak más megjelenítési módszert használunk az önkifejezésre, más formanyelvi eszközökkel.

Kamaszkorban talán az egyik legnehezebb pedagógiai feladat az önismeret és önkifejezés fejlesztése. A digitális történetmesélés középpontjában mindig a történetmesélő áll, akinek a személyiségével átítva jelennek meg a történetek, melyek gyakran a mesélő személyes élményeiről szólnak. Egy új, izgalmas módszer alkalmazása lehetővé teszi a pedagógus számára a diákok gátlásainak feloldását.

A későbbiekben javasolt a történetek csoportos feldolgozása is, ahol a tanulók nemcsak a saját történeteiket mesélhetik el, hanem tanult irodalmi műveket, történelmi eseményeket, ezek szereplőit, karaktereit elemezhetik, a szerepüket a történetben – megalkotva ezzel saját véleményüket, amely alapján újraértelmezhetik a történetet és a tanulságokat. (Az újradramatizált történetek feldolgozásánál fontos az egyes irodalmi műfajok előzetes ismerete.)

A digitális IKT-eszközök és applikációk alkalmazása elengedhetetlen a foglalkozások során. Nemcsak azért, mert a felnövő nemzedék a munkahelyén is ezekkel az eszközökkel és technológiákkal lesz körülvéve – a tanulók már ma is sokkal otthonosabban érzik magukat, ha az iskolában is a megszokott digitális eszközeiket használhatják –, hanem azért is, mert munka közben a diákok informális módon olyan kompetenciákat sajátítanak el (IKT eszközök használata, együttműködés...), amely a későbbiekben hatékonyabb feladatmegoldást tesz lehetővé.

A program összeállítása során az a cél vezérelt minket, hogy a szövegértés fejlesztése olyan korszerű módszertani elemekkel és IKT-eszközökkel valósuljon meg, amely más alapvetően fontos kulcskompetenciákra (kommunikációs, anyanyelvi, IKT-multiliteraritás) is kedvező hatást gyakorol, oly módon, hogy tantárgytól függetlenül, kereszttantervi értelemben alkalmazhatóvá válik. Ennek során olyan transzverzális kompetenciafejlesztés valósul meg, amelyben a táblagépekkel és az applikációkkal létrejön a gamifikáció, a digitális környezetben

való tartalomfejlesztés, valamint a konstruálás során az együtt tanulás élményével a kooperatív együttműködés képessége is fejlődik.

4 Pedagógiai-módszertani elemek

A szövegértés és az ahhoz kapcsolódó kompetenciák fejlesztése összetett folyamat, amely során fontos szerepe van a megfelelő szövegelemek kiválasztásának, az alkalmazott módszertannak és eszközöknek.

A szöveg kiválasztásánál elsődleges szempont, hogy a célcsoport (felső tagozatos tanulók) számára érdekfeszítő legyen, a szöveg hossza, a történet összetettsége, elvontsági szintje, a szereplők kapcsolatrendszerének bonyolultsága feleljen meg a tanulók életkori sajátosságainak. Éppen ezért – kerettanterv ajánlásainak megfelelően – a felső tagozat első évében érdemes mesékkel (például: A deákból lett király) kezdeni a szövegértés fejlesztését, és a klasszikus műveken keresztül (Gárdonyi Géza: Egri csillagok) eljutni a kortárs irodalom könnyen értelmezhető műveihez (pl. Háy János: A bogyósgyümölcskertész fia). A felsorolt IKT-eszközök kiválóan használhatók mindhárom műfaj jeleneteinek dramatizálására.

Alapszintű feladatok

Az alkalmazott módszertan kapcsán fontos a fokozatosság elvének követése, hogy az egyéni munkára épülő gyakorlatok során az életkori sajátosságoknak megfelelő absztrakciós szintű szövegeket alkalmazzunk, amelyek megértését az olvasás előtt megfigyelési szempontokkal, az olvasást követően a fontosabb tartalmi elemeket felidéző, kezdetben zárt végű, majd nyitott kérdésekkel segítjük.

Az alkalmazott eszközöknek illeszkedniük kell a 21. század elvárásaihoz, a megfigyelési szempontok, a kérdések és a válaszok megosztása interneten keresztül, tabletek segítségével történik.

Középszintű feladatok

A középszintű feladatokhoz magasabb elvonatkoztatási, szövegértési és IKT-kompetenciák szükségesek:

- A tanár által elkészített jelenetet fel kell ismerni a tanulóknak: melyik mű melyik eseményéhez kapcsolódik, mik voltak a jelenet előzményei, illetve következményei?
- A diákok egyénileg vagy csoportosan határozzák meg a történet kulcsjeleneteit, indokolják és megvitatják azokat. Egy kiválasztott jelenetsort készítsenek el a rendelkezésre álló eszközökkel. Ennél a feladatsornál a tanulók két fős csoportokban dolgoznak, a jeleneteket elmentik, és a képeket a szöveges kommentárral kiegészítve el kell küldeniük a tanárnak. A feladatok beérkezési sorrendjét a tanulók a kivetítőn tudják nyomon követni, a tanár a gyorsaság és a pontosság alapján értékeli és pontozza a csoportok munkáját.

Emelt szintű feladatok

Az emelt szintű feladatok igényelik a legmagasabb szintű szövegértési és IKT-kompetenciát:

- A tanuló a fentiekben felsorolt IKT-eszközök segítségével „újraírja” a feldolgozott irodalmi műből a kedvenc jelenetét és indokolja választását. Mivel a képregénykészítő felületek és más egyéb audiovizuális alkalmazások támogatják az animációt, a diákok ezekkel elkészíthetnek
- 3-5 jelenetet, amely összefoglalja a feldolgozott irodalmi mű lényegét, amelyet az egyik tanuló a saját hangjával kommentál. A hangot és a képet tablettel rögzítik, és mozgókép formájában küldik el a tanárnak. A mozgóképnek tartalmaznia kell a

- készítők nevét, a mű címét és szerzőjét. A film hossza nem haladhatja meg a két percet. A tanulók három fős csoportokban készítik el a mozgóképet.
- c) A tanulók filmajánlót is készíthetnek, amely kedvet csinál a mű elolvasásához. A mozgóképet az egyik tanuló a saját hangjával kommentálja, és a filmnek jogtiszta zenei aláfestést is tartalmaznia kell. A mozgóképet digitális úton küldik el a tanárnak. A mozgóképnek tartalmaznia kell a készítőik nevét, a mű címét és szerzőjét, a felhasznált zene adatait. A film hossza nem haladhatja meg a két percet. A tanulók négy fős csoportokban készítik el a mozgóképet.
 - d) A tanulók egy kiválasztott mű karakterét új szituációba, korba, környezetbe, vagy helyszínre helyezik, és újraépítik a történetet. Ezt leírják, elkészítik a párbeszédet, megvitatják és elkészítik a jelenetet, melyet tablettel rögzítenek.

Ez a módszer hasznos lehet az általános iskola felső tagozatos tanulói számára a Nemzeti alaptanterv magyar nyelv és irodalom, ember és társadalom, ember és természet, földünk-környezetünk, életvitel és gyakorlat műveltségi területek, valamint a tantárgyközi fejlesztésben is. A NAT számos nevelési célja valósítható meg a program segítségével, de kiemelt szerepet kap az önismeret és társas kultúra fejlesztése, a lelki egészségre nevelés és a médiatudatosság. A NAT által kiemelt kulcskompetenciák közül az anyanyelvi kommunikáció, technikai, digitális, szociális kompetenciák, valamint a kifejezőkészség sikeresen fejleszthető.

A képzésen résztvevő pedagógusok képesek lesznek az IKT-eszközök kreatív használatára, a digitális történetmesélésre és a fejlesztő e-biblioterápia módszereinek alkalmazására. Segítséget kapnak az IKT-eszközök (többek között interaktív tábla, tabletek és különböző szoftverek, applikációk) használatához.

Pedagógus-továbbképzések:

- a) A tanítás és tanulás sikerességének támogatása (BaCuLit). A tanítás és tanulás sikerességének támogatása a tantárgyi szövegek feldolgozásán keresztül. (60 órás akkreditált pedagógus-továbbképzési program, engedélyszám: A/8081/2015, Nyilvántartási szám: 23/218/2015)
- b) A fejlesztő biblioterápia és a fejlesztő e-biblioterápia alkalmazása adott tematika alapján a köznevelés-ben (30 órás, Felnőttképzési nyilvántartási szám: 01-0790-04)

5 Infrastrukturális elemek

Oktató számára

- a) 1 db tablet (IOS, Android vagy Windows operációs rendszerrel, a tablet rendelkezzen hátoldali kamerával, mikrofonnal legalább 16 GB tárhellyel, lehet kombinált típus is billentyűzettel)
- b) 1 db interaktív panel (vagy interaktív tábla projektorral)
- c) 1 db tablet tartó állvány (specifikus a kiválasztott tablet típushoz, asztalra rögzíthető típusok; vagy tablet tartó tok kitámasztási funkcióval)

Tanulók számára

- a) 2 tanulónként legalább 1db tablet (iOS, Windows, Android)
- b) 2 tanulónként 1 db tablet tartó állvány
- c) szoftverek (azonosak a tanár által használttal)

További technikai információk.

Megfelelő sávszélességű internetelérés a mobil eszközök számára.

Könnyen mozgatható bútorzat (székek, padok) a teremben.

6 Támogató szolgáltatások

Tanácsadás, inkubáció: zárt fórum a képzésben résztvevők számára online mentorálással. E támogatási forma a szakmai tapasztalatcsere révén elősegítheti az önszerveződő tanulóközösség és mentorhálózat kialakulását, az együtt tanulás élményével.

7 Kapcsolódó dokumentumok, források

A fejlesztő e-biblioterápia közoktatási környezetben történő alkalmazásának eredményeiről az alábbi tanulmányokban tájékozódhatnak:

- a) Gulyás Enikő: Fejlesztő e-biblioterápia HELIKON Irodalomtudományi szemle 62: (2) pp. 296-311. (2016)
- b) Gulyás Enikő: A fejlesztő e-biblioterápia lehetőségei az általános iskolában pp. A88-1-A88-12. Kis-gyermekek, nagy problémák: 4–9 éves gyermekeket nevelő pedagógusok kézikönyve: cserelapos mappa, Budapest: Raabe, 2005.
- c) Fejlesztő e-biblioterápia promóciós videó
- d) Eszterházy Károly Egyetem Médiainformatika Intézet
- e) Eszterházy Károly Egyetem IKT Kutatócsoportja
https://uni-eszterhazy.hu/public/uploads/okterv-konf-absztraktkot_56bb03ae08145.pdf
- f) Magyar Biblioterápiás Társaság

A digitális írástudást vizsgáló tanulmány:

- a) <http://dl-sulinet.educatio.hu/download/letoltheto-dokumentumok/Digitalis-irastudas.pdf>

A digitális történetmeséléshez kapcsolódó anyagok:

- a) Digitális történetmesélés: oktatás – önismeret – önkifejezés
<http://www.osztalyfonok.hu/cikk.php?id=1302>
- b) Digitális történetmesélés a tanulási folyamatokban
<https://www.youtube.com/watch?v=PD0-IwBYSlo>

6. SZÁMÚ MELLÉKLET: LÁZÁR ERVIN PROGRAM (LEP)

A magyar kultúra ápolása, a jövő nemzedékeinek művelődése és nemzeti identitásuk erősítése érdekében részt veszünk a Magyarország Kormánya által létrehozott Lázár Ervin Programban, mely 1-8. osztályos tanulóink számára tanévenként egy alkalommal ingyenes kulturális programot biztosít.

„A Kormány egyetért azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt felelőssége.” E ... „kulturális stratégiai célhoz kapcsolódóan létrehozza a Lázár Ervin Programot (LEP), amely szociális helyzetű és lakóhelytől függetlenül minden, az 1–8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.”⁸

A kiíró EMMI Kultúráért Felelős Államtitkársága meghatározta az egyes évfolyamok esetében a lehetséges programelemek körét:

1. évfolyam: Bábelőadás bemutatása oktatási intézményekben
2. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben
3. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyén (a Pécsi Tankerületi Központ esetében a Pécsi Nemzeti Színházban)
4. évfolyam: Komolyzenei vagy népzenei koncert bemutatása oktatási intézményekben vagy koncerttermekben
5. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyén (a Pécsi Tankerületi Központ esetében a Pécsi Nemzeti Színházban)
6. évfolyam: Cirkuszművészeti előadás bemutatása saját játszóhelyén (minden esetben a Fővárosi Nagycirkuszban)
7. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben
8. évfolyam: Színházi előadás bemutatása Budapesten

⁸ A Kormány 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozata a nemzeti identitás erősítését célzó programokról. Magyar Közlöny 24. szám, 2019. február 18.

6. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

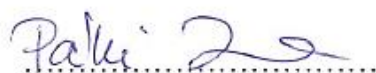
A Pedagógiai program felülvizsgálata – ha jogszabály másképpen nem rendelkezik – ötévente történik.

A 2020. évi Pedagógiai program jelen módosítását a Pécsi Árpád Fejedelelem Gimnázium és Általános Iskola nevelőtestülete 2024. április 24-i értekezletén elfogadta.

A Pedagógiai programot az igazgató jóváhagyta, és elfogadásra felterjesztette a fenntartó, azaz a Pécsi Tankerületi Központ igazgatójának.

A Pedagógiai program jelen módosításának életbe lépése: 2024. szeptember 1.

Pécs, 2024. április 30.

gimnáziumi tanár,
a nevelőtestület nevében

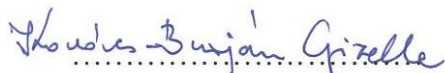

Takáts-Kaposi Laura
igazgató

Módosítás

A Pedagógiai program jelen módosításának hatályba lépése: 2025. szeptember 1.

A Pedagógiai programot az igazgató a nevelőtestület bevonásával módosította a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 26. § (1) bekezdése szerint, a jogszabályi változással való összhang érdekében, és a Pedagógiai programot az igazgató jóváhagyta, és elfogadásra felterjesztette a fenntartó, azaz a Pécsi Tankerületi Központ igazgatójának.

gimnáziumi tanár,
a nevelőtestület nevében

Takáts-Kaposi Laura
igazgató

7. TANTÁRGYI TANTERVEK